

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

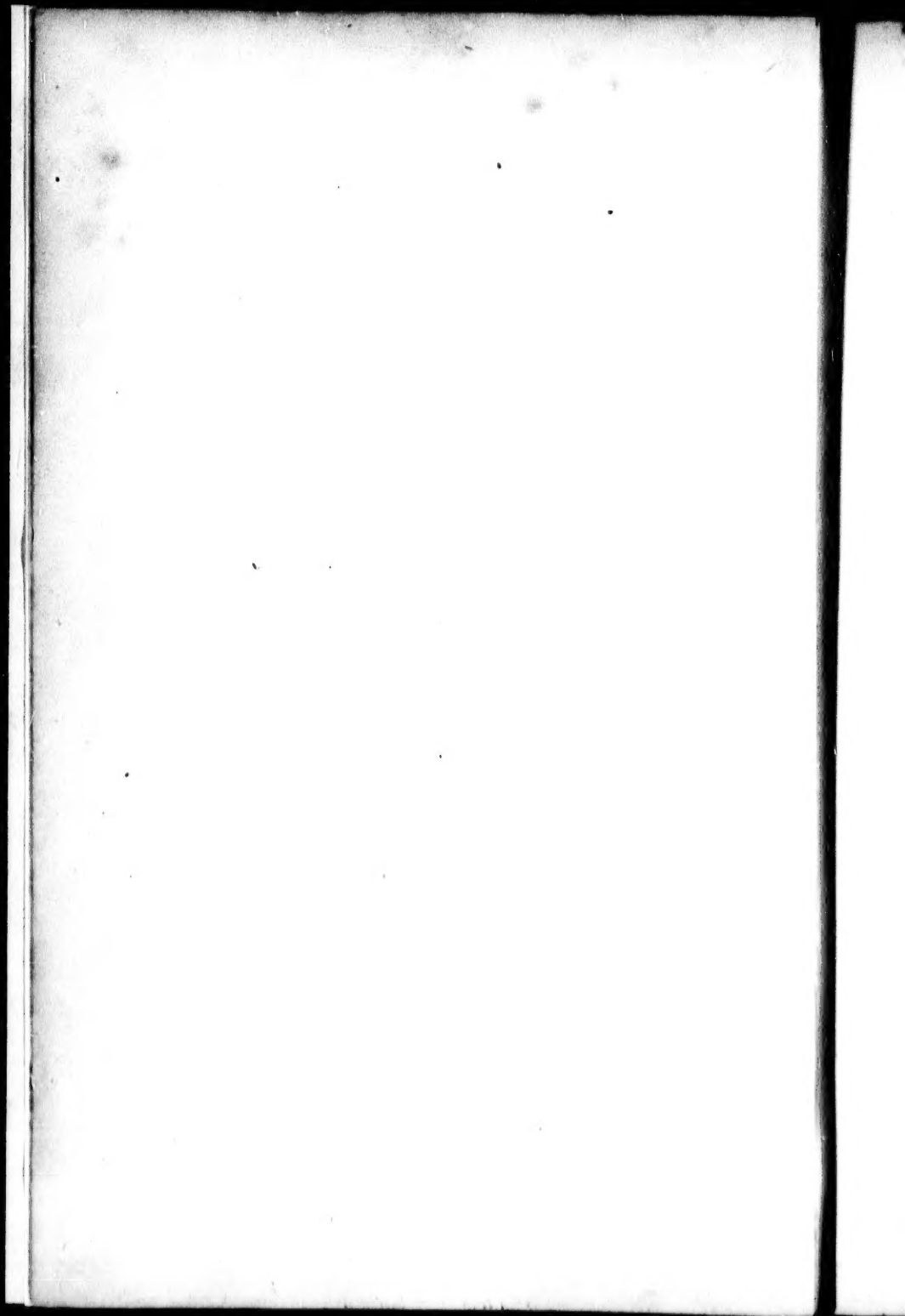
- ☐ Coloured covers/
Couverture de couleur
- ☐ Covers damaged/
Couverture endommagée
- ☐ Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- ☐ Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- ☐ Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- ☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- ☐ Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- ☐ Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- ☒ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure
- ☐ Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.
- ☐ Additional comments:
Commentaires supplémentaires:

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- ☐ Coloured pages/
Pages de couleur
- ☐ Pages damaged/
Pages endommagées
- ☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- ☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- ☐ Pages detached/
Pages détachées
- ☒ Showthrough/
Transparence
- ☒ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- ☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- ☐ Only edition available/
Seule édition disponible
- ☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

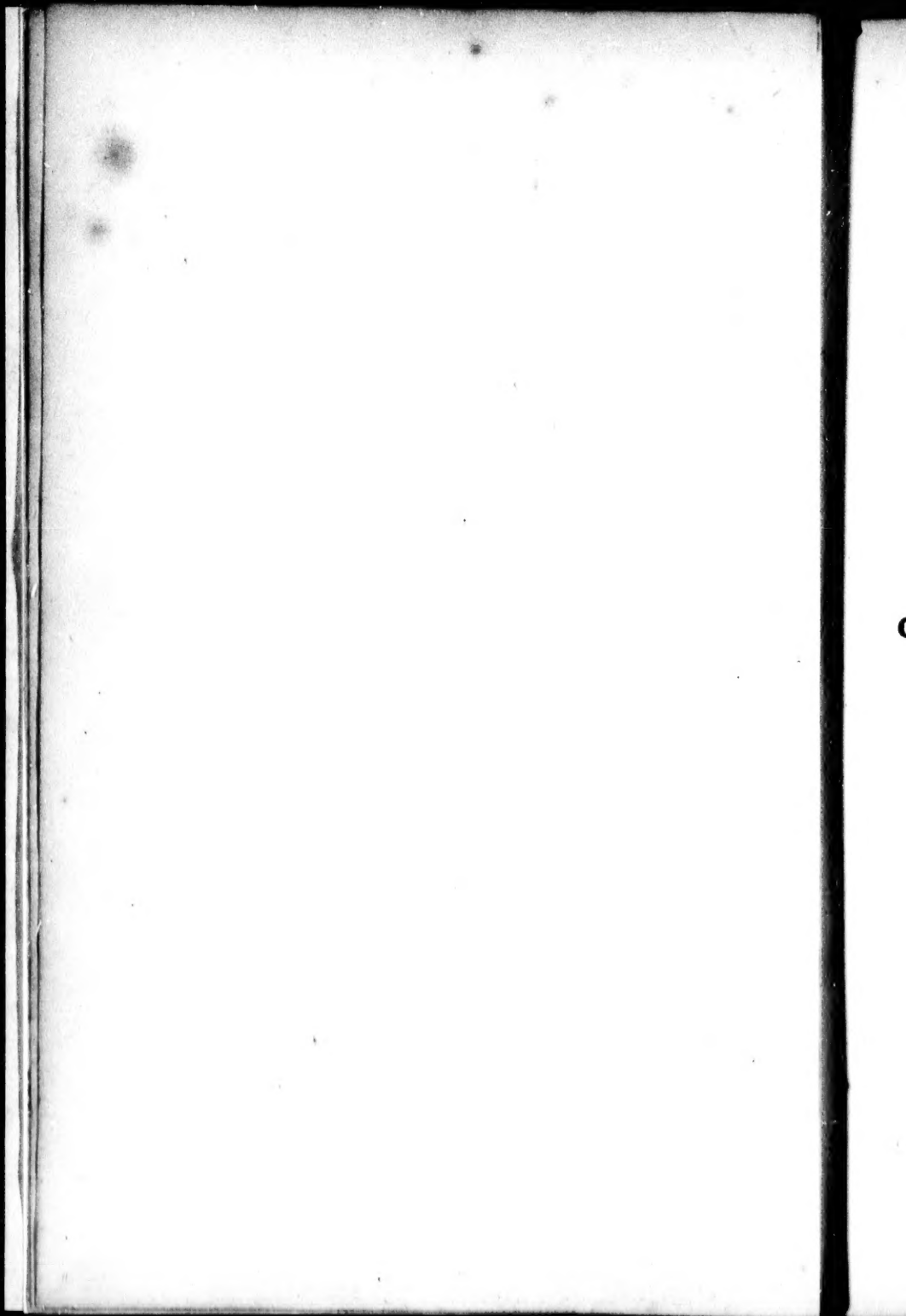
This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
						☒					

RITUALE

ROMANUM.

COMPENDIUM
RITUALIS ROMANI

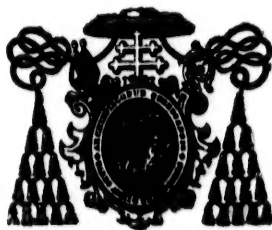
AD USUM

DIOECESIIUM PROVINCIAE QUEBECENSIS,

IUSSU

CONCILII PROVINCIALIS QUEBECENSIS I.

EDITUM.

QUEBECI,
APUD AUG. COTÉ & SOC. TYP. & BIBLIOP.
MDCCCLIII.

RARE
BX
2085
A35

SS. DOMINI NOSTRI
BENEDICTI XIV.

APOSTOLICÆ LITTERÆ

IN] FORMA BREVIS DE NOVA RITUALIS, CÆREMONIALIS EPISCOPORUM, NEG-
NON ET ROMANI PONTIFICALIS EDITIONE, EX QUIBUS SELEGIMUS
QUÆ RITUALE TANTUMMODO SPECTANT.

BENEDICTUS PAPA XIV.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Quam ardenti studio, incredibili sollicitudine, assidua cura, et indefesso, diuturnoque labore, adhibitis etiam, accitisque undequaque viris in sacra doctrina, disciplinaque ecclesiastica versatis, æque ac de rerum Liturgicarum peritia peritissimis, sedulam operam navaverint, atque contenderint Prædecessores nostri Romani Pontifices, ut Rituale Romanum, Cæremoniale Venerabilium Fratrum Episcoporum, et Pontificale Romanum, sive emendatis erroribus, sive correctis inordinationibus, sive ablatis inutilibus, sive institutis necessariis, ad eam tandem formam, normamque, juxta quam de præsentī usui sunt, maximo cum omnium virorum ecclesiasticorum commodo et utilitate redigerentur, præstat in primis intelligere ex ipsis præsertim Apostolicis in simili forma Brevis litteris eorundem Prædecessorum nostrorum, qui post S. Pium Papam V. felicitis recordationis, Clemens VIII. Innocentius X. Paulus V. Urbanus VIII. et

Benedictus XIII. ad gravissimum, dignissimumque hujusmodi opus omnibus numeris absolvendum sese pro viribus addixerunt.

Tenores autem memoratarum litterarum sunt, qui sequuntur. Ac primum quidem pro Rituali Romano.

Paulus Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Apostolicæ Sedi per abundantiam divinæ gratiæ, nullis suffragantibus meritis, præpositi, Nostræ sollicitudinis esse intelligimus, super universam Domum Dei ita invigilando intendere, ut opportunis in dies magis rationibus provideatur, quo, sicut admonet Apostolus, omnia in ea honeste, et secundum ordinem fiant, præcipue vero quæ pertinent ad Ecclesiæ Dei Sacramentorum administrationem, in qua religiose observari Apostolicis traditionibus, et SS. Patrum Decretis constitutos Ritus et Cæremonias pro nostri officii debito curare omnino tenemur. Quamobrem fel. rec. Pius Papa V. Prædecessor noster, hujus nostri tunc sui officii memor, ad restituendam sacrorum Rituum observationem in sacrosancto Missæ Sacrificio, divinoque Officio, et simul ut catholica Ecclesia in Fidei unitate, ac sub uno visibili capite B. Petri successore Romano Pontifice congregata, unum psallendi et orandi ordinem, quantum cum Domino poterit, teneret, Breviarium primùm, et deinde Missale Romanum, multo studio et diligentia elaborata pastorali providentia edenda censuit. Cujus vestigia eodem sapientiæ spiritu secutus similis memoriæ Clemens Papa VIII. etiam Prædecessor noster, non solum Episcopis, et inferioribus Ecclesiæ Prælatiis accuratè restitutum Pontificale dedit, sed etiam complures alias in Cathedralibus et inferioribus Ecclesiis cæremonias promulgato Cæremoniali ordinavit. His ita constitutis, restabat, ut uno etiam volumine comprehensi, sacri et sinceri catholicæ Ecclesiæ Ritus, qui in Sacramentorum administratione, aliisque Ecclesiasticis functionibus servari debent, ab iis, qui curam animarum gerunt, Apostolicæ Sedis auctoritate prodirent, ad cujus voluminis præscriptum, in tanta Ritualium multitudine, sua illi ministeria

tamquam ad publicam et obsignatam normam peragerent, unoque ac fideli ductu inoffenso pede ambularent cum consensu. Quod quidem jampridem agitatam negotium, postquam Generalium Conciliorum græce latineque divina gratia editorum opus morari desivit, sollicite urgere nostri muneris esse existimavimus. Ut autem recte, et ordine, ut par erat, res ageretur, nonnullis ex Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, pietate, doctrina et prudentia præstantibus, eam demandavimus, qui cum consilio eruditorum virorum, variisque præsertim antiquis et quæ circumferuntur, Ritualibus consultis, eoque in primis, quod vir singulari pietatis zelo, et doctrina bonæ memoriæ Julius Antonius S. R. E. Cardin. S. Severinæ nuncupatus, longo studio, multaque industria et labore plenissimum composuerat, rebusque omnibus mature consideratis, demum divina aspirante clementia, quanta oportuit brevitate, Rituale confecerunt. In quo cum receptos et approbatos catholicæ Ecclesiæ Ritus suo ordine digestos conspexerimus, illud sub nomine Ritualis Romani merito edendum publico Ecclesiæ Dei bono judicavimus. Quapropter hortamur in Domino Venerabiles Fratres Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos, et dilectos Filios eorum Vicarios, necnon Abbates, Parochos universos, ubique locorum existentes, et alios, ad quos spectat, ut in posterum tamquam Ecclesiæ Romanæ filii, ejusdem Ecclesiæ omnium matris et magistræ auctoritate constituto Rituali in sacris functionibus utantur, et re tanti momenti, quæ catholica Ecclesia, et ab ea probatus usus antiquitatis statuit, inviolate observent.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 17 Junii MDCXIV. Pontificatus nostri anno X.

S. COBELLUTIUS.

S
C
S
e
v
C
r
s
a
a
n

n
S
in
e
S
s

q
n
in
æ
P
r
P
c

DE IIS, QUÆ IN SACRAMENTORUM

ADMINISTRATIONE GENERALITER

SERVANDA SUNT.

Ut ea quæ ex antiquis Catholicæ Ecclesiæ institutis, et Sacrorum Canonum Summorumque Pontificum Decretis, de Sacramentorum Ritibus ac Cæremoniis hoc Libro præscribuntur, qua par est diligentia ac religione custodiantur, et ubique fideliter servantur, illud ante omnia scire, et observare convenit, quod Sacrosancta Tridentina Synodus, *sess. 7. can. 13.*, de iis Ritibus decrevit in hæc verba: *Si quis dixerit, receptos et approbatos Ecclesiæ Catholicæ Ritus in solenni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato à Ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque Ecclesiarum Pastorem mutari posse, anathema sit.*

Cùm igitur in Ecclesia Dei nihil sanctius, aut utilius, nihilque excellentius, aut magis Divinum habeatur, quàm Sacramenta ad humani generis salutem à Christo Domino instituta, Parochus, vel quivis alius Sacerdos, ad quem eorum administratio pertinet, meminisse in primis debet, se Sancta tractare, atque omni fere temporis momento ad tam sanctæ administrationis officium paratum esse oportere.

Quamobrem illud perpetuo curabit, ut integre, caste, pieque vitam agat; nam etsi Sacramenta ab impuris coinquinari non possunt, neque a pravis Ministris eorum effectus impediri, impure tamen et indigne ea ministrantes, in æternæ mortis reatum incurrunt. Sacerdos ergo, si fuerit peccati mortalis sibi conscius (quod absit), ad Sacramentorum administrationem non audeat accedere, nisi priùs corde pœniteat: sed si habeat copiam Confessarii, et temporis loquique ratio ferat, convenit confiteri.

Quacumque diei ac noctis hora ad Sacramenta ministranda vocabitur, nullam officio suo præstando (præsertim si necessitas urgeat) moram interponat. Ac propterea populum sæpe, prout sese offeret occasio, præmonebit, ut cum sacro ministerio opus fuerit, se quamprimum advocet, nulla temporis, aut cujuscumque incommodi habita ratione.

Ipsè vero antequam ad hujusmodi administrationem accedat, paululum, si opportunitas dabitur, orationi, et sacre rei quam acturus est, meditationi vacabit, atque ordinem ministrandi, et cæremonias pro temporis spatio prævidebit, et perleget.

In omni Sacramentorum administratione Superpelliceo sit indutus, et desuper Stola ejus coloris quem Sacramenti ritus exposcit, nisi in Sacramento Pœnitentiæ ministrando occasio, vel consuetudo, vel locus interdum aliter suadeat.

Adhibebit quoque unum saltem, si habeat, vel plures Clericos, prout loci et Sacramenti ratio postulabit, decenti habitu, et Superpelliceo pariter indutos.

Curabit etiam ut sacra supellex, vestes, ornamenta, lintheamina, et vasa ministerii integra nitidaque sint et munda.

In Sacramentorum administratione, eorum virtutem, usum ac utilitatem, et cæremoniarum significationes, ut Concilium Tridentinum præcipit, ex Sanctorum Patrum et Catechismi Romani doctrina, ubi commodè fieri poterit, diligenter explicabit.

Dum Sacramentum aliquod ministrat, singula verba, quæ ad illius formam et ministerium pertinent, attentè, distinctè, et piè, atque clara voce pronuntiabit. Similiter et alias Orationes et preces devotè ac religiosè dicet, nec memoriæ, quæ plerumque labitur, facilè confidet, sed omnia recitabit ex Libro. Reliquas præterea Cæremonias ac Ritus, ita decenter, gravique actione peraget, ut adstantes ad cœlestium rerum cogitationem erigat, et attentos reddat.

Ad ministrandum procedens, rei quam tractaturus est, intentus sit; nec de iis, quæ ad ipsam non pertinent, quidquam cum alio colloquatur: in ipsaque administratione

actualem attentionem habere studeat, vel saltem virtualem, cum intentione faciendi quod in eo facit Ecclesia.

Illud porro diligenter caveat, ne in Sacramentorum administratione aliquid quavis de causa vel occasione, directè vel indirectè exigat, aut petat; sed ea gratis ministret, et ab omni simoniæ, atque avaritiæ suspicione, nedum crimine longissimè absit. Si quid verò nomine eleemosynæ, aut devotionis studio, peracto jam Sacramento, spontè à Fidelibus offeratur, id licitè pro consuetudine locorum accipere poterit, nisi aliter Episcopo videatur.

Fidelibus alienæ Parochiæ Sacramenta non ministrabit, nisi necessitatis causa, vel de licentia Parochi, seu Ordinarii.

Omnes autem qui Sacramenta suscipiunt, loco et tempore opportuno morabitur, ut remoto inani colloquio, et habitu, actuque indecenti, piè ac devotè Sacramentis intersint, et ea qua par est reverentia suscipiant.

Librum hunc Ritualem (ubi opus fuerit) semper cum ministrabit, secum habebit, Ritusque et Cæremonias in eo præscriptas diligenter servabit.

Cæterùm illorum tantùm Sacramentorum, quorum administratio ad Parochos pertinet, Ritus hoc Opere præscribuntur, cujusmodi sunt Baptismus, Pœnitentia, Eucharistia, Extrema-unctio, et Matrimonium. Reliqua verò duo Sacramenta Confirmationis et Ordinis, cum propria sint Episcoporum, Ritus suos habent in Pontificali præscriptos. Et ea quæ de iis atque aliis Sacramentis scire, servare, et docere Parochi debent, cum ex aliis Libris, tum præcipuè ex Catechismo Romano sumi possunt, siquidem hic de iis fere tantùm agere instituti Operis ratio postulat, quæ ad ipsorum quinque Sacramentorum ritus pertinent.

Postremò, quisquis Sacramenta administrare tenetur, habeat Libros necessarios ad officium suum pertinentes, eosque præsertim, in quibus variarum Parochialium functionum notæ ad futuram rei memoriam describuntur, ut ad finem hujus Ritualis habetur.

DE SACRAMENTO BAPTISMI

RITE ADMINISTRANDO.

Sacrum Baptisma, Christianæ Religionis, et æternæ vitæ januam, quod inter alia novæ Legis Sacramenta à Christo instituta primum tenet locum, cunctis ad salutem necessarium esse ipsa Veritas testatur illis verbis : *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto, non potest introire in Regnum Dei* (Joan. 3). Itaque summa ad illud opportunè, ritèque administrandum ac suscipiendum diligentia adhibenda est.

Cùm autem ad hoc Sacramentum conferendum alia sint de Jure Divino absolutè necessaria, ut materia, forma, Minister ; alia ad illius sollemnitatem pertineant, ut Ritus ac Cæremoniæ, quas ex Apostolico et antiquissima traditione acceptas et approbatas, nisi necessitatis causa, omittere non licet ; de iis aliqua præmonenda sunt, ut sacrum hoc ministerium ritè ac sanctè peragatur.

DE MATERIA BAPTISMI.

Ac primùm intelligat Parochus, cùm hujus Sacramenti materia sit aqua vera ac naturalis, nullum alium liquorem ad id adhiberi posse.

Aqua verò sollemnis Baptismi sit eo anno benedicta in Sabbato Sancto Paschatis, vel Sabbato Pentecostes, quæ in Fonte mundo nitida et pura diligenter conservetur ; et hæc, quando nova benedicenda est, in Ecclesiæ, vel potius Baptisterii Sacramentum effundatur.

Si aqua benedicta tam imminuta sit, ut minùs

suffragere videatur, alia non benedicta admisceri potest, in minori tamen quantitate.

Si vero corrupta fuerit, aut effluerit, aut quovis modo defecerit, Parochus in Fontem bene mundatum ac nitidum, recentem aquam infundat, eamque benedicat ex formula quæ infra præscribitur.

Sed si aqua conglaciata sit, curetur ut liquefiat: sin autem ex parte congelata sit, aut nimium frigida, poterit parum aquæ naturalis non benedictæ calefacere, et admiscere aquæ baptismali in vasculo ad id parato, et eâ tepesactâ ad baptizandum uti, ne noceat infantulo.

DE FORMA BAPTISMI.

Quoniam Baptismi forma his verbis expressa: *Ego te baptizo in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti*, omnino necessaria est, ideo eam nullo modo licet mutare, sed eadem verba uno et eodem tempore quo fit ablutio pronuntianda sunt.

Latinus Presbyter Latina forma semper utatur.

Cum Baptismum iterare nullo modo liceat, si quis sub conditione (de quo infra) sit baptizandus, ea conditio explicanda est hoc modo: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nomine Patris, etc.* Hac tamen conditionali forma non passim aut leviter uti licet, sed prudenter, et ubi, re diligenter pervestigata, probabilis subest dubitatio infantem non fuisse baptizatum.

Baptismus licet fieri possit aut per infusionem aquæ, aut per immersionem, aut per aspersionem, primus tamen, vel secundus modus qui magis sunt in usu, pro Ecclesiarum consuetudine retineantur; ita ut trina ablutione caput baptizandi perfundatur, vel immergetur in modum Crucis uno et eodem tempore, quo verba proferuntur, et idem sit aquam adhibens et verba pronuntians.

Ubi verò Baptismus fit per infusionem aquæ, cavendum est ne aqua ex infantis capite in Fontem, sed vel in Sacrarium Baptisterii prope ipsum Fontem

extractum defluat, aut in aliquo vase ad hunc usum parato recepta, in ipsius Baptisterii, vel in Ecclesiæ sacrarium effundatur.

DE MINISTRO BAPTISMI.

Legitimus quidem Baptismi Minister est Parochus, vel alius Sacerdos à Parocho, vel ab Ordinario loci delegatus; sed quoties infans, aut adultus versatur in vitæ periculo, potest sine solemnitate à quocumque baptizari in qualibet lingua, sive Clerico, sive Laico, etiam excommunicato, sive fidei, sive infidei, sive Catholico, sive hæretico, sive viro, sive femina, servata tamen forma et intentione Ecclesiæ.

Sed si adsit Sacerdos, Diacono præferatur, Diaconus Subdiacono, Clericus laico, et vir feminae, nisi pudoris gratia deceat feminam potius, quàm virum baptizare infantem non omnino editum, vel nisi melius femina sciret formam et modum baptizandi. Quapropter curare debet Parochus, ut Fideles, præsertim obstetrices, rectum baptizandi ritum probè teneant et servent.

Pater aut mater propriam prolem baptizare non debent, præterquam in mortis articulo, quando alius non reperitur qui baptizet; neque tunc ullam contrahunt cognationem, quæ Matrimonii usum impediat.

DE BAPTIZANDIS PARVULIS.

Opportunè Parochus hortetur eos, ad quos ea cura pertinet, ut natos infantes, sive baptizandos sive baptizatos, quamprimùm fieri poterit, et qua decet Christiana modestia, sine pompæ vanitate deferant ad Ecclesiam, ne iis Sacramentum tantopere necessarium nimium differatur cum periculo salutis, et ut iis, qui ex necessitate privatim baptizati sunt, consuetæ cæremoniæ ritusque suppleantur, ommissa forma et ablutione.

Nemo in utero matris clausus baptizari debet. Sed si infans caput emiserit, et periculum mortis immineat, baptizetur in capite; nec postea, si vivus evaserit, erit iterum baptizandus. At si aliud membrum emiserit, quod vitalem indicet motum, in illo, si periculum impendeat, baptizetur; et tunc, si natus vixerit, erit sub conditione baptizandus eo modo quo supra dictum est: *Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nomine Patris, etc.* Si vero ita baptizatus, deinde mortuus prodierit ex utero, debet in loco sacro sepeliri.

Si mater prægnans mortua fuerit, fœtus quamprimum cautè extrahatur, ac si vivus fuerit, baptizetur: si fuerit mortuus, et baptizari non potuerit, in loco sacro sepeliri non debet.

Infantes expositi, et inventi, si, re diligenter investigata, de eorum Baptismo non constat, sub conditione baptizentur.

In monstribus vero baptizandis, si casus eveniat, magna cautio adhibenda est: de quo, si opus fuerit, Ordinarius loci, vel alii periti consulantur, nisi mortis periculum immineat.

Monstrum, quod humanam speciem non præ se ferat, baptizari non debet: de quo dubium fuerit, baptizetur sub hac conditione: *Si tu es homo, ego te baptizo, etc.*

Illud vero, de quo dubium est, una ne aut plures sint personæ, non baptizetur, donec id discernatur: discerni autem potest, si habeat unum vel plura capita, unum vel plura pectora; tunc enim totidem erunt corda et animæ, hominesque distincti, et eo casu singuli seorsum sunt baptizandi, unicuique dicendo: *Ego te baptizo, etc.* Si vero periculum mortis immineat tempusque non suppetat ut singuli separatim baptizentur, poterit Minister, singulorum capitibus aquam infundens, omnes simul baptizare, dicendo: *Ego vos baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.* Quam tamen formam in iis solum, et in aliis similibus mortis periculis ad plures simul baptizandos, et ubi tempus non patitur ut

singuli separatim baptizentur, aliàs numquam licet adhibere.

Quando vero non est certum in monstro esse duas personas, ut quia duo capita et duo pectora non habet distincta, tunc debet primùm unus absolute baptizari, et postea alter sub conditione, hoc modo : *Si non es baptizatus, ego te baptizo in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.*

DE PATRINIS.

Parochus, antequam ad baptizandum accedat, ab iis, ad quos spectat, exquirat diligenter, quem, vel quos Susceptores seu Patrinos elegerint, qui infantem de Sacro Fonte suscipiant, ne plures quàm liceat, aut indignos, vel ineptos admittat.

Patrinus unus tantùm, sive vir, sive mulier, vel ad summum unus et una adhibeantur, ex Decreto Concilii Tridentini ; sed simul non admittantur duo viri, aut duæ mulieres, neque baptizantli pater aut mater.

Hos autem Patrinos saltem in ætate pubertatis, ac Sacramento Confirmationis consignatos esse maxime convenit.

Sciant præterea Parochi ad hoc munus non esse admittendos infideles, aut hæreticos, non publice excommunicatos, aut interdictos, non publicè criminosos, aut infames, nec præterea qui sana mente non sunt, nec qui ignorant rudimenta Fidei. Hæc enim Patrini spirituales filios suos, quos de Baptismi Fonte susceperint, ubi opus fuerit, opportunè docere tenentur.

Præterea ad hoc etiam admitti non debent Monachi, vel Sanctimoniales, neque alii ejusvis Ordinis Regulares à sæculo segregati.

DE TEMPORE ET LOCO ADMINISTRANDI BAPTISMUM.

Quamvis Baptismus quovis tempore, etiam Interdicti et Cessationis à Divinis, præsertim si urgeat

necessitas, conferri possit, tamen duo potissimum ex antiquissimo Ecclesiæ ritu sacri sunt dies, in quibus solemni cæremonia hoc Sacramentum administrari maximè convenit, nempe Sabbatum Sanctum. Paschæ, et Sabbatum Pentecostes, quibus diebus Baptismalis Fontis aqua ritè consecratur. Quem ritum, quatenus fieri commodè potest, in adultis baptizandis, nisi vitæ periculum immineat, retineri decet, aut certè non omnino prætermitti, præcipuè in Metropolitanis aut Cathedralibus Ecclesiis.

Ac licèt, urgente necessitate, ubique baptizare nihil impediat, tamen proprius Baptismi administrandi locus est Ecclesia, in qua sit Fons Baptismalis, vel certè Baptisterium prope Ecclesiam.

Itaque, necessitate excepta, in privatis locis nemo baptizari debet, nisi fortè sint Regum aut magnorum Principum filii, id ipsis ita deposcentibus, dummodo id fiat in eorum Capellis seu Oratoriis, et in aqua Baptismali de more benedicta.

Baptisterium sit decenti loco et forma, materiaque solida, et quæ aquam bene contineat, decenter ornatum, et cancellis circumseptum, sera et clave munitum, atque ita obseratum, ut pulvis vel aliæ sordes intro non penetrent, in eoque, ubi commodè fieri potest, depingatur Imago Sancti Joannis Christum baptizantis.

DE SACRIS OLEIS, ET ALIIS REQUISITIS.

Sacrum Chrisma, et Sanctum Oleum, quod et Catechumenorum dicitur, quorum usus est in Baptismo, eodem anno sint ab Episcopo de more benedicta Feria V, in Cœna Domini.

Curet Parochus, ut ea suo tempore quamprimum habeat, et tunc vetera in Ecclesia comburat.

Veteribus Oleis, nisi necessitas cogat, ultra annum non utatur: ac si deficere videantur, et Chrisma, aut Oleum benedictum haberi non possit, aliud Oleum de olivis non benedictum adjiciatur, sed in minori quantitate.

Chrisma et Oleum Sacrum sint in suis vasculis

argenteis, aut saltem stanneis bene obturatis: quæ vascula sint inter se distincta, et propriam unumquodque inscriptionem habeat majusculis litteris incisam, ne quis error committatur.

Ad usum vero quotidianum minora habeantur vascula ex argento, si fieri potest, aut stanno, sive separata, sive etiam conjuncta, aptè tamen distincta, et bene cooperta, et cum suis inscriptionibus, ut suprâ, ne Parochus aberret, et unum pro altero sumat, quod cavere debet diligenter.

In ea igitur ex majoribus vasculis Chrismatis et Olei, quod sufficiat, infundatur, atque ut effusionis periculum caveatur, commodum erit in his vasculis bombacium, seu quid simile habere, Oleo Sacro et Chrismate separatim perfusum, in quo pollex, cùm opus est, ad inungendum immittatur.

Hæc vascula ita parata, in loco proprio, honesto, ac mundo, sub clave ac tuta custodia decenter asserventur, ne ab aliquo, nisi à Sacerdote, temerè tangantur, aut eis sacrilegè quispiam abuti possit.

Parochus, quantum fieri potest, curet, ne per laicos, sed per se, vel per alium Sacerdotem, vel saltem per alium Ecclesiæ Ministrum hæc Olea deferantur: caveat item, ne de iis quicquam ulli unquam tribuat cujus vis rei prætextu.

Sal, quod in os baptizandi immittendum est, sit benedictum sua peculiari benedictione, quæ infrâ præscribitur; neque utatur sale exorcizato ad benedicendam aquam, sitque priùs bene confractum et attritum, siccum ac mundum. Sal ita benedictum nemini tradatur, neque etiam iis qui benedicendum attulerint reddatur, sed ad alios baptizandos servetur, aut in Sacrarium abjiciatur.

Cùm igitur Baptismi Sacramentum jam administrandum est, hæc in promptu esse debent:

Vascula sacri Olei Catechumenorum et Chrismatis.

Vasculum cum sale benedicendo, vel jam, ut dictum est, benedicto.

Vasculum, seu cochlear ex argento, vel alio

metallo nitidum, ad aquam Baptismi fundendam super caput baptizandi, quod nulli præterea alio usui deserviat.

Pelvis, seu bacile ad excipiendam aquam ex capite defluentem, nisi statim in Sacrarium defluat.

Gossipium, alio nomine bombacium, seu quid simile, ad abstergenda loca sacris Oleis inuncta.

Stolæ duæ, ubi commodè haberi possunt, una violacea, et altera alba (ut infra notatur) mutanda; sin minùs, una saltem adhibeatur.

Medulla panis, qua inuncti Sacerdotis digiti, cùm manus lavat, abstergantur, et vas pro manuum lotionem post Baptismum, quod huic tantùm usui deservire debet.

Alba vestis in modum pallioli, seu linteolum candidum infantis capiti imponendum.

Cereus, seu candela cerea baptizato ardens tradenda.

Hic denique Ritualis Liber sit paratus, et item Liber Baptismalis, in quo baptizati describuntur.

Omnibus igitur opportunè præparatis, Sacerdos ad tanti Sacramenti administrationem, lotis manibus, Superpelliceo et Stola violacea indutus, accedat: Clericum unum seu plures, si potest, secum adhibeat, Superpelliceo pariter indutos, qui sibi ministrent.

Ita paratus accedat ad limen Ecclesiæ, ubi foris expectant qui infantem detulerunt.

Interroget (nisi de his bene sibi constet) an sit suæ Parochiæ, masculus, an femina, an sit domi baptizatus, et à quo, et quàm ritè, et qui sint Compadres qui infantem teneant, pro eoque respondeant; quos piè ac decenter assistere, ac prout opus fuerit, pro baptizando ad interrogationes respondere admoneat.

Et quoniam iis qui baptizantur, tanquam Dei filiis in Christo regenerandis, et in ejus militiam adscribendis, nomen imponitur, curet, ne obscœna, fabulosa, aut ridicula, vel inanium Deorum, vel

impiorum Ethnicorum hominum nomina imponantur, sed potiùs, quatenus fieri potest, Sanctorum, quorum exemplis Fideles ad piè vivendum excitentur, et patrociniis protegantur.

His igitur expeditis, et accepto nomine baptizandi, positi, si infans fuerit, super brachium dextrum illius qui eum defert, Parochus ad Baptismum procedat, in hunc modum nominatim, interrogans :

ORDO

BAPTISMI PARVULORUM.⁽¹⁾

(*)N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

Patrinus respondet: Fidem.

Sacerdos: Fides quid tibi præstat?

Patrinus respondet: Vitam æternam.

Sacerdos: Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut teipsum.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, et dicat semel: Exi ab * eo (vel ea), immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea pollice faciat signum Crucis in fronte,

---

(1) Exhortatio. Vide appendicem.

(*)D. N., que demandez-vous à l'Eglise de Dieu ?

R. La Foi.

D. Que vous procure la foi ?

R. La vie éternelle.

Q. N., What dost thou ask of the Church of God ?

A. Faith.

Q. What doth faith bring thee to ?

A. Life everlasting.

et in pectore infantis, dicens : Accipe signum Crucis tam in fronte ✠ quàm in cordo ✠ ; sume Fidem cœlestium præceptorum ; et talis esto moribus, ut Templum Dei jam esse possis.

OREMUS.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, clémenter exaudi : et * hunc Eléctum tuum N. Crucis Dominicæ impressione * signatum perpétua virtute custodi, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat :

OREMUS.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super * hunc famulum tuum N., * quem ad rudimenta Fidei vocare dignatus es ; omnem cæcitatem cordis ab * eo expelle : disrumpe omnes laqueos Satanae, quibus fuerat * colligatus, aperi ei, Domini, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ * imbutus omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum * lætus tibi in Ecclésiâ tua deserviât, et proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde Sacerdos benedicat Sal, quod semel benedictum aliàs ad eundem usum deservire potest.

BENEDICTIO SALIS.

EXORCIZO te, creatura salis, in Nomine Dei Patris Omnipotentis ✠, et in charitate Domini nostri Jesu Christi ✠, et in virtute Spiritus ✠ Sancti. Exorcizo te per Deum vivum ✠, per Deum verum ✠, per Deum sanctum ✠, per Deum ✠, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in Nomine Sanctæ Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✠, et benedicens ✠, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in Nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Deinde immittat modicum Salis benedicti in os infantis, dicens:

N. Accipe Sal sapientiæ: propitiatio sit tibi in vitam æternam. R. Amen.

Sacerdos. Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS Patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus. ut * hunc famulum tuum N. respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quominus cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper Nomini serviens. Perduc * eum, Domine, quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis pro
+ semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo

missionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Exorcizo te, immunde spiritus, in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut exeas, et recedas ab * hoc famulo Dei N. Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pèdibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritui Sancto, et recede ab * hoc famulo Dei N., quia * istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, Fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Hic pollice in fronte signat infantem, dicens :
Et hoc signum sanctæ Crucis ✠, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Mox imponit manum super caput infantis, et dicit :

OREMUS.

ÆTERNAM ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Auctor luminis et veritatis, super * hunc famulum tuum N., ut digneris * illum illuminare lumine intelligentiæ tuæ : munda * eum et sanctifica : da ei sciéntiam veram, ut * dignus gratiâ Baptismi tui * effectus teneat firmam spem,

consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem Stolæ super infantem, et introducit eum in Ecclesiam, dicens :

N. Ingrédere in Templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam ætérnam.

R. Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad Fontem, cum Susceptoribus conjunctim clara voce dicit :

CREDO in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem Cœli et terræ. Et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum : qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine: passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus : descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis : ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis : inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum : Sanctam Ecclesiám Catholicam, Sanctorum communionem : remissionem peccatorum : carnis resurrectionem : vitam æternam. Amen.

PATER noster qui es in Cœlis, sanctificétur Nomen tuum : advéniat Regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in Cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie : et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris : et ne nos inducas in tentationem : sed libera nos à malo. Amen.

Ac deinde, antequam accedat ad Baptisterium, dicat :

EXORCISMUS.

EXORCIZO te, omnis spiritus immunde, in Nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in Nomine

Jesu Christi Filii ejus, Domini et Judicis nostri ✠ et in virtute Spiritus Sancti ✠, ut discédas ab hoc plasmate Dei N. quod Dominus noster ad Templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat Templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures et nares infantis : tangendo vero aurem dexteram et sinistram, dicat :

Ephphéta, quod est, Adaperire, *deinde tangit nares, dicens ;* In odorem suavitatis. Tu autem effugare, diabole ; appropinquabit enim judicium Dei.

Postea interrogat baptizandum nominatim, dicens :

(*)N. Abrenuntias Satanae?

Respondet Patrinus : Abrenuntio.

Sacerdos : Et omnibus opéribus ejus?

Patrinus : R. Abrenuntio.

Sacerdos : Et omnibus pompis ejus?

Patrinus : R. Abrenuntio.

(*)D. N., Renoncez-vous à Satan ?

R. J'y renonce.

D. Et à toutes ses œuvres ?

R. J'y renonce.

D. Et à toutes ses pompes ?

R. J'y renonce.

Q. N., Dost thou renounce Satan ?

A. I do renounce him.

Q. And all his works ?

A. I do renounce them.

Q. And all his pomps ?

A. I do renounce them.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in Oleo Catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulus in modum Crucis, dicens : Ego te linio ✠ Oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Hic deponit
Stolam viola-
ceam, et su-
mit aliam albi
coloris.

Subinde pollicem et inuncta loca abstergit bombacio, vel re simili, et interrogat expresso nomine baptizandum, Patrino respondente :

(*) N. Credis in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem Cœli et terræ ? R. Credo.

Credis in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum, natum, et passum ? R. Credo.

Credis in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam ? R. Credo.

(*)D. N., Croyez-vous en Dieu le Père tout-puissant, créateur du ciel et de la terre ?

R. J'y crois.

D. Croyez-vous en Jésus-Christ son fils unique, Notre-Seigneur, qui est né, et qui a souffert ?

R. J'y crois.

D. Croyez-vous au Saint-Esprit, la Sainte Eglise Catholique, la communion des Saints, la rémission des péchés, la résurrection de la chair, la vie éternelle ?

R. J'y crois.

D. N., Voulez-vous être baptisé ?

R. Je le veux.

Q. N., Dost thou believe in God the Father, Almighty, creator of heaven and earth ?

A. I do believe.

Q. Dost thou believe in Jesus-Christ his only son, Our Lord, who was born into this world, and who suffered for us ?

A. I do believe.

Q. Dost thou believe in the Holy-Ghost, the Holy Catholic Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body, and life everlasting ?

A. I do believe.

Q. N., Wilt thou be baptised ?

A. I will.

Subinde expresso nomine baptizandi, Sacerdos dicit : N. Vis baptizari ?

Respondet Patrinus : Volo.

Tunc Patrino, vel Matrino, vel utroque (si ambo admittantur) infantem tenente, Sacerdos vasculo, seu urceolo accipit aquam baptismalem, et de ea ter fundit super caput infantis in modum Crucis, et simul verba proferens, semel tantum distinctè, et attentè dicit :

N. Ego te baptizo in Nomine Patris ✠, fundat primo, et Filii ✠, fundat secundo, et Spiritus ✠ Sancti, fundat tertio.

Ubi autem est consuetudo baptizandi per immersionem, Sacerdos accipit infantem, et advertens ne lædatur, cautè immergit, et trina mersione baptizat, et semel tantum dicit :

N. Ego te baptizo in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Mox Patrinus, vel Matrino, vel uterque simul infantem de Sacro Fonte levant, suscipientes illum de manu Sacerdotis.

Si vero dubitatur an infans fuerit baptizatus, utatur hac forma : N. Si non es baptizatus (vel baptizata), ego te baptizo in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Deinde intingit pollicem in Sacro Chrismate, et ungit infantem in summitate capitis, in modum Crucis, dicens :

Deus Omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium

peccatorum (*hic inungit*), ipse te liniat Chrismate salutis ✠ in eodem Christo Jesu Domino nostro, in vitam ætérnam. *R. Amen.*

Sacerdos : Pax tibi. *R.* Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, et locum inunctum, et imponit capiti ejus linteolum candidum, loco vestis albæ, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam pérferas ante Tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam ætérnam. *R. Amen.*

Postea dat ei, vel Patrino, candelam accensam, dicens :

Accipe lampadem ardéntem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum: serva Dei mandata, ut cùm Dominus vénerit ad nuptias, possis occurrere ei unà cum omnibus Sanctis in Aula cælésti, habeasque vitam ætérnam, et vivas in sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Postremo dicit : N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. *R. Amen.* (1)

Si vero fuerint plures baptizandi, sive masculi, sive feminae, in Catechismo masculi stantuantur ad dexteram, feminae vero ad sinistram ; et omnia pariter dicantur, ut supra, in proprio genere, et numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsufflatio, Crucis impressio, seu signatio, tactus aurium et narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide seu Symbolo, et ipse Baptismus, inunctio Chris-

---

(1) Exhortatio. Vide appendicem.

matis, candidæ vestis impositio, atque accensæ candelæ traditio singulariter singulis, et primùm masculis, deinde feminis fieri debent.

Si infans, vel adultus ægrotus adeo graviter laboret, ut periculum immineat ne pereat antequam Baptismus perficiatur, Sacerdos, omissis quæ Baptismum præcedunt, eum baptizet, ter, vel etiam semel infundens aquam super caput ejus, in modum Crucis, dicens : Ego te baptizo in Nomine Patris ✠, etc., ut supra, fol. 19.

Si non habeatur aqua baptismalis, et periculum impendeat, Sacerdos utatur aqua simplici.

Deinde, si habeat Chrisma, liniat eum in vertice, dicens : Deus Omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, etc., ut supra, fol. 19.

Postea dat ei linteolum candidum, dicens : Accipe vestem, etc., ut supra, fol. 20.

Ac demùm dat ei ceream candelam accensam, dicens : Accipe lâmpadem ardentem; ut supra.

Si supervixerit, suppleantur alii ritus omissi.

Admonendi sunt Susceptores de spiritali cognatione quam contraxerunt cum baptizato, baptizatique patre et matre; quæ cognatio impedit Matrimonium, ac dirimit.

Curet Parochus parentes infantis admoneri, ne in lecto secum ipsi, vel nutrices parvulum habeant, propter oppressionis periculum; sed eum diligenter custodiant, et opportunè ad Christianam disciplinam instituant.

Commonendi sunt etiam parentes, et alii, si opus fuerit, ne filios Hebræis, aliisve infidelibus, vel hæreticis mulieribus ullo modo lactandos, aut nutriendos tradant.

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut Susceptores discedant, eorum nomina, et alia de administrato Baptismo, ad præscriptam formam, in Baptismali Libro Parochus accurate describat.

DE BAPTISMO

ADULTORUM.

Si quis adultus sit baptizandus, debet priùs, secundùm Apostolicam regulam, in Christiana Fide, ac sanctis moribus diligenter instrui, et per aliquot dies in operibus pietatis exerceri, ejusque voluntas et propositum sæpiùs explorari, et nonnisi sciens et volens probèque instructus baptizari.

At verò si quis, dum instruitur, in mortis periculum incidat, baptizarique voluerit, habita ratione periculi vel necessitatis, baptizetur.

Adultorum Baptismus, ubi commodè fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si illi placuerit, ab eo solemnitus conferatur, alioquin Parochus ipse baptizet stata cæremonia.

Decet autem hujusmodi Baptismum, ex Apostolico instituto, in Sabbato Sancto Paschatis, vel Pentecostes solemniter celebrari.

Quare si circa hæc tempora Cathecumeni sint baptizandi, in ipsos dies, si nihil impediat, baptismum differri convenit.

Verùm si circa, seu post tempus Pentecostes aliqui conversi fuerint, qui ægrè ferant suum Baptisma in longum tempus differri, et ad illud festinent, instructique ac ritè parati esse noscantur, citius baptizari possunt.

Cathecumenus instructus baptizetur in Ecclesia seu Baptisterio, Patrinus ei assistat, et ipse Cathecumenus ad Sacerdotis interrogationes respondeat, nisi mutus fuerit, aut omnino surdus, vel ignotæ linguæ: quo casu, vel per Patrimum, si illam intelligat, aut alium interpretem, vel nutu consensum explicet suum.

Pro hujus autem veneratione Sacramenti, tam Sacerdotem qui adultos baptizabit, quam ipsos adultos, qui sani sunt, convenit esse jejunos.

Quare non post epulas, aut prandia, sed ante me-

ridiem (nisi ex rationabili causa aliter faciendum esset) eorum Baptisma celebretur.

Admonendus est Cathecumenus, ut peccatorum suorum pœniteat.

Amentes et furiosi non baptizentur, nisi tales à nativitate fuerint : tunc enim de iis idem iudicium faciendum est, quod de infantibus ; atque in Fide Ecclesiæ baptizari possunt.

Sed si dilucida habeant intervalla, dum mentis compotes sunt, baptizentur, si velint. Si verò antequam insanirent, suscipiendi Baptismi desiderium ostenderint, ac vitæ periculum immineat, etiamsi non sint compotes mentis, baptizentur.

Idemque dicendum est de eo qui lethargo aut phrenesi laborat, ut tantum vigilans et intelligens baptizetur, nisi periculum mortis impendeat, si in eo prius apparuerit Baptismi desiderium.

Sacerdos diligenter curet ut certior fiat de statu et conditione eorum qui baptizari petunt, præsertim exterorum. De quibus facta diligenti inquisitione, num aliàs ac ritè sint baptizati, caveat, ne quis jam baptizatus, imperitia, vel errore, aut ad quæstum, vel ob aliam causam, fraude dolove iterum baptizari velit.

Omnes autem de quibus, re diligenter investigata, probabilis dubitatio est an baptizati fuerint, si nihil aliud impediat, sub conditione baptizentur.

Hæretici verò ad Catholicam Ecclesiam venientes, in quorum Baptismo debita forma aut materia servata non est, ritè baptizandi sunt ; sed prius errorum suorum pravitatem agnoscant et detestentur, et in Fide Catholica diligenter instruantur : ubi verò debita forma et materia servata est, omnia tantum suppleantur, nisi rationabili de causa aliter Episcopo videatur.

Cæterum legantur et serventur ea, quæ supra, de Baptismo in communi, præscripta sunt, fol. 20.

O R D O

BAPTISMI ADULTORUM.

In primis Sacerdos, paratis his quæ supra, de observandis in administratione Sacramenti Baptismi Parvulorum, dicuntur, indutus Superpelliceo et Stola, vel etiam Pluviali violacei coloris, cum suis Clericis accedit ad gradus Altaris, et genibus flexis, piâ mente ad Deum preces effundit, ut tantum Sacramentum dignè valeat ministrare, et ad implorandum Divinum auxilium, surgens se signat, et si temporis ratio ferat, dicit :

V. Deus, in adiutorium meum intende :

R. Domine, ad adiuvandum me festina.

Gloria Patri....Sicut erat...

Postea incipiat, prosequentibus Clericis,

Antiphonam. Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

PSALMUS 8.

DOMINE, Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Quoniam elevata est magnificentia tua * super cælos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum, et ultorem.

Quoniam videbo cælos tuos, opera digitorum tuorum, * lunam et stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus, * aut filius hominis, quoniam visitas eum ?

Minuisti eum paulò minus ab Angelis ; gloria et honore coronasti eum ; * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus, * oves et boves universas, insuper et pecora campi;

Volucres cœli, et pisces maris, * qui perambulanti semitas maris.

Domine, Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra !

Gloria Patri....Sicut erat....

PSALMUS 28.

AFFERTE Domino, filii Dei : * **afferte** Domino filios arietum :

Afferte Domino gloriam et honorem ; * **afferte** Domino filios arietum :

Afferte Domino gloriam et honorem ; **afferte** Domino gloriam nomini ejus : * **adorate** Dominum in atrio sancto ejus.

Vox Domini super aquas ; Deus majestatis intonuit : * **Dominus** super aquas multas.

Vox Domini in virtute : * **vox Domini** in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros ; * **et** confringet Dominus cedros Libani :

Et comminuet eas tanquam vitulum Libani ; * **et** dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercurrentis flammam ignis : * **vox Domini** concutientis desertum, **et** commovebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis cervos, **et** revelabit condensa : * **et** in templo ejus omnes dicent gloriam.

Dominus diluvium inhabitare facit ; * **et** sedebit Dominus Rex in æternum.

Dominus virtutem populo suo dabit : * **Dominus** benedicet populo suo in pace.

Gloria Patri... Sicut erat...

PSALMUS 41.

QUEMADMODUM desiderat cervus ad fontes aquarum, * **ita** desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum : *
quando veniam et apparébo ante faciem Dei ?

Fuérunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte, *
dum dicitur mihi quotidie : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordatus sum, et effudi in me animam
meam ; * quoniam transibo in locum tabernaculi
admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis, et confessionis, * sonus
epulantis.

Quare tristis es, anima mea ? * et quare contur-
bas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : *
salutare vultus mei, et Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est ; * prop-
tèrea memor ero tui de terra Jordanis, et Hermoniū
à monte modico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataracta-
rum tuarum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me
transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam,*
et nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ : * dicam Deo :
Susceptor meus es.

Quare oblitus es mei ? * et quare contristatus in-
cedo, dum affligit me inimicus ?

Dum confringuntur ossa mea ; * exprobraverunt
mihi qui tribulant me inimici mei :

Dum dicunt mihi per singulos dies : Ubi est Deus
tuus ? * quare tristis es, anima mea ? et quare con-
turbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : *
salutare vultus mei, et Deus meus.

Gloria Patri... Sicut erat...

Et repetitur Antiphona. Effundam super vos
aquam mundam, et mundabimini ab omnibus in-
quinamentis vestris, dicit Dominus.

Deinde dicitur, Kyrie, eléison; Christe, eléison; Kyrie, eléison.

Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem;

R. Sed libera nos à malo.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione veræ Fidei, æternæ Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare unitatem, quæsumus, ut ejusdem Fidei firmitate ab omnibus semper muniamur adversis.

ORATIO.

ADESTO supplicationibus nostris, Omnipotens Deus; et quod humilitatis nostræ gerendum est ministério, tuæ virtutis impleatur effectum.

ORATIO.

DA, quæsumus, Domine, * Electo nostro (*vel* Electæ nostræ), ut sanctis * edoctus (*vel* edocta) mysteriis, et renovetur Fonte Baptismatis, et inter Ecclesiæ tuæ membra numeretur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Si plures fuerint baptizandi, hæc tertia Oratio dicatur in numero plurali.

Deinde Sacerdos procedit ad fores Ecclesiæ, et stat in limine, catechizandus vero extra limen. Et si sunt plures, mares et feminæ, illi ad dexteram Sacerdotis, hæc vero ad sinistram statuuntur, et Sacerdos interrogat :

(*) Quo nomine vocaris ?

Catechumenus respondet : N.,

(*) Sacerdos : N., Quid petis ab Ecclesiâ Dei ?

Fidem.

Sacerdos : Fides quid tibi præstat ?

Vitam æternam.

Sacerdos : Si vis habere vitam æternam, serva mandata : Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus mandatis tota lex pendet, et Prophætæ. Fides autem est, ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in unitate venereris, neque confundendo Personas, neque substantiam separando. Alia est enim Persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti ; sed horum trium una est substantia, et non nisi una Divinitas.

(*)D. *Quel est votre nom ?*

R. *N.,*

Q. *What is your name ?*

A. *N.,*

(1) Exhortatio.

(*)D. *N., Que demandez-vous à l'Eglise de Dieu ?*

R. *La foi ?*

D. *Que vous procure la foi ?*

R. *La vie éternelle.*

Q. *What dost thou ask of the Church of God ?*

A. *Faith.*

Q. *What doth faith bring thee to ?*

A. *Life everlasting.*

Et rursus interrogat : (*) N., Abrenuntias Satanae ?

R. Abrenuntio.

Interrogat : Et omnibus operibus ejus ?

R. Abrenuntio.

Interrogat : Et omnibus pompis ejus ?

R. Abrenuntio.

Deinde Sacerdos interrogat de Symbolo Fidei, dicens : Credis in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem Cœli et terræ ?

R. Credo.

Interrogat : Credis in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum ?

R. Credo.

(*) D. N., Renoncez-vous à Satan ?

R. J'y renonce.

D. Et à toutes ses pompes ?

R. J'y renonce.

D. Croyez-vous en Dieu le Père tout-puissant, Créateur du Ciel et de la terre ?

R. J'y crois.

D. Croyez-vous en Jésus-Christ son Fils Unique, Notre Seigneur qui est né et qui a souffert ?

R. J'y crois.

D. Croyez-vous au Saint-Esprit, la Sainte Eglise Catholique, la Communion des Saints, la rémission des péchés, la résurrection de la Chair, et la vie éternelle ?

R. J'y crois.

Q. N., Dost thou renounce Satan ?

A. I do renounce him.

Q. And all his works ?

A. I do renounce them.

Q. And all his pomp ?

A. I do renounce them.

Q. N., Dost thou believe in God the Father Almighty, Creator of heaven and earth ?

A. I do believe.

Q. Dost thou believe in Jesus-Christ his only Son, our Lord, who was born into this world, and suffered for us ?

A. I do believe.

Q. Dost thou believe in the Holy Ghost, the Holy Catholic Church, the Communion of Saints, the forgiveness of Sins, the resurrection of the body, and life everlasting ?

A. I do believe.

Interrogat : Credis et in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam ?

R. Credo.

Tunc Sacerdos exsufflet ter in faciem ejus, semel dicens :

Exi ab * eo (vel ea), spiritus immunde, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Hic in modum Crucis halet in faciem ipsius, et dicat :

N. Accipe Spiritum bonum per istam insufflationem, et Dei benedictionem ✠.

Pax tibi R. Et cum spiritu tuo.

Deinde facit Crucem cum pollice in ejus fronte, et in pectore, dicens :

N. Accipe signum Crucis tam in fronte ✠, quam in corde ✠ : sume Fidem cœlestium præceptorum. Talis esto moribus, ut Tempulum Dei jam esse possis ; * ingressusque (vel ingressaque) Ecclesiam Dei, evasisse te laqueos mortis * lætus (vel læta) agnosce ; (horresce idola, respue simulacra), cole Deum Patrem Omnipotentem, et Jesum Christum Fillum ejus unicum, Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. **R.** Amen.

Hic advertendum est, quod dicta verba (horresce idola, respue simulacra) dicantur Catechumeno qui venit de Gentilitatis errore, seu de Ethnicis et Idololatriis : Catechumeno vero Judæo, sive ex Hebræis venienti, loco horum

verborum dicatur (horrésce Judaicam perfidiam, réspue Hebraicam superstitionem).

Saraceno autem, vel Turcæ, aut Persæ, sive alio ex Mahumetanis ad Fidem venienti Catechumeno, loco eorumdem verborum dicatur (horrésce Mahuméticam perfidiam, respue pravam sectam infidelitatis).

At Hæretico ad Catholicam Ecclesiam venienti, qui, si in ejus Baptismo debita forma servata non est, baptizari debet, dicatur (horrésce hæréticam pravitatem, réspue nefarias sectas implorum N.) *exprimens proprio nomine sectam de qua Catechumenus venit.*

Si plures sunt Electi, omnia supradicta dicuntur singillatim super singulos.

OREMUS.

TE déprecor, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, ut huic * famulo tuo N. qui in hujus sæculi nocte vagatur incertus ac dubius (*vel famulæ tuæ N. quæ in hujus sæculi nocte vagatur incerta ac dubia*), viam veritatis et agnitionis tuæ jubeas demonstrari; quatenus, reseratis oculis cordis sui, te unum Deum Patrem in Fillo, et Fillum in Patre cum Spiritu Sancto recognoscat, atque hujus confessionis fructum, et hic et in futuro sæculo percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Si plures sint Electi, præcedens Oratio dicatur in numero plurali. (Sequentes autem signationes fiant cum suis verbis singillatim super singulos.)

Deinde signet Electum signo Crucis cum pollice in fronte, dicens: Signo tibi frontem ✠, ut suscipias Crucem Domini.

In auribus: Signo tibi aures ✠✠, ut audias Divina præcepta.

In oculis: Signo tibi oculos ✠✠, ut videas claritatem Dei.

In naribus: Signo tibi nares ✠✠, ut odorem suavitatis Christi sentias.

In ore: Signo tibi os ✠, ut loquaris verba vitæ.

In pectore: Signo tibi pectus ✠, ut credas in Deum.

In scapulis: Signo tibi scapulas ✠, ut suscipias jugum servitutis ejus.

In toto corpore, illud non tangens, manu producit signum Crucis, et dicit: Signo te totum in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut habeas vitam æternam, et vivas in sæcula sæculorum. R. Amen.

OREMUS.

PRECES nostras, quæsumus, Domine, clementer exaudi, et * hunc Eléctum tuum (vel hanc Eléctam tuam) N. Crucis Dominicæ, cujus Impressione * eum (vel eam) signamus, virtute custodi, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudiménta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

OREMUS.

DEUS, qui humani géneris ita es conditor, ut sis étiam reformator, propitiare populis adoptivis, et novo Testaménto sobolem novæ prolis adscribe, ut filii promissionis, quod non potuérunt assequi per naturam, gaudeant se recepisse per gratiam. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Tunc imponit manum super caput Electi, et dicit :

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere digneris super * hunc famulum tuum N., quem (*vel* hanc famulam tuam N., quam) ad rudimenta Fidel vocare dignatus es : omnem cœtitem cordis ab * eo (*vel* ea) expelle : disrumpe omnes laqueos Satanæ, quibus fuerat * colligatus (*vel* colligata) : aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ * imbutus (*vel* imbuta) omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum * lætus (*vel* læta) tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut * idoneus (*vel* idonea) efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, perceptâ medicinâ. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

Si plures sint, hæc, et præcedens Oratio, Præces nostras, dicantur in numero plurali.

Deinde Sacerdos benedicit sal.

BENEDICTIO SALIS DANDI CATECHUMENO.

EXORCIZO te, creatura salis, in Nomine Dei Patris ✠ omnipotentis, et in charitate Domini nostri Jesu ✠ Christi, et in virtute Spiritus ✠ Sancti. Exorcizo te per Deum vivum ✠, per Deum verum ✠, per Deum ✠, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari præcepit, ut in Nomine Sanctæ Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices ✠, et benedicendo benedicas ✠, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in Nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

R. Amen.

Quod si Catechumenus fuerit Gentilis, seu ex Idolatris venerit ad Fidem, benedicto sale, priusquam ejus medicinam gustet, Sacerdos addat sequentem Orationem, quæ tamen venientibus ex hæbreis vel aliis ut suprà non dicitur.

OREMUS.

DOMINE sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Deus, qui es, qui eras, et qui permanes usque in finem, cujus origo nescitur, nec finis comprehendi potest, te supplices invocamus super * hunc famulum tuum N., quem (vel hanc famulam tuam N., quam) liberasti de errore Gentilium et conversatione turpissima : dignare exaudire * eum qui (vel

eam quæ) tibi cervices suas humiliat ad lavacri Fontem, ut * renatus (*vel* renata) ex aqua et Spiritu Sancto * expoliatus (*vel* expoliata) veterem hominem, induat novum, qui secundum te creatus est; accipiat vestem incorruptam et immaculatam, tibi que Deo nostro servire mereatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tunc pollice et indice accipit de ipso sale, et immittit in os Catechemeni, dicens :

N., Accipe sal sapientiæ: propitiatio tibi sit in vitam æternam.

R. Amen.

Sacerdos : Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus, ut * hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) N., respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quominus cibo expleatur cælesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper Nomini serviens. Perduc * eum (*vel* eam), Domine quæsumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Si plures sint, dicatur singulis : N., Accipe sal, etc., *et præcedentes Orationes, in numero plurali.*

Si inter Catechumenos adsint fæmina, rece-

dant ipsæ in partem, quousque tertio dicatur masculis, Ora, Electe, etc., et hi signati fuerint in fronte.

Si plures sint Catechumeni, hic et in sequentibus, sacerdos dicit in numero plurali : Orate, Electi, flectite genua, etc.

Deinde Sacerdos dicat super masculum tantum : Ora, Electe, flecte genua, et dic, Pater noster.

Et Electus genuflexus orat, et dicit : Pater noster.

Et cum oraverit, et dixerit Pater noster usque ad Sed libera nos à malo inclusive, Sacerdos subjungit : Leva, comple orationem tuam, et dic, Amen.

Et ille respondet : Amen.

Et Sacerdos dicit Patrino : Signa eum.

Deinde Electo : Accède.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens : In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Tum quoque Sacerdos facit Crucem in fronte ejus, ita dicendo : In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et imponit manum super eum, et dicit :

OREMUS.

DEUS Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, et filios Israel de terra Ægypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuæ, qui

custodiret eos die ac nocte : te quæsumus, Domine, ut mittere digneris Sanctum Angelum tuum de Cœlis, qui similiter custodiat et hunc famulum tuum N., et perducatur eum ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

EXORCISMUS.

ERGO, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritui Sancto, et recede ab * hoc famulo Dei, N. quia istum (*vel* hac famula Dei N., quia istam) sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, Fontemque Baptismatis vocare dignatus est ; et hoc signum sanctæ Crucis ✠, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

R. Amen.

Sacerdos dicit secundo electo : Ora, Electe, flecte genua, et dic, Pater noster, et reliqua, ut supra fol. 36, usque ad Orationem, Deus Abraham exclusive.

Deinde imponit manum super eum, ac dicit :

OREMUS.

DEUS, immortale præsidium omnium postulantium, liberatio supplicum, pax rogantium, vita credentium, resurrectio mortuorum, te invococo super hunc famulum tuum N., qui

Baptismi tui donum petens, æternam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat: accipe eum, Domine, et quia dignatus es dicere: Petite, et accipietis; quærite et invenietis; pulsate, et aperietur vobis, et januam petenti præmium porrige pande pulsanti, ut æternam cælestis lavacri benedictionem consecutus, promissa tui muneris regna percipiat. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

EXORCISMUS.

AUDI, maledicte Satana, adjuratus per Nomen æterni Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi Filii ejus, cum tua victus invidia, tremens, gemensque discede; nihil tibi sit commune cum * servo Dei N. jam cælestia cogitante, * renuntiatiuro tibi et sædulo tuo, et beatæ immortalitati victuro. Da igitur honorem advenienti Spiritui Sancto, qui ex summa Cœli arce descendens, proturbatis fraudibus tuis, Divino Fonte purgatum pectus, sanctificatum Deo templum, et habitaculum perficiat, ut ab omnibus penitus noxiis præteritorum eriminum * liberatus Servus Dei, gratias perennes Deo referat semper, et benedicat Nomen sanctum ejus in sæcula seculorum. R. Amen.

Sacerdos dicit tertio electo: Ora, Electe, flecte genua, et dic, Pater noster, etc., ut suprâ fol. 36, usque ad Orationem, Deus Abraham exclusive. Deinde imponit manum super eum, dicens:

EXORCISMUS.

EXORCIZO te, immunde Spiritus, in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut ex eas, et recedas ab hoc famulo Dei N., Ipse enim tibi imperat, maledicte dammate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

EXORCISMUS. Ergo, maledicte diabole, etc., *et repetit totum, ut supra habetur, fol. 37.*

Si, ut supra, adsint fœminæ, retrahunt se masculi in partem, et accedunt fœminæ ante sacerdotem et stant.

Super fœminam vero Sacerdos dicit : Ora, Electa, flecte genua, et dic, Pater noster, etc. ut supra fol. 36., usque ad Orationem Deus exclusivè. Deinde imponit manum super eam, et dicit :

OREMUS.

DEUS cœli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omnium benè vivéntium, Deus, cui omnis lingua confitétur, et omne genu flectitur, cœlestium, terrestrium, et infernorum : te invoco, Domine, super hanc famulam tuam N., ut eam custodire, et perducere digneris ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde dicitur Exorcismus : Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, etc., ut supra, fol. 37.

Si plures fuerint fœminæ Catechumenæ, hic et in sequentibus Sacerdos dicat in numero plurali : Orate, Electæ, flectite genua, et dicite, Pater noster, et reliqua ut supra usque ad Orationem, Deus Abraham exclusive. Deinde imponit manum super capita singularum, et postea, in eodem numero plurali, dicit Orationem, Deus cœli, Deus terræ, etc., et Exorcismum, Ergo, maledicte diabole, etc., ut supra, fol. 37

Interim super unam tantum, secundo, et tertio repetit, Ora, Electa, flecte genua, et dic, Pater noster, et reliqua, ut supra, fol. 36. usque ad finem Orationis, Deus Abraham; qua finita, imponit manum super caput ejus, et post tertiam signationem, dicit :

EXORCISMUS.

EXORCIZO te, immunde spiritus, per Patrem ✠, et Filium ✠, et Spiritum ✠ Sanctum, ut éxeas et recédas ab hac famula Dei N. Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui cæco nato oculos aperuit, et quatrIduanum Lazarum de monumento suscitavit.

Ergo, maledicte diabole, etc., totum ut supra, fol. 37.

Postmodum accedunt iterum masculi, qui se retraxerant, et ipsi ad dexteram, fœminæ vero ad sinistram Sacerdotis, ut in principio disponuntur.

Sacerdos imponit manum super Electum, vel, si sint plures, super singulos, tam masculos quam fœminas, et dicit :

OREMUS.

ÆTERNAM ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, Auctor luminis et veritatis, super* hunc famulum tuum N., ut digneris eum (*vel hanc famulam tuam N., ut digneris eam*) illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda* eum (*vel eam*) et sanctifica: da ei scientiam veram, ut * dignus (*vel digna*) efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui: teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut * aptus (*vel apta*) sit ad percipiendam gratiam tuam. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Si plures fuerint Electi, sive mares, sive fæminæ, præcedentes Orationes et Exorcismi dicantur in numero plurali, et in genere proprio, ut superius dictum est.

His peractis, Sacerdos sinistra manu apprehendens dexteram Electi prope brachium, vel ei porrigens extremam partem Stolæ, introducit eum in Ecclesiam, dicens :

N. Ingredere in Sanctam Ecclesiam Dei, ut accipias benedictionem cœlestem à Domino Jesu Christo, et habeas partem cum illo, et Sanctis ejus. **R. Amen.**

Si plures fuerint, dicat in numero plurali: Ingredimini in Sanctam Ecclesiâ Dei, etc., et introducat eos, ut suprâ.

Et ingressus Electus procumbit, seu proster nit se in pavimento, et adorât.

Deinde surgit, et Sacerdos imponit manum super caput ejus, et Electus cum eo recitat Symbolum Apostolorum, et Orationem Dominicam.

Ita etiam si plures fuerint, omnes surgunt et simul recitant :

CREDO in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem Cœli et terræ. Et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum : qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine: passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus : descendit ad inferos, tertia die resurrexit à mortuis : ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum: Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem : remissionem peccatorum : carnis resurrectionem : vitam æternam. Amen.

PATER noster qui es in Cœlis, sanctificetur Nomen tuum : advénia Regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in Cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos à malo. Amen.

Tunc rursus Sacerdos imponat manum super caput Electi, et dicat :

EXORCISMUS.

NEC te latet, Satana, imminére tibi pœnas, imminére tibi tormenta, imminére tibi diem judicii, diem supplicii sempiterni ; diem qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi atque universis angelis tuis præparatus sempiternus erit interitus. Proinde, damnate atque damnande, da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus,

da honorem Spiritui Sancto Paraclito, in cuius Nomine atque virtute præcipio tibi, quicumque es, spiritus immunde, ut éxeas et recédas ab * hoc famulo Dei N., quem (*vel* hac famula Dei N., quam) hodie idem Deus et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, Fontemque Baptismatis dono vocare dignatus est, ut fiat ejus templum per aquam regenerationis in remissionem omnium peccatorum ; in Nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. *R.* Amen.

Similiter si plures fuerint, imponit manum super capita singulorum, et dicit eundem Exorcismum in numero multitudinis, et genere suo.

Postea Sacerdos pollice accipit de saliva oris sui, et tangit aures et nares Electi ; tangendo vero aurem dexteram et sinistram, dicat : Ephphéta, quod est, Adaperire ; deinde tangendo nares, dicat : in odorem suavitatis : et subdit : Tu autem effugare, diabole ; appropinquabit enim judicium Dei.

Deinde interrogat Electum : (*) Quis vocaris ?

Et ipse respondet : N.

Interroget : N., Abrenuntias Satanæ ?

R. Abrenuntio.

(*)D. Quel est votre nom ?
R. N.

Q. What is your name ?
A. N.

Pro interpretatione reliquarum interrogationum, vide p. 17.

Interroget : Et omnibus operibus ejus ?

R. Abrenuntio.

Interroget : Et omnibus pompis ejus ?

R. Abrenuntio.

Tunc Sacerdos intingit pollicem dexteræ manus in Oleo Sancto Catechumenorum, et inungit Electum primum in pectore, deinde inter scapulas in modum Crucis, dicens :

Ego te linio ✠ Oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, in vitam æternam. R. Amen.

V. Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Mox bombacio, vel re simili, tergit pollicem et loca inuncta, et subjungit, dicens :

Exi, immunde spiritus, et da honorem Deo vivo et vero. Fuge, immunde spiritus, et da locum Jesu Christo Filio ejus. Recede, immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Hic Sacerdos deponat Stolam et pluviale violaceum, et sumat aliud albi coloris.

Quando plures sunt Electi, idem fit circa singulos eorum. Et ducitur Electus ad Baptisterium : ubi, si ob aliquam causam non habeatur, sive præparata non fuerit aqua Baptismalis, fiat benedictio Fontis, ut infra ponitur. Et cum fuerit prope Fontem, Sacerdos interrogat :

(*) Quis vocaris ?

Respondet : N.

Interrogat : N., Credis in Deum Patrem Omnipotentem, Creatorem Cæli et terræ ?

R. Credo.

(*) Pro interpretatione harum interrogationum, vide p. 18.

Interrogat: Credis in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum ?

R. Credo.

Interrogat: Credis et in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam æternam ?

R. Credo.

Iterum interrogat, dicens:

(*) Quid petis ?

Respondet: Baptismum.

Interrogat: Vis baptizari ?

Respondet: Volo.

Tunc Patrino, vel Matrino, vel utroque (si ambo admittantur), admota manu, tenente seu tangente Electum (vel Electam) aperto capite, et laxatis à collo vestibus inclinatum, Sacerdos vasculo vel urceolo hauriat aquam Baptismalem de Fonte, et cum ea sub trina supra caput in modum Crucis infusione baptizet Electum (seu Electam) in Nomine SS. Trinitatis, sic dicens: N. Ego te baptizo in Nomine Patris ✠, fundat primo: et Filii ✠, fundat secundo: et Spiritus ✠ Sancti, fundat tertio.

(*)D. N., que demandez-vous ?

R. Le Baptême.

D. Voulez-vous être baptisé ?

R. Je le veux.

Q. N., what dost thou ask ?

A. Baptism.

Q. Wilt thou be baptized ?

A. I will.

Si aqua, quæ ex capite baptizati defluit, non dilabitur in Sacrarium Baptisterii, recipiatur in subjecta aliqua pelvi, et in illud postmodum projiciatur. Cum plures sunt Electi, singillatim singuli interrogantur, et baptizantur, ut supra. Si sunt mares et fœminæ, primum mares, deinde fœminæ. Verum si probabiliter dubitetur an Electus fuerit alias baptizatus, dicat Sacerdos :

Si non es * baptizatus (vel baptizata), Ego te baptizo in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti.

Deinde Sacerdos intingat pollicem dexterum in Sacrum Chrisma, et perungat verticem Electi in modum Crucis, dicens :

DEUS Omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, qui que dedit tibi remissionem omnium peccatorum, ipse te linit Chrismate salutis ✠ in eodem Christo Jesu Domino nostro, in vitam æternam. R. Amen.

V. Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili pollicem tergit, et imponit capiti Electi Chrismale, seu candidum linteolum, dicens :

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante Tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam æternam. R. Amen.

Et Electus deponit priores vestes, et induitur novis albi coloris, vel saltem exteriore candida, quam à Sacerdote accepit. Postea dat ei Sacer-

dos cereum, seu candelam accensam in manu dextera, dicens :

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum; serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei in Aula cœlesti in vitam æternam. R. Amen.

Ipse vero Neophytus eundem cereum accensum manibus teneat usque in finem, præterquam dum confirmatur.

In ecclesiis autem ubi Baptismus fit per immersionem, sive totius corporis, sive capitis tantum, Sacerdos accipiat Electum per brachia prope humeros, et superiore parte corporis nudatum, reliqua honestè contectum, ter illum, vel caput ejus mergendo, et toties elevando, baptizet sub trina immersione, sanctam Trinitatem semel tantum sic invocando : Ego te baptizo in Nomine Patris ✠, mergat semel : et Filii ✠, mergat iterum : et Spiritus Sancti ✠, mergat tertio ; Patrino, vel Matrino, vel utroque eum tenente, vel tangente.

Et cum Electus surrexerit de Fonte, Patrinus vel Matrino cum linteo in manibus suscipit eum de manu Sacerdotis, et Sacerdos, intincto pollice dextero in Sacro Chrismate, illum in vertice in modum Crucis perungit, dicens : Deus Omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, etc., ut supra, fol. 46.

Deinde Sacerdos imponit capiti ejus linteculum, seu Chrismale, et dat ei vestem candidam, dicens : Accipe vestem candidam, etc., ut supra, fol. 46.

Et statim prædicto linteo abstergitur, et in loco semoto vestitur novis et albis vestibus, et exteriore candida, quam accepit.

Postea dat ei Sacerdos candelam accensam in dextera manu, dicens : Accipe lampadem, etc., ut supra. Eodem modo, si plures fuerint, fit pro singulis.

Postea dicat : N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. (1). R. Amen.

Si adsit Episcopus qui id legitime præstare possit, ab eo Neophyti Sacramento Confirmationis initiantur : deinde si l. ra congruens fuerit, celebratur Missa, cui Neophyti intersunt, et Sanctissimam Eucharistiam devotè suscipiunt.

Si vero ob baptizandorum multitudinem, ut in India et novo Orbe quandoque contingit, in singulorum Baptismo præscripti ritus adhiberi non possunt, tunc vel pluribus simul adhibeantur, vel, si urget necessitas, omittantur.

ORDO

SUPPLENDI OMISSA SUPER BAPTIZATUM. (2)

CUM, urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate, sive parvulus, sive adultus, sacris Precibus ac Cæremoniis prætermisissis, fuerit baptizatus, ubi convaluerit, vel cessaverit periculum, et ad Ecclesiam delatus fuerit, omissa omnia suppleantur : idemque ordo ac ritus servetur, qui in Baptismo Parvulorum (si fuerit parvulus), seu Adultorum (si fuerit adultus) præscriptus est. Excepto quòd interrogatio : An velit baptizari, formaque Baptismi, et ablutio prætermittuntur, et quædam Orationes, et Exorcismi suo quique loco immutati, ut infra dicuntur.

Sacerdos igitur antequam immittat sal in os baptizati, manum super caput ejus imponens, dicit :

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere digneris super * hunc famulum tuum N., quem (vel hanc famulam

(1) Exhortatio.

(2) Exhortatio in principio et in fine ut in appendice.

tuam N., quam) dudum ad rudimenta Fidei vocare dignatus es ; omnem cæcitatem cordis ab * eo (*vel* ea) expelle ; disrump omnes laqueos Satanae, quibus fuerat * colligatus (*vel* colligata) : aperi ei, Domine, januam pietatis tuæ, ut signo sapientiæ tuæ * imbutus (*vel* imbuta), omnium cupiditatum fœtoribus careat, et ad suavem odorem præceptorum tuorum * lætus (*vel* læta) tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut * idoneus (*vel* idonea) sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit, salis percéptâ medicinâ. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde posteaquam modicum salis immisit in os baptizati, dicens :

N. Accipe sal sapientiæ : propitiatio sit tibi in vitam æternam. **R. Amen.**

V. Pax tecum.

R. Et cum spiritu tuo, *dicit :*

OREMUS.

DEUS Patrum nostrorum, Deus universæ conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc * famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) N. respicere digneris propitius, et hoc pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quoniam nunc cibo expleatur cœlesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper Nomini serviens ; et * quem (*vel* quam) ad novæ regenerationis lavacrum perduxisti, quæsumus, Domine, ut cum Fidelibus tuis promissionum tuarum æterna præmia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Post hæc, facto signo Crucis in fronte baptizati, dictisque illis verbis : Et hoc signum Crucis ✠, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen, manu super caput ejus imposita, dicit :

OREMUS.

- *ÆTERNAM ac justissimam pietatem tuam déprecor, Domine Sancte, Pater Omnipotens, ætérne Deus, Auctor luminis et veritatis, super * hunc famulum tuum N., ut dignéris illum (vel hanc famulam tuam N., ut dignéris illam) illuminare lumine intelligentiæ tuæ : munda * eum (vel eam) et sanctifica : da ei scientiam veram, ut * dignus (vel digna) sit frui gratia Baptismi tui, quem suscepit : téneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut * aptus (vel apta) sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.*

In Baptismo autem adultorum, præter illa quæ supra notata sunt, quando supplentur omissa, hæc mutari debent. Primum in Exorcismo, Audi, maledicte Satana, ubi dicitur (habitationem perficiat) dicatur, habitaculum perfecit : deinde in Exorcismo Nec te latet, ubi dicitur (ut fiat) dicatur, ut fieret.

RITUS SERVANDUS

CUM EPISCOPUS BAPTIZAT.

Si Episcopus, vel S. R. E. Cardinalis parvulos vel adultos baptizare voluerit, parantur et servantur omnia, ut superius de Ordine Baptismi dictum est, atque hæc præterea quæ infra notantur.

Adsint Capellani, vel alii Presbyteri, et Clerici Superpelliceis induti, qui ei assistant ac ministrent.

Ipse vero super Rochetum, sive Superpelliceum, si est Regularis, accipiat amictum, Albam, et Cingulum, et Stolum, et Pluviale violacei coloris, ac Mitram, atque ita paratus cum Ministris procedat ad Baptismi ministerium. Et dum interrogat : N. Quid petis ab Ecclesia Dei ? ac dum facit reliquas interrogationes, sedet cum Mitra : cum vero exsufflat, dicendo : Exi ab eo, immunde spiritus, surgit cum Mitra. Rursus sedet, cum signat Catechumenum signo Crucis in fronte, et in pectore, vel dicit : Accipe signum Crucis, etc. Et cum dicit Orationes quæ præcedunt vel sequuntur benedictionem salis, surgit, deposita Mitra, similiter cum ipsum sal benedicit. Cum autem sal benedictum immittit in os Baptizandi, Mitram accipit, et sedet. Cum vero legit Exorcismos, et dum saliva aures et nares Catechumeni tangens dicit : Ephphêta, ac dum introducit eum in Ecclesiam, stat cum Mitra. Cum autem dicit : Credo in Deum Patrem, etc., et Pater noster super Catechumenum, stat sine Mitra. Sed cum nomen quærit, et interrogat : N. Abrenuntias Satanæ ? etc., et baptizandum Oleo sacro in pectore et inter scapulas inungit, sedet cum Mitra : quo facto, accipit Stolum, et Pluviale album. Et cum rursus interrogat de Fide : Credis in Deum Patrem..... ? etc. Vis baptizari ? etc., et cum baptizat per infusionem, sedet cum Mitra. Si vero baptizat per immersionem, Mitram retinens stare debet.

Cum demùm Chrismate verticem baptizati linit, et dat ei vestem candidam, et candelam accensam, ac dicit : Vade in pace, etc., sedet cum Mitra.

Si autem Pontifex quempiam à Presbytero jam catechizatum, tantum baptizare voluerit, sic paratus vestibus albis incipiat, postquam ad Baptisterium deventum fuerit, dicens : Quo nomine vocaris ? R. N. Episcopus interrogat : N. Credis in Deum Patrem Omnipotentem.... ? etc., et prosequitur usque in finem juxta ordinem Baptismi, ut supra.

BENEDICTIO

FONTIS BAPTISMI

EXTRA SABBATUM PASCHÆ ET PENTECOSTES, CUM AQUA CONSECRATA
NON HABETUR.

—

Primum lavatur et mundatur Vas Baptisterii, deinde limpida aqua repletur. Tum Sacerdos cum suis Clericis, vel etiam aliis Presbyteris, Cruce et duobus cereis præcedentibus, ac thuribulo et incenso, et cum vasculis Chris-matis et Olei Catechumenorum descendit ad Fontem, et ibi vel ante Altare Baptisterii dicit Litaniam ordinariam, prout habetur infra post septem Psalmos Pœnitentiales. Et ante V. Ut nos exaudire digneris, dicat, et secundo repetat sequentem versum :

Ut Fontem istum ad regenerandam tibi novam prolem benedicere ✠ et consecrare ✠ digneris, Te rogamus, audi nos.

Potest etiam dici Litania brevior, ut in Missali in Sabbato Sancto.

Et dicto ultimo, Kyrie eléison, Sacerdos dicat : Pater noster, et Credo in Deum, etc., omnia clara voce : quibus finitis, dicat :

V. Apud te, Domine, est fons vitæ :

R. Et in lumine tuo videbimus lumen.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, adesto magnæ piétatis tuæ mystériis, adesto Sacramentis et ad recreandos novos populos, quos tibi Fons Baptismatis parturit, spiritum adoptionis emitte : ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministério, virtutis tuæ impléatur effectum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat, in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

EXORCISMUS AQUÆ.

EXORCIZO te, creatura aquæ, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te in principio, verbo separavit ab arida, cujus super te Spiritus ferebatur, qui te de Paradiso manare jussit, (*hic manu aquam dividat, et deinde de ea effundat extra marginem Fontis versùs quatuor Orbis partes, proseguens*) et in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit ; qui te in deserto amaram, per lignum dulcem fecit atque potabilem ; qui te de petra produxit, ut populum, quem ex Egypto liberaverat, siti fatigatum recrearet. Exorcizo te, et per Jesum Christum Filium ejus unicum, Domi-

num nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admirabili sua potèntiâ convértit in vinum ; qui super te pédibus ambulavit, et à Joanne in Jordane in te baptizatus est ; qui te una cum Sanguine de latere suo produxit, et Discipulis suis jussit ut credentes baptizarent in te, dicens : Ite, docete omnes Gentes, baptizantes eos in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, ut efficiaris aqua sancta, aqua benedicta, aqua quæ lavat sordes, et mundat peccata. Tibi igitur præcipio, omnis spiritus immunde, omne phantasma, omne mendacium, eradicare et effugare ab hac creatura aquæ, ut qui in ipsa baptizandi erunt, fiat eis fons aquæ salientis in vitam æternam, regénérans eos Deo Patri, et Filio, et Spiritu Sancto, in Nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. **R. Amen.**

OREMUS.

DOMINE sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, aquarum spiritualium sanctificator, te suppliciter deprecamur, ut ad hoc ministerium humilitatis nostræ respicere digneris, et super has aquas ablundis et purificandis hominibus præparatas Angelum sanctitatis emittas, quo, peccatis vitæ prioris ablutis, reatuque deterso, purum Sancto Spiritui habitaculum regenerati effici mereantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

Tunc sufflet ter in aquam versùs tres partes secundum hanc figuram ✠, deinde imponit incensum in Thuribulo, et fontem incensat. Postea infundens de Oleo Catechumenorum in aquam in modum Crucis, clara voce dicit :

Sanctificétur, et sæcundétur Fons iste Oleo salutis renascéntibus ex eo in vitam æternam in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. *R. Amen.*

Deinde infundit de Chrismate modo quo supra, dicens :

Infusio Chrismatis Domini Jesu Christi et Spiritus Sancti Paracliti, fiat in Nomine Sanctæ Trinitatis. *R. Amen.*

Postea accipit ambas ampullas dicti Olei Sancti et Chrismatis, et de utroque simul in modum Crucis infundendo, dicit :

Commixtio Chrismatis sanctificationis, et Olei unctionis, et aquæ Baptismatis pariter fiat in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. *R. Amen.*

Tum, deposita ampulla, dextera manu Oleum Sanctum et Chrisma infusum miscet cum aqua, et spargit per totum Fontem. Deinde medulla panis manum tergit ; et si quis baptizandus est, eum baptizat, ut supra. Quod si neminem baptizat, statim manus abluat, et ablutio effundatur in Sacrarium.

DE SACRAMENTO PŒNITENTIÆ.

SANCTUM Pœnitentiæ Sacramentum, ad eos, qui post Baptismum lapsi sunt, in gratiam Dei restituendos, a Christo Domino institutum, eò diligentius administrandum est, quò frequentior est ejus usus, et quò plura requiruntur ad illud rectè dignèque tractandum ac suscipiendum. Cùm autem ad illud constituendum tria concurrant, materia, forma, et Minister; illius quidem remota materia sunt peccata, proxima verò sunt actus pœnitentis, nempe contritio, confessio, et satisfactio; forma autem, illa absolutionis verba: *Ego te absolvo, etc.*; Minister denique est Sacerdos, habens potestatem absolvendi vel ordinariam, vel delegatam. Sed si periculum mortis immineat, approbatusque desit Confessarius, quilibet Sacerdos potest à quibuscumque Censuris et peccatis absolvere. In ejus Ministro requiritur etiam bonitas, scientia, atque prudentia, cum sigillo secretæ Confessionis sub exacto perpetuoque silentio. Quibus et aliis ad id opportunis ut optimè sint instructi, omni studio curare debent Confessarii.

In primis meminerit Confessarius se Judicis pariter et Medici personam sustinere, ac Divinæ justitiæ simul et misericordiæ Ministrum à Deo constitutum esse, ut tanquam arbiter inter Deum et homines honori Divino et animarum saluti consulat.

Ut ergò rectè judicare queat, discernens inter lepram et lepram, et tanquam peritus Medicus animarum morbos prudenter curare, et apta cuique remedia applicare sciat, quantam potest maximam ad id scientiam atque prudentiam, tum assiduè ad Deum precibus, tum ex probatis Auctoribus, præsertim è Catechismo Romano, et prudenti consilio peritorum, studeat sibi comparare.

Sciat casus et Censuras Sedi Apostolicæ et Ordinario suo reservatas, et suæ cujusque Ecclesiæ Constitutiones, easque diligenter observet.

Denique hujus Sacramenti doctrinam omnem rectè nosse studebit, et alia ad ejus rectam administrationem necessaria. Atque in hoc ministerio ita procedat, ut infra præscribitur.

O R D O

MINISTRANDI SACRAMENTUM PŒNITENTIÆ.

SACERDOS ad audiendam Confessionem vocatus, promptum, facilemque se præbat : ac priusquam ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium rectè sanctèque obeundum, Divinum auxilium piis precibus implorabit.

In Ecclesia, non autem in privatis ædibus Confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia Sedem Confessionalem, in qua sacras Confessiones excipiat, quæ sedes patenti, conspicuo, et apto Ecclesiæ loco posita, crate perforatâ inter pœnitentem et Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo, et Stola violacei coloris utatur, prout tempus vel locorum feret consuetudo.

Pœnitens, si opus fuerit, admoneatur, ut qua decet humilitate mentis et habitus accedat, et flexis genibus signo Crucis se muniat.

Mox Confessarius inquireat de illius statu (nisi aliter notus fuerit), et quampridem sit confessus, et an impositam pœnitentiam adimpleverit, num ritè atque integrè alias confessus fuerit, num conscientiam suam, ut debet, prius diligentèr discussisset.

Quòd si pœnitens aliqua censura vel casu reservato sit ligatus, à quo ipse non possit absolvere, non absolvat, nisi prius obtenta facultate à Superiore.

Si verò Confessarius, pro personarum qualitate, cognoverit pœnitentem ignorare Christianæ Fidei rudimenta, si tempus suppetat, eum breviter instruat de articulis Fidei, et aliis ad salutem cognitu necessariis, et ignorantiam ejus corripiat, illumque admoneat, ut ea postmodum diligentius addiscat.

Tum pœnitens Confessionem generalem latina vel vulgari lingua dicat, scilicet, *Confiteor, etc.*, vel saltem utatur his verbis, *Confiteor Deo omnipotenti, et tibi, pater.* Peccata sua exinde confiteatur, adjuvante, quotiescumque opus fuerit, Sacerdote, qui confitentem non reprehendet, nisi finita, ut dicetur, Confessione, neque interpellabit, nisi opus fuerit aliquid melius intelligere : proinde fiduciam ei præbeat, et humaniter suggerat, ut omnia peccata sua ritè et integrè confiteatur, remotâ stultâ illâ quorundam verecundiâ, quâ præpediti, suadente diabolo, peccata confiteri non audent.

Si pœnitens numerum, et species, et circumstantias peccatorum explicatu necessarias non expresserit, eum Sacerdos prudenter interroget.

Sed caveat, ne curiosis aut inutilibus interrogationibus quemquam detineat, præsertim juniores utriusque sexus, vel alios, de eo quod ignorant imprudenter interrogans, ne scandalum patiantur, indeque peccare discant.

Demùm, audita Confessione, perpendens peccatorum, quæ ille admisit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate, ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit, paterna charitate adhibebit, et ad dolorem et contritionem efficacibus verbis adducere conabitur, atque ad vitam emendandam ac meliùs instituendam inducet, remediaque peccatorum tradet.

Postremò salutarem et convenientem satisfactionem, quantum spiritus et prudentia suggesserint, injungat, habita ratione status, conditionis, sexus, et ætatis, et item dispositionis pœnitentium. Videatque, ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat, ne si fortè peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id verò ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantùm ad novæ vitæ remedium, et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem.

Quærò curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat, veluti avaris eleemosynas, libidinosi jejunia vel alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, desidiosus devotionis studia. Rariùs autem vel seriùs confitentibus, vel in peccata facilè recidentibus, utilissimum fuerit consulere, ut sæpe, putà semel in mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur, et si expediat, communificent.

Pœnitentias pecuniarias sibi ipsis Confessarii non applicant, neque à pœnitentibus quidquam tanquam ministerii sui præmiù petant vel accipiant.

Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam non imponant.

Videat autem diligenter Sacerdos, quando et quibus conferenda, vel neganda, vel differenda sit absolutio; ne absolvat eos qui talis beneficii sunt incapaces, quales sunt qui nulla dant signa doloris, qui odia et inimicitias deponere, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deserere, aut alio modo peccata derelinquere, et vitam in melius emendare nolunt, aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publicè satisfaciant, et scandalum tollant; neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt Superioribus reservata.

Si verò quis confiteatur in periculo mortis constitutis, absolvendus est ab omnibus peccatis et Censuris quantumvis reservatis (cessat enim tunc omnis reservatio) ; sed prius, si potest, cui debet, satisfaciatur : ac si periculum evaserit, et aliqua ratione Superiori, à quo alias esset absolvendus, se sistere teneatur, cum primum poterit, coram eo se sistat, quidquid debet præstiturus.

Quòd si inter confitendum, vel etiam antequam incipiat confiteri, vox et loquela ægro deficiat, nutibus et signis conetur, quoad ejus fieri poterit, peccata pœnitentis cognoscere, quibus utcumque vel in genere vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus est.

Meminerit porro Sacerdos ægris non esse injungendam gravem aut laboriosam pœnitentiam, sed indicendam tantum illam, quam, si convaluerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliqua oratione, aut levi satisfactione imposita, et acceptata, absolvantur, prout opus fuerit.

ABSOLUTIONIS FORMA.

Cum igitur pœnitentem absolvere voluerit, injuncta ei prius, et ab eo acceptata salutaris pœnitentia, primo dicit : Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam.

Amen.

Deinde dextera versus pœnitentem elevata, dicit : Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi Omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, et interdicti, in quantum possum, et tu indiges : deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Si pœnitens sit laicus, omittitur verbum, suspensionis.

Passio Domini nostri Jesu Christi, mérita Beatæ Mariæ Virginis, et omnium Sanctorum, quidquid

boni féceris, et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, et præmium vitæ æternæ. Amen.

In Confessionibus autem frequentioribus et brevioribus omitti potest, Misereatur, etc., et satis erit dicere, Dominus noster Jesus Christus, etc., ut supra, usque ad illud, Passio Domini nostri, etc.

Urgente vero aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit : Ego te absolvo ab omnibus censuris, et peccatis, in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

DE ABSOLUTIONE

AB EXCOMMUNICATIONE IN FORO EXTERIORI.

Si potestas absolvendi ab excommunicationis sententia Sacerdoti commissa fuerit à Superiore, et in Mandato certa forma sit præscripta, illa omninò servanda est : si verò in mandato seu Commissione dicitur : *In forma Ecclesiæ consueta absolvat*, hæc servanda sunt :

Primo, ut excommunicatus ei, ob cujus offensam in excommunicationem incurrat, priùs, si potest, satisfaciat. Quod si tunc non possit, sufficientem cautionem præbeat, aut saltem, si eam præstare non potest, juret se, cum primum poterit, satisfacturum.

Secundo, si crimen, ob quod in excommunicationem incidit, si grave, juramentum ab eo exigatur de parendo mandatis Ecclesiæ, quæ illi fient pro tali causa : ac præcipuè, ne deinceps delinquat contra illum Canonem vel Decretum, contra quod faciendo, Censuram incurrit.

Denique hunc absolvendi ritum observabit :

Pœnitentem coram se utroque genu flexo, in humero (si vir fuerit) usque ad camisiâ exclusivè denudato, virgâ aut funiculis sedens leviter percutit, dicendo totum Psalm. Miserere mei, Deus, etc., cum Gloria Patri, etc.

Deinde surgit, et aperto capite, dicit : Kyrie, eléison ; Christe, eléison ; Kyrie, eléison. Pater noster.

bi in remis-
iæ, et præ-

us et breviori-
tis erit dicere,
t supra, usque

e in periculo
solvo ab om-
ne Patris ✠,

V. Et ne nos inducas in tentationem ;
R. Sed libera nos à malo.
V. Salvum fac * servum tuum (*vel ancillam
tuam*), Domine ;
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Nihil proficiat inimicus in * eo (*vel ea*).
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.
R. A facie inimici.
V. Domine, exaudi orationem meam ;
R. Et clamor ad te véniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

EXTERIORI.

tionis sententia
Mandato certa
est : si verò in
forma Ecclesiæ

offensam in ex-
test, satisfaci-
tionem præbeat,
ret se, cum pri-

municationem in-
de parendo man-
a : ac præcipue,
n vel Decretum,

vabit :
lexo, in humero
usivè denudato,
tit, dicendo to-
e., cum Gloria

: Kyrie, eléi-
on. Pater nos-

DEUS, cui proprium est misereri semper et par-
cere, suscipe deprecationem nostram, ut * hunc fa-
mulum tuum, quem (*vel hanc famulam tuam,*
quam) excommunicationis sententia constringit, mi-
seratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Chris-
tum Dominum nostrum. R. Amen.

Mox sedet, et cooperto capite, dicit : Dominus nos-
ter Jesus Christus te absolvat, et ego auctoritate ip-
sius, et Sanctissimi Domini nostri Papæ (*vel Reve-
rendissimi Episcopi N. (vel talis Superioris)* mihi
commissa, absolvo te à vinculo excommunicationis,
in quam incurristi (*vel incurrisse * declaratus es vel
declarata es*) propter tale factum, *vel causam, etc. ;*
et restituo te communioni et unitati Fidelium, et
sanctis Sacramentis Ecclesiæ, in Nomine Patris ✠,
et Filii, et Spiritus Sancti.

*Quod si Sacerdoti nulla sit à Superiore præscripta
forma, nec sibi mandatum ut in forma Ecclesiæ com-
muni vel consueta absolvat, tunc nihilominus pro rei
gravitate prædictam cæremoniam et Preces adhibeat :*
*ut vero si res non fuerit adeo gravis, absolvere poterit,
dicens :*

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, et
ego auctoritate ipsius, et Sanctissimi Domini nostri

Papæ, si à Papa fuerit delegatus, (vel Reverendissimi Episcopi N. vel talis Superioris) mihi concessa, absolvo te, etc., ut supra.

In Foro autem interiori Confessarius habens facultatem absolvendi excommunicatum, absolvat juxta formam communem supra præscriptum in Absolutione Sacramenti.

RITUS ABSOLVENDI

EXCOMMUNICATUM JAM MORTUUM.

Si quis excommunicatus ex hac vita decedens dederit signum contritionis, ne Ecclesiastica careat sepultura, sed Ecclesiæ suffragiis, quatenus fieri potest, adjuvetur, absolvi potest hoc modo :

Si corpus nondum sepultum fuerit, verberetur, et absolvatur ut infra ; deinde absolutum in loco sacro sepeliatur.

Si vero fuerit sepultum in loco profano, si commodè fieri poterit, exhumabitur, et eodem modo verberabitur, et post Absolutionem in loco sacro sepelietur ; sed si commodè exhumari non potest, locus sepulturæ verberetur, postea absolvatur.

Quod si in loco sacro sit sepultus, non exhumabitur, sed verberabitur sepulcrum. Dum autem corpus, sive sepulturam verberat Sacerdos, dicat Antiphonam : Exultabunt Domino ossa humiliata. Psalm. Misere mei, Deus, etc (1). Quo facto, absolvatur dicendo : Auctoritate mihi concessa, ego te absolvo à vinculo excommunicationis, quam incurristi (vel incurrisse * declaratus es vel declarata es) propter tale factum, et restituo te communioni Fidélium, in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti.

Amen.

Deinde dicatur Psalm. De profundis ; in fine :

V. Réquiem æternam dona ei Domine ;

R. Et lux perpétua luceat ei.

---

[1] *In fine Psalmi non additur Gloria, nec Réquiem ; sed repetitur Antiphona : Exultabunt, etc.*

Kyrie, eléison ; Christe, eléison ; Kyrie, eléison.
Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi,

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace. R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DA, quæsumus, Domine, animæ * famuli tui, quem (vel famulæ tuæ, quam) excommunicationis sententia constrinxerat, refrigerii se loca, quiétis beatitudinem, et superni luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

DE MODO ABSOLVENDI

A SUSPENSIONE, VEL AB INTERDICTO,

EXTRA VEL INTRA SACRAMENTALEM CONFESSIONEM, ET DISPENSANDI
SUPER IRREGULARITATE.

Si Sacerdoti sit commissa facultas absolvendi aliquem à Suspensione, vel Interdicto, quamvis nulla verba sint præcipuè determinata, uti poterit hac formula.

Pœnitens dicat : Confiteor Deo Omnipotenti, etc.

Sacerdos : Misereatur tui, etc. Indulgentiam, etc.

Auctoritate mihi ab N. tradita, ego absolvo te à vinculo Suspensionis quam (vel Interdicti quod) propter tale factum vel causam incurristi [seu incurrisse * declaratus es vel declarata es], in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Si vero Confessario, sive in foro conscientiae, sive extra, data est potestas dispensandi super Irregularitate, tunc postquam absolverit à peccatis, addat consequenter : Et eadem auctoritate dispenso tecum super Irregularitate [vel Irregularitatibus, si sunt plures], in quam [vel in quas] ob talem causam [vel tales causas, eas exprimendo] incurrisu ; et habilem reddo, et restituo te executioni Ordinum, et officiorum tuorum, in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Si nullum habet Ordinem, dicatur : Habilem reddo te ad omnes Ordines suscipiendos, vel etiam ad alia, juxta tenorem Mandati.

Quod si necesse sit titulum Beneficii restituere, et fructus malè perceptos condonare, subjungat :

Et restituo tibi titulum Beneficii [seu titulos Beneficiorum], et condono tibi fructus malè perceptos, in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti.

Amen.

Advertat autem Sacerdos, ne ullo modo in iis facultatis suæ terminos excedat.

DE SANCTISSIMO

E U C H A R I S T I Æ

SACRAMENTO.

OMNIBUS quidem Ecclesiæ Catholicæ Sacramentis religiosè sanctèque tractandis, magna ac diligens cura adhibenda est; sed præcipuè in administrando ac suscipiendo Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, quo nihil dignius, nihil sanctius et admirabilius habet Ecclesia Dei, cum in eo contineatur præcipuum et maximum Dei donum, et ipsemet omnis gratiæ et sanctitatis fons Auctorque Christus Dominus.

Parochus igitur summum studium in eo ponat, ut cum ipse Venerabile hoc Sacramentum, qua decet reverentia, debitoque cultu tractet, custodiat, et adminstret; tum etiam populus sibi commissus religiosè colat, sanctè frequenterque suscipiat, præsertim in majoribus anni solemnitatibus.

Ideo populum sæpius admonebit, qua præparatione, et quanta animi religione ac pietate, et humili etiam corporis habitu ad tam Divinum Sacramentum debeat accedere, ut præmissa Sacramentali Confessione, omnes saltem à media nocte jejuni, et utroque genu flexo, Sacramentum humiliter adorent, ac reverentur suscipiant, viris, quantum fieri potest, à mulieribus separatis.

Moneantur præterea communicantes, ut sumpto Sacramento non statim ab Ecclesia discedant, aut colloquantur, nec statim vagis oculis circumspiciant, aut expuant, neque de Libro statim Orationes recitent, ne Sacramenti species de ore decendant; sed, qua par est devotione, aliquantisper in oratione permaneant, gratias agentes Deo de tam singulari beneficio, atque etiam de Sanctissima Passione Domini, in cuius memoriam hoc mysterium celebratur et sumitur.

Curare porro debet, ut perpetuo aliquot Particulæ consecratæ eo numero, qui usui infirmorum et aliorum Fidelium communioni satis esse possit conserventur in Pyxide ex solida decentique materia, eaque munda, et suo opercu-

lo bene clausa, albo velo cooperta, et quantum res feret, ornatu in Tabernaculo clave obserato.

Hoc autem Tabernaculum conopeo decenter opertum, atque ab omni alia re vacuum, in Altari majori, vel in alio, quod venerationi et cultui tanti Sacramenti commodius ac decentius videatur, sit collocatum, ita ut nullum aliis sacris functionibus, aut Ecclesiasticis officiis impedimentum afferatur. Lampsades coram eo plures, vel saltem una, die noctuque perpetuo colluceat; curabitque Parochus, ut omnia ad ipsius Sacramenti cultum ordinata, integra mundaque sint, et conserventur.

Sanctissimæ Eucharistiæ Particulas frequenter renovabit. Hostiæ vero, seu Particulæ consecrandæ sint recentes, et ubi eas consecraverit, veteres primo distribuat, vel sumat.

Fideles omnes ad sacram Communionem admittendi sunt, exceptis iis qui justa ratione prohibentur. Arcendi autem sunt publicè indigni, quales sunt excommunicati, interdicti, manifestèque infames, ut meretrices, concubinari, fœneratores, magi, sortilegi, blasphemi, et alii ejus generis publici peccatores, nisi de eorum pœnitentia et emendatione constet, et publico scandalo prius satisfecerint.

Occultos vero peccatores, si occultè petant, et non eos emendatos agnoverit, repellat; non autem si publicè petant et sine scandalo ipsos præterire nequeat.

Amentibus præterea seu phreneticis communicare non licet: licebit tamen, si quando habeant lucida intervalla, et devotionem ostendant, dum in eo statu manent, si nullum indignitatis periculum adsit.

Iis etiam, qui propter ætatis imbecillitatem nondum hujus Sacramenti cognitionem et gustum habent, administrari non debet.

ORDO MINISTRANDI

SACRAM COMMUNIONEM.

Sacerdos igitur Sanctissimam Eucharistiam ministraturus, Hostiis, seu Particulis pro populi multitudine consecratis, vasculoque uno, vel pluribus, decenti et commodo loco expositis, cum vino et aqua ad purificationem eorum qui Communionem sumpserint, et ante eos linteo mundo extenso, lotis prius manibus, et Superpelliceo indutus, ac dextera Stola coloris Offi-

cio illius diei convenientis, præcedente Clerico seu alio Ministro, procedit ad Altare manibus junctis, et accensis cereis, facta prius et postea genuflexione, extrahit Pyxidem, et illam super Corporale depositam discooperit. Minister genibus flexis, nomine populi ad cornu Epistolæ facit Confessionem generalem, dicens : Confiteor Deo, etc.

Tum Sacerdos iterum genuflectit, et manibus junctis ante pectus vertit se ad populum (advertens ne terga vertat Sacramento), et in cornu Evangelii dicit :

Misereatur vestri Omnipotens Deus, et, dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam æternam. R. Amen. Et addit : Indulgentiam, absolutionem ✠ et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis Omnipotens et misericors Dominus. R. Amen. Dicens : Indulgentiam, etc., manu dextera in formam Crucis signat communicandos.

Deinde ad Altare se convertit, genuflectit, manu sinistra Pyxidem prehendit ; et duobus digitis, pollice et indice, Sacramentum accipit, et elevat ; conversusque ad populum, in medio Altaris, dicit clara voce : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Mox subdit : Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum ; sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea ; quod iterum ac tertio repetit : qua formula etiam utendum est, cum fœminæ Communio ministratur.

Postea ad communicandum accedit, insipiens ab iis qui sunt ad partem Epistolæ ; sed primo, si Sacerdotibus, vel aliis ex Clero danda sit Communio, iis ad gradus Altaris genuflexis præbeatur, vel si commodè fieri potest, intra sepimentum Altaris sine à laicis distincti. Sacerdotes vero cum Stola communicent.

Sacerdos unicuique porrigens Sacramentum, et faciens cum eo signum Crucis super Pyxidem, simul dicit :

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen.

Ubi vero omnes communicaverint, Sacerdos reversus ad Altare dicere poterit :

O Sacrum Convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia, et futuræ gloriæ nobis pignus datur !

V. Panem de cœlo prestitisti eis.

Minister respondet : Omne delectamentum in se habentem. *Tempore Paschali additur :* Alleluia.

Mox Sacerdos dicit :

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti, tribue, quæsumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre, etc.

Tempore Paschali dicitur

Oratio :

SPIRITUM nobis, Domine, tuæ charitatis infunde, ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tuâ facias pietate concordēs. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Antequam reponat Sacramentum, diligenter advertat ut, si aliquod fragmentum digitis adhæserit, illud in Pyxidem deponat ; et eosdem digitos, quibus tetigit Sacramentum, abluat, et abstergat purificatorio : ablutionem veroumat, si celebraverit, aut iis qui tunc communicaverunt, sumendam tradat, aut saltem in Sacrarium injiciat. Postea genuflectens reponit Sacramentum in Tabernaculo, et clave obserat.

Deinde ex tanta manu dextera, benedicit iis qui communicarunt, dicens : Benedictio Dei Omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti descendat super vos, et maneat semper. R. Amen.

Communio autem populi intra Missam statim post Communionem Sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post Missam sit facienda), cum Orationes, quæ in Missa post Communionem dicuntur, non solum ad Sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.

Itaque Sacerdos, sumpto Sacratissimo Sanguine, antequam se purificet, ponat Particulas consecratas in Pyxide, vel, si pauci sint communicandi, super Patenam, nisi in principio positæ fuerint in Pyxide, et genuflectit, Ministro interim faciente Confessionem ut supra. Postea vertens se ad populum, in cornu Evangelii dicit: Misereatur vestri etc., et eo quo supra dictum est modo, porrigit communicandis Eucharistiam, incipiens à Ministris Altaris, si velint communicare. Finita Communione revertitur ad Altare, nihil dicens, et non dat eis benedictionem, quia illam dabit in fine Missæ. Deinde dicit secreto: Quod ore sumpsimus, etc., ut in Missali, se purificat, et Missam absolvit. Quod si contingat, Absolutâ Missâ, statim aliquos interdum communicari, tunc Sacerdos adhuc Planetâ indutus sacram Communionem eo modo, quo supra dictum est, ministrabit.

DE COMMUNIONE

PASCHALI.

CURET autem Parochus, ut in Quadragesima per se, vel per alios Concionatores populo opportunè denuntiatur Constitutio Concilii Lateranensis sub Innocentio III, quæ sic habet:

Omnis utriusque sexus Fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua peccata confiteatur fideliter, saltem semel in anno, proprio Sacerdoti, et injunctam sibi poenitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistiæ Sacramentum, nisi forte de consilio proprii Sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab ejus perceptione duxerit abstinendum:

aliquin et vivens ab ingressu Ecclesiæ arceatur, et moriens Christiana careat sepultura.

Ut igitur hoc salutare Concilii decretum inviolabiliter servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum Parochianorum; et qui dicto tempore non communicaverint, et post Octavam Paschæ eos qui propriæ salutis immemores sæpius admoniti non obtemperaverint, Ordinario suo denuntiet.

Dabit quoque operam Parochus, quoad ejus fieri potest, ut in ipso die sanctissimo Paschæ communicent; quo die ipse per se, nisi legitime impediatur, Parochiæ suæ Fidelibus hoc Sacramentum ministrabit. Alienæ vero Parochiæ Fideles ad proprium Parochum remittet, præter peregrinos et advenas, et qui certum domicilium non habent; quibus ipse sacram præbebit Communionem, si ad illum accesserint ritè parati; vel ubi est ea consuetudo, eos ad Cathedralis Ecclesiæ Parochos remittet. In cæteris vero servabit ea, quæ in Libro de statu animarum, ut infra, præscribuntur.

Ægrotis quoque Parochialibus, etiamsi Communionem extra præscriptos Paschales dies sumpserint, in Paschalibus diebus illam deferet ac ministrabit.

DE COMMUNIONE

INFIRMORUM.

VIATICUM Sacratissimi Corporis Domini nostri Jesu Christi summo studio ac diligentia ægrotantibus opportuno tempore procurandum est, ne fortè contingat illos tanto bono, Parochi incuriâ, privatos decedere. Cavendum autem in primis est, ne ad indignos cum aliorum scandalo deferatur, quales sunt publici usurarii, concubinarii, notoriè criminosi, nominatim excommunicati, aut denuntiati, nisi sese prius sacra confessione purgaverint, et publicæ offensioni, prout de jure, satisfecerint.

Hortetur Parochus infirmum, ut sacram Communionem sumat, etiamsi graviter non ægrotet, aut mortis periculum non immineat, maxime si Festi alicujus celebritas id suadeat; neque ipse illam ministrare recusabit.

Pro Viatico autem ministrabit, cum probabile est quod eam amplius sumere non poterit. Quod si æger, sumpto Viatico, dies aliquot vixerit, vel periculum mortis evaserit, et communicare voluerit, ejus pio desiderio Parochus non deerit.

Potest quidem Viaticum brevi morituris dari non jejunis : id tamen diligenter curandum est, ne iis tribuatur, à quibus ob phrenesim, sive ob assiduam tussim, aliumve similem morbum, aliqua iudecentia cum injuria tanti Sacramenti timeri potest. Cæteris autem infirmis, qui ob devotionem in ægritudine communicant, danda est Eucharistia ante omnem cibum et potum, non aliter ac cæteris Fidelibus, quibus nec etiam per modum medicinæ ante aliquid sumere licet.

Sed alicui ad adorandum solùm, seu devotionis, seu cujusvis rei prætextu ad ostendendum non deferatur.

Deferri autem debet hoc Sanctum Sacramentum ab Ecclesia ad privatas ægrotantium domos decenti habitu, superposito mundo velamine, manifestè atque honorificè ante pectus eum omni reverentia et timore, semper lumine præcedente.

Parochus igitur processurus ad communicandum infirmum, aliquot Campanæ ictibus jubeat convocari Parochianos, seu Confraternitatem Sanctissimi Sacramenti (ubi fuerit instituta), seu alios pios Christi fideles, qui Sacram Eucharistiam cum cereis seu intorticiis comitentur, et umbellam seu baldachinum, ubi haberi potest, deferant.

Præmoneat, ut ægri cubiculum mundetur, et in eo pariter mensa linteo mundo cooperta, in qua Sanctissimum Sacramentum decenter deponatur. Parentur luminaria, ac duo vasa, alterum cum vino, alterum cum aqua : præterea linteum mundum ante pectus communicandi ponatur, atque alia ad ornatum loci, pro cujusque facultate.

Ubi vero convenierint qui Eucharistiam comitaturi sunt, Sacerdos indutus Superpelliceo et Stola, et, si haberi potest, Pluviali albi coloris, Acolythis seu Clericis, aut etiam Presbyteris (si locus feret) Superpelliceo pariter indutis comitatus, decenter, et de more acceptas aliquot Particulas consecratas, vel unam tantam (si longius aut difficilius iter sit faciendum) ponat in Pyxide, seu parvâ custodiâ, quam proprio suo operculo cooperit, et velum sericum superimponit : ipse vero Sacerdos, imposito sibi prius ab utroque humero oblongo velo decenti, utraque manu accipiat Vas cum Sacramento, et deinde umbellam seu baldachinum subeat, nudo capite processurus.

Præcedat semper Acolythus, vel alius Minister deferens lanternam (noctu autem hoc Sacramentum deferri non debet, nisi necessitas urgeat) ; sequantur duo Clerici, vel qui illorum vices suppleant, quorum alter aquam benedictam cum aspersorio, et bursam cum Corporali (quod supponendum erit Vasculo Sanctissimi Sacramenti super mensa in cubiculo infirmi), et cum linteolo purificatorio ad digitos Sa-

cerdotis abstergendos ; alter hunc Librum Ritualem deferat, et campanulam jugiter pulset ; succedant deinde deferentes intorticia ; postremo Sacerdos Sacramentum gestans elevatum ante pectus sub umbella, dicens Psalmum *Miserere*, et alios Psalmos, et Cantica. Quod si longius aut difficilius iter obeundum sit, et fortasse etiam equitandum, necesse erit Vas, in quo Sacramentum defertur, bursâ decenter ornatâ, et ad collum appensâ, aptè includere, et ita ad pectus alligare atque obstringere, ut neque decidere, neque è Pyxide excuti Sacramentum queat.

Ingrediens vero locum ubi jacet infirmus, dicat :

V. Pax huic domui,

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Tum depositum Sacramentum super mensa, supposito Corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus ; et mox acceptâ aquâ benedictâ, aspergit infirmum, et cubiculum, dicens Antiphonam :

Asperges me, Domine, hyssopo, et munda-
bor : lavabis me, et super nivem dealbabor,
et primum versum *Psalmi*, Misereri mei, Deus,
cum Gloria Patri. Sicut erat, etc.

Deinde repetitur Antiphona : Asperges me, etc.

Postea V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit Cælum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

EXAUDI NOS, Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus ; et mittere digneris sanc-

tum Angelum tuum de Cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

(1) *Hic dictis, accedat ad infirmum, ut cognoscat nûm sit benè dispositus ad suscipiendum sacrum Viaticum, et utrùm velit aliqua peccata confiteri ; et illum audiat, atque absolvat : quamvis priùs deberet esse ritè confessus, nisi necessitas aliter urgeat.*

Posteà facta de more Confessione generali, sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, Sacerdos dicit : Misereatur, etc. Indulgentiam, etc.

Deindè facta genuflexione accipit Sacramentum de Vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi : et more solito ter dicat : Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum ; sed tantùm dic verbo, et sanabitur anima mea.

Et infirmus simul cum Sacerdote dicat eadem verba, saltem semel, submissa voce.

Tum Sacerdos, dans infirmo Eucharistiam, dicat : Accipe, * frater (vel soror), Viaticum Corporis Domini nostri Jesu Christi qui te custodiat ab hoste maligno, et perducatur in vitam æternam. Amen.

Si verò communio non datur per modum Viatici, dicat more ordinario : Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen.

(1) Exhortatio.

Quod si mors immineat, et periculum sit in mora, tunc dicto Miseréatur, etc., prædictis Precibus omnibus vel ex parte omissis, ei statim Viaticum præbeatur.

Posteà Sacerdos abluat digitos, nihil dicens, et infirmo detur ablutio. Deinde dicat :

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DOMINE Sancte, Pater Omnipotens, æternæ Deus, te fidèlitter deprecamur, ut accipienti * fratri nostro (*vel sorori nostræ*) Sacrosantum Corpus Domini nostri Jesu Christi Filii tui, tam corpori quam animæ prosit ad remedium sempiternum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen. ⁽¹⁾

His expletis, si altera Particula Sacramenti superfuerit (superesse autem semper debet, præterquam in casu jam dicto), genuflectit, surgit, et accipiens Vas cum Sacramento, facit cum eo signum Crucis super infirmum, nihil dicens, et reverenter illud deferens, ordine quo venerat, revertitur ad Ecclesiam dicendo Psalmum Laudate Dominum de cælis, et alios Psalmos et Hymnos, prout tempus feret.

Cum pervenerit ad Ecclesiam, ponit Sacramentum super Altare, adorat, deindè dicit :

V. Panem de Cælo præstitisti eis.

R. Omne delectamentum in se habentem.

(1) Exhortatio.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuæ memoriam reliquisti, tribue, quæsumus, ità nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter sentiamus; qui vivis et regnas cum Deo Patre, etc. **R. Amen.**

Deindè annuntiat Indulgentias à Summis Pontificibus concessas Sanctissimum Sacramentum comitantibus.

Posteà cum Sacramento in Pyxide velo coopertà faciat signum Crucis super populum, nihil dicens. Postremò illud in loco suo reponat.

Quòd si ob difficultatem aut longitudinem itineris, vel quia eà quā decet veneratione Sacramentum ad Ecclesiam commodè reportari non potest, sumpta fuerit una tantùm Particula consecrata, ut dictum est, tunc eà infirmo administratà, Sacerdos prædictis precibus recitatis, eum manu benedicit, et unà cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbellà demissà, latente Pyxide, ad Ecclesiam, vel domum quisque suam revertatur.

DE SACRAMENTO

EXTREMÆ UNCTIONIS.

EXTREMÆ Unctionis Sacramentum à Christo Domino institutum, tanquàm cœlestis medicina non animæ solum, sed etiàm corpori salutaris, omni studio ac diligentia periculosè ægrotantibus adhibendum est, et eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens et ratio viget, ut ad uberiores Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiàm suam fidem ac piam animi voluntatem conferre possint, dum sacro liniuntur Oleo.

In quo illud in primis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut si tempus, et infirmi conditio permittat, ante Extremam Unctionem, Pœnitentiæ et Eucharistiæ Sacramenta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus loco nitido et decenter ornato, in vase argenteo seu stanneo, diligenter custoditum Sacrum Oleum infirmorum, quod singulis annis Feria V. in Cœnâ Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen si fortè infrâ annum aliquo modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico Oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso, reparari potest.

Oleum porro ipsum vel per se solum, vel in bombacio, seu re simili servari potest; sed ad evitandum effusionis periculum multò commodius ad infirmos deferitur in bombacio.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui, cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur, et iis qui præ senio deficiunt, et in diem videntur morituri, etiàm sine aliâ infirmitate.

Infirmis autem, qui dum sanâ mente et integris sensibus essent, illud petierint, seu verisimiliter petiissent, seu dederint signa contritionis, etiamsi deindè loquelam amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, nihilominus præbeatur.

Sed si infirmus, dum phrenesi aut amentia laborat, verimiliter posset quidquam facere contra reverentiam Sacramenti, non inungatur, nisi periculum tollatur omnino.

Impenitentibus verò, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, et excommunicatis, et nondum baptizatis penitus denegetur.

Non ministretur etiam praelium inituri aut navigationem aut peregrinationem, aut alia pericula subituris, aut reis ultimo supplicio mox afficiendis, aut pueris rationis usum non habentibus.

Si quis autem laborat in extremis, et periculum immineat, ne decedat antequam finiantur unctiones, citò ungatur, incipiendo ab eo loco : *Per istam sanctam Unctionem, etc.*, ut infra : deinde si adhuc supervivat, dicantur Orationes prætermisæ, suo loco positæ.

Quòd si dubitet an vivat adhuc, unctionem prosequatur, sub conditione pronuntiando formam, dicens : *Si vivis, per istam sanctam Unctionem, etc.*, ut infra.

Si verò dum inungitur, infirmus decedat, Presbyter ultra non procedat, et prædictas Orationes omittat.

Si autem acciderit infirmum post peccatorum suorum Confessionem ad exitum vitæ properare, tunc cum Sacro Viatico poterit et Oleum Infirmorum ad eum deferri per ipsum Sacerdotem qui defert Sacram Eucharistiam. Si tamen alius Presbyter, vel Diaconus, qui Oleum Sanctum deferat, haberi possit, per ipsum deferatur, qui superpelleceo indutus, cum Oleo sacro occultè delato sequatur Sacerdotem Viaticum portantem ; et postquam infirmus Viaticum sumpserit, inungatur à Sacerdote.

In eadem infirmitate hoc Sacramentum iterari non debet, nisi diuturna sit, ut cum infirmus convalescit iterum in periculum mortis incidit.

Quinque verò corporis partes præcipuè ungi debent, quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit, nempe oculi, aures, nares, os, et manus : attamen pedes etiam et renes ungendi sunt ; sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratiâ semper omittitur, atque etiam in viris, quando infirmus commodè moveri non potest. Sed sive in mulieribus, sive in viris, alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

Manus verò, quæ reliquis infirmis interiùs ungi debent, Presbyteris exterius ungantur.

Dùm oculos, aures, et alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne alterum ipsorum inungendo, Sacramenti formam prius absolvat, quàm ambo hujusmodi paria membra perunxerit.

Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eâdem verborum formâ.

Hujus autem Sacramenti forma, quâ Sancta Romana Ecclesia utitur, solemnitas illa precatio est, quam Sacerdos ad singulas unctiones adhibet, cùm ait :

Per istam sanctam Unctionem, et suam pi-
 issimam misericordiam, indulgētiā tibi Domi-
 nus quidquid per visum, sive per auditum, etc.,
 deliquisti.

ORDO MINISTRANDI

SACRAMENTUM

EXTREMÆ UNCTIONIS.

*Sacerdos igitur hoc Sacramentum ministra-
 turus, quatenus fieri poterit, parari curet apud
 infirmum mensam mappa candida coopertam ;
 itemque vas, in quo sit bombacium, seu quid si-
 mile in septem globulos distinctum, ad abster-
 gendas partes inunctas ; medullam panis ad de-
 tergendos digitos, et aquam ad abluendas Sa-
 cerdotis manus ; ceream item candelam, quæ
 deindē accensa ipsi ungenti lumen præ-
 beat. Deniquē operam dabit ut quanta poterit
 munditia ac nitore hoc Sacramentum ministre-
 tur.*

*Deindē convocatis Clericis seu Ministris, vel
 saltem uno Clerico qui Crucem sine hasta,
 Aquam benedictam cum aspersorio, et Librum
 Ritualet deferat, ipse Parochus decenter acci-
 pit vas Sacri Olei infirmorum, sacculo serico
 violacei coloris inclusum, illudque cautē defert,*

ne effundi possit. Quod si longius iter peragendum, aut etiã equitandum sit, vel aliàs adsit periculum effusionis, vas Olei sacculo aut bursâ inclusum, ut dictum est, ad collum appendat, ut commodiùs et securiùs perferat. Procedat autem sine sonitu Campanulæ.

Cùm perventum fuerit ad locum ubi jacet infirmus, Sacerdos intrans cubiculum dicit :

Pax huic domui.

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Deindè deposito Oleo super mensam, Superpelliceo stolaque violacea indutus, ægroto Crucem piè deosculandam porrigit ; mox in modum Crucis eum aqua benedicta, et cubiculum et circumstantes aspergit, dicens Antiphonam : Asperges me, Domine, etc. Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolbat. Deindè piis verbis illum consoletur, et de hujus Sacramenti vi atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat, et quantum opus sit, ejus animum confirmet, et in spem erigat vitæ æternæ.⁽¹⁾

Posteà dicat V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini.

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

INTROEAT, Domine Jesu Christe, domum hanc sub nostræ humilitatis ingressu æterna felicitas, divina prosperitas, serena lætitia,

(1) Exhortatio.

charitas fructuosa, sanitas sempiterna : effugiat ex hoc loco accessus dæmonum : adsint Angeli pacis : domumque hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica, Domine, super nos Nomen sanctum tuum, et benedic ✠ nostræ conversationi : sanctifica nostræ humilitatis ingressum, qui sanctus et pius es, et permanes cum Patre et Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. Amen.

Orémus, et deprecémur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo benedicat ✠ hoc tabernaculum, et omnes habitantes in eo, et det iis Angelum bonum custodem, et faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua : avertat ab eis omnes contrarias potestates : eripiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculorum. Amen.

OREMUS.

EXAUDI NOS, Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de Cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Quæ Orationes, si tempus non patiat, ex parte, vel in totum poterunt omitti. Tum, de more facta Confessione generali, Latino vel vulgari sermone, Sacerdos dicat : Misereatur tui, etc. Indulgentiam, absolutionem, etc.

Antequàm Parochus incipiat ungere infirmum, moneat adstantes, ut pro illo orent; et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et adstantium numero vel qualitate, recitent Septem Psalmos Pœnitentiales cum Litaniis, vel alias Preces, dum ipse Unctionis Sacramentum administrat. Mox dicat:

In Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, extingatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, et per invocationem omnium sanctorum Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atque omnium simul Sanctorum. Amen.

Deindè intincto pollice in Oleo Sancto, in modum Crucis ungit infirmum in partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formæ in hunc modum:

Ad Oculos.

PER istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per visum deliquisti. Amen.

Minister verò, si est in Sacris, vel ipsemet Sacerdos post quamlibet unctionem tergat loca inuncta novo globulo bombacii, vel rei similis, eaque in vase mundo reponat, et ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in Sacrarium.

Ad Aures.

PER istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per auditum deliquisti. Amen.

Ad Nares.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per odoratum deliquisti. Amen.

Ad Os, compressis labiis.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per gustum et locutionem deliquisti. Amen.

Ad Manus.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per tactum deliquisti. Amen.

Et adverte quod Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inunguntur interiùs, sed exteriùs.

Ad Pedes.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per gressum deliquisti. Amen.

Ad Lumbos, sive Renes.

Per istam sanctam Unctionem ✠, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quidquid per lumborum delectationem deliquisti. Amen.

Hæc autem unctio ad lumbos, ut dictum est, omittitur semper in fæminis, et etiam in viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit :

Kyrie, eleison ; Christe, eleison ; Kyrie, eleison. Pater noster, etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. * *Salvum fac servum tuum (vel salvam fac ancillam tuam),*

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de Sancto ;

R. Et de Sion tuere * eum (vel eam).

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat in * eo (vel ea),

R. Et filius inimici non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

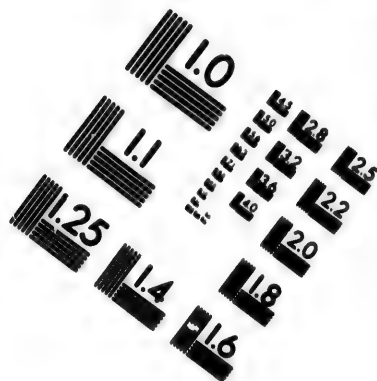
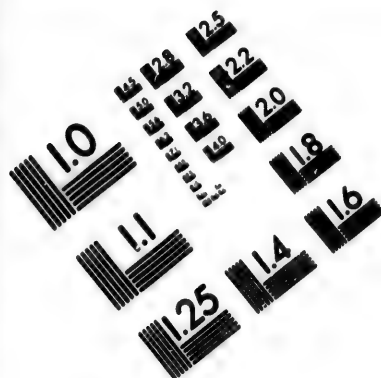
R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum. **R.** Et cum spiritu tuo.

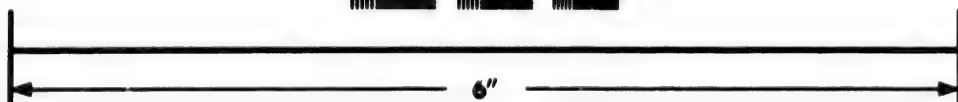
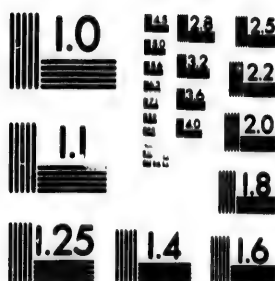
OREMUS.

DOMINE Deus, qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es: Infirmatur quis in vobis ? inducat Presbyteros Ecclesiæ, et orent super eum, ungentes eum Oleo in Nomine Domini ; et oratio Fidei salvabit infirmum et alleviabit eum Dominus ; et si in peccatis sit, remittentur ei : cura, quæsumus, Redemptor noster, gratiâ Sancti Spiritus languores istius * infirmi (vel infirmæ), ejusque sana vulnera, et dimitte peccata ; atque dolores cunctos mentis et corporis ab * eo (vel ea) expelle, plenamque interiùs et exteriùs sanitatem misericorditer redde, ut ope misericordiæ tuæ * restitutus (vel restituta), ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen,

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic Sciences Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4303

18 20 22 25

10 01

OREMUS.

RESPICE, quæsumus, Domine, * famulum tuum (vel famulam tuam) N. in infirmitate sui corporis fatiscentem, et animam resove quam creasti, ut castigationibus * emendatus (vel emendata), se tua sentiat medicina * salvatam (vel salvatam). Per Christum Dominum nostrum. Amen.

OREMUS.

DOMINE Sancte, Pater Omnipotens, æternæ Deus, qui benedictionis tuæ gratiam ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis, ad invocationem tui Nominis benignus assiste, ut * famulum tuum ab ægitudine liberatum et sanitate donatum (vel famulam tuam ab ægitudine liberatam et sanitate donatam) dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque Ecclesiæ tuæ sanctæ cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum. Amen. (1)

Ad extremum, pro personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, et ad fugandas dæmonum tentationes roderetur.

Denique aquam benedictam, et Crucem, nisi aliam habeant ceram eo relinquet, ut illam frequenter aspiciat, et pro sua devotione osculetur et amplectatur.

Admoneat etiam domesticos et ministros infirmi, ut si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum larochem accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commodet: sed si mors immineat, priusquam discedat, Sacerdos animam Deo ritè commendabit.

Quæ autem pertinent ad visitationem curamque infirmorum, et ad juvandos morientes, ad commendationem animæ, et ad exequias, infra suis locis præscribuntur.

---

[1] Exhortatio.

RITUS

BENEDICTIONIS APOSTOLICÆ IN ARTICULO MORTIS
A SACERDOTIBUS AD ID DELEGATIS
IMPERTIENDÆ.

BENEDICTIO in articulo mortis cùm soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, et Extremæ Unctionis, illis infirmis qui vel illam petierint, dùm sana mente et integris sensibus erant, seu verisimiliter petissent, vel dederint signa contritionis, impertienda iisdem est, etiam si postea linguae, cæterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis verò, impœnitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omninò deneganda.

Habens prædictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat : *Pax huic domui* etc., ac deinde ægrotum, cubiculum, et circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo Antiphonam : *Asperges me*, etc.

Quòd si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, et absolvat. Si Confessionem non petat, excitet illum ad elicendum actum contritionis ; de hujus Benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat ; tùm instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultrò acceptandum quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pœnarum quas peccando promeruit. Tùm piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens fore ut ex Divinæ munificentiae largitate eam pœnarum remissionem, et vitam sit consecuturus æternam. (1)

Postea dicat :

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;
R. Qui fecit Cælum et terram.

[1] Exhortatio. Vide appendicem.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta * famuli tui (*vel ancillæ tuæ*), neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie, eleison ; Christe, eleison ; Kyrie eleison.

Pater noster, etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. * Salvum fac servum tuum (*vel salvam fac ancillam tuam*),

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

CLEMENTISSIME Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem, secundum multitudinem miserationum tuarum, respice propitius * famulum tuum N., quem (*vel famulam tuam N., quam*) tibi vera Fides, et spes Christiana commendant. Visita * eum (*vel eam*) in salutari tuo, et per Unigeniti tui Passionem et Mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem et veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te Judicem propitiatum inveniat, et in Sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum dicto ab uno ex Clericis adstantibus Confiteor, etc., Sacerdos dicat, Misereatur, deindè :

DOMINUS noster **Jesus Christus Filius Dei** vivi, qui beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat Confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in Baptismate recipisti ; et ego, facultate mihi ab Apostolica Sede tributa, Indulgentiam Plenariam, et remissionem omnium peccatorum tibi concedo. In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Per sacrosancta humanæ reparationis mysteria, remittat tibi Omnipotens Deus omnes præsentis, et futuræ vitæ poenas, Paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

Benedicat te Omnipotens Deus, Pater, Filius, et Spiritus Sanctus. Amen.

(1) *Si verò infirmus sit adeò morti proximus ut neque Confessionis generalis faciendæ, neque præmissarum Precum recitandarum tempus suppetat, statim Sacerdos Benedictionem ei impertiatur, dicens : Dominus noster, etc.*

---

[1] Exhortatio.

SEPT E M
PSALMI PŒNITENTIALES

CUM LITANIIS

PRO INFIRMIS, DUM SACRO LINIUNTUR OLEO, SEU PRO ALIA NECESSITATE,
DICUNTUR FLEXIS GENUIS.

Antiphona. Ne reminiscaris.

PSALMUS 6.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripas me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum : * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde : * sed tu, Domine, usquequo !

Convertere, Domine, et éripe animam meam : * salvum me fac propter misericordiam tuam

Quoniam non est in morte qui memor sit tui : * in inferno autem quis confitébitur tibi ?

Laboravi in gémitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum ; * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus : * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discédite à me, omnes qui operamini iniquitatem ; * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam ; * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei : * convertantur et erubescant valde velociter.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 31.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates, * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, * dum clamerem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua : * conversus sum in sermone meo, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci, * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum * adeum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione quæ circumdedit me: * exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradiéris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris; * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino et exultate, justi; * et gloriamini, omnes recti corde.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 37.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ: * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergræssæ sunt caput meum; * et sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatrices meæ * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, et curvatus sum usque in finem: * tota die contristatus ingrediébar;

Quoniam lumbi mei impléti sunt illusionibus, * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Domine, ante te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei et proximi mei * adversum me appropinquavérunt, et steterunt.

Et qui juxtâ me erant, de longè steterunt ; * et vim faciébant qui quærébant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates ; * et dolos tota die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi ; * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi : Nequando supergaudeant mihi inimici mei ; * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagélla paratus sum, * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo, * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me ; * et multiplicati sunt qui odérunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis détrahébant mihi ; * quoniam sequébar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus : * ne discesseris à me.

Intende in adjutorium meum, * Domine Deus salutis meæ.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 50.

MISERERE mei, Deus, * secundum magnam misericordiam tuam ;

Et secundum multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea ; * et à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco ; * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci : * ut justificéris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum ; * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor ; * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiā ; * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis, * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus ; * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua ; * et Spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiā salutaris tui ; * et spiritu principali confirma me.

Docébo iniquos vias tuas, et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ ; * et exultabit lingua mea justitiā tuam.

Domine, labia mea apéries ; * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique : * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus : * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias.

Benignè fac, Domine, in bona voluntate tua Sion ; * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta : * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 101.

DOMINE, exaudi orationem meam ; * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me : * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, * velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei ; * et ossa mea sicut crémium aruerunt.

Perussus sum ut fœnum, et aruit cor meum ; * quia oblitus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pellicano solitudinis : * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei : * et qui laudabant me, adversum me jurabant ;

Quia cinerem tanquam panem manducabam, * et potum meum cum fletu miscébam.

A facie iræ et indignationis tuæ ; * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt ; * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes; * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion; * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus; * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Domine; * et omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificavit Dominus Sion; * et vidébitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium; * et non sprexit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera: * et populus qui creabitur, laudabit Dominum;

Quia prospexit de excelso sancto suo; * Dòminus de cœlo in terram aspexit:

Ut audiret gémitus compeditorum; * ut solveret filios interemptorum:

Ut annuntient in Sion nomen Domini; * et laudem ejus in Jerusalem:

In conveniendo populos in unum, * et reges, ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suæ: * Paucitatem diérum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio diérum meorum: * in generationem et generationem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti; * et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes, * et omnes sicut vestimentum veterascent;

Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt; * et semen eorum in æsculum dirigetur.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 129.

De profundis clamavi ad te, Domine; * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine; * Domine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiatio est; * et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus; * speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem * speret Israel in Domino ;

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 142.

DOMINE, exaudi orationem meam : auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua : * exaudi me in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo ; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam : * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi : * et anxius est super me spiritus meus ; in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum ; meditatus sum in omnibus operibus tuis : * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine : * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me ; * et similis ero descendentibus in lacum.

Audiam fac mihi manè misericordiam tuam ; * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem ; * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine ; ad te confugi : * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam ; * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam ; * quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri, etc.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum ; neque vindictam sumas de peccatis nostris.

LITANIÆ.

KYRIE, eléison.	
Christe, eléison.	
Kyrie, eléison.	
Christe, audi nos.	
Christe, exaudi nos.	
Pater de cœlis Deus,	miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus,	miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus,	miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus,	miserere nobis.
Sancta Maria,	ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix,	ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum,	ora pro nobis.
Sancte Michael,	ora pro nobis.
Sancte Gabriel,	ora pro nobis.
Sancte Raphael,	ora pro nobis.
Omnes Sancti Angeli et Archangeli,	orate pro nobis.
Omnes Sancti beatorum Spirituum	
Ordines,	orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista,	ora pro nobis.
Sancte Joseph,	ora pro nobis.
Omnes Sancti Patriarchæ et Pro-	
phetæ,	orate pro nobis.
Sancte Petre,	ora pro nobis.
Sancte Paule,	ora pro nobis.
Sancte Andréa,	ora pro nobis.
Sancte Jacobe,	ora pro nobis.
Sancte Joannes,	ora pro nobis.
Sancte Thoma,	ora pro nobis.
Sancte Jacobe,	ora pro nobis.
Sancte Philippi,	ora pro nobis.
Sancte Bartholomæe,	ora pro nobis.
Sancte Mathæe,	ora pro nobis.
Sancte Simon,	ora pro nobis.
Sancte Thaddæe,	ora pro nobis.
Sancte Mathia,	ora pro nobis.
Sancte Barnaba,	ora pro nobis.

Propitius esto,	parce nobis, Domine.
Propitius esto,	exaudi nos, Domine.
Ab omni malo,	libera nos, Domine.
Ab omni peccato,	libera nos, Domine.
Ab ira tua,	libera nos, Domine.
A flagello terræ motus,	libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello,	libera uos, Domine.
A subitanea et improvisa morte,	libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli,	libera nos, Domine,
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate,	libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis,	libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate,	libera nos, Domine.
A morte perpétua,	libera nos, Domine.
Per mystérium sanctæ Incarna- tionis tuæ,	libera nos, Domine.
Per adventum tuum,	libera nos, Domine.
Per Nativitatem tuam,	libera nos, Domine.
Per Baptismum et sanctum Je- junium tuum,	libera nos, Domine.
Per Crucem et Passionem tuam,	libera nos, Domine.
Per Mortem et Sepulturam tuam,	libera nos, Domine.
Per sanctam Resurrectionem tuam,	libera nos, Domine.
Per admirabilem Ascensionem tuam,	libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti Paracliti,	libera nos, Domine.
In die Judicii,	libera nos, Domine.
Peccatores,	te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas,	te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas,	te rogamus, audi nos.
Ut ad veram pœnitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.	
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris, te rogamus, audi nos.	
Ut Domnum Apostolicum (1), et omnes Ecclesias-	

---

[1] Si vacet sedes Papalis, omittatur Ut Domnum Apostolicum, sed statim dicatur : Ut omnes Ecclesiasticos Ordines, etc.

Domine.
Domine.
Domine.
Domine.
Domine.
Domine.
Domine.
Domine.

Domine.
Domine.
Domine.
Domine.

Domine.
Domine.
Domine.

Domine.
Domine.
Domine.

Domine.

Domine.

Domine.
Domine.
audi nos.
audi nos.
audi nos.
dignéris,

nservare

cclesias-

olicum, sed

ticos Ordines in sancta religione conservare dignéris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare dignéris, te rogamus audi nos.

Ut Régibus et Principibus Christianis pacem et veram concordiam donare dignéris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo Christiano pacem et unitatem largire dignéris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad cœlestia desidéria érigas, te rogamus audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terræ dare et conservare digneris, te rogamus audi nos.

Ut omnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donare dignéris, te rogamus, audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos. Christe, exaudi nos.

Kyrie, eléison ; Christe, eléison ; Kyrie, eléison. Pater noster, *secretò*.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 69.

DEUS, in adjutorium meum intende : * Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur, et revereantur, * qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescences, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper, Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus, et pauper sum: Deus, adjuva me.

Adjutor meus, et liberator meus es tu: * Domine, ne moreris.

Gloria Patri, etc.

V. Salvos fac servos tuos,

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis;

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

V. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis,

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Oremus pro Pontifice nostro N. (1).

R. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

V. Oremus pro benefactoribus nostris.

R. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter Nomen tuum vitam æternam. Amen.

V. Oremus pro fidelibus defunctis.

R. Réquiem æternam dona eis, Domine; et lux perpétua luceat eis.

V. Requiescant in pace.

R. Amen.

---

[1] *Sede Papali vacante, omittatur, et statim dicatur: Oremus pro benefactoribus nostris, etc.*

V. Pro fratribus nostris absentibus.

R. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.

V. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto ;

R. Et de Sion tuere eos.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. *Oratio.*

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos et omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

EXAUDI, quæsumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis, ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

INEFFABILEM nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende, ut simul nos et a peccatis omnibus exuas, et à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

DEUS, qui culpâ offenderis, pœnitentiâ placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

OMNIPOTENS (1) sempiternus Deus, miserere Famulo tuo Pontifici nostro N., et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ, ut te donante, tibi placita cupiat, et totâ virtute perficiat.

DEUS, à quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem, ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla.

[1] *Sede Papali vacante, omittatur, et statim dicatur Oratio sequens: Deus, à quo sancta desideria, etc.*

URE igne Sancti Spiritus renes nostros, et cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

FIDELIUM, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

ACTIONES nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio à te semper incipiat, et per te cœpta finiatur.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque miseris, quos tuos fide et opere futuros esse prænosces, te supplices exoramus, ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

V. Exaudiat nos Omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

V. Et Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. R. Amen.

DE VISITATIONE ET CURA INFIRMORUM.

PAROCHUS in primis meminisse debet non postremas esse muneris sui partes ægotantium curam habere. Quare cum primum noverit quempiam ex Fidelibus curæ suæ commissis ægotare, non expectabit ut ad eum vocetur, sed ultrò ad illum accedat, idque non semel tantum, sed sæpius, quatenus opus fuerit : horteturque parochiales suos, ut ipsum admoneant, cum aliquem in Parochia sua ægotare contigerit, præcipuè si morbus gravior fuerit.

Ad hoc juvabit, præsertim in amplis Parochiis, ægotantium notam seu catalogum habere, ut cujusque statum et conditionem cognoscat, eorumque memoriam facilius retinere, et illis opportunè subvenire possit.

Quod si Parochus legitime impeditus, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non potest, id præstandum curabit per alios Sacerdotes, si quos habet in Parochia sua, aut saltem per laicos homines pios, et Christiana charitate præditos.

Ægrotos visitans, eâ, quâ Sacerdotes Domini decet, honestate et gravitate se habeat, ut non ægris solum, sed sibi et domesticis verbo et exemplo prosit ad salutem.

Eorum verò præcipuum curam geret, qui humanis auxiliis destituti, benigni ac providi Pastoris charitatem et operam requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, et eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per Charitatis, vel alterius nominis Confraternitatem, si in ea Civitate vel loco fuerit, sive per privatas, sive per publicas collectas et eleemosynas, illorum necessitatibus succurrendum curabit.

In primis autem spiritualem ægotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in viâ salutis eos dirigat, atque à diabolicis insidiis salutarium adjumentorum præsidio defendat ac tueatur.

Accedat autem ad ægotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta, ac præsertim Sanctorum exempla, quæ plurimum valent, quibus eum in Domino consoletur, excitet, ac recreet. Horteturque ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum pœniteat, Divinam misericordiam imploret, et infirmitatis pœnas, tanquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, et

ad salutem suam provenisse credat, ut vitam moresque suos melius instituat.

Deinde, quâ par est prudentia et charitate, hominem ad sacram Confessionem inducat, et confitentem audiat, etiam si velit totius vitæ peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quàm ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis Concilii, ac plurium Summorum Pontificum Decretis cavetur sub gravibus pœnis, ne medici ultrâ tertiam vicem ægrotos visitent, nisi prius ipsis certò constet illos Confessionis Sacramento ritè expiatis fuisse.

Illud præterea diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid ægroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animæ convertatur.

Ubi verò periculum immineat, Parochus monebit ægrotum, ne dæmonum astutia, neque medicorum pollicitationibus, neque propinquorum aut amicorum blanditiis se ullo modo decipi sinat, quominus ea, quæ ad animæ salutem pertinent, opportunè procuret, et quâ par est devotione et celeritate, Sancta Sacramenta, dum sana mens est, integritate sensus, religiosè suscipiat, citrà fallacem illam ac perniciosam procrastinationem, quæ plurimos ad æterna supplicia perduxit, in diesque, fallente diabolo, perducit.

Quod si æger aliquis hortationibus ac monitis Sacerdotum, vel amicorum et domesticorum consiliis adduci non potest ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est, sed quamdiu ille vivit, repetendæ sunt frequentes, variæ, et efficaces Sacerdotum et aliorum piorum hominum exhortationes, proponendaque æternæ salutis damna, et sempiternæ mortis supplicia, ostendendaque immensa Dei misericordia eum ad pœnitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendæ sunt etiam tum privatæ, tum publicæ ad Deum preces ad divinam gratiam impetrandam pro salute miseri decumbentis.

Videbit denique Sacerdos, quibus potissimum tentationibus aut pravis opinionibus æger sit subjectus, eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

Sacras imagines Christi Domini Crucifixi, Beatæ Mariæ Virginis, et Sancti quem æger præcipuè veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit aquæ benedictæ, quâ frequenter aspergatur.

Proponet etiam ægrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas breves Orationes, et pias mentis ad Deum excitationes: præsertim Versiculos e Psalmorum Libro, vel Orationem Dominicam, et Salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, vel Passionis Domini nostri meditationem, et Sancto-

rum martyria et exempla, ac cœlestis gloriæ beatitudinem. Hæc tamen opportunè et discretè suggerantur, ne ægroto molestia, sed levamen afferatur.

Consoletur infirmum, dicens, se pro eo in Missæ Sacrificio, et aliis precibus oraturum, curaturumque ut alii itidem pro eo faciant, idque reipsa præstabit.

Si morbus gravior, vel cum periculo fuerit, ægroto suadeat, ut dum integrâ mente est, rem suam omnem rectè constituat, et testamentum faciat; si quid habeat alienum, restituat, et ad remedium animæ suæ pro facultatibus, quod in Domino ei placuerit, disponat: sed hæc suggerendo, omnis avaritiæ nota caveatur.

Hortetur denique, ut si convaluerit, ante omnia ad Ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, et sacram Communionem piè suscipiat, ac deinceps meliorem vitæ disciplinam teneat.

Sequentes preces, omnes, vel ex parte, prout tempus et ægrotorum conditio feret, arbitrio Sacerdotis dici vel omitti possunt.

Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus, primum dicat:

V. Pax huic domui,

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Mox infirmum, et lectum ejus, et cubiculum aspergat Aqua benedicta, dicens Antiphonam: Asperges me, Domine, etc.

Deinde ergà infirmum officium suum præstet, ut suprâ dictum est. Quo præstito, vel antequam discedat, dicere poterit suprâ infirmum aliquem Psalmum ex quatuor prioribus Pœnitentialibus, vel Psalmum 90: Qui habitat in adjutorio, etc., cum Gloria Patri, in fine.

Posteà dicat: Kyrie, elélson; Christe, elélson; Kyrie, elélson. Pater noster, etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem;

R. Sed libera nos à malo.

V. * Salvum fac servum tuum (vel salvam fac ancillam tuam),

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de Sancto ;

R. Et de Sion tuere * eum (*vel* eam).

V. Nihil proficiat inimicus in * eo (*vel* ea) ;

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Dominus opem ferat illi,

R. Super lectum doloris ejus.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos, et * hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam), quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

DEUS infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super * infirmum famulum tuum (*vel* infirmam famulam tuam) ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ * adjutus (*vel* adjuta), Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis representari mereatur.

CONCEDE * hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam), quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et, gloriosâ Beatæ Mariæ semper Virginis in-

tercessione, à præsenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Benedictio Dei Omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti descéndat super te, et maneat semper. R. Amen.

Deinde aspergat eum aqua benedicta.

MODUS

JUVANDI MORIENTES.

Ingravescente morbo, Parochus infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet; monebitque instante periculo se confestim vocari, ut in tempore præsidii sit morienti; sumptoque Sanctissimo Viatico, et Sacra Uctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animæ officium præstabit, de quo infra. Sed si tempus suppetat, sequentia pietatis officia præstare poterit, si ita expedire judicaverit, pro conditione personæ.

Ac primò, si agrotus Indulgentiam legitima auctoritate concessam consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque quid ad eam consequendam agi debeat, præsertim, ut contrito corde Sanctissimum Nomen JESU semel vel sæpius invocet.

Deinde hortetur infirmum, et excitet, ut dum mente viget, eliciat actus Fidei, Spei, et Charitatis, aliarumque virtutum, nempe:

Ut firmiter credat omnes articulos Fidei, et quicquid Sancta Romana Ecclesia Catholica et Apostolica credit et docet;

Ut speret Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium, et merito ejus sanctissimæ Passionis, et per intercessionem B. Mariæ, et omnium Sanctorum, se vitam æternam consecuturum;

Ut toto corde diligit, et maximè diligere cupiat Dominum Deum ea dilectione, quâ illum diligunt Beati, Sanctique omnes;

Ut ob amorem Dei doleat ex corde de omni offensa, qua-

litercumque contrà Dominum Deum et proximum commissa ;

Ut ex corde ob amorem Dei parcat omnibus qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici ;

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis aut factis offendit ;

Ut quem patitur dolorem, et morbi molestiam, propter Deum in pœnitentiam peccatorum suorum patienter toloret ;

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cætero pro viribus suis à peccatis cavere, et ejus mandata servare.

Hortetur præterea ut eo modo quo potest, saltem ex corde ita per intervalla precetur :

Miserere mei, Deus, secundùm magnam misericordiam tuam.

In te, Domine. speravi ; non confundar in æternum.

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum : redemisti me, Domine Deus veritatis.

Deus, in adjutorium meum intende ; Domine, ad adjuvandum me festina.

Esto mihi, Domine, in Deum protectorem.

Deus, propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine Jesu Christe, per virtutem sanctissimæ Passionis tuæ, recipe me in numerum electorum tuorum.

Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum.

Maria, Mater gratiæ, Mater misericordiæ, tu nos ab hoste protege, et horâ mortis suscipe.

Sancte Angele Dei, mihi custos assiste.

Omnes Sancti Angeli, et omnes Sancti, intercedite pro me, et mihi et succurrite.

Hæc et his similia poterit prudens Sacerdos vulgari vel latino sermone, pro personæ captu, morienti suggerere.

Deinde sequentes Preces, quanta poterit majori devotione, dicat, admoneatque domesticos et circumstantes, ut simul orent pro moriente.

P
ceden
qui a
et St
mi c
huic
de as
bened
et m
Po
oscula
atern
ponat
De
bus c
hunc

KYRI
Chris
Kyrie
Sanct
Omne

Sanct
Omni
Sanct
Sanct
Sanct
Omne
Sanct
Sanct
Sanct
Omne

O R D O

COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Porochus ad decedentis animæ commendationem accedens, Clericum saltem unum, si potest, secum habeat, qui deferat vasculum aquæ benedictæ, superpellicium, et Stolum violaceam, quibus ipse Sacerdos, antè infermi cubiculum indutus, locum ingrediens, dicat : Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea. Deinde aspergat ægrotum, lectum, et circumstantes aqua benedicta, dicens : Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor, etc.

Posteà Salvatoris nostri Crucifixi Imaginem ægrotosculandam præbeat, verbis efficacibus eum ad spem æternæ salutis erigens, ipsamque Imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens salutis suæ spem sumat.

Deinde accensa candela, genibus flexis cum omnibus circumstantibus breves Litánias devotè recitet, in hunc modum :

KYRIE, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Sancta Maria,

ora pro * eo (vel ea).

Omnes Sancti Angeli et Archangeli,

orate pro eo (vel ea).

Sancte Abel,

ora.

Omnis chorus Justorum,

ora.

Sancte Abraham

ora.

Sancte Joannes Baptista,

ora.

Sancte Joseph,

ora.

Omnes Sancti Patriarchæ et Prophetæ,

orate.

Sancte Petre,

ora.

Sancte Paule,

ora.

Sancte Andréa,

ora.

Sancte Joannes,

ora.

Omnes Sancti Apostoli et Evangelistæ,

orate.

Omnes Sancti Discipuli Domini,	orate.
Omnes Sancti Innocentes,	orate.
Sancte Stephane,	ora.
Sancte Laurenti,	ora.
Omnes Sancti Martyres,	orate.
Sancte Sylvester,	ora.
Sancte Gregori,	ora.
Sancte Augustine,	ora.
Omnes Sancti Pontifices et Confessores,	orate.
Sancte Benedicte,	ora.
Sancte Francisce,	ora.
Omnes Sancti Monachi et Eremitæ,	orate.
Sancta Maria Magdalena,	ora.
Sancta Lucia,	ora.
Omnes Sanctæ Virgines et Viduæ,	orate.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei,	

intercédite pro * eo[vel ea].

Propitius esto, parce ei, Domine,

Propitius esto, libera eum, [vel eam] Domine.

Propitius esto, libera.

Ab ira tua, libera.

A periculo mortis, libera.

A mala morte, libera,

A pœnis inferni, libera.

Ab omni malo, libera.

A potestate diaboli, libera.

Per Nativitatem tuam, libera.

Per Crucem et Passionem tuam, libera.

Per Mortem et Sepulturam tuam, libera.

Per gloriosam Resurrectionem tuam, libera.

Per admirabilem Ascensionem tuam, libera.

Per adventum Spiritus Sancti Paracliti, libera.

In die Judicii, libera.

Pœccatores, te rogamus, audi nos.

Ut ei parcas, te rogamus, audi nos.

Kyrie, eléison ;

Christe, eléison ;

Kyrie, eléison.

*Deinde cùm in agone sui exitus anima anxietur,
dicantur sequentes Orationes.*

ORATIO.

PROFICISCERE, anima Christiana, de hoc mundo in Nomine Dei Patris Omnipotentis, qui te creavit: in Nomine Jesu Christi Filii Dei vivi, qui pro te passus est: in Nomine Spiritus Sancti, qui in te effusus est: in nomine Angelorum et Archangelorum: in nomine Thronorum et Dominationum: in nomine Principatum et Potestatum: in nomine Chérubim et Séraphim: in nomine Patriarcharum et Prophetarum: in nomine Sanctorum Apostolorum et Evangelistarum: in nomine Sanctorum Martyrum et Confessorum: in nomine Sanctorum Monachorum et Eremitarum: in nomine Sanctarum Virginum, et omnium Sanctorum et Sanctarum Dei. Hodie sit in pace locus tuus, et habitatio tua in sancta Sion. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratio.

DEUS misericors, Deus clemens, Deus qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata pœnitentium deles, et prætorum criminum culpas veniæ remissionis evacuas, respice propitius super * hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) N., et remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in * eo (*vel* ea), piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, vel quidquid diabolica fraude violatum est: et unitati corporis Ecclesiæ membrum redemptionis annecte. Miserere, Domine, gemitum, miserere lacrymarum ejus: et non habentem fiduciam, nisi in tuâ misericordia, ad tuæ sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

orate.

orate.

ora.

ora.

orate.

ora.

ora.

ora.

orate.

ora.

ora.

orate.

ora.

ora.

orate.

vel ea].

Domine,

Domine.

libera.

libera.

libera.

libera,

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

libera.

audi nos.

audi nos.

nziatur,

COMMENDO te omnipotenti Deo, * charissime Frater (*vel* charissima Soror), et ei, cujus es creatura, committo, ut cum humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad Auctorem tuum, qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egredienti itaque animæ tuæ de corpore splendidus Angelorum cætus occurrat: judex Apostolorum tibi senatus adveniat: candidatorum tibi Martyrum triumphator exercitus obviet: liliata rutilantium te confessorum turma circumdet: jubilantium te Virginum chorus excipiat: et beatæ quietis in sinu Patriarcharum te complexus astringat: mitis atque festivus Christi Jesu tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignoret omne quod horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus satanas cum satellitibus suis: in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immane diffugiat. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus; et fugiant qui oderunt eum, à facie ejus. Sicut deficit fumus, deficient: sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei; et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei. Confundantur igitur et erubescant omnes tartaræ legiones; et ministri Satanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te à cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius Dei vivi intra Paradisi sui semper amœna virentia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat, atque ad dexteram suam in Electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas; et præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. * Constitutus [*vel* constituta] igitur inter agmina Beatorum, contemplationis Divinæ dulcedine potiaris in sæcula sæculorum. R. Amen.

Oratio.

SUSCIPE, Domine, * servum tuum (*vel famulæ tuam*) in locum sperandæ sibi salvationis à misericordia tua. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*) ex omnibus periculis inferni, et de laqueis pœnarum, et ex omnibus tribulationibus. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Henoch et Eliam de communi morte mundi. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Noe de diluvio. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Abraham de Ur Chaldæorum. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Job de passionibus suis. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui, (*vel famulæ tuæ*), sicut Liberasti Isaac de hostia, et de manu patris sui Abrahæ. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Loth de Sodomis, et de flamma ignis. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis Regis Ægyptiorum. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti Danielelem de lacu leonum. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui (*vel famulæ tuæ*), sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis, et de manu regis iniqui. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui [*vel famulæ tuæ*], sicut liberasti Susannam de falso crimine. R. Amen.

Libera, Domine, animam * servi tui [*vel famulæ tuæ*], sicut liberasti David de manu Regis Saul, et de manu Goliæ. R. Amen.

Libera, Domine. animam * servi tui [*vel famulæ tuæ*], sicut liberasti Petrum et Paulum de carceribus. **R. Amen.**

Et sicut beatissimam Theclam Virginem et Martyrem tuam de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris animam hujus * servi tui [*vel famulæ tuæ*], et tecum facias in bonis congruere cœlestibus. **R. Amen.**

Oratio.

COMMENDAMUS tibi, Domine, animam * famuli tui [*vel famulæ tuæ*] **N.**, precamurque te, Domine Jesu Christe, Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, Patriarcharum tuorum sinibus insinuare non renuas. Agnosce, Domine, creaturam tuam, non à diis alienis creatam, sed à te solo Deo vivo et vero, qui non est alius Deus præter te, et non est secundum opera tua. Lætifica, Domine, animam ejus in conspectu tuo, et ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, et ebrietatum, quas suscitavit furor, sive fervor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum Sanctum non negavit, sed credidit, et zelum Dei in se habuit, et Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

Oratio.

DELICTA juventutis et ignorantias ejus, quæsumus, ne memineris, Domine; sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei Cœli, collætentur illi Angeli. In regnum tuum Domine, * servum tuum [*vel famulam tuam*] suscipe. Duscipiat * eum [*vel eam*] Sanctus Michael Archangelus Dei, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviâ Sancti Angeli Dei, et perducant * eum [*vel eam*] in Civitatem cœlestem Jerusalem. Suscipiat * eum [*vel eam*] Beatus Petrus Apostolus, cui à Deo claves Regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet * eum [*vel eam*] Sanctus Paulus Apostolus,

qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro * eo [vel ea] Sanctus Joannes electus Dei Apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro * eo [vel ea] omnes Sancti Apostoli, quibus à Domino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercedant pro * eo [vel ea] omnes Sancti et Electi Dei, qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt; ut vinculis carnis * exutus [vel exuta] pervenire mereatur ad gloriam Regni cœlestis, præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. R. Amen.

Si verò diutius laborat anima, poterit legi super eum hoc Evangelium S. Joannis.

Joan. XVII. v. 1.

SUBLEVATIS oculis in cœlum Jesus dixit: Pater, venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne, quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna: Ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. Ego te clarificavi super terram: opus consummavi, quod dedisti mihi ut faciam: et nunc clarifica me tu, Pater, apud te ipsum, claritate quam habui, priusquam mundus esset, apud te. Manifestavi Nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo: tui erant, et mihi eos dedisti: et sermonem tuum servaverunt. Nunc cognoverunt quia omnia, quæ dedisti mihi, abs te sunt: quia verba, quæ dedisti mihi, dedi eis: et ipsi acceperunt, et cognoverunt verò quia à te exivi, et crediderunt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt: et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt: et clarificatus sum in eis: et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi: ut sint unum, sicut et nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi: et nemo ex eis periit, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. Nunc autem ad te venio: et hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum implētum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mun-

do non sunt, sicut et ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico meipsum : ut sint et ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum, sed et pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me : ut omnes unum sint : sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint : ut credat mundus quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis : ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Ego in eis, et tu in me : ut sint consummati in unum : et cognoscat mundus quia tu me misisti, et dilexisti eos, sicut et me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum : ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi : quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater juste, n. undus te non cognovit : ego autem te cognovi : et hi cognoverunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis Nomen tuum, et notum faciam : ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis.

Passio Domini nostri Jesu Christi secundum Joannem.

Cap. XVIII. v. 1.

In illo tempore : Egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, et discipuli ejus. Sciebat autem et Judas, qui tradébat eum, locum, quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cum accepisset cohortem, et à Pontificibus et Phariseis ministros, venit illuc cum lanternis, et facibus, et armis. Jesus itaque sciens omnia quæ ventura erant super eum, processit, et dixit eis : Quem quæritis ? Responderunt ei : Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus ? Ego sum. Stabat autem et Judas, qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis, Ego sum, abierunt retrorsum, et ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos : Quem quæritis ? Illi autem dixerunt : Jesum Nazarenum. Respondit Jesus : Dixi vobis quia ego sum : si ergo me quæritis, sinite hos abire. Ut impleretur sermo, quem dixit : Quia quos dedisti mihi, non perdi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum, et percussit Pontificis servum, et abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro : Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum ? Cohors ergo, et tribunus, et ministri Judæorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt eum : et adduxerunt eum ad Annam primum ; erat

Sanctifica
 tu me mi-
 Et pro eis
 i in veri-
 o eis qui
 nes unum
 i in nobis
 . Et ego
 unum, si-
 e: ut sint
 ia tu me
 ater, quos
 tecum: ut
 quia dile-
 , n. undus
 gnoverunt,
 am, et no-
 psis sit, et

annem.

ipulis suis
 m introivit
 qui tradé-
 illuc cum
 ortem, et à
 lanternis,
 uæ ventu-
 quæritis :
 eis Jesus ?
 eum, cum
 rorum, et
 os : Quem
 um. Res-
 me quæri-
 nem dixit :
 quam. Si-
 t percussit
 dexteram.
 Jesus Pe-
 , quem de-
 t tribunus,
 et ligave-
 mum; erat

enim socer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat au-
 tem Caiphas, qui consilium dederat Judæis : Quia expedit
 unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Jesum
 Simon Petrus, et alius discipulus. Discipulus autem ille erat
 notus Pontifici, et introivit cum Jesu in atrium Pontificis.
 Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus
 alius, qui erat notus Pontifici, et dixit ostiariæ ; et introdu-
 xit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria : Numquid
 et tu ex discipulis es hominis istius ? Dicit ille : Non sum.
 Stabant autem servi et ministri ad prunas, quia frigus erat,
 et calefaciebant se : erat autem cum eis et Petrus stans, et
 calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Jesum de disci-
 pulis suis, et de doctrina ejus. Respondit ei Jesus : Ego
 palam locutus sum mundo : ego semper docui in synagoga,
 et in templo, quo omnes Judæi conveniunt, et in occulto
 locutus sum nihil. Quid me interrogas ? Interroga eos qui
 audierunt quid locutus sim ipsis : ecce hi sciunt quæ dixerim
 ego. Hæc autem cum dixisset, unus assistens ministrorum
 dedit alapam Jesu, dicens : Sic respondes Pontifici ? Re-
 spondit ei Jesus : Si malè locutus sum, testimonium perhi-
 be de malo : si autem benè, quid me cædis ? Et misit eum
 Annas ligatum ad Caipham Pontificem. Erat autem Simon
 Petrus stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei : Numquid
 et tu ex discipulis ejus es ? Negavit ille, et dixit : Non sum.
 Dicit ei unus ex servis Pontificis, cognatus ejus cujus abs-
 cidit Petrus auriculam : Nonne ego te vidi in horto cum
 illo ? Iterùm ergo negavit Petrus : et statim gallus cantavit.
 Adducunt ergo Jesum à Caipha in prætorium. Erat autem
 mane : et ipsi non introierunt in prætorium, ut non conta-
 minarentur, sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pila-
 tus ad eos foràs, et dixit : Quam accusationem affertis adver-
 sus hominem hunc ? Responderunt, et dixerunt ei : Si non
 esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. Dixit
 ergo eis Pilatus : Accipite eum vos, et secundum legem ve-
 stram judicate eum. Dixerunt ergo ei Judæi : Nobis non
 licet interficere quemquam. Ut sermo Jesu impleretur,
 quem dixit, significans qua morte esset moriturus. Introi-
 vit ergo iterùm in prætorium Pilatus, et vocavit Jesum,
 et dixit ei : Tu es Rex Judæorum ? Respondit Jesus : A
 temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me ? Respondit
 Pilatus : Numquid ego Judæus sum ? Gens tua, et Pontifi-
 ces tradiderunt te mihi : quid fecisti ? Respondit Jesus :
 Regnum meum non est de hoc mundo : si ex hoc mundo es-
 set regnum meum, ministri mei utique decertarent, ut non
 traderer Judæis : nunc autem regnum meum non est hinc.
 Dixit itaque ei Pilatus : Ergo Rex es tu ? Respondit Jesus :

Tu dicis quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati : omnis qui est ex veritate, audit vocem meam. Dicit ei Pilatus : Quid est veritas ? Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, et dicit eis : Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha : vultis ergo dimittam vobis Regem Judæorum ? Clamaverunt ergo rursum omnes, dicentes : Non hunc, sed Barabbam. Erat autem Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus, et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, et dicebant : Ave, Rex Judæorum ; et dabant ei alapas. Exivit ergo iterum Pilatus foras, et dicit eis : Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. (Exivit ergo Jesus portans coronam spineam, et purpureum vestimentum). Et dicit eis : Ecce homo. Cum ergo vidissent eum Pontifices, et ministri, clamabant dicentes : Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus : Accipite eum vos, et crucifigite : ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Judæi : Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. Et ingressus est prætorium iterum, et dixit ad Jesum : Unde es tu ? Jesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus : Mihi non loqueris ? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te ? Respondit Jesus : Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. Et exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes : Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris ; omnis enim qui se regem facit, contradicit Cæsari. Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum ; et sedit pro tribunali in loco, qui dicitur Lithostrotos, Hebraicè autem Gabbatha. Erat autem Parasceve Paschæ, hora quasi sexta ; et dicit Judæis : Ecce Rex vester. Illi autem clamabant : Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus : Regem vestrum crucifigam ? Responderunt Pontifices : Non habemus regem, nisi Cæsarem. Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Jesum, et eduxerunt. Et bajulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum, Hebraicè autem Golgotha : ubi crucifixerunt eum, et cum eo alios duos, hinc et hinc, medium autem Jesum. Scripsit autem et titulum Pilatus, et posuit super crucem. Erat autem scriptum : Jesus Nazarenus, Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum

legerunt, quia propè civitatem erat locus, ubi crucifixus est Jesus: et erat scriptum hebraicè, græcè, et latine. Dicebant ergo Pilato Pontifices Judæorum: Noli scribere, Rex Judæorum; sed quia ipse dixit, Rex sum Judæorum. Respondit Pilatus: Quod scripsi, scripsi. Milites ergò cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus (et fecerunt quatuor partes: unicuique militi partem), et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergò ad invocem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi; et in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxtà crucem Jesu Mater ejus, et soror Matris ejus Maria Cleophæ et Maria Magdalene. Cùm vidisset ergò Jesus Matrem, et discipulum stantem, quem diligebat, dicit Matri suæ: Mulier, ecce filius tuus. Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. Postea sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Vas ergò erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt ori ejus. Cùm ergò accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est. Et inclinato capite, tradidit spiritum. Judæi ergò (quoniam Parasceve erat) ut non remanerent in cruce corpora Sabbato (erat enim magnus dies ille Sabbati), rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. Venerunt ergò milites: et primi quidem fregerunt crura, et alterius, qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cùm venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura; sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua. Et qui vidit, testimonium perhibuit: et verum est testimonium ejus. Et ille scit quia vera dicit, ut et vos credatis. Facta sunt enim hæc ut Scriptura imple-retur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt. Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathea (eo quod esset discipulus Jesu, occultus autem propter metum Judæorum), ut tolleret corpus Jesu. Et permisit Pilatus. Venit ergò, et tulit corpus Jesu. Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte primùm, ferens mixturam myrrhæ et aloes, quasi libras centum. Acceperunt ergò corpus Jesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus, et in horto monumentum novum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceven Judæorum, quia juxta erat monumentum, posuerunt Jesum.

Oratio ad Dominum Jesum Christum de singulis articulis Passionis ejus, dicenda a moriente, vel ab alio pro eo.

V. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi ;

R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Oratio.

DEUS, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, à Judæis reprobari, à Juda traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Cai-phæ, Pilati, et Herodis indecenter offerri, à falsis testibus accusari, flagellis et opprobriis vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle et aceto potari, et lancea vulnerari: tu, Domine per has sanctissimas pœnas tuas, quas ego * indignus [*vel indigna*] recolo, et per sanctam Crucem et mortem tuam, libera me [*vel si alius dicit pro eo,*] libera * famulum tuum [*vel famulam tuam N.*] à pœnis inferni ; et perducere digneris, quo perduxisti latronem tecum crucifixum. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Dici prætereù possunt sequentes Psalmi.

PSALMUS 117.

CONFITEMINI Domino quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc Israel quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicat nunc Domus Aaron ; * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant nunc qui timent Dominum, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

De tribulatione invocavi Dominum ; * et exaudivit me in latitudine Dominus.

Dominus mihi adjutor : * non timebo quid faciat mihi homo.

Dominus mihi adjutor; * et ego despiciam inimicos meos.

Bonum est confidere in Domino, * quam confidere in homine.

Bonum est sperare in Domino, * quam sperare in principibus.

Omnes gentes circuiernnt me; * et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdederunt me; * et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Circumdederunt me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis; * et in nomine Domini, quia ultus sum in eos.

Impulsus eversus sum ut caderem; * et Dominus suscepit me.

Fortitudo mea, et laus mea Dominus; * et factus est mihi in salutem.

Vox exultationis et salutis, * in tabernaculis justorum.

Dextera Domini fecit virtutem; dextera Domini exaltavit me; * dextera Domini fecit virtutem.

Non moriar, sed vivam, * et narrabo opera Domini.

Castigans castigavit me Dominus; * et morti non tradidit me.

Aperite mihi portas justitiæ, ingressus in eas confitebor Domino: * hæc porta Domini, justi intrabunt in eam.

Confitebor tibi, quoniam exaudisti me, * et factus es mihi in salutem.

Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes, * hic factus est in caput anguli.

A Domino factum est istud, * et est mirabile in oculis nostris.

Hæc est dies, quam fecit Dominus: * exultemus, et lætemur in ea.

O Domine, salvum me fac; ô Domine, bene prosperare: * benedictus qui venit in nomine Domini.

Benediximus vobis de domo Domini: * Deus Dominus, et illuxit nobis.

Constituite diem solemnem in condensis * usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu, et confitebor tibi: * Deus meus es tu, et exaltabo te.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me, * et factus es mihi in salutem.

Confitemini Domino quoniam bonus: * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Gloria Patri..... Sicut erat.....

PSALMUS 118.

BEATI immaculati in via, * qui ambulant in lege Domini.
Beati qui scrutantur testimonia ejus, * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificationes tuas !

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis, * in eo quod didici judicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam : * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam ? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te : * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine ; * doce me justificationes tuas.

In labiis meis * pronuntiavi omnia judicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor, * et considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor : * non obliviscar sermones tuos.

Gloria Patri..... Sicut erat.....

RETRIBUE servo tuo, vivifica me ; * et custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos ; * et considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas * in omni tempore.

Increpasti superbos : * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium, et contemptum, * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur ; * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam et testimonia tua meditatio mea est, * et consilium meum justificationes tuæ.

Adhæsit pavimento animæ meæ : * *verifica me secundum verbum tuum.*

Vias meas enuntiavi, et exaudisti me : * *doce me justificationes tuas.*

Viam justificationum tuarum instrue me ; * *et exercebor in mirabilibus tuis.*

Dormitavit anima mea præ tædio : * *confirma me in verbis tuis.*

Viam iniquitatis amove à me ; * *et de lege tua miserere mei.*

Viam veritatis elegi : * *judicia tua non sum oblitus.*

Adhæsi testimoniis tuis, Domine : * *noli me confundere.*

Viam mandatorum tuorum cucurri, * *cum dilatasti cor meum.*

Gloria Patri..... Sicut erat.....

TRES PIÆ ET UTILES MORIENTIBUS ORATIONES (CUM TRIBUS PATER NOSTER ET TRIBUS AVE MARIA), IN AGONE MORTIS RECITANDÆ.

Primò dicitur, Kyrie, eléison ; Christe, eléison ; Kyrie, eléison. Pater noster. Ave Maria.

ORATIO.

DOMINE Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, et orationem quâ orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram, obsecro te, ut multitudinem sudoris tui sanguinei, quem præ timoris angustia copiosissimè pro nobis effudisti, offerre et ostendere digneris Deo Patri Omnipotenti contrà multitudinem omnium peccatorum hujus * *famuli tui N., et libera eum [vel famulæ tuæ N., et libera eam] in hac hora mortis suæ ab omnibus pœnis et angustiis, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.*

Secundò dicitur : Kyrie, eléison ; Christe, eléison ; Kyrie, eleison. Pater noster. Ave Maria.

Oratio.

DOMINE Jesu Christe, qui pro nobis mori dignatus es in Cruce, obsecro te, ut omnes amaritudines

passionum et pœnarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinuisti in Cruce, maximè in illa hora, quando sanctissima Anima tua egressa est de sanctissimo Corpore tuo, offerre et ostendere digneris Deo Patri Omnipotenti pro anima hujus * famuli tui N., et libera eum [*vel* famulæ tuæ N., et libera eam] in hac hora mortis ab omnibus pœnis et passionibus, quas pro peccatis suis se timet meruisse. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Tertiò dicitur : Kyrie. eléison ; Christe, eléison ; Kyrie, eléison. Pater noster. Ave Maria.

Oratio.

DOMINE, Jesu Christe, qui per os Prophetæ dixisti : In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te, miserans : obsecro te, ut eandem charitatem tuam, quæ te de Cœlis in terram ad tolerandas omnium passionum tuarum amaritudines attraxit, offerre et ostendere digneris Deo Patri Omnipotenti pro anima hujus * famuli tui N., et libera eum [*vel* famulæ tuæ N., et libera eam] ab omnibus passionibus et pœnis, quas pro peccatis suis timet se meruisse, et salva animam ejus in hac hora exitus sui. Aperi ei januam vitæ, et fac * eum (*vel* eam) gaudere cum Sanctis tuis in gloria æterna. Et tu, piissime Domine Jesu Christe, qui redemisti nos pretiosissimo Sanguine tuo, miserere animæ hujus * famuli tui (*vel* famulæ tuæ,) et eam introducere digneris ad semper virentia et amœna loca Paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui à te, et ab Electis tuis numquam separari potest. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. *R. Amen.*

IN EXPIRATIONE.

Cum verò tempus expirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus, flexis genibus, vehementer orationi instandum est. Ipse verò moriens, si potest, dicat, vel si non potest, assistens sive Sacerdos pro eo clara voce pronuntiet : JESU, JESU, JESU : quod, et ea quæ sequantur, ad illius aures, si videbitur, etiam sæpius repetat :

In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. Domine Jesu Christe, suscipe spiritum meum. Sancta Maria, ora pro me. Maria, mater gratiæ, mater misericordiæ, tu me ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

Tunc ubi viget pia consuetudo, pulsetur Campana Parochialis Ecclesiæ aliquibus ictibus, ad significandum Fidelibus in urbe, vel loco, aut extrà in suburbanis existentibus instantem mortem expirantis ægroti, ut pro eo Deum rogare possint.

Egressa anima de corpore, statim dicatur hoc

R. Su' venite, Sancti Dei ; occurrere, Angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus qui vocavit te, et in sinum Abrahæ Angeli deducant te.

R. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Réquiem æternam dona ei, Domine ; et lux perpétua luceat ei.

R. Offerentes eam in conspectu Altissimi.

Kyrie, eléison ; Christe, eléison ;

Kyrie, eléison. Pater noster,

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. Requiem æternam dona ei, Domine ;

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. A porta inferi,

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

TIBI, Domine, commendamus animam * famuli tui N., ut defunctus (*vel* famulæ tuæ N., ut defuncta) sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu venia misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Interim detur Campanâ signum transitus defuncti pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima Deum precentur. Deinde corpus de more honestè compositum loco decenti cum lumine collocetur, ac parva Crux super pectus inter manus defuncti ponatur ; aut ubi Crux desit, manus in modum Crucis componantur : interdumque aspergatur aqua benedicta : et interim donec efferatur, qui adsunt, sive Sacerdotes, sive alii, orabunt pro defuncto.

DE EXEQUIIS.

SACRAS Cæremonias ac ritus, quibus ex antiquissima traditione, et Summorum Pontificum institutis Sancta Mater Ecclesia Catholica in filiorum suorum Exequiis uti solet, tanquam vera Religionis mysteria, Christianæque pietatis signa, et Fidelium mortuorum saluberrima suffragia Parochi, summo studio servare debent, atque usu retinere.

His itaque præstandis qua par est modestia ac devotione ita se habebunt, ut ad defunctorum salutem, simulque ad vivorum pietatem, quemadmodum verè sunt, non ad quæstum, ejusmodi ritus sancti instituti esse videantur.

Nullum corpus sepeliatur, præsertim si mors repentina fuerit, nisi post debitum temporis intervallum, ut nullus omninò de morte relinquitur dubitandi locus.

Quod antiquissimi est instituti, illud, quantum fieri poterit, retineatur, ut Missa præsentis corpore defuncti pro eo celebretur, antequam sepulturæ tradatur.

Si quis die festo sit sepeliendus, Missa propria pro defunctis præsentis corpore celebrari poterit, dùm tamen Conventualis Missa et Officia divina non impediuntur, magnæque diei celebritas non obstat.

Caveant omninò Parochi, aliique Sacerdotes, ne Sepulturæ, vel Exequiarum, seu Anniversarii mortuorum Officii causa quidquam paciscantur, aut tanquam pretium exigant: sed iis eleemosynis contenti sint, quæ aut probata consuetudine dari solent, aut Ordinarius constituerit. Neque permittant, ut pallia aut alia Altaris ornamenta ad ornatum Feretri vel Tumbæ adhibeantur.

Cùm autem antiquissimi ritus Ecclesiastici sit cereos accensos in Exequiis et funeribus deferre, caveant item ne ejusmodi ritus omittatur, ac ne quid avarè aut indignè in eo committatur.

Pauperes verò quibus mortuis nihil aut ita parùm superest, ut propriis impensis humari non possint, gratis omninò sepeliantur; ac debita lumina suis impensis, si opus fuerit, adhibeant Sacerdotes, ad quos defuncti cura pertinet, vel aliqua pia Confraternitas, si fuerit, juxta loci consuetudinem.

Ubi viget antiqua consuetudo sepeliendi mortuos in Cœmeteriis, retineatur, et ubi fieri potest, restituatur; at verò cui locus sepulturæ dabitur in Ecclesia, humi tantum detur. Cadavera autem propè altaria non sepeliantur.

Sepulchra Sacerdotum, et Clericorum cujuscumque Ordinis, ubi fieri potest, à sepulchris laicorum separata sint, ac decentiori loco sita; atque ità, ubi commodum fuerit, ut alia pro Sacerdotibus, alia pro inferioris Ordinis Ecclesiæ Ministris parata sint.

Sacerdos, aut cujusvis Ordinis Clericus defunctus, vestibus suis quotidianis communibus usque ad talarem vestem inclusivè, tum desuper sacro vestitu Sacerdotali vel Clericali, quem Ordinis sui ratio deposcit, indui debet. Sacerdos quidem super talarem vestem Amictu, Alba, Cingulo, Manipulo, Stola, et Casula seu Planeta violacea sit indutus.

Diaconus verò induatur Amictu, Alba, Cingulo, Manipulo, Stola super humerum sinistrum, quæ sub axilla dextera annectatur, et Dalmatica violacea.

Subdiaconus autem Amictu, Alba, Cingulo, Manipulo et Tunicella.

Alii præterea inferiorum Ordinum Clerici Superpelliceo suprà vestem talarem ornari debent; singuli prædicti cum tonsura, ac birretis suis.

Nullum porrò cadaver perpetuæ sepulturæ traditum ex ulla cujusvis Ordinis Ecclesia asportari liceat, nisi de licentia Ordinarii.

Laici cadaver, quolibet generis aut dignitatis titulo præditus ille fuerit, Clerici ne deferant, sed laici.

Corpora defunctorum in Ecclesia ponenda sunt pedibus versùs Altare majus; vel si conduntur in Oratoriis, aut Capellis, ponantur cum pedibus versis ad illarum Altaria: quod etiam pro situ et loco fiat in sepulcro. Presbyteri verò habeant caput versùs Altare.

Cæterum nemo Christianus in communione Fidelium defunctus, extrà Ecclesiam, aut Cœmeterium ritè benedictum sepeliri debet; sed si necessitas cogat ex aliquo eventu aliquandò ad tempus aliter fieri, curetur, ut quatenus fieri poterit, corpus in locum sacrum quamprimum transferatur, et interim semper Crux capiti illius apponi debet, ad significandum illum in Christo quiesvisse.

QUIBUS NON LICET DARE ECCLESIASTICAM SEPULTURAM.

IGNORARE non debet Parochus qui ab Ecclesiastica Sepultura ipso jure sunt excludendi, ne quemquam ad illam contra Sacrorum Canonum Decreta unquam admittat.

Negatur igitur Ecclesiastica Sepultura Paganis, Judæis, et omnibus infidelibus; hæreticis, et eorum fautoribus: apostatis à Christiana Fide; schismaticis, et publicis excommunicatis majori excommunicatione: interdictis nominatim, et iis qui sunt in loco interdicto, eo durante:

Seipsos occidentibus ob desperationem, vel iracundiam (non tamen si ex insania id accadat), nisi ante mortem dederint signa pœnitentiæ:

Morientibus in duello, etiamsi ante obitum dederint pœnitentiæ signa:

Manifestis et publicis peccatoribus, qui sine pœnitentia perierunt:

Iis, de quibus publicè constat, quod semel in anno non susceperunt Sacramenta Confessionis et Communionis in Pascha, et absque ullo signo contritionis obierunt:

Infantibus mortuis absque Baptismo.

Ubi verò in prædictis casibus dubium occurrerit, Ordinarius consulatur.

EXEQUIARUM ORDO.

CONSTITUTO tempore quo corpus ad Ecclesiam deferendum est, convocetur Clerus, et alii qui funeri interesse debent, et in Parochialem, vel in aliam Ecclesiam, juxta loci consuetudinem, ordine convenient, ac datis certis Campanæ signis, eo modo et ritu, quo in eo loco fieri solet, Parochus indutus Superpelliceo et Stola nigra, vel etiam Pluviali ejusdem coloris, Clerico præferente Crucem, et alio aquam benedictam, ad domum defuncti unà cum aliis procedit. Distribuantur cerei, et accenduntur intortitia. Mox ordinatur processio, præcedentibus laicorum Confraternitatibus, si adsint: tum sequitur Clerus Regularis et Sæcularis per ordinem; binique procedunt, prælata Cruce, devotè Psalmos, ut infra, decantantes, Parocho præcedente feretrum cum luminibus. Indè sequuntur alii funus comitantes, et pro defuncto Deum ritè deprecantes sub silentio.

Parochus verò, antequam cadaver efferatur, illud aspergit aqua benedicta; mox dicit Antiphonam Si iniquitates, cum Psalmo De profundis clamavi, etc., in fine, Requiem æternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei: repetit Antiphonam totam, Si iniquitates, etc.

Deinde cadaver efferitur, Parochusque de domo procedens statim gravi voce intonat.

Ant. Exultabunt Domino.

Et Cantores inchoant Psalmum : Miserere mei, Deus, * secundum magnam misericordiam tuam : etc., fol. 90.

Clero alternatim prosequente ; ac si longitudo itineris postulaverit, dicantur Psalmi Graduales, Ad Dominum cum tribularer clamavi, vel alii Psalmi ex Officio Mortuorum ; et in fine cujusque Psalmi dicitur, Requiem æternam dona ei, Domine, etc. : qui Psalmi devotè, distinctè, gravique voce recitari debent usque ad Ecclesiam.

Ad ingressum Ecclesiæ repetitur :

Ant. Exultabunt Domino, ossa humiliata.

Deindè Ecclesiam ingressi cantant Responsorium, Cantore incipiente, et Clero alternatim respondente, videlicet :

SUBVENITE, Sancti Dei ; occurrere, Angeli Domini, * Suscipientes animam ejus ; † Offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus, qui vocavit te ; et in sinum Abrahæ Angeli deducant te. * Suscipientes.

V. Requiem æternam dona ei, Domine ; et lux perpetua luceat ei. † Offerentes, etc.

Deposito feretro in medio Ecclesiæ, ità ut defuncti pedes, si fuerit laicus, sint versus Altare majus, si vero fuerit Sacerdos, ut dictum est, caput sit versus ipsum Altare ; et cereis accensis circà corpus, statim, nisi quid impediatur, ut infrà monebitur, dicatur Officium Mortuorum cum tribus Nocturnis, et Laudibus, et duo ex Clero incipiant absolutè Invitatorium : Regem, cui omnia vivunt, Venite, adoremus, et repetitur à Choro : Regem, cui omnia vivunt, Venite, adoremus. Psalmus Venite, exultemus, etc. Et duplicantur Antiphonæ.

Ad finem Officii post Antiphonam Cantici Benedictus, etc., Ego sum resurrectio, etc., dicitur

Pater noster, *secretò*.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS. *Oratio.*

ABSOLVE, quæsumus, Domine, animam * famuli tui (*vel famulæ tuæ*) ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter Sanctos et Electos tuos * resuscitatus (*vel resuscitata*) respiret. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Dùm in Officio dicuntur Laudes, Sacerdos cum Ministris paratur ad celebrandam Missam solemnem pro defuncto, si tempus congruens fuerit, ut in die depositionis in Missali Romano.

Finita Missâ, Sacerdos, depositâ Casulâ, seu Planetâ, et manipulo, accipit Pluviale nigri coloris : et Subdiaconus accipit Crucem, et accedit ad feretrum, et se sistit ad caput defuncti cum Cruce medius inter duos Acolythos, seu Ceroferarios cum candelabris et candelis accensis : et omnes alii de Clero veniunt ordinatim in gradu suo cum candelis accensis, et stant in circuitu feretri : tum sequitur Sacerdos cum Diacono, et Assistente, aliisque Ministris, et factâ reverentiâ Altari, sistit se contrâ Crucem ad pedes defuncti, retrò astantibus ei à sinistris duobus acolythis, uno cum thuribulo et navicula incensi, altero cum vase aquæ benedictæ et aspersorio, et acolytho, seu clerico tenente librum, absolutè dicit sequentem Orationem :

ere mei,
a tuam :

ado itine-
, Ad Do-
Psalmi ex
ulmi dici-
etc.: qui
ari debent

ta.

onsorium,
adente, vi-

eli Domi-
ntes eam

te ; et in
cipientes.
; et lux

defuncti
us, si ve-
sus ipsum
nisi quid
um Mor-
et duo ex
gem, cui
petitur à
ite, ado-
Et dupli-

Benedic-

(1) Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo eum, quæsumus, tua judicialis sententia premat, quem tibi vera supplicatio Fidei Christianæ commendat ; sed gratiâ tuâ illi succurrente, mereatur evadere iudicium ultionis, qui dùm viveret, insignitus est signaculo Sanctæ Trinitatis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Deindè Cantore incipiente, Clerus circumstans cantat sequens Responsorium :

LIBERA me, Domine, de morte æterna, in die illa tremenda, Quando cœli movendi sunt et terra : Dùm veneris iudicare sæculum per ignem.

V. Tremens factus sum ego, et timeo dùm discussio venerit atque ventura ira. Quando cœli movendi sunt et terra.

V. Dies illa, dies iræ, calamitatis et miseriæ, dies magna, et amara valdè. Dùm veneris iudicare sæculum per ignem.

V. Requiem æternam dona eis, Domine ; et lux perpetua luceat eis.

R. Libera me.

Dum cantatur prædictum Responsorium, Sacerdos, Acolytho, seu Diacono ministrante, accipit incensum de navicula, et ponit in thuribulum : et finito Responsorio, Cantor cum primo Choro dicit :

Kyrie, eleison.

Et secundus Chorus, respondet : Christe, eleison.

Deindè omnes simul dicunt : Kyrie, eleison.

Mox Sacerdos dicit alta voce : Pater noster, etc.,

[1] In verbis illis : Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine, quid nullus apud te justificabitur homo, etc., quando defunctus est mulier, aut plures sunt defuncti, non possunt verba *Servo tuo* immutari in *Ancilla tua*, vel *Servis tuis*, sed servandum est Rituale.—*Sacra Rituum Congregatio* die 31 Augusti 1697. In Fanem.

Et secretò dicitur ab omnibus : et ipse interim accipit à Diacono vel Acolytho aspersorium aquæ benedictæ, et facta profunda inclinatione Cruci, quæ est ex adverso, Diacono, seu Ministro genuflectente, et fimbrias Pluvialis sublevante, circumiens feretrum (si transit ante Sacramentum, genuflectit) aspergit corpus defuncti : deindè reversus ad locum suum, Diacono ministrante, accipit thuribulum, et eodem modo circuit feretrum, et corpus incensat, ut asperserat : postea reddito thuribulo ei à quo acceperat, stans in loco suo, Acolytho, seu alio Ministro tenente librum ante se, dicit :

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi,

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere : te supplices exoramus pro anima * famuli tui (vel famulæ tuæ) N., quam hodiè de hoc sæculo migrare jussisti, ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem, sed jubeas eam à Sanctis Angelis suscipi, et ad patriam paradisi perduci : ut quia in te speravit et credidit, non penas inferni sustineat, sed gaudia æterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen

Si defunctus fuerit Sacerdos, in Oratione dicatur : pro anima famuli tui Sacerdotis, quam hodiè, etc.

Finita Oratione, corpus deferitur ad sepulchrum, et tunc deferendum sit, et dum portatur, Clerici cantant Antiphonam :

In Paradisum deducant te Angeli : in tuo adven-

tu suscipiant te Martyres, et perducant te in civitatem sanctam Jerusalem. Chorus Angelorum te suscipiat, et cum Lazaro quondam paupere æternam habeas requiem.

Cum autem pervenerit ad sepulcrum, si non est benedictum, Sacerdos illud benedicit, dicens hanc Orationem :

OREMUS.

DEUS, cujus miseratione animæ Fidelium requiescunt, hunc tumulum benedicere dignare, eique Angelum tuum sanctum deputa custodem; et quorum, quarumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum, ut in te semper cum Sanctis tuis sine fine lætentur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Dicta Oratione, Sacerdos aqua benedicta aspergat, deinde incenset corpus defuncti, et tumulum.

Quod si corpus tunc ad sepulturam non deferatur, omisso Responsorio In Paradisum, etc., et benedictione sepulcri, si jam est benedictum, proseguatur Officium ut infrà, quod nunquam omittitur.

Et intonet Antiphonam : Ego sum.

Et dicitur Canticum :

BENEDICTUS Dominus Deus Israël, * quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ :

Et erexit cornu salutis nobis * in domo David pueri sui :

Sicut locutus est per os Sanctorum, * qui à sæculo sunt, Prophetarum ejus :

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium qui oderunt nos :

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, * et memorari testamenti sui sancti ;

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis :

Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi,

In
dieb
Et
bis e
Ad
miss
Pe
visit
Ill
seder
cis.
Re
Et
vita
vet :
rietur
Po
eleisc
In
V.
R.
V.
R.
V.
R.
V.
R.
V.
R.

Fac
defun
et fact
qui (v
sicut h
turm
ciet A
nostru

In sanctitate, et justitia coram ipso * omnibus diebus nostris.

Et tu, puer, Propheta Altissimi vocaberis: * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus;

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri, * in quibus visitavit nos oriens ex alto;

Illuminare his qui in tenebris, et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Requiem æternam, etc.

Et repetitur Antiphona: Ego sum resurrectio et vita: qui credit in me, etiã si mortuus fuerit, vivet: et omnis qui vivit, et credit in me, non morietur in æternum.

Posteà Sacerdos dicit: Kyrie, eleison; Christe eleison; Kyrie, eleison. Pater noster, etc.

Interim corpus aspergit:

V. Et ne nos inducas in tentationem;

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi,

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

FAC, quæsumus, Domine, hanc cum * servo tuo defuncto (*vel* famula tua defuncta) misericordiam, et factorum suorum in pœnis non recipiat vicem, * qui (*vel* quæ) tuam in votis tenuit voluntatem, ut sicut hic * eum (*vel* eam) vera Fides junxit fidelium turmis, ita illic * eum (*vel* eam) tua miseratio societ Angelicis Choris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

V. Requiem æternam dona ei, Domine ;

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Anima ejus, et animæ omnium fidelium defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

Deinde à Sepultura in Ecclesiam, vel in Sacristiam revertentes, dicant sine cantu Antiphonam Si iniquitates, cum Psalmo De profundis, etc., Requiem æternam dona eis, Domine, etc.

Si verò ob rationabilem causam, videlicet ob temporis angustiam, vel aliorum Funerum instantem necessitatem, prædictum Officium Mortuorum cum tribus Nocturnis et Laudibus dici non potest, deposito in Ecclesia feretro cum corpore, dicatur saltem primum Nocturnum cum Laudibus, vel etiam sine Laudibus, maxime ubi ejusmodi viget consuetudo, incipiendo ab Invitatorio Regem, cui omnia vivunt, Venite adoremus. Et postea omnia alia dicantur, quæ suprà præscripta sunt dicenda post Officium Mortuorum, et Missam.

Quòd si etiam ea fuerit temporis angustia, vel alia urgens necessitas, ut unum Nocturnum cum Laudibus dici non possit, aliæ prædictæ Preces et Suffragia nunquam omittantur.

Missa verò, si hora fuerit congruens, ritu pro defunctis, ut in die obitus, præsentè corpore, non omittatur, nisi obstet magna diei solemnitas, aut aliqua necessitas aliter suadeat ; et post Missam fiat ut suprà.

DE OFFICIO FACIENDO

IN EXEQUIIS, ABSENTE CORPORE DEFUNCTI,

ET IN DIE TERTIO, SEPTIMO, TRIGESIMO,

ET ANNIVERSARIO.

Si faciendæ sint Exequiæ absente corpore, eo die, quo bene visum fuerit, in Ecclesia dicatur Officium Mortuorum cum tribus Nocturnis, et Laudibus, et Antiphonis duplicatis, vel saltem unum Nocturnum cum tribus Lectionibus, et Laudibus, et Missa. Post Missam Celebrans deponit manipulum et planetam, accipit pluviale nigri coloris, et præcedentibus Subdia-

cono
lum
navi
aqua
dit c
circu
etc.,
sum,

P
Kyri
secret
asper

Pe
nem

R.
V.
R.
V.
R.
V.
R.
V.
R.

AB
muli
defun
fragil
sit, t
Per O
Ve
conve

IN

Qu
famu

cono cum Cruce, et Clero, et duobus Ceroferariis cum luminaribus accensis, et duobus Acolythis, uno cum navicula incensi et thuribulo, et altero cum vasculo aquæ benedictæ et aspersorio et hoc libro Rituali, accedit cum Diacono à sinistris ad locum tumuli, et ibi à circumstante Clero cantatur R. Libera me, Domine, etc., ut supra. fol. 130. Interim ministratur incensum, benedicitur, et imponitur in thuribulum.

Posteà dicitur, Kyrie, eleison; Christe, eleison; Kyrie, eleison. Sacerdos dicit Pater noster, et dùm secretò dicitur, accipit aspersorium, circuit tumbam aspergens, deindè incensat eodem modo, ut dictum est.

Posteà dicit: V. Et ne nos inducas in tentationem;

R. Sed libera nos à malo.

V. A porta inferi,

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

ABSOLVE, quæsumus, Domine, animam * famuli tui N., ut defunctus [vel famulæ tuæ N., ut defuncta] sæculo tibi vivat: et peccata, quæ per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Vel dicatur Oratio quæ dicta est in Missa, vel alia conveniens, ut sequitur:

IN DIE TERTIO, SEPTIMO, ET TRIGESIMO DEPOSITIONIS DEFUNCTI.

Oratio.

QUÆSUMUS, Domine, ut animæ * famuli tui (vel famulæ tuæ) N., cujus depositionis diem tertium

(*vel* septimum, *vel* trigesimum) commemoramus, Sanctorum, atque Electorum tuorum largiri digneris consortium, et rorem misericordiæ tuæ perennem infundas. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

IN ANNIVERSARIO.

Oratio.

DEUS indulgentiarum Domine, da animæ * famuli tui (*vel* famulæ tuæ) N., (*vel* animabus famulorum, famularumque tuarum) cujus [*vel* quorum] anniversarium depositionis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, et luminis claritatem. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

ALIÆ ORATIONES DIVERSÆ PRO DEFUNCTIS.

PRO SUMMO PONTIFICE DEFUNCTO.

Oratio.

DEUS, qui inter Summos Sacerdotes famulum tuum N. ineffabili tua dispositione connumerari voluisti, præsta, quæsumus, ut qui Unigeniti Filii tui vices in terris gerebat, Sanctorum tuorum Pontificem consortio perpetuo aggregetur. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

PRO DEFUNCTO EPISCOPO.

Oratio.

DEUS, qui inter Apostolicos Sacerdotes famulum tuum N. Pontificali fecisti dignitate vigere, præsta, quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Si fuerint plures, dicatur in numero plurali.

Pro Episcopo Cardinali defuncto dicatur: famulum tuum N. Episcopum Cardinalem Pontificali fecisti dignitate, etc.

Pro Presbytero Cardinali dicatur : famulum tuum N. Presbyterum Cardinalem Sacerdotali fecisti, etc.

Pro Diacono autem Cardinali dicitur Oratio, Inclina, Domine, quæ habetur paulo infrà, hoc modò : ut animam famuli tui N. Diaconi Cardinalis, quam de hoc sæculo, etc.

PRO DEFUNCTO SACERDOTE.

Oratio.

DEUS, qui inter Apostolicos Sacerdotes famulum tuum N. Sacerdotali fecisti dignitate vigere, præsta, quæsumus, ut eorum quoque perpetuo aggregetur consortio. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Vel Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, Domine, ut anima famuli tui N. Sacerdotis, quem in hoc sæculo commorantem sacris muneribus decorasti, in cœlesti sede gloriosa semper exultet. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

PRO UNO DEFUNCTO.

Oratio.

INCLINA, Domine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur, ut animam famuli tui N., quam de hoc sæculo migrare jussisti, in pacis ac lucis regione constituas et Sanctorum tuorum jubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

PRO UNA DEFUNCTA.

Oratio.

QUÆSUMUS, Domine, pro tua pietate miserere animæ famulæ tuæ N., et à contagiis mortalitatis exutam, in æternæ salvationis partem restitue. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

**PRO DEFUNCTIS FRATRIBUS, PROPINQUIS, ET
BENEFACTORIBUS.**

Oratio.

DEUS, veniæ largitor, et humanæ salutis amator, quæsumus clementiam tuam, ut nostræ Congregationis fratres, propinquos, et benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, Beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

PRO FIDELIBUS DEFUNCTIS.

Generalis Oratio.

FIDELIUM, Deus, omnium Conditor et Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

V. Requiem æternam dona ei, Domine;

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

Si Officium fuerit pro pluribus defunctis, Oratio et Versus dicantur in plurali numero : si fuerit mulier, in genere fæminino : si fuerit Sacerdos, vel Episcopus, in Oratione exprimitur nomen dignitatis, etc.

Prædictus autem Officii ritus pro defunctis adultis tàm Sacerdotibus et clericis, quàm secularibus et laicis, servari debet in Officio sepulturæ in die depositionis, sive in die tertio, septimo, trigesimo, et anniversario.

DE EXEQUIIS PARVULORUM.

In primis admonendi sunt Parochi, ut juxta vetustam et laudabilem Ecclesiarum consuetudinem, Parvulorum corpuscula non sepeliantur in communibus et promiscuis cæmeteriorum et Ecclesiarum sepulturis; sed ut pro illis in

Parochialibus Ecclesiis, aut illarum cæmeteriis, quatenus commodè fieri potest, speciales et separatos ab aliis loculos et sepulturas habeant, seu fieri curent, in quibus non sepeliantur, nisi qui baptizati fuerint infantes, vel pueri qui ante annos discretionis obierunt.

In funere Parvulorum, ut plurimum, non pulsantur campanæ: quòd si pulsentur, non sono lugubri, sed potiùs festivo pulsari debent.

ORDO SEPELIENDI PARVULOS.

Cùm igitur infans, vel puer baptizatus, defunctus fuerit ante usum rationis, induitur juxta ætatem, et imponitur ei corona de floribus, seu de herbis aromaticis et odoriferis, in signum integritatis carnis, et virginitatis; et Parochus Superpelliceo, et Stola alba indutus, et alii de Clero, si adsint, præcedente Cruce, quæ sine haata defertur, accedunt ad domum defuncti cum clerico aspersorium deferente.

Sacerdos aspergit corpus, deindè dicit:

Ant. Sit nomen Domini.

PSALMUS 112.

LAUDATE, pueri, Dominum: * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * et super cælos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * et humilia respicit in cælo et in terra?

Suscitans à terra inopem, * et de stercore erigens pauperem:

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Gloria Patri, etc.

Ant. Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

Dùm portatur ad Ecclesiam, dicatur Psalmi. Beati immaculati, etc., fol 120. et si tempus superest, dici potest Psalm. Laudate Dominum de cœlis, fol 141. cum aliis duobus sequentibus, et in fine Gloria Patri, etc.

Cum autem perventum est ad Ecclesiam, dicatur antiphona :

Ant. Hic accipiet.

PSALMUS 23.

DOMINI est terra, et plenitudo ejus : * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo :

Quia ipse super maria fundavit eum, * et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini ? * aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus et mundo corde ; * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino, * et misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales ; * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus fortis et potens : Dominus potens in prælio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales ; * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Gloria Patri, etc.

Ant. Hic accipiet benedictionem à Domino, et misericordiam à Deo salutari suo, quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Posteà dicitur, Kyrie, eleison ; Christe, eleison ; Kyrie, eleison.

Pater noster... secretò :

Interim corpus aspergatur.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. Me autem propter innocentiam suscepisti :

R. Et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS, et mitissime Deus, qui omnibus parvulis renatis fonte Baptismatis, dum migrant à sæculo, sine ullis eorum meritis, vitam illicò largiris æternam, sicut animæ hujus parvuli hodiè credimus te fecisse, fac nos, quæsumus Domine, per intercessionem beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium Sanctorum tuorum, hic purificatis tibi mentibus famulari, et in Paradiso cum beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Dùm portatur ad tumulum, et etiamsi tunc non portetur, dicitur.

Ant. Juvenes et virgines.

PSALMUS 148.

LAUDATE Dominum de cœlis : laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli ejus : laudate eum omnes Virtutes ejus.

Laudate eum sol et luna : laudate eum omnes stellæ et lumen.

Laudate eum cœli cœlorum : et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, et facta sunt : ipse mandavit, et creata sunt.

Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi : præceptum posuit, et non præteribit.

Laudate Dominum de terra : dracones et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum :
quæ faciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles : ligna fructifera, et omnes cedri.

Bestiæ, et universa pecora : serpentes et volucres pennatæ.

Reges terræ, et omnes populi : principes, et omnes judices terræ,

Juvenes et Virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini : quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cælum et terram : et exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus Sanctis ejus : filiis Israel, populo appropinquant sibi.

PSALMUS 149.

CANTATE Domino canticum novum : laus ejus in Ecclesia Sanctorum,

Lætetur Israël in eo qui fecit eum : et Filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : in tympano, et psalterio psallant ei :

Quia beneplacitum est Domino in populo suo : et exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt Sancti in gloria : lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum : et gladii accipites in manibus eorum :

Ad faciendam vindictam in nationibus : increpationes in populis :

Ad alligandos reges eorum in compedibus : et nobiles eorum in manicis ferreis :

Ut faciant in eis judicium conscriptum : gloria hæc est omnibus Sanctis ejus.

PSALMUS 150.

LAUDATE Dominum in Sanctis ejus : laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus : laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ : laudate eum in psalterio, et cithara.

Laudate eum in tympano, et choro : laudate eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus ; laudate eum in cymbalis jubilationis : omnis spiritus laudet Dominum.

Gloria Patri, etc.

Et repetitur Antiphona : Juvenes et virgines, senes cum junioribus, laudent nomen Domini.

Kyrie, eleison ; Christe, eleison ; Kyrie, eleison.

Pater noster.... *secretò.*

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. Sinite parvulos venire ad me :

R. Talium est enim regnum cœlorum.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS, sempiternæ Deus, sanctæ puritatis amator, qui animam hujus parvuli ad cœlorum regnum hodiè misericorditer vocare dignatus es, digneris etiam, Domine, ità nobiscum misericorditer agere, ut meritis tuæ sanctissimæ Passionis, et intercessione beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium Sanctorum tuorum, in eodem regno nos cum omnibus Sanctis et Electis tuis semper facias congaudere. Qui vivis et regnas cum Deo Patre, in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deindè Sacerdos corpus aspergat aqua benedicta et thurificet, similiter et tumulum ; postea sepeliatur.

Cum autem à sepultura revertuntur in Ecclesiam, dicatur :

Ant. Benedicite.

Canticum trium Puerorum. Dan., 13.

BENEDICITE, omnia opera Domini, Domino : laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicite, Angeli Domini, Domino : benedicite, cœli, Domino.

Benedicite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Domino : benedicite, omnes Virtutes Domini, Domino.

Benedicite, sol et luna, Domino : benedicite, stellæ cœli, Domino.

Benedicite, omnis imber et ros, Domino : benedicite, omnes spiritus Dei, Domino.

Benedicite, ignis et æstus, Domino : benedicite, frigus et æstus, Domino.

Benedicite, rores et pruina, Domino : benedicite gelu et frigus, Domino.

Benedicite, glacies et nives, Domino : benedicite, noctes et dies, Domino.

Benedicite, lux et tenebræ, Domino : benedicite, fulgura et nubes, Domino.

Benedicat terra Dominum : laudet, et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, montes et colles, Domino : benedicite, universa germinantia in terra, Domino.

Benedicite, fontes, Domino : benedicite, maria et flumina, Domino.

Benedicite, cete et omnia quæ moventur in aquis, Domino : benedicite, omnes volucres cœli, Domino.

Benedicite, omnes bestię et pecora, Domino : benedicite, filii hominum, Domino.

Benedicat Israël Dominum : laudet et superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, sacerdotes Domini, Domino : benedicite, servi Domini, Domino.

Benedicite, spiritus et animæ justorum Domino :
benedicite, sancti et humiles cordes, Domino.

Benedicite, Anania, Azaria, Misael, Domino :
laudate et superexaltate eum in sæcula.

Benedicamus Patrem, et Filium, cum Sancto
Spiritu : laudemus et superexaltemus eum in sæ-
cula.

Benedictus es, Domine, in firmamento cœli : et
laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus in sæ-
cula.

Ant. Benedicite Dominum, omnes Electi ejus ;
agite dies lætitiæ, et confitemini illi.

Deinde ante altare dicit Sacerdos :

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, qui miro ordine Angelorum ministeria, ho-
minumque dispensas, concede propitius, ut à qui-
bus tibi ministrantibus in cœlo semper assistitur, ab
his in terra vita nostra muniatur. Per Christum
Dominum nostrum. *R.* Amen.

DE SACRAMENTO

MATRIMONII.

PAROCHUS admonitus de aliquo Matrimonio in sua Parochia contrahendo, primùm cognoscat ex his ad quos spectat, qui et quales sint, qui Matrimonium contrahere volunt : An inter eos sit aliquod canonicum impedimentum : Utrùm spontè, liberè, et secundum honestatem Sacramenti velint contrahere : Utrùm sint in ætate legitima, ut vir saltem quatuordecim, mulier verò duodecim annos expleverit ; et uterque sciat rudimenta Fidei, cùm ea deindè filios suos docere debeant.

Noverit ex probatis Auctoribus, quæ sint canonica impedimenta Matrimonii contrahendi, et quæ contractum dirimant ; et qui sint gradus consanguinitatis et affinitatis, et item cognationis spiritualis ex Baptismi vel Confirmationis Sacramento contractæ.

Habeat in primis ipse benè cognita præcepta illa omnia, quæ in Matrimoniis ritè conficiendis servari oportere Sacri Canones et precipuè Sancta Synodus Tridentina jussit ; dabitque operam : illa in parochia sua accuratè exactèque servantur.

Præsertim verò meminerit Matrimonia inter raptorem et raptam, dum ipsa in raptoris potestate manserit, inita, nec non clandestina, et quælibet Matrimonia quæ aliter quàm præsentè Parocho, vel alio sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarii licentia, et duobus vel tribus testibus contrahuntur, ex ipsius Concilii Decretis irrita omninò ac nulla esse.

Est autem proprius Parochus, qui adesse debet, is in cuius parochia Matrimonium celebratur, sive viri, sive mulieris.

Caveat præterea Parochus, ne facilè ad contrahendum Matrimonium admittat vagos ac peregrinos, et qui incertas habent sedes, neque item eos, qui antea conjugati fuerunt, ut sunt uxores militum vel captivorum, vel aliorum qui

peregrinantur, nisi diligenter de iis omnibus facta inquisitione, et re ad Ordinarium delata, ab eoque habita de ejusmodi Matrimonii celebrandi licentia, quæ gratis concedatur.

Antequàm Matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentium Parocho continuis diebus festis in Ecclesia intrâ Missarum solemnias ad ipsius Concilii præscriptum publicè denuntietur, inter quos Matrimonium sit contrahendum.

Si verò vir et mulier parochiæ sint diversæ, in utraque parochia fiant denuntiationes: quibus denuntiationibus factis, si nullum legitimum apponatur impedimentum, ad celebrationem Matrimonii procedatur. Sed si quid obstat, ultrâ Parochus non procedat.

Quòd si aliquando probabilis fuerit suspicio, vel alia rationabilis causa subsit, arbitrio Episcopi, Matrimonium malitiosè impediri posse, si tot præcesserint Denuntiationes; tunc de licentia Ordinarii, vel una tantùm fiat Denuntiatio, vel saltem parocho, et duobus, vel tribus testibus præsentibus, Matrimonium celebretur. Deindè ante illius consummationem, Denuntiationes in Ecclesia fiant, ut si aliqua subsunt impedimenta, faciliùs detegantur, nisi aliter Ordinarius ipse expedire judicaverit.

Hæc autem Denuntiationes Parochus facere non aggrediat, nisi priùs de utriusque contrahentis libero consensu sibi benè constet.

Si verò infra duos menses post factas Denuntiationes Matrimonium non contrahatur, Denuntiationes repetantur, nisi aliter Episcopo videatur.

Denuntiationes autem fiant hoc modo: Inter Missarum solemnias Parochus populum admoneat in hanc sententiam vulgari sermone:

Notum sit omnibus hic præsentibus, quòd N. vir, et N. mulier, ex tali vel tali familia, et parochia, Deo adjuvante, intendunt inter se contrahere Matrimonium. Proindè admonemus omnes et singulos, ut si quis noverit aliquod consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognitionis spiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos esse, quod Matrimonium contrahendum invicem impediât, illud quamprimum nobis denunciare debeat; et hoc admonemus primò, si fuerit prima; vel secundò, si fuerit secunda; vel tertio, si fuerit tertia Denuntiatio.

Moneat Parochus conjuges, ut ante Benedictionem Sacrosanctam in Templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent, neque Matrimonium censumment, nec etiam simul maneant, nisi aliquibus propinquis vel aliis præsentibus;

quæ benedictio à nullo alio quàm ab ipso parcho, seu ab alio sacerdote de ipsius parochi vel Ordinarii licentia, fieri debet.

Caveat etiam parochus, ne, quando conjuges in primis nuptiis benedictionem acceperint, eos in secundis benedicat, sive mulier, sive etiam vir ad secundas nuptias transeat. Sed ubi ea viget consuetudo, ut si mulier nemini unquam nupserit, etiamsi vir aliam uxorem habuerit, nuptiæ benedicantur, ea servanda est. Sed viduæ nuptias non benedicat, etiamsi ejus vir nunquam uxorem duxerit.

Matrimonium in Ecclesia maximè celebrari decet: sed si domi celebratum fuerit præsentem parcho et testibus, sponsi veniant ad Ecclesiam benedictionem accepturi; et tunc caveat Sacerdos ne iterùm à contrahentibus consensum exigat, sed tantùm benedictionem illis conferat, celebrata Missa, ut infra dicitur.

Admoneantur præterea conjuges, ut antequam contrahant, sua peccata diligenter confiteantur, et ad Sanctissimam Eucharistiam, atque ad Matrimonii Sacramentum suscipiendum piè accedant; et quomodo in eo rectè et christianè conversari debeant, diligenter instruantur ex Divina Scriptura, exemplo Tobiae et Saræ, verbisque Angeli Raphaelis eos edocentis quàm sanctè conjuges debeant convivere.

Postremò meminerint Parochi, à Dominica prima Adventus usque ad diem Epiphaniæ et à Feria quarta Cinerum usque ad Octavam Paschæ inclusivè, solemnitates nuptiarum prohibitas esse, ut nuptias benedicere, sponsam traducere, nuptialia celebrare convivia. Matrimonium autem omni tempore contrahi potest. Nuptiæ verò qua decet modestia et honestate fiant: sancta enim res est Matrimonium, sanctèque tractandum.

Quæ omnia ferè ex Sacri Concilii Tridentini decretis desumpta, et item alia, quæ ibi de Matrimonio ritè contrahendo præciuntur, sunt diligenter servanda.

R I T U S

CELEBRANDI MATRIMONII SACRAMENTUM,

Parochus igitur Matrimonium celebraturus, Publicationibus factis tribus diebus Festis, ut dictum est, si nullum obstat legitimum impedimentum, in Ecclesia, Superpelliceo et alba Stola

indutus, adhibito uno saltem Clerico superpelliceo pariter induto, qui Librum et vas aquæ benedictæ cum aspersorio deferat, coràm tribus aut duobus testibus, virum et mulierem, quos parentum vel propinquorum suorum præsentia cohonestari decet, de consensu in Matrimonium interroget utrumque sigillatim in hunc modum vulgari sermone : ⁽¹⁾

(*) N., vis accipere N. hic præsentem, in tuam legitimam uxorem, juxtà ritum Sanctæ Matris Ecclesiæ ?

Respondeat Sponsus : Volo.

Mox Sacerdos Sponsam interroget : N., vis accipere N. hic præsentem, in tuum legitimum maritum, juxta ritum Sanctæ Matris Ecclesiæ ?

Respondeat ; Volo.

Nec sufficit consensus unius, sed debet esse amborum, et expressus aliquo signo sensibili, sive fiat per se, sive per Procuratorem.

Mutuo igitur contrahentium consensu intel-

(1) Pro Exhortatione. *Vide Appendicem.*

(*)D. N., prenez-vous, N., ici présente, pour votre femme et légitime épouse, suivant le rite de Notre Mère la Sainte Eglise ?

R. Oui, Monsieur.

D. N., prenez-vous N., ici present, pour votre mari et légitime époux, suivant le rite de Notre Mère la Sainte Eglise ?

R. Oui, Monsieur.

Q. N., Wilt thou take N., here present for thy lawful wife, according to the rite of our Holy Mother the Church ?

A. I will.

Q. N., Wilt thou take N., here present for thy lawful husband, according to the rite of our Holy Mother the Church ?

A. I will.

lecto, Sacerdos jubeat eos invicem jungere dexterarum, dicens :

Ego conjungo vos in Matrimonium, in Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Vel aliis utatur verbis juxtà receptum uniuscujusque Provinciæ ritum. Postèd eos aspergat aqua benedicta : mox benedicat Annulum.

BENEDICTIO ANNULI.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit Cœlum et terram.

V. Domine, exaudi Orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, Annulum hunc, quem nos in tuo Nomine benedicimus ✠, ut quæ eum gestaverit, fidelitatem integram suo Sponso tenens, in pace et voluntate tua permaneat, atque in mutua charitate semper vivat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deindè Sacerdos aspergat annulum aqua benedicta in modum Crucis ; et Sponsus acceptum annulum de manu Sacerdotis, imponit in digito annulari sinistrae manus Sponsæ, Sacerdote dicente : In Nomine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Mox subjungat : V. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Kyrie, eleison ; Christe, eleison ; Kyrie, eleison. Pater noster, etc. secretò.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvos fac servos tuos,

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte eis, Domine, auxilium de Sancto ;

R. Et de Sion tuere eos.

V. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

RESPICE, quæsumus, Domine, super hos famulos tuos : et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste, auctore, Te cunctores, junguntur, Te auxiliante, servantur, Per Christum Dominum nostrum. R. Amen. ⁽¹⁾

His expletis, si benedicendæ sint nuptiæ, parochus Missam pro Sponso et Sponsa, ut in Missali Romano, celebret, servatis omnibus quæ ibi præscribuntur. (*)

[1] Exhortatio. Vide appendicem.

URBIS ET ORBIS. (*)

QUUM ex peculiaribus dubiis ex parte nonnullorum Parochorum seu aliorum ad præscriptarum in rubricis regula-

Cæterum, si quæ Provinciæ aliis, ultrà prædictas, laudabilibus consuetudinibus et cære-

rum obervantiam deputatorum S. Rituum Congregationi propositis, compertum fuerit non levem alicubi subortam esse dubitationem et controversiam super intelligentia generalis illius rubricæ, quæ in Missali Romano adscripta legitur ante Missam *pro Sponso et Sponsa*, videlicet:

Quod si Benedictio Nuptiarum facienda sit pro Sponso et Sponsa die Dominica vel alio die Festo, dicatur Missa de Dominica vel Festo, etc., cum commemoratione sequentis Missa pro Sponso et Sponsa.

Dùm aliqui censent Rubricam illam locum habere in omnibus diebus, quibus celebratur Officium et Missa de festo duplici sive majoris sive minoris ritus, quibusque proinde minimè licet præmissas inibi Missas votivas pro sacerdotum devotione celebrare; alii verò putant præfata verba, *vel alio die Festo*, intelligenda tantum esse de festis solemnioribus et festivis de præcepto: hinc Sacra eadem Congregatio, referente Eminentissimo et Reverendissimo Domino Cardinali Corsino Episcopo Sabinensi, ad dirimendas in posterum controversias, et dubitationes de medio tollendas, præsentì Generali Decreto statuit ⁽¹⁾: *In celebratione Nuptiarum quæ fit extra diem Dominicum vel alium diem Festum de præcepto, seu in quo occurrat duplex primæ vel secundæ classis, etiamsi fiat Officium et Missa de festo duplici per annum, sive majori sive minori dicendam esse Missam pro Sponso et Sponsa, in fine Missalis post alias votivas specialiter assignatam: in diebus verò Dominicis aliisque diebus festis de præcepto, ac duplicibus primæ et secundæ classis, dicendam esse Missam de Festo cum commemoratione Missæ pro Sponso et Sponsa. Atque ita decrevit et servari mandavit. Die 20 Decembris 1783.*

Factaque deinde per me Secretarium de prædictis Sanctissimo Domino Nostro PI( ) Papæ VI relatione, Sanctitatis Suae præfatum Sacræ Congregationis generale Decretum confirmavit, et ubique executioni dandum esse præcepit.

Die 7 Januarii 1784.

J. CARD. ARCHINTUS PRÆF.

Loco † Sigilli.

C. Airoidi S. R. C. Secr.

(1) Huc spectat etiam Decretum Generale S. R. C. diei 28 Februarii 1818, a fel. record. Pio PP. VII approbatum die 3 Maji ejusdem anni: item Decretum in Derthonen. Diei 20 Aprilis 1822, ad Dub. 3. 6. 7. et 8. Vide Decreta Authentica Congreg. Sacrorum Rituum à Gardellini collecta, N. 4391 et 4437.

moniis in celebrando Matrimonii Sacramento utuntur, eas Sancta Tridentina Synodus optat retineri.

Peractis omnibus, Parochus manu sua describat in libro Matrimoniorum nomina conjugum, et testium, et alia juxtâ formulam præscriptam; idque, licet alius sacerdos, vel à se, vel ab Ordinario delegatus, Matrimonium celebraverit.

DE BENEDICTIONE MULIERIS POST PARTUM.

Si qua puerpera post partum, juxtâ piam ac laudabilem consuetudinem, ad Ecclesiam venire voluerit pro incolumitate sua Deo gratias actura, petieritque à sacerdote benedictionem, ipse Superpelliceo et Stola alba indutus, cum ministro aspergillum deferente, ad fores Ecclesiæ accedat, ubi illam foris ad limina genuflectentem, et candelam accensam in manu tenentem aqua benedicta aspergat, deindè dicat:

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram.

Antiphona: Hæc accipiet benedictionem à Domino, et misericordiam à Deo salutari suo, quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Psalmus Domini est terra, et plenitudo ejus, etc., totus ut suprâ, fol. 140.

In fine Gloria Patri, etc.

Et repetitur Antiphona: Hæc accipiet benedictionem à Domino, et misericordiam à Deo Salutari suo, quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Deindè porrigens ad manum mulieris extremam partem Stolæ, eam introducit in Ecclesiam, dicens:

Ingredere in Templum Dei, adora Filium Beatæ Mariæ Virginis, qui tibi sæcunditatem tribuit prolis.

Et ipsa ingressa genuflectit coram Altari, et orat, gratias agens Deo de beneficiis sibi collatis ; et sacerdos dicit :

Kyrie, eleison ; Ch. iste, eleison ;

Kyrie, eleison. Pater noster...

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

V. Salvam fac ancillam tuam, Domine ;

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto ;

R. Et de Sion tuere eam.

V. Nihil proficiat inimicus in ea ;

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui per Beatæ Mariæ Virginis partum, Fidelium parientium dolores in gaudium vertisti, respice propitius super hanc famulam tuam, ad Templum sanctum tuum pro gratiarum actione lætam accedentem ; et præsta, ut post hanc vitam, ejusdem beatæ Mariæ meritis et intercessione, ad æternæ beatitudinis gaudia cum prole sua pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde illam aspergit iterum aqua benedicta in modum Crucis, dicens :

Pax et benedictio Dei Omnipotentis, Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti descendat super te, et inaneat semper. Amen (1).

---

(1) Exhortatio. Vide Appendicem.

DE BENEDICTIONIBUS

REGULÆ GENERALES.

Noverit Sacerdos, quarum rerum Benedictiones ad ipsum, et quæ ad Episcopum suo jure pertineant, ne majoris dignitatis munera temerè aut imperitè unquam usurpet propria auctoritate.

In omni Benedictione extra Missam, Sacerdos saltem Superpelliceo et Stola pro ratione temporis utatur, nisi aliter in Missali notetur.

Stando semper benedicat, et operto capite.

In principio cujusque Benedictionis dicat :

v. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cælum et terram.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Deindè dicatur Oratio propria, una, vel plures, prout suo loco notatum fuerit.

Postea rem aspergat Aqua benedicta ; et ubi notatum fuerit, pariter incenset, nihil dicendo.

Cum Sacerdos aliquid benedicturus est, habeat ministrum cum vase aquæ benedictæ et aspergillo, et cum hoc Rituali libro, seu Missali.

Caveat, ne Benedictionis causa ponat aliquid indecens super Altare, veluti esculenta : sed quod ejusmundi est, ponatur super mensam, commodo loco paratam.

ORDO

AD FACIENDAM AQUAM BENEDICTAM.

Diebus Dominicis, et quandocumque opus fuerit, preparato sale et aqua munda benedicienda in Ecclesia, vel in Sacristia, Sacerdos

Superpelliceo et Stola violacea indutus, primò dicit :

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;
R. Qui fecit cælum et terram.

Deindè absolutè dicit Exorcismum salis.

EXORCIZO te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ, ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium, et sis omnibus sumentibus te sanitas animæ et corporis, et effugiat atque discedat à loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia, et nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. **R.** Amen.

OREMUS.

IMMENSAM clementiam tuam, Omnipotens æternæ Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare tua pietate digneris, ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis ; et quidquid ex eo tactum, vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omni impugnatione spiritualis nequitie. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Exorcismus aquæ, et dicatur sine Oremus.

EXORCIZO te, creatura aquæ, in Nomine Dei ✠ Patris omnipotentis, et in Nomine Jesu ✠ Christi Filii ejus Domini nostri, et in

virtute Spiritus ✠ Sancti, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explanare valeas cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. **R. Amen.**

OREMUS.

DEUS, qui ad salutem humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus præparato virtutem tuæ bene ✠ dictionis infunde, ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abigendos dæmones, morbosque pellendos Divinæ gratiæ sumat effectum, ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur à noxa : non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens ; discedant omnes insidiæ latentis inimici : et si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat, ut salubritas per invocationem sancti tui Nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. **Per Dominum nostrum. R. Amen.**

Hic ter mittit sal in aquam in modum Crucis, dicendo semel : Commixtio salis et aquæ pariter fiat, in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, invictæ virtutis Auctor, et insuperabilis imperii Rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas, qui hostiles nequitias potenter expugnas, te, Domine, trementes et supplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam salis et aquæ dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuæ rore sanctifices, ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem Sancti Nominis tui, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et præsentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum... in unitate ejusdem Spiritus, etc. **R.** Amen.

Post benedictionem aquæ, sacerdos Dominicis diebus antequam incipiat Missam, aspergit altare, deinde se, et ministros, ac populum, prout in Missali præscribitur.

Posteù Christi fideles possunt de ipsa aqua benedicta in vasculis suis accipere, et secum deferre ad aspergendos ægros, domos, agros, vineas, et alia, et ad eam habendam in cubiculis suis, ut ea quotidie et sæpiùs aspergi possint.

BENEDICTIO CANDELARUM

EXTRA DIEM PURIFICATIONIS B. MARIE VIRGINIS.

V. Adjutorium nostrum in Nomini Domini ;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DOMINE Jesu Christe, Fili Dei vivi, bene ✠ dic
candelas istas supplicationibus nostris; infunde eis,
Domine, per virtutem sanctæ Cru ✠ cis, benedic-
tionem cœlestem, qui eas ad repellendas tenebras
humano generi tribuisti; talemque benedictionem
signaculo sanctæ Cru ✠ cis accipiant, ut quibus-
cumque locis accensæ, sive positæ fuerint, disce-
dant principes tenebrarum, et contremiscant, et
fugiant pavidum cum omnibus ministris suis ab habi-
tationibus illis, nec præsumant amplius inquietare,
aut molestare servientes tibi Omnipotenti Deo. Qui
vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Postmodum aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO DOMORUM

IN SABBATO SANCTO PASCHÆ.

*Parochus, seu alius sacerdos, Superpelliceo et Stola
alba indutus, cum ministro deferente vas aquæ ex Be-
nedictione Fontium ante perfusionem Chrismatis ac-
cepta, visitat domos suæ parochiæ, aspergens eas ea-
dem aqua benedicta.*

*Ingrediens domum dicit: Pax huic domui, et om-
nibus habitantibus in ea.*

*Deinde aspergens loca præcipua domus, et eos qui
habitant in ea, dicit Antiphonam:*

Vidi aquam egredientem de Templo à latere dex-
tro, alleluia: et omnes, ad quos pervenit aqua ista,
salvi facti sunt, alleluia, alleluia.

*Psalmus: Confitemini Domino, quoniam bonus,
quoniam in sæculum misericordia ejus, fol. 118.*

Gloria Patri, etc.

Repetitur Antiphona: Vidi aquam, etc.

*Deinde dicit: V. Ostende nobis, Domine, miseri-
cordiam tuam, alleluia:*

R. Et salutare tuum da nobis, alleluia.

V. Domine, exaudi orationem meam ;
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

EXAUDI nos, Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, et sicut domos Hebræorum in exitu de Ægypto agni sanguine linitas (quod Pascha nostrum, in quo immolatus est Christus, figurabat) ab Angele percutiente custodisti ; ita mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

 ALIA BENEDICTIO DOMORUM

 ALIO TEMPORE FACIENDA CUM ASPERSIONE
 AQUÆ BENEDICTÆ.

Parochus, seu alii sacerdotes volentes aliquam particularem domum, vel generaliter domos fidelium alio tempore infrà annum aspergere aqua benedicta, ingredientiæ domum, dicant :

Pax huic domui, et omnibus habitantibus in ea.

Deindè loca aspergendo dicant Antiphonam : Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor : lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus : Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, fol. 90.

Gloria Patri, etc.

Et repetitur Antiphonam : Asperges me, etc.

V. Domine, exaudi orationem meam ;
 R. Et clamor ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

EXAUDI nos, Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de Cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO LOCI.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, Deus omnipotens, * locum istum (*vel domum istam*), ut sit in * eo (*vel ea*) sanitas, castitas, victoria, virtus, humilitas, bonitas, et mansuetudo, plenitudo legis, et gratiarum actio Deo Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. et hæc Benedictio maneat super * hunc locum (*vel hanc domum*) et super habitantes in * eo (*vel ea*), nunc et semper. R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

ALIA BENEDICTIO DOMUS NOVÆ.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUR.

TE Deum Patrem omnipotentem suppliciter exoramus pro hac domo, et habitatoribus ejus, ac rebus, ut eam bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare, ac bonis omnibus ampliare digneris : tribue eis, Domine, de rore Cœli abundantiam, et de pinguedine terræ vitæ substantiam, et desideria voti eorum ad effectum tuæ miserationis perducas. Ad introitum ergo nostrum bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris hanc domum sicut benedicere dignatus es domo Abraham, Isaac, et Jacob ; et intrâ parietes domus istius Angeli tuæ lucis inhabitent, eamque et ejus habitatores custodiant. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deindè aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO THALAMI.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, thalamum hunc, ut omnes habitantes in eo in tua pace consistent, et in tua pace consistent, et in tua voluntate permaneant, et senescant, et multiplicenter in longitudine dierum, et ad regna cœlorum perveniant. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Posteà aspergat thalamum aqua benedicta.

BENEDICTIO NOVÆ NAVIS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

PROFITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et bene dic navem istam dextera tua sancta, et omnes qui in ea vehentur, sicut dignatus es benedicere arcam Noë ambulantem in diluvio. Porrige eis, Domine, dexteram tuam, sicut porrexisti Beato Petro ambulanti suprà mare; et mitte Sanctum Angelum tuum de Cœlis, qui liberet et custodiat eam semper à periculis universis, cum omnibus quæ in ea erunt; et famulos tuos, repulsis adversitatibus, portu semper optabili, cursuque tranquillo tuearis, transactisque ac rectè perfectis negotiis omnibus, iterato tempore ad propria cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis et regnas, etc. R. Amen.

Aspergat Navim aqua benedicta.

BENEDICTIO COMMUNIS

SUPER FRUGES ET VINEAS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te véniat.

OREMUS.

ORAMUS pietatem tuam, omnipotens Deus, ut has primitias creaturæ tuæ, quas aeris et pluriæ temperamento nutrire dignatus es, benedictionis tuæ imbre perfundas, et fructus terræ tuæ usque ad maturitatem perducas. Tribuas quoque populo tuo de tuis muneribus tibi semper gratias agere, ut à fertilitate terræ esurientium animas bonis affluentibus repleas, et egenus et pauper laudent nomen gloriæ tuæ. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Aspergat illas aqua benedicta.

B E N E D I C T I O N E S
ESCULENTORUM**PRÆSERTIM IN PASCHA.**

BENEDICTIO AGNI PASCHALIS.**V.** Adjutorium nostrum in Nomini Domini ;**R.** Qui fecit cælum et terram.**V.** Dominus vobiscum.**R.** Et cum spiritu tuo.**OREMUS.**

DEUS, qui per famulum tuum Moysen, in liberatione populi tui de Ægypto, Agnum occidi jussisti in similitudinem Domini nostri Jesu Christi, et utrosque postes domorum de sanguine ejusdem Agni perungi præcepisti, tu bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus, per resurrectionem ejusdem Domini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit et regnat in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Et mox aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO OVORUM.**V.** Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;**R.** Qui fecit cælum et terram.**V.** Dominus vobiscum.**R.** Et cum spiritu tuo.**OREMUS.**

SUBVENIAT, quæsurus, Domine, tuæ bene ✠ dictionis gratia huic Ovorum creaturæ, ut cibus salubris fiat Fidelibus tuis, in tuarum gratiarum actione summentibus, ob resurrectionem Domini nostri Jesu Christi. Qui tecum vivit et regnat in. sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO PANIS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;
 R. Qui fecit cælum et terram.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DOMINE Jesu Christe, Panis Angelorum, Panis vivus æternæ vitæ, bene ✠ dicere dignare Panem istum, sicut benedixisti quinque Panes in deserto, ut omnes ex eo gustantes, inde corporis et animæ percipiant sanitatem. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO NOVORUM FRUCTUUM.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;
 R. Qui fecit cælum et terram.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, hos novos fructus N., et præsta, ut qui ex eis in tuo sancto Nomine vescuntur, corporis et animæ salute potiantur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et aspergantur aqua benedicta.

BENEDICTIO

AD QUODCUMQUE COMESTIBILE.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;
 R. Qui fecit cælum et terram.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, creaturam istam N., ut sit remedium salutare generi humano; et præsta per invocationem sancti Nominis tui, ut quicumque ex ea sumpserint, corporis sanitatem, et animæ tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Aspergat id aqua benedicta.

BENEDICTIONES

AB EPISCOPIIS, VEL ALIIS FACULTATEM HABENTIBUS
FACIENDÆ.

BENEDICTIO

SACERDOTALIUM INDUMENTORUM.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia et Sacerdotalia seu Levitica Vestimenta, ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem et decorem Nominis tui fieri decrevisti, adeo propitius invocationibus nostris; et hæc Indumenta Sacerdotalia, desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostræ humilitatis servitium purifi ✠ care, bene ✠ dicere, et conse ✠ crare digneris, ut Divinis cultibus et sacris mysteriis apta et benedicta existant: his quoque sacris Vestibus Pontifices, et Sacerdotes, seu Levitæ tui induti, ab omnibus impulsionebus, seu tentationibus malignorum spirituum muniti et defensi esse mereantur; tuisque mysteriis aptè et condignè servire et inhærere, atque in his tibi placitè et devotè perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

OREMUS.

DEUS invictæ virtutis triumphator, et omnium rerum Creator ac sanctificator, intende propitius preces nostras, et hæc Indumenta Leviticæ, Sacerdotalis, et Pontificalis gloriæ, ministris tuis fruenda, tuo ore proprio bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris; omnesque eis utentes, tuis mysteriis aptos, et tibi in eis devotè ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum Jesum Christum..... R. Amen.

OREMUS.

DOMINE Deus omnipotens, qui Vestimenta Pontificibus, Sacerdotibus, et Levitis in usum Tabernaculi fœderis necessaria Moysen famulum tuum agere jussisti, eumque spiritu sapientiæ ad id peragendum replevisti, hæc Vestimenta in usum et cultum mysterii tui bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris, atque ministros altaris tui, qui ea induerint, septiformis spiritus gratia dignanter repleri, atque castitatis stola, beata facias cum bonorum fructu operum ministerii congruentis immortalitate vestiri. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deindè aspergat ipsa indumenta aqua benedicta.

BENEDICTIO

MAPPARUM, SIVE LINTEAMINUM ALTARIS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

EXAUDI, Domine, preces nostras, et hæc Lintamina sacri altaris usui præparata bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

OREMUS.

DOMINE Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum ornamenta et Linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quæ etiam Maria texuit, et fecit in usum ministerii, et Tabernaculi fœderis, bene ✠ dicere, santi ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris hæc Linteamina ad tegendum involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

Deindè aspergat ea aqua benedicta.

BENEDICTIO CORPORALIUM.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domi ;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

CLEMENTISSIME Domine, cujus inenarrabilis est virtus, cujus mysteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue, quæsumus, ut hoc Lintheamen tuæ propitiationis bene ✠ dictione sanctificetur ad consecrandum super illud Corpus et Sanguinem Dei et Domini nostri Jesu Christi Filii tui, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R. Amen.**

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris Lintheamen istud ad tegendum involvendumque Corpus et Sanguinem Domini nostri Jesu Christi Filii tui. Qui tecum vivit et regnat. **R. Amen.**

OREMUS.

OMNIPOTENS Deus, manibus nostris opem tuæ benedictionis infunde, ut per nostram benedictionem hoc Linteamen sanctificetur, et corporis ac sanguinis redemptoris nostri novum sudarium Spiritus Sancti gratia efficiatur. Per eundem Dominum..... in unitate ejusdem Spiritus Sancti.

R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

BENEDICTIO TABERNACULI

SEU VASculi PRO SACROSANCTA EUCHARISTIA
CONSERVANDA.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, Majestatem tuam, supplices deprecamur, ut Vasculum hoc pro Corpore Filii tui Domini nostri Jesu Christi in eo condendo fabricatum, bene benedictionis tuæ gratia dicere digneris. Per eundem Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergat illud aqua benedicta.

BENEDICTIO NOVÆ CRUCIS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini ;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

ROGAMUS te, Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne Deus, ut digneris bene ✠ dicere hoc signum Crucis tuæ, ut sit remedium salutare generi humano; sit soliditas fidei, profectus bonorum operum, redemptio animarum; sit solamen, et protectio, ac tutela contra sæva jacula inimicorum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Alia Oratio ad idem.

BENEDIC ✠, Domine Jesu Christe, hanc crucem tuam, per quam eripuisti mundum à potestate dæmonum, et superasti passionem tua suggestorem peccati, qui gaudebat in prævaricatione primi hominis per ligni vetiti sumptionem. (*Hic aspergat aqua benedicta.*) Sanctificetur hoc signum crucis in Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut orantes inclinantesque se propter Dominum ante istam crucem, inveniunt corporis et animæ sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Posteà Sacerdos genuflexus ante crucem devotè adoratur et osculatur, et idem faciunt quicumque voluerint.

B E N E D I C T I O

IMAGINUM JESU CHRISTI DOMINI NOSTRI, BEATÆ VIRGINIS MARIE, ET ALIORUM SANCTORUM.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS sempiternæ Deus, qui Sanctorum tuorum imagines, sive effigies, sculpi aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus, et sanctitatem ad imitandum me-

moriae oculis meditemur, hanc, quæsumus, * Imaginem (*seu sculpturam*) in honorem et memoriam * Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi (*vel Beatissimæ Virginis Mariæ Matris Domini nostri Jesu Christi, vel * Beati (vel Beatæ) N. Apostoli tui, vel Martyris, vel Confessoris, aut Pontificis, aut Virginis*) adaptatam bene ✠ dicere et sanctifi ✠ care digneris; et præsta, ut quicumque coram illa * Unigenitum Filium tuum (*vel Beatissimam Virginem, vel gloriosum Apostolum, sive Martyrem, sive Confessorem, aut Virginem*) suppliciter colere et honorare studuerit, illius meritis et obtentu à te gratiam in præsentī, et æternam gloriam obtineat in futurum. Per (eundem) Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Ultimò aspergat aqua benedicta.

R I T U S

BENEDICENDI ET IMPONENDI PRIMARIUM LAPIDEM
PRO ECCLESIA ÆDIFICANDA, SERVANDUS A
SACERDOTE FACULTATEM HABENTE AB
EPISCOPO.

Ecclesiam ex Episcopi auctoritate tantum, juxta sacrorum Canonum Decreta, ædificari est. Si verò Sacerdos ejus ædificationis primarium lapidem benedicendi potestatem habens, ejusmodi functionem peragat, hunc ritum servabit :

Pridie quàm primarius lapis benedicatur, ligneam Crucem in loco, ubi debet esse altare, figat ipse vel alius sacerdos. Sequenti verò die, lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus, et angularis, benedicatur hoc modo :

Sacerdos indutus Amictu, Alba, Cingulo, Stola et Pluviali albi coloris, adhibitis aliquot sacerdotibus et clericis, sal et aquam benedicit, nisi prius in prompta habeat jam benedictam ordinaria benedictione, ut suprà 156; et interim dùm cantatur à clericis Antiphona cum Psalmo sequenti, aspergit locum, ubi Crux posita est, cum aqua benedicta.

Ant. Signum salutis pone, Domine Jesu Christe, in loco isto; et non permittas introire angelum percutientem.

PSALMUS 83.

QUAM dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim * invenit sibi domum, * et turtur nidum sibi., * ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua, Domine; * in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator; ibunt de virtute in virtutem; * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum, exaudi orationem meam, * auribus percipe, Deus Jacob.

Protector noster, aspice, Deus; * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus, * gratiam et gloriam dabit Dominus:

Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri, etc.

Finito psalmo, sacerdos versus ad locum per eum aspersum, dicit:

OREMUS.

DOMINE Deus, qui, licet cælo et terra non capiaris, domum tuam dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur, lo-

cum hunc, quæsumus, Beatæ Mariæ semper Virginis, et * Beati (vel Beatæ) N. (*nominando Sanctum vel Sanctam, in cujus honorem ac nomen fundabitur Ecclesia*) omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva; et qui dilecti tui David devotionem in filii sui Salomonis opere completisti, in hoc opere desideria nostra perficere digneris, effugiantque omnes hinc nequitiae spirituales. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Postea stans benedicit primum lapidem, dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini;

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Sit nomen Domini benedictum,

R. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

V. Lapidem, quem reprobaverunt ædificantes,

R. Hic factus est in caput anguli.

V. Tu es Petrus,

R. Et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto;

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

OREMUS.

DOMINE Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus Omnipotens Deus, splendor et imago

æterni Patris, et vita æterna, qui es lapis angularis de monte sine manibus abscissus, et immutabile fundamentum, hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma; et tu, qui es principium et finis, in quo principio Deus Pater ab initio cuncta creavit, sis, quæsumus, principium et incrementum, et consummatio ipsius operis, quod debet ad laudem et gloriam tui nominis inchoari, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, et accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum Crucis, dicens:

In Nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. *R. Amen.*

Quo facto, dicit: OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, creaturam istam lapidis, et præsta per invocationem sancti tui nominis, ut quicumque ad hanc Ecclesiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis sanitatem, et animæ medelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Postea dicantur Litanie ordinariæ sine Orationibus in fine positis, fol. 94: quibus dictis, parato cæmento, et camentario assistente, sacerdos inchoat, clericis prosequentibus, Antiphonam:

Ant. Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum; fundens oleum desuper, votum vovit Domino: Vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

PSALMUS 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum, * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustrà vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere : * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cùm dederit dilectis suis somnum, * ecce hæreditas Domini, filii : merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excusorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis : * non confundetur, cùm loquetur inimicis suis in porta.

Gloria Patri, etc.

Quo dicto, sacerdos stans tunc et ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens :

**In fide Jesu Christi collocamus lapidem^{is} istum primarium in hoc fundamento, in nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti, ut vigeat vera fides hic, et timor Dei, fraterna-
naque dilectio ; et sit hic locus destinatus orationi, et ad invocandum et laudandum nomen ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.**

Interim cæmentarius locet ipsum lapidem cum cæmento : postea sacerdos spargit super lapidem aquam benedictam, dicens :

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor ; lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalm. 50. Miserere mei, Deus, secundum magnam, etc., ut supra fol. 90, dicitur totus cum Gloria Patri.

Quo dicto, sacerdos spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta; si verò non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesie designata. Et incipiens aspergere, inchoat Antiphonam, clero prosequente:

O quam metuendus est locus iste! Verè non est hic aliud, nisi Domus Dei, et porta cœli.

PSALMUS 86.

FUNDAMENTA ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylonis * scientium me.

Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus Ethiopum, * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium * habitatio est in te.

Gloria Patri, etc.

Ant: O quam metuendus est locus iste! Verè non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta Cœli.

Interim aspergendo procedit usque ad fundamenta aperta, seu designata, et repetita Antiphona, stans dicit:

Orémus.

Ministri: Flectamus gēnua. R. Levate.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine dignè perfectèque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modo visitaturi sumus, visites; et quid-

quid benedicturi sumus, bene ✠ dicas; atque ad nostræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

DEUS, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum Majestati tuæ condidisti habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cœlestia, ut quod, te jubente, fundatur, te largiente, perficiatur. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

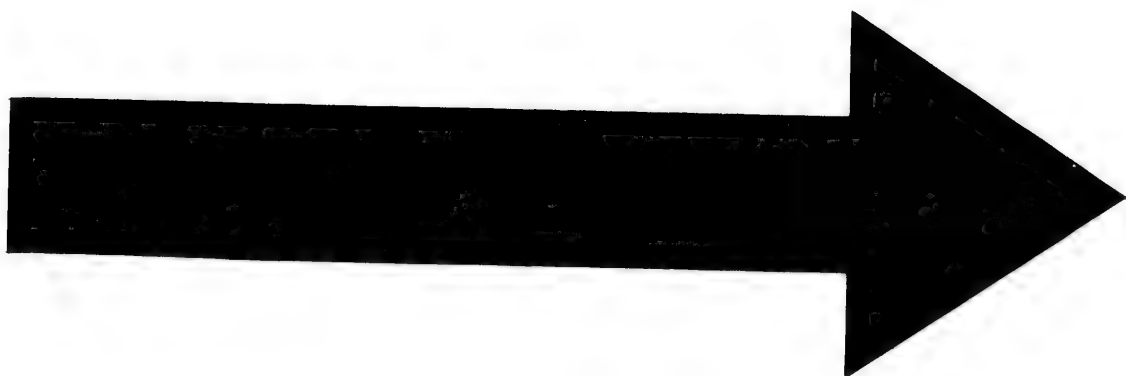

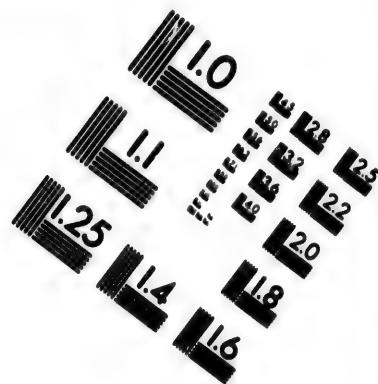
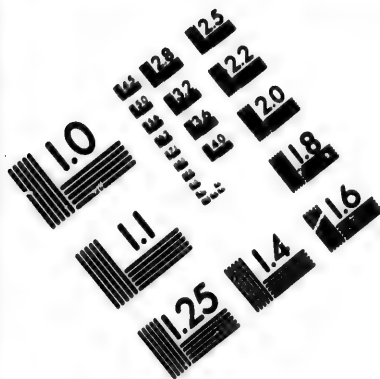
R I T U S

BENEDICENDI NOVAM ECCLESIAM, SEU ORATORIUM
PUBLICUM, UT IBI SANCTISSIMUM MISSÆ SACRIFICIUM CELEBRARI POSSIT.

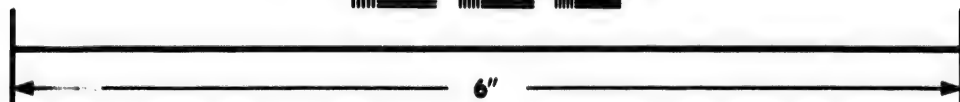
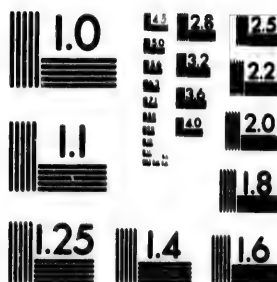
Sacerdos novam Ecclesiam de licentia Episcopi benedicturus, ut in ea Divinum Sacrificium Missæ ritè celebretur, Stola ac Pluviali albi coloris indutus, aliquot sacerdotibus et clericis adhibitis, prælata Cruce media inter duos clericos deferentes cereos accensos, manè procedit ad primariam Ecclesiæ vel Oratorii januam, ubi stans capite aperto, conversus ad eam dicit absolutè Orationem :

ACTIONES nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere, ut cuncta nostra oratio et operatio à te semper incipiat, et per te cœpta finiat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

**Photographic
Sciences
Corporation**

25 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

Deindè inchoat Antiphonam : Asperges me, etc.

Et clerus alternatim dicit Psalmum, Miserere mei, Deus, fol. 90, in fine Gloria Patri.

Interim circumdant exterius Ecclesiam (quæ intus debet esse vacua et nuda, et pariter Altaria nuda, excluso populo, donec absoluta sit benedictio), et Sacerdos accepto aspergillo ex herba hyssopi, ad ejus dexteram se convertens, parietes Ecclesiæ in superiori parte, et in fundamentis, cum aqua benedicta aspergit, dicens :

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor ; lavabis me, et super nivem dealbabor.

Reversi ad locum, undè processio initium habuit, repetita Antiphona à clero, sacerdos stans ut prius versùs Ecclesiam, dicit :

Orémus.

Et Ministri : Flectamus gèna. R. Levate.

DOMINE Deus, qui, licèt cœlo et terra non caplaris, domum tamen dignaris habere in terris, ubi Nomem tuum jugiter invocétur : locum hunc, quæsumus, Beatæ Mariæ semper Virginis, et * Beati (vel Beatæ) N., omniumque Sanctorum intercedéntibus méritis, seréno pietatis tuæ intuitu visita, et per infusionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva ; et qui dilécti tui David devotionem in filii sui Salomonis opere complevistî, in hoc opere desidéria nostra perficere dignéris, effugiantque omnes hinc nequitiae spirituales. Per Dominum nostrum Jesum

Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia sæcula sæculorum. *R. Amen.*

Qua finita Oratione, omnes bini in Ecclesiam intrantes ad altare majus procedunt, Litanias decantantes, ut infrà, fol. 94.

Ubi dictum fuerit :

Ut omnibus Fidélibus defunctis réquiem æternam donare dignéris, te rogamus, audi nos, *surgit sacerdos, et intelligibili voce dicit :*

Ut hanc Ecclesiám et Altare, ad honorem et tuum, nomen * Sancti tui (vel Sanctæ tuæ) N., purgare et bene ✠ dicere digneris, te rogamus, audi nos.

Cùm dicit, benedicere, manu dextera benedicit Ecclesiam, et Altare ; deindè ut priùs genuflectit, donec perficiantur Litanie : et cantores proseguuntur :

Ut nos exaudire dignéris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis, etc.

Dicto ultimo Kyrle, elélson, sacerdos stans dicit: Orémus.

Ministri: Flectamus gènuâ. R. Levate.

PRÆVENIAT NOS, quæsumus, Domine, misericordia tua, et intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

*Tum distans ab altari congruenti spatio
genuflexus et se signans dicit :*

Deus, in adjutorium meum intende :

Et statim surgit, Clero respondente :

Domine, ad adjuvandum me festina.

Ipsæ verò stans dicit :

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus respondet :

**Sicut erat in principio, et nunc, et semper,
et in sæcula sæculorum. Amen.**

Postea Sacerdos dicit : Orémus. R. Levate.

**OMNIPOTENS et miséricors Deus, qui Sacer-
dotibus tuis tantam præ cæteris gratiam con-
tulisti, ut quidquid in tuo Nomine dignè per-
fectèque ab eis agitur, à te fieri credatur,
quæsumus immensam cleméntiam tuam, ut
quidquid modo visitaturi sumus, visites; et quid-
quid benedicturi sumus, bene ✠ dicas : sitque
ad nostræ humilitatis introitum, Sacerdotum
tuorum méritis, fuga dæmonum, Ad pacis
ingréssus. Per Dominum nostrum, etc.**

His dictis, inchoat antiphonam :

**Ant. Benedic, Domine, domum istam Nomini
tuo ædificatam.**

Cum tribus Psalmis sequentibus, videlicet :

PSALMUS 119.

**Ad Dominum, cùm tribularer, clamavi ; * et
exaudivit me.**

**Domine, libera animam meam à labiis iniquis, *
et à lingua dolosa.**

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar: * multum incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: * cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 120.

LEVAVI oculos meos in montes, * undè veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino, * qui fecit cælum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum; * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit neque dormiet, * qui custodit Israël.

Dominus custodit te; Dominus protectio tua, * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo: * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 121.

LESTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis, Jerusalem:

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israël ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem, * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua, * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te :

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsivi bona tibi.

Gloria Patri, etc.

Ant. Benedic, Domine, domum istam Nomini tuo ædificatam.

Interim aspergit interiùs parietes in parte superiori et inferiori, inchoans aspersionem à parte Evangelii, dicens : Asperges me, Domine, etc. ; tùm ad Altare reversus, dicit : Oremus.

Ministri : Flectamus genua.

R. Levate.

DEUS, qui loca Nomini tuo dicanda sanctificas, effunde super hanc Orationis Domum gratiam tuam, ut ab omnibus hic Nomen tuum invocantibus auxilium tuæ misericordiæ sentiatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Fillum tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

His peractis, dicitur Missa de tempore occurrenti, vel de Sancto.

Ecclesia verò, quàmvis à simplici sacerdote, ut suprà, sit benedicta, ab Episcopo tamen consecranda est.

RITUS

RECONCILIANDI ECCLESIAM VIOLATAM, SI NONDUM

ERAT AB EPISCOPO CONSECRATA.

Ecclesiæ violatæ Reconciliatio per Sacerdotem ab Episcopo delegatum fiat hoc modo: Altare Ecclesiæ omnino nudetur, provideaturque ut Ecclesia possit liberè circumiri tam exterius quàm interiùs, si fieri potest. Paretur vasculum cum aqua benedicta, et aspergillum de herba hyssopo factum. Sacerdos indutus Amictu, Alba, Cingulo, Stola, et Pluviali albo, adhibitis aliquot sacerdotibus et clericis, procedit ad primariam Ecclesiæ portam, ubi stans antiphonam incipit, clero prosequente:

Ant. Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus. Miserere mei, Deus, fol. 90, totus cum Gloria Patri. Quo finito antiphona repetitur. Interim dum antiphona et psalmus dicuntur, sacerdos cum aqua benedicta aspergit in circuitu extrinsecùs Ecclesiam, et Cæmeterium simul, aspergendo alternatim ad parietes Ecclesiæ, ac ad terram cæmeterii, præsertim ad loca contaminata. Quo facto, redit ad locum ubi incepit aspergere, et stans dicit:

OREMUS.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo Nomine dignè perfectèque ab eis agitur à te fieri credatur, quæsumus immensam clementiam tuam, ut quod modo visitaturi sumus, visites, et quidquid benedicturi sumus, bene ✠ dicas: sitque ad nostræ humilitatis introitum, sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde sacerdos incipit Litanias, fol. 94, et ingreditur Ecclesiam cum clero, cāntando eas, acceditque ante altare majus, coràm quo genuflectit: cūmque dictum fuerit: Ut omnibus Fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris,

R. Te rogamus, audi nos.

Sacerdos surgit, et clara voce dicit: Ut hanc Ecclesiam, et altare hoc, ac cœmeterium purgare, et reconci ✠ liare digneris, te rogamus, audi nos.

Quibus dictis, rursus genuflectit, et Litaniæ perficiuntur. Quibus finitis, sacerdos versus ad dictum altare dicit:

Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. R. Levate.

PRÆVENIAT NOS, quæsumus, Domine, misericordia tua, et intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deindè sacerdos genuflectit ante altare, et se signo crucis muniens, clara voce dicit:

Deus, in adjutorium meum intende:

Tum surgit, et chorus, seu adstantes clerici respondent:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Et sacerdos stans, dicit:

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto:

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Quo dicto, sacerdos inchoat, clero prosequente, antiphonam:

Ant. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant, qui oderunt eum, à facie ejus.

PSALMUS 67.

IN Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israël.

REPETITUR ANTIPHONA.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

REPETITUR ANTIPHONA.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephtali.

REPETITUR ANTIPHONA.

Manda, Deus, virtuti tuæ : * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

REPETITUR ANTIPHONA.

A Templo sancto tuo in Jerusalem : * tibi offerrent reges munera.

REPETITUR ANTIPHONA.

Increpa feras arundinis ; congregatio taurorum in vaccis populorum, * ut excludant eos qui probati sunt argento.

REPETITUR ANTIPHONA.

Dissipa gentes, quæ bella volunt. Venient legati ex Ægypto, * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

REPETITUR ANTIPHONA.

Regna terræ, cantate Deo : * psallite Domino.

REPETITUR ANTIPHONA.

Psallite Deo, qui ascendit super cælum cæli, * ad Orientem.

REPETITUR ANTIPHONA.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis, date gloriam Deo super Israël : * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.

REPETITUR ANTIPHONA.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israël ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ : * benedictus Deus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed antiphona repetitur. Interim dum antiphona et Psalmi prædicti dicuntur, sacerdos circuit Ecclesiam intrinsecus aspergendo ; aspergit etiam specialiter loca contaminata. Quo facto, stans in Presbyterio versus ad altare, dicit :

DEUS, qui in omni loco dominationis tuæ clemens et benignus purificator assistis, exaudi nos, quæsumus, et concede, ut in posterum inviolabilis hujus

loci permaneat benedictio, et tui muneris beneficia universitas fidelium quæ supplicat percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deindè dicitur Missa de die occurrenti.

Simplex sacerdos tantum ex privilegio Sedis Apostolicæ potest Ecclesiam ab Episcopo consecratam reconciliare; et tunc utatur ritu in Pontificali præscripto, procedatque indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris, adhibitis secum aliis presbyteris et clericis superpelliceis indutis, cum aqua ab Episcopo ad hunc usum ritè benedicta.

R I T U S

BENEDICENDI NOVUM CÆMETERIUM PER SACERDOTEM AD EPISCOPO DELEGATUM.

Pridie quàm fiat benedictio, ponitur in medio Cæmeterii benedicendi lignea Cruz, alta ad staturam hominis; et ante ipsam Crucem in terra figitur paxillus tridens ligneus altus ad cubitum unum, aptus ad affigendum illi tres candelas.

Sequenti die mane sacerdos in Sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola et pluviali albi coloris, adhibitis aliquot sacerdotibus et clericis indutis superpelliceis, qui deferant vasculum aquæ benedictæ, aspergillum, et thuribulum cum incensi navicula, et hoc Rituali libro, et tribus candelis cereis, procedit ad Cæmeterium benedicendum ante Crucem in medio positam, et affiguntur, et accenduntur tres candelæ super ligneum paxillum, et sacerdos ante Crucem et candelas stans, discooperto capite, dicit:

OREMUS.

OMNIPOTENS Deus, qui es custos animarum, et tutela salutis, fides credentium, respice propitius ad nostræ servitutis officium, et ad in-

troitum nostrum purgétur ✠, benedicatur ✠, et sanctificétur ✠ hoc Cœmetérium, ut humana corpora hic post vitæ cursum quiescéntia, in magno iudicii die simul cum félicibus animabus mereantur adipisci vitæ perénis gaudia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Mox ante ipsam Crucem omnes, genibus flexis, dicunt Litanias ordinarias, fol. 94, incipiente cantore, cæteris rrespondentibus ; et cùm dictum fuerit :

Ut omnibus fidelibus defunctis, etc., te rogamus, audi nos, *sacerdos surgit, et clara voce dicit, producens manu signum Crucis :*

Ut hoc cœmeterium purgare et bene ✠ dicere digneris, te rogamus, audi nos.

Deindè sacerdos ut priùs genuflectit, et Litania perficiuntur. Quibus finitis, surgunt omnes, et Sacerdos Crucem aspergit aqua benedicta, dicens Antiphonam :

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor ; lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psal. Miserere mei, Deus, etc., dicitur totus ab adstantibus cum Gloria Patri, ut suprà fol. 90. Quo dicto, repetitur Antiphona. Dùm dicitur psalmus, sacerdos circuit et perambulat totum Cœmeterium incipiens ad ejus dexteram, aspergens ubique aqua benedicta ; quo facto, redit ante Crucem, et ad ipsam respiciens, dicit :

OREMUS.

DEUS, qui es totius Orbis conditor, et humani géneris Redémptor, cunctarumque creaturarum visibillum et invisibillum perfectus dispositor, te supplici voce, ac puro corde exposcimus, ut hoc Cœmetérium, in quo famulorum, famularumque tuarum corpora quiescere debent post curricula hujus vitæ labentia, pur ✠ gare, bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare digneris ;

quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus præstitisti, corporibus quoque eorum in hoc Cæmeterio quiescentibus, et tubam primi Archangeli expectantibus, consolationem perpétuam largiter impertire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc figit in summitate Crucis unam ex tribus candelis ardentibus, et alias duas similiter ardentes in duobus brachiis ejusdem Crucis. Deindè incensat ipsam Crucem, et aspergens aqua benedicta, redit cum ministris in Sacristiam.

O R D O

REGONCILIANDI CÆMETERIUM VIOLATUM, SIVE
ECCLESIE CONTIGUUM SIT, SIVE SEPARATUM,
UBI ECCLESIA NON EST POLLUTA.

Mane diei qua facienda est reconciliatio, sacerdos, si ab Episcopo facultatem habeat, adhibitis aliis sacerdotibus et clericis indutis superpelliceis, in Sacristia, aut alio decenti loco vestitus amictu, alba, cingulo, stola et pluviali albi coloris, accedit ad medium Cæmeterii, clerico vasculum aquæ benedictæ et aspergillum deferente, et ibi super tapete genuflectit unà cum ministris; et cantores, aliique omnes genibus flexis dicunt Litanias, fol. 94; in quibus cum dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus defunctis, etc., te rogamus, audi nos, sacerdos surgit, et manu dextera producens signum Crucis super Cæmeterium, clara voce dicit:

Ut hoc Cæmeterium recon ✠ ciliare, et sancti ✠ ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Quibus dictis, ut priùs genuflectit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgunt omnes,

et sacerdos accepto aspergillo cum aqua benedicta inchoat Antiphonam :

Asperges me, Domine, hyssopo,

Clero prosequente, Et mundabor ; lavabis me, et super nivem dealabor.

Psalm. Miserere mei, Deus, fol. 90, dicitur totus sine Gloria Patri.

In fine repetitur Antiphona, Asperges me, etc.

Dum hæc dicuntur, sacerdos circuit totum Cæmeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens ubique aqua benedicta, præsertim in loco ubi violatio commissa est. Quo peracto, redit ad locum ubi Litaniæ dictæ fuerunt, et ibi stans dicit :

Oremus.

Et Ministri : Flectamus genua. R. Levate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio Sanguinis tui insepulturam peregrinorum comparari voluisti, quæsumus, dignanter reminiscere elementissimi hujus mystérii tui. Tu es enim, Domine, figulus noster, tu quietis nostræ ager, tu agri hujus pretium : tu dedisti etiam, et suscepisti : tu de pretio tui vivifici Sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo, Domine, qui es offensionis nostræ clementissimus indultor, expectantissimus judicator, judicii tui superabundantissimus miserator, judicium tuæ justissimæ severitatis abscondens post miserationem tuæ piæ redemptionis, adesto exauditor, et effector nostræ reconciliationis ; hocque Cæmeterium peregrinorum tuorum Cælestis Patriæ incolatum expectantium benignus purifica et reconcilia ; et hic tumultorum et tumultandorum corpora, de potentia et pietate tuæ resurrectionis ad gloriam incorruptionis, non damnans sed glorificans, resuscita, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

R. Amen.

DE PROCESSIONIBUS.

PUBLICÆ sacræque Processiones, seu supplicationes, quibus ex antiquissimo Sanctorum Patrum instituto Catholica Ecclesia vel ad excitandam Fidelium pietatem, vel ad commemoranda Dei beneficia, eique gratias agendas, vel ad Divinum auxilium implorandum uti consuevit, qua par est religione celebrari debent: continent enim magna ac Divina mysteria, et salutaris Christianæ pietatis fructus eas pie exequentes a Deo consequuntur; de quibus fideles præmonere et erudire, quo tempore magis opportunum fuerit, parochorum officium est.

Videant in primis sacerdotes, alique Ecclesiastici Ordines, ut in his processionibus ea modestia ac reverentia tum ab ipsis, tum ab aliis adhibeatur, quæ piis et religiosis humani actionibus maximè debetur.

Omnes decenti habitu, superpelliceis, vel aliis sacris vestibus, sine galeris, nisi pluvia cogente, induti, graviter, modestè, ac devotè bini suo loco procedentes, sacris precibus ita sint intenti, ut remoto risu, mutuoque colloquio et vago oculorum aspectu, populum etiam ad piè devotèque precandum invitent.

Laici à clericis, feminae à viris separatim orantes prosequantur.

Præferatur Crux, et, ubi fuerit consuetudo, Vexillum sacris Imaginibus insignitum, non tamen factum militari seu triangulari forma.

Edendi ac bibendi abusus, secumve esculenta et poculenta deferendi in sacris processionibus agrisque lustrandis, et suburbanis Ecclesiis visitandis, tollere Parochi studeant; ac fideles, præsertim die Dominica quæ proximè rogationes antecedit, quam hæc dedecet corruptula, sæpiùs admonent.

Processiones priùs fieri debent, deindè Missa solemniter celebrari, nisi aliter ob gravem causam interdum Ordinario, vel Clero videatur.

Processiones autem quædam sunt ordinariæ, quæ sunt certis diebus per annum, ut in Festo Purificationis B. Ma-

riæ semper Virginis, et in Dominica Palmarum, et in Litanis Majoribus in festo S. Marci, et in Minoribus Rogationum triduo ante Ascensionem Domini, et in die festo Corporis Christi, vel aliis diebus pro consuetudine Ecclesiarum.

Quædam verò sunt extraordinariæ, ut quæ variis ac publicis Ecclesiæ de causis in dies indicuntur.

O R D O

SERVANDUS IN LITANIARUM MAJORUM PROCESSIONE, QUÆ IN FESTO S. MARCI CELEBRATUR.

Clerus, et populus hora statuta, manè in Ecclesia congregati, omnes contrito et humili corde Deum flexis genibus paulisper precentur. Sacerdos pluviali cum ministris, vel saltem superpelliceo et stola violacei coloris sit indutus, cujus coloris habitu in reliquis Processionibus semper utatur, præterquam in Processionibus Corporis Christi, et quæ fiunt solemnibus diebus, vel in gratiarum actionem; quibus diebus utitur colore propriæ solemnitati congruente. Ceteri verò sacerdotes et clerici superpelliceis induti, sequentem antiphonam stantes concinunt:

Ant. Exurge, Domine, adjuva nos, et libera nos propter nomen tuum.

Psalm. Deus auribus nostris audivimus: patres nostri annuntiaverunt nobis. Gloria Patri.

Repetitur Ant, Exurge, Domine, etc.

Deindè genuflectant omnes, et duo clerici ante altare majus genuflexi, devotè Litanias cantare incipiant, fol. 94, cæteris eodem voce respondentibus.

Cùm autem cantatum erit: Sancta Maria, ora pro nobis, surgunt omnes, et ordinatim procedant, egredientes, Litaniasque prosequentes, præcedente cruce, et sequente clero; ultimo loco sacerdos paratus, ut suprà dictum est, cum ministris, prout res, vel locus postulat, sacris vestibus indutis.

Si processio sit longior, vel repetantur Litania, vel Litaniis absolutis usque ad preces exclusivè, dicantur aliqui psalmi ex pœnitentialibus, seu gradualibus. Hymni verò, vel cantica lætitiæ in iis, vel in rogationibus, aut aliis pœnitentiæ causa institutis processionibus, non dicantur.

Si ad unam, vel plures Ecclesias in via sit divertendum, ingressis Ecclesiam, intermissisque Litaniis, vel Psalmis, cantatur antiphona cum versu et oratione sancti patroni illius Ecclesiæ. Deindè egredientes, resumptis precibus, eodem ordine procedunt usque ad Ecclesiam, ubi cum precibus et orationibus omnibus processio terminatur, ut in fine Breviarii Romani post psalmos pœnitentiales.

In Litaniis minoribus rogationum servantur omnia, ut suprâ in Litaniis majoribus.

DE PROCESSIONE

AD PETENDAM PLUVIAM.

Aguntur omnia, ut in Litaniis Majoribus, usque ad finem Litaniarum, in quarum precibus bis dicitur : Ut congruentem pluviam fidelibus tuis concedere digneris, te rogamus, audi nos.

In fine postèa dicitur Pater noster.... secreto.

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 146.

LAUDATE Dominum, quoniam bonus est psalmus * Deo nostro sit jucunda, decoraque laudatio.

Ædificans Jerusalem Dominus, * dispersiones Israël congregabit,

Qui sanat contritos corde,* et alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum,* et omnibus eis nomina vocat.

Magnus Dominus noster, et magna virtus ejus, *
et sapientiæ ejus non est numerus.

Suscipiens mansuetos Dominus, * humilians au-
tem peccatores usque ad terram.

Præcinite Domino in confessione; * psallite Deo
nostro in cithara,

Qui operit cælum nubibus, * et parat terræ plu-
viam,

Qui producit in montibus scænum, * et herbam
servituti hominum,

Qui dat jumentis escam ipsorum, * et pullis cor-
vorum invocantibus eum.

Non in fortitudine equi voluntatem habebit, *
nec in tibiis viri beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est Domino super timentes eum; *
et in eis, qui sperant super misericordia ejus.

Gloria Patri, etc.

Quo finito, dicantur Preces:

V. Operi, Domine, cælum nubibus,

R. Et para terræ pluviam,

V. Ut producat in montibus scænum,

R. Et herbam servituti hominum.

V. Riga montes de superioribus tuis,

R. Et de fructu operum tuorum satiabitur terra.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, in quo vivimus, movemur, et sumus, plu-
viam nobis tribue congruentem, ut præsentibus
subsidiis sufficienter adjuti, sempiterna fiducialius
appetamus.

Oratio.

PRÆSTA, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in
afflictione nostra de tua pietate confidimus, contra
adversa omnia tua semper protectione muniamur.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, pluviam salutarem, et aridam terræ faciem fluentis cœlestibus dignanter infunde. Per Dominum nostrum....

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

V. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

V. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. R. Amen.

PROCESSIO

AD POSTULANDAM SERENITATEM.

Omnia fiant, ut in Litanis Majoribus, et in Litaniarum precibus bis dicatur: Ut fidelibus tuis aëris serenitatem concedere digneris, te rogamus audi nos.

Ad finem obsecrationum dicitur: Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem;

R. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 66.

DEUS misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam, * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi, Deus; * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur, et exultent gentes, * quoniam iudicas populos in æquitate, et gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos
Deus : * et metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri, etc.

V. Adduxisti, Domine, spiritum tuum super
terram;

R. Et prohibita sunt pluvie de cælo.

V. Cum obduxero nubibus cælum,

R. Apparebit arcus meus, recordabor fœderis mei.

V. Illustra faciem tuam, Domine, super servos
tuos :

R. Et benedic sperantes in te.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris,
preces populi tui supplicantis propitius respice, et
flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris
meremur, averte.

Oratio.

AD te nos, Domine, clamantes exaudi, et aëris
serenitatem nobis tribue supplicantibus, ut qui justè
pro peccatis nostris affligimur, misericordia tua præ-
veniente, clementiam sentiamus.

Oratio.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, clementiam tuam,
ut inundantiam coerceas imbrum, et hilaritatem
vultus tui nobis impertiri digneris. Per Dominum
nostrum Jesum Christum Filium tuum qui tecum
vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus per
omnia sæcula sæculorum.

R. Amen.

P R E C E S

AD REPELLENDAM TEMPESTATEM.

Pulsantur campanæ, et qui adesse possunt, in ecclesiam convocatis, dicuntur Litanie ordinariæ, in quibus bis dicitur A fulgure, et tempestate, Libera nos, Domine, et post Litanias, Orationemque Dominicam.

PSALMUS 147.

LAUDA, Jerusalem, Dominum : * lauda Deum tuum, Sion,

Quoniam confortavit seras portarum tuarum ; * benedixit filiis tuis in te :

Qui posuit fines tuos pacem ; * et adipe frumenti satiat te :

Qui emittit eloquium suum terræ ; * velociter currit sermo ejus ;

Qui dat nivem sicut lanam ; * nébulam sicut cinerem spargit :

Mittit crystallum suum sicut buccellas ; * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit ?

Emittet verbum suum, et liquefaciet ea ; * flabit ejus, et fluent aquæ :

Qui annuntiat verbum suum Jacob ; * justitias et judicia sua Israël :

Non fecit taliter omni nationi ; et judicia sua non manifestavit eis.

Gloria Patri, etc.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram :

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam,

R. Et salutare tuum da nobis,

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster :

R. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis ;

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

V. Fiat misericordia tua, Domine, super nos.

R. Quemadmodum speravimus in te.

V. Salvum fac populum tuum, Domine,

R. Et benedic hæreditati tuæ.

V. Non privabis bonis eos, qui ambulant in innocentia.

R. Domine, Deus virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

Oratio.

A DOMO tua, quæsumus, Domine, spiritales nequitiae repellantur, et aerearum discedat malignitas tempestatum.

Oratio.

OMNIPOTENS, sempiternæ Deus, parce metuentibus, propitiare supplicibus, ut post noxios ignes nubium, et vim procellarum, in materiam transeat laudis comminatio tempestatis.

Oratio.

DOMINE Jesu, qui imperasti ventis et mari, et facta fuit tranquillitas magna, exaudi preces familiæ tuæ, et præsta, ut hoc signo sanctæ Cru ✠ cis omnis discedat sævitia tempestatis.

Oratio.

OMNIPOTENS, et misericors Deus, qui nos et castigando sanas, et ignoscendo conservas : præsta supplicibus tuis, ut et tranquillitatibus optatæ consolationis lætemur, et dono tuæ pietatis semper utamur. Per Dominum nostrum..... *R.* Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

P R E C E S

DICENDÆ TEMPORE PENURIÆ ET FAMIS.

Aguntur omnia, ut in Litanis Majoribus, usque ad finem Litaniarum, in quarum Precibus bis dicitur : Ut fructus terræ dare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Post Litanias dicitur Pater noster....

PSALMUS 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi deerit : in loco pascuæ ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me : animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiæ : propter nomen suum.

Nam, et si ambulavero in medio umbræ mortis, non timebo mala : quoniam tu mecum es.

Virga tua et baculus tuus : ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam : adversus eos qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum : et calix meus inebrians quam præclarus est !

Et misericordia tua subsequetur me : omnibus diebus vitæ meæ :

Et ut inhabitem in domo Domini : in longitudinem dierum.

Gloria Patri, etc.

V. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis,

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Oculi omnium in te sperant, Domine :

R. Et tu das illis escam in tempore opportuno.

V. Memento congregationis tuæ,

R. Quam possedisti ab initio.

V. Dominus dabit benignitatem,

R. Et terra nostra dabit fructum suum.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

INEFFABILEM nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende, ut simul nos et à peccatis omnibus exuas, et à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, piæ supplicationis effectum, et famem propitiatus averte, ut mortalium corda cognoscant et te indignante talia flagella prodire, et te miserante cessare.

Oratio.

POPULUM tibi subditum pro peccatis suis fame laborantem ad te, Domine, converte propitius, qui quærentibus regnum tuum omnia adjicienda esse dixisti, Qui vivis et regnas cum Deo Patre...

R. Amen.

PROCESSIO

TEMPORE MORTALITATIS ET PESTIS.

Fiat ut in Litanis Majoribus, et in Litaniarum Precibus dicatur bis:

A peste et fame, Libera nos, Domine.

Et infrà suo loco: Ut à pestilentiae flagello nos liberare digneris, etc.

In fine Litaniarum dicitur Pater noster.... Et ne nos inducas, etc.

Psalm. 6. Domine, ne in furore tuo arguas me, etc., fol. 89.

V. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis:

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster :

R. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

V. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum.

R. Citò anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis.

V. Ora pro nobis, Sancte Sebastiane,

R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

EXAUDI nos, Deus salutaris noster : et intercedente beata et gloriosa Dei Genitrice Maria semper Virgine, et beato Sebastiano Martyre tuo, et omnibus Sanctis, populum tuum ab iracundiæ tuæ terroribus libera, et misericordiæ tuæ fac largitate securum.

Oratio.

PROPITIARE, Domine, supplicationibus nostris, et animarum et corporum medere languoribus, ut remissione percepta, in tua semper benedictione lætemur.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Domine, piæ petitionis effectum, et pestilentiam, mortalitatemque propitius averte, ut mortalium corda cognoscant à te indignante talia flagella prodire, et te miserante cessare. Per Dominum nostrum... R. Amen.

P R E C E S

DICENDÆ IN LITANIIS TEMPORE BELLI.

Peractis omnibus, ut in Litaniis Majoribus, ad finem Litaniarum dicitur Pater noster...

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 45.

DEUS noster refugium, et virtus, * adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus, dum turbabitur terra, et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt, et turbatæ sunt aquæ eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Venite et videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram, * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret, et confringet arma; * et scuta comburet igni.

Vacate, et videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Gloria Patri, etc.

V. Exurge, Domine, adjuva nos.

R. Et libera nos propter nomen tuum.

V. Salvum fac populum tuum, Domine,

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Fiat pax in virtute tua.

R. Et abundantia in turribus tuis.

V. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Arcum contere, et confringe arma;

R. Et scuta combure igni.

V. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto;

R. Et de Sion tuere nos.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui conteris bella, et impugnatores in te sperantium potentia tuæ defensionis expugnas, auxiliare famulis tuis implorantibus misericordiam tuam, ut inimicorum suorum feritate depressa, incessabili te gratiarum actione laudemus.

Oratio.

DEUS, à quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem, ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

Oratio.

HOSTIUM nostrorum, quæsumus, Domine, elide superbiam, et eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute prosterne. Per Dominum nostrum.

R. Amen.

Si verò bellum est contra Turcas, et alios infideles, vel hæreticos, inter Preces Litaniarum bis dicatur :

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rogamus, audi nos, *et addatur :* Ut Turcarum (vel hæreticorum) conatus reprimere, et ad nihilum redigere digneris, te rogamus, audi nos.

Et dicto Pater noster..... dicitur.

PSALMUS 78.

DEUS, venerunt gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum, posuerunt Ierusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus cœli : carnes Sanctorum tuorum bestiis terre.

Effuderunt sanguinem eorum tamquam aquam in circuitu Ierusalem : et non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris : subsanatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo, Domine, irascere in finem : accendetur velut ignis zelus tuus ?

Effunde iram tuam in gentes, quæ te non noverunt : et in regna, quæ nomen tuum non invocarunt,

Quia comederunt Jacob : et locum ejus desolaverunt.

Nemineris iniquitatumstrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiæ tuæ : quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos : et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum :

Ne fortè dicant in gentibus : Ubi est Deus eorum : et innotescat in nationibus coram oculis nostris.

Ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est : introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui : posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum : improprium ipsorum, quod exprobraverunt tibi, Domine.

Nos autem populus tuus, et oves pascuæ tuæ : confitebimur tibi in sæculum.

In generationem et generationem annuntiabimus laudem tuam.

Gloria Patri, etc.

V. Salvos fac servos tuos,

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in nobis ;

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

V. Hostium nominis tui, Domine, elide superbiam ;

R. Et eorum contumaciam dexteræ tuæ virtute prosterne.

V. Fiant tamquam pulvis ante faciem venti :

R. Et Angelus Domini persequatur eos.

V. Effunde iram tuam in gentes, quæ te non noverunt,

R. Et in regna, quæ nomen tuum non invocarunt.

V. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto ;

R. Et de Sion tuere nos.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DA, quæsumus, Ecclesiæ tuæ, misericors Deus, ut Sancto Spiritu congregata, hostili nullatenus incursione turbetur.

Oratio.

DEUS, qui culpa offenderis, pœnitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, et flagella tuæ iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

Oratio.

OMNIPOTENS, sempiternæ Deus, in cujus manu sunt omnium potestates, et omnium jura regnorum, respice in auxilium Christianorum, ut gentes Turcarum (*vel hæreticorum*), quæ in sua feritate confident, dextera tuæ potentia conterantur. Per Dominum nostrum.... **R.** Amen.

V. Exaudiat nos Dominus. **R.** Amen.

PROCESSIO

IN QUACUMQUE TRIBULATIONE.

Servatis omnibus ut in Litaniis Majoribus, finitisque Litaniis, dicitur : Pater noster....

V. Et ne nos inducas in tentationem ;

R. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 19.

EXAUDIAT te Dominus in die tribulationis: prote-
gat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto: et de Sion tueatur
te.

Memor sit omnis sacrificii tui: et holocaustum
tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum: et omne con-
siliium tuum confirmet.

Lætabimur in salutari tuo: et in nomine Dei nos-
tri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: nunc
cognovi quoniam salvum fecit Dominus Christum
suum.

Exaudiet illum de cælo sancto suo: in potentati-
bus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, et hi in equis: nos autem in no-
mine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt: nos autem sur-
reximus et erecti sumus.

Domine, salvum fac regem: et exaudi nos in die
qua invocaverimus te.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 90.

Qui habitat in adjutorio Altissimi: in protectione
Dei cæli commorabitur.

Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium
meum: Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium:
et à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis ejus
sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis à
timore nocturno.

A sagitta volante in die, à negotio perambulante
in tenebris: ab incursu, et dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, et decem millia à dex-
tris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis : et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea : altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum : et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te : ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te : ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis : et conculcabis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum : protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit vñ me, et ego exaudiam eum : cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum : et ostendam illi salutare meum.

Gloria Patri, etc.

Quo finito, dicitur :

V. Deus refugium nostrum et virtus,

R. Adjutor in tribulationibus.

V. Salvos fac servos tuos, Domine,

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortalis,

R. Miserere nobis.

V. Adjuva nos, Deus salutaris noster ;

R. Et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

V. Domine, exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Nē despicias, omnipotens Deus, populum tuum in afflictione clamantem ; sed propter gloriam nominis tui, tribulatis succurre placatus.

Oratio.

INEFFABILEM misericordiam tuam, Domine, nobis clementer ostende, ut simul nos et à peccatis omnibus exuas, et à pœnis, quas pro his meremur, eripias.

Oratio.

CONCEDE NOS famulos tuos, quæsumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessionem, à præsentis liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia.

Oratio.

TRIBULATIONEM nostram, quæsumus Domine, propitius respice, et iram tuæ indignationis, quam justè meremur, averte.

Oratio.

DEUS refugium nostrum et virtus, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus auctor ipse pietatis, et præsta, ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum filium tuum. R. Amen.

P R E C E S

DICENDÆ IN PROCESSIONE PRO GRATIARUM ACTIONE.

Initio Processionis cantatur Hymnus :

TE Deum laudamus: te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem: omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli et universæ potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim: incessabili voce proclamant.

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus: Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra : majestatis gloriæ tuæ.
Te gloriosus : Apostolorum Chorus,
Te Prophetarum : laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus : laudat exercitus.
Te per orbem terrarum : sancta confitetur Ec-
clesia.

Patrem immensæ Majestatis,
Venerandum tuum verum : et unicum filium,
Sanctum quoque, Paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriæ, Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem non
horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti credentibus
regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo, quæsumus, tuis famulis subveni quos
pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic
hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies, benedicimus te

Et laudamus nomen tuum in sæculum : et in sæ-
culum sæculi.

Dignare, Domine, die isto : sine peccato nos cus-
todire.

Miserere nostri, Domine : miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, que-
madmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi : non confundar in æter-
num.

*Deinde dici poterunt psalmi, qui sequuntur, prout
tempus feret.*

PSALMUS 65.

JUBILATE Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini ejus :
date gloriam laudi ejus.

Dicit Deo : Quam terribilia sunt opera tua, Domine !
in multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nomini tuo.

Venite, et videte opera Dei: * terribilis in consiliis super filios hominum:

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibunt pede: * ibi lætabimur in ipso

Qui dominatur in virtute sua in æternum; oculi ejus super gentes respiciunt: * qui exasperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedicite, gentes, Deum nostrum: * et auditam facite vocem laudis ejus,

Qui posuit animam meam ad vitam, * et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos, Deus: * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem et aquam, * et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum: offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes qui timetis Deum, * quanta fecit animæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamavi, * et exaltavit sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus, * et attendit voci deprecationis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem meam, et misericordiam suam à me.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 80.

EXULTATE Deo adjutori nostro: * jubilate Deo Jacob.

Sumite psalmum, et date tympanum: * psalterium juscundum cum cithara.

Buccinate in neomenia tuba, * in insigni die solemnitatis vestræ,

Quia præceptum in Israël est, * et judicium Deo Jacob.

Testimonium in Joseph posuit illud, cum exiret de terra Egypti: * linguam, quam non noverat, audivit.

Divertit ab oneribus dorsum ejus: * manus ejus in cophino servierunt.

In tribulatione invocasti me, et liberavi te: * exaudivi te in abscondito tempestatis: probavi te apud aquam contradictionis.

Audi populus meus, et contestabor te: * Israël, si audieris me, non erit in te Deus recens, neque adorabis deum alienum.

Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti: * dilata os tuum, et implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam; * et Israël non intendit mihi.

Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum: * ibunt in adinventionibus suis.

Si populus meus audisset me, * Israël si in viis meis ambulasset,

Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem, * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei: * et erit tempus eorum in sæcula.

Et cibavit eos ex adipe frumenti: * et de petra, melle saturavit eos.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 95.

CANTATE Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus, * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis; * terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dii gentium dæmonia: Dominus autem cælos fecit.

Confessio et pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriæ gentium, afferte Domino patriæ gentium, afferte Domino gloriam et honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus: * adorare Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur à facie ejus universa terra: * dicite in gentibus quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur: * judicabit populos in æquitate.

Lætentur cæli, et exultet terra, commoveatur mare, et

plenitudo ejus : * gaudebunt campi, et omnia quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum à facie Domini, quia venit ; * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate, * et populos in veritate sua.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 99.

JUBITATE Deo omnis terra : * servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus, * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Populus ejus, et oves pascuæ ejus : * introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis : confitemini illi.

Laudate nomen ejus, quoniam suavis est Dominus, in æternum misericordia ejus, * et usque in generationem et generationem veritas ejus.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 101.

BÉNEDIC, anima mea, Domino, * et omnia quæ intrà me sunt, nomini sancto ejus.

Benedic, anima mea, Domino, * et noli oblivisci omnes retributiones ejus :

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis : * qui sanat omnes infirmitates tuas :

Qui redimit de interitu vitam tuam : * qui coronat te in misericordia et miserationibus :

Qui replet in bonis desiderium tuum : * renovabitur ut aquilæ juvenus tua.

Faciens misericordias Dominus : * et judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filiis Israël voluntates suas.

Miserator, et misericors Dominus, * longanimis, et multum misericors.

Non in perpetuum irascetur, * neque in æternum comminabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis, * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Quoniam secundum altitudinem cœli à terra, * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitates nostras.

Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus

timentibus se, * quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.

Recordatus est, quoniam pulvis sumus : * homo sicut fenenum dies ejus, tamquam flos agri sic effloreat.

Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non cognoscet amplius locum suum.

Misericordiam autem Domini ab æterno, * et usque in æternum super timentes eum.

Et justitia illius in filios filiorum, * his qui servant testamentum ejus,

Et memores sunt mandatorum ipsius, * ad faciendum ea.

Dominus in cælo paravit sedem suam : * et regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino, omnes Angeli ejus, * potentes virtute, facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Domino, omnes Virtutes ejus, * ministri ejus qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Domino, omnia opera ejus : * in omni loco dominationis ejus, benedic, anima mea, Domino.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 116.

LAUDATE Dominum, omnes gentes : * laudate eum, omnes populi :

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus : * et veritas Domini manet in æternum.

Gloria Patri, etc.

Psalmus 148. Laudate Dominum de cælis, etc., cum duobus sequentibus, ut supra, fol. 141.

Canticum Benedicite, omnia opera Domini, Domino, etc., fol. 144.

Canticum Benedictus Dominus Deus Israël, etc., fol. 132.

Hæc autem prædicta, prout longitudo itineris postulerit, vel omnia, vel ex parte cantari possunt. Deinde in Ecclesia, ubi fit statio, ante altare dicuntur sequentes versus, et orationes.

V. Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum,

R. Et laudabilis, et gloriosus in sæcula.

V. Benedicamus Patrem, et Filium cum Sancto Spiritu :

R. Laudemus, et superexaltemus eum in sæcula.

V. Benedictus es, Domine, in firmamento cœli,
R. Et laudabilis, et gloriosus, et superexaltatus
 in sæcula.

V. Benedic anima mea Domino;

R. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus.

V. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cujus misericordiæ non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad præmia futura disponas.

Oratio.

DEUS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere.

Oratio.

DEUS, qui neminem in te sperantem nimium affligi permittis, sed pium precibus præstas auditum, pro postulationibus nostris, votisque susceptis gratias agimus, te piissimè deprecantes, ut à cunctis semper muniamur adversis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

DE PROCESSIONE

IM TRANSLATIONE SACRARUM RELIQUIARUM
INSIGNIUM.

Ecclesia, et vix, per quas transeundum est, quàm fieri potest decentius ornentur. Sacerdotes, et ministri vestibus induti albi, vel rubei coloris, prout sancti, quo-

rum reliquiæ transferuntur, exposcunt, et cum luminaribus accensis omnes procedant, decantantes Litanias cum invocatione sanctorum, quorum reliquiæ deferuntur ut in Processionali ad usum provinciæ Quebecusi et Hymnum Te Deum laudamus, etc., fol. 207, et Psalmum Laudate Dominum de cœlis, etc., fol. 141 cum duobus sequentibus, et alios psalmos, et Hymnos de proprio, vel de communi eorum sanctorum, quorum reliquiæ transferuntur.

m lumi-
tes Lita-
quia de-
x Quebe-
fol, 207,
etc., fol.
et Hym-
norum,

DE EXORCIZANDIS

OBSESSIS A DÆMONIO.

SACERDOS, sive quisvis alius legitimus Ecclesiæ minister, vexatos à dæmone exorcizaturus, ea qua par est pietate, prudentia, ac vitæ integritate præditus esse debet, qui non sua, sed divina fretus virtute, ab omni rerum humanarum cupiditate alienus, tam pium opus ex charitate constanter et humiliter exequatur. Hunc præterea maturæ ætatis esse decet, et non solum officio, sed etiam morum gravitate reverendum.

Ut igitur suo munere rectè fungatur, cum alia multa sibi utilia documenta, quæ brevitatis gratia hoc loco prætermittuntur, ex probatis auctoribus, et ex usu noscere studeat, tum hæc pauca magis necessaria diligenter observabit.

In primis, ne facile credat, aliquem à dæmonio obsessum esse; sed nota habeat ea signa, quibus obsessus dignoscitur ab iis, qui vel atrabile, vel morbo aliquo laborant. Signa autem obsidentis dæmonis sunt: Ignota lingua loqui pluribus verbis, vel loquentem intelligere; distantia, et occulta patefacere; vires suprâ ætatis, seu conditionis naturam ostendere; et id genus alia, quæ cum plurima concurrunt, majora sunt indicia.

Hæc autem ut magis cognoscat, post unum, aut alterum exorcismum interroget obsessum, quid senserit in animo, vel in corpore, ut sciat etiam ad quænam verba magis diaboli conturbentur, ut ea deinceps magis inculcet ac repetat.

Advertat, quibus artibus ac deceptionibus utantur dæmones ad Exorcistam decipiendum: solent enim et plurimum fallaciter respondere, et difficilè se manifestare, ut Exorcista diù defatigatus desistat: aut infirmus videatur non esse à dæmonio vexatus.

Aliquando postquam sunt manifesti, abscondunt se, et relinquunt corpus quasi liberum ab omni molestia, ut infirmus putet se omninè esse liberatum; sed cessare non debet Exorcista, donec viderit signa liberationis.

Aliquando etiam dæmones ponunt quæcumque possunt impedimenta, ne infirmus se subiciat exorcismis, vel conantur persuadere infirmitatem esse naturalem; interdum in medio exorcismi faciunt dormire infirmum, et ei visionem aliquam ostendunt, subtrahendo se, ut infirmus liberatus videatur.

Aliqui ostendunt factum maleficium, et à quibus sit factum, et modum ad illud dissipandum; sed caveat, ne ob hoc ad magos, vel ad sagas, vel ad alios, quam ad Ecclesiæ ministros confugiat, aut ulla superstitione, aut alio modo illicito utatur.

Quandoque diabolus infirmum quiescere, et suscipere sanctissimam Eucharistiam permittit, ut discessisse videatur.

Denique innumerabiles sunt artes et fraudes diaboli ad decipiendum hominem, quibus ne fallatur, Exorcista cautus esse debet.

Quare memor Dominum nostrum dixisse, genus esse dæmoniorum, quod non ejicitur nisi per orationem et jejunium, (*Matth. 17.*) hæc duo potissimum remedia ad impetrandum divinum auxilium, dæmonesque pellendos, exemplo SS. Patrum, quoad ejus fieri poterit, tum per se, tum per alios curet adhiberi.

In Ecclesiam, si commodè fieri potest, vel in alium religiosum et honestum locum scorsum à multitudine perductus energumenus exorcizetur; sed si fuerit ægrotus, vel persona nobilis, vel alia honesta de causa, in domo privata exorcizari poterit.

Admoneatur obsessus, si mente et corpore valeat, ut pro se oret Deum, ac jejundet, et sacra confessione et communione sæpius ad arbitrium sacerdotis se communiat; et dum exorcizatur, totum se colligat, et ad Deum convertat, ac firma fide salutem ab eo deposcat cum omni humilitate. Et cum vehementius vexatur, patientur sustineat, nihil diffidens de auxilio Dei.

Habeat præ manibus, vel in conspectu crucifixum. Reliquiæ quoque sanctorum, ubi haberi possint, decenter ac tuto colligatæ, et coopertæ, ad pectus, vel ad caput obsessi reverenter admoveantur; sed caveatur, ne res sacræ indignè tractentur, aut illis à dæmone ulla fiat injuria. Sanctissima verò Eucharistia super caput obsessi, aut aliter ejus corpori non admoveatur, ob irreverentiæ periculum.

Exorcista ne vagetur in multiloquio, aut supervacaneis vel curiosis interrogationibus, præsertim de rebus futuris et occultis, ad suum munus non pertinentibus; sed jubeat im-mundum spiritum tacere, et ad interrogata tantum respon-

dere; neque ei credatur, si dæmon simularet se esse animam alicujus Sancti, vel defuncti, vel angelum bonum.

Necessariæ verò interrogationes sunt, ut de numero et nomine spirituum obsidentium, de tempore quo ingressi sunt, de causa, et aliis hujusmodi. Cæteras autem dæmonis nugæ, risus, et ineptias exorcista cohibeat, aut contemnat: et circumstantes, qui pauci esse debent, admoneat ne hæc curent, neque ipsi interrogent obsessum; sed potius humiliter et enixè Deum pro eo precentur.

Exorcismos verò faciat ac legat cum imperio, et auctoritate, magna fide, et humilitate, atque fervore; et cum viderit spiritum valdè torqueri, tunc magis instet et urgeat; et quoties viderit obsessum in aliqua corporis parte commoveri, aut pungi, aut tumorem alicubi apparere, ibi faciat signum crucis, et aqua benedicta aspergat, quam exorcizando in promptu habeat.

Observet etiam ad quæverba dæmones magis contremiscant, et ea sæpius repetat; et quando pervenerit ad comminationem, eam iterum et sæpius proferat, semper pœnam augendo; ac si videat se proficere, in ipsa perseveret, per duas, tres, quatuor horas, et ampliùs, prout poterit, donec victoriam consequatur.

Caveat proinde exorcista ne ullam medicinam infirmo vel obsesso præbeat, aut suadeat; sed hanc curam medicis relinquat.

Mulierem exorcizans, semper secum habeat honestas personas, quæ obsessam teneant, dum exagitur a dæmonio, quæ quidem personæ sint patienti, si fieri potest, cognatione proximæ; atque honestatis memor, exorcista caveat ne quid dicat, vel faciat, quod sibi, aut aliis, occasio esse possit prævæ cogitationis.

Dùm exorcizat, utatur sacræ Scripturæ verbis potius, quàm suis, aut alienis; jubeatque dæmonem dicere, an detineatur in illo corpore ob aliquam operam magicam, aut malefica signa, vel instrumenta, quæ si obsessus ore sumpserit, evomat, vel si alibi extrà corpus fuerint, ea revelet, et inventa comburantur. Moneatur etiam obsessus, ut tentationes suas omnes exorcistæ patefaciat.

Si verò obsessus liberatus fuerit, moneatur, ut diligenter sibi caveat à peccatis, ne occasionem dæmoni præbeat in ipsum revertendi, ne fiant novissima hominis illius pejora prioribus.

Itaque sacerdos, sive alius exorcista, ritè confessus, aut saltem corde peccata sua detestans, peracto, si commodè fieri potest, SS. Missæ sacrificio, divinoque auxilio piis precibus implorato, superpelliceo et stola violacea, cujus extrema

pars ad obsessi collum circumponatur, indutus, et coram se habens obsessum ligatum, si fuerit periculum, eum, se, et astantes communiat signo Crucis, et aspergat aqua benedicta, et genibus flexis, aliis respondentibus, dicat Litanias ordinarias usque ad Preces exclusivè.

In fine Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Pater noster.....

v. Et ne nos inducas in tentationem ;

r. Sed libera nos à malo.

PSALMUS 53.

DEUS, in nomine tuo saluum me fac ; * et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam : * auribus percipe verba oris mei :

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quæsiérunt animam meam, * et non proposuérunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me : * et Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis ; * et in veritate tua disperde illos.

Voluntariè sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est :

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me, * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Gloria Patri, etc.

v. Saluum fac servum tuum,

r. Deus meus, sperantem in te.

v. Esto ei, Domine, turris fortitudinis,

r. A facie inimici.

v. Nihil proficiat inimicus in eo ;

r. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

v. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto ;

r. Et de Sion tuere eum.

v. Domine, exaudi orationem meam ;

r. Et clamor meus ad te veniat ;

v. Dominus vobiscum.

r. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut * hunc famulum tuum quem (vel hanc famulam tuam, quam) delictorum catena constringit, misratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Oratio.

DOMINE sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui illum refugam tyrannum et apostatam gehennæ ignibus deputasti, quique Unigenitum tuum in hunc mundum misisti, ut illum rugientem contereret, velociter attende, accelera, ut eripias hominem, ad imaginem et similitudinem tuam creatum, à ruina, et dæmonio meridiano. Da, Domine, terrorem tuum super bestiam, quæ exterminat vineam tuam. Da fiduciam servis tuis contra nequissimum draconem pugnare fortissimè, ne contemnat sperantes in te, et ne dicat, sicut in Pharaone, qui jam dixit: *Deum non novi, nec Israël dimitto.* Urgeat illum dextera tua potens discèdere † à famulo tuo N., (vel à famula tua N.,) ne diutius præsumat captivum tenere, quem tu ad imaginem tuam facere dignatus es, et in Filio tuo redemisti, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Deindè præcipiat dæmoni hunc in modum :

PRÆCIPIO tibi, quicumque es, spiritus immunde, et omnibus sociis tuis hunc Dei famulum obsidentibus, ut per mystéria Incarnationis, Passionis, Resurrectionis, et Ascensionis Domini nostri Jesu Christi, per missionem Spiritus Sancti, et per adventum ejusdem Domini nostri ad judicium, dicas mihi nomen tuum, diem, et horam exitus tui, cum aliquo signo, et ut mihi Dei ministro, licet indigno, prorsus in omnibus obedias: neque hanc creaturam Dei, vel circumstantes, aut eorum bona ullo modo offendas.

Deindè legantur super obsessum hæc Evangelia, vel unum, aut alterum.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Hæc dicens, signat se et obsessum in fronte, ore et pectore.

In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt; et sine ipso factum est nihil, quod factum est, in ipso vita erat, et vita erat lux hominum, et lux in ténébris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem venientem in

hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus, qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis, (et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre) plenum gratiæ et veritatis. R. Deo gratias.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Marc. 16. c.

In illo tempore : Dixit Jesus discipulis suis : Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creaturæ. Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit : qui verò non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur : In nomine meo dæmonia ejicient ; linguis loquentur novis ; serpentes tollent ; et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit : super ægros manus imponent, et benè habebunt.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Luc. 10. c.

In illo tempore : Reversi sunt septuaginta duo cum gaudio, dicentes ad Jesum : Domine, etiam dæmonia subiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis : Videbam Satanam sicut fulgur de cælo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones et super omnem virtutem inimici : et nihil vobis nocebit. Verumtamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subiciuntur : gaudete autem, quod nomina vestra scripta sunt in cælis.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Luc. 11. c.

In illo tempore : Erat Jesus ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cum ejecisset dæmonium, locutus est mutus. Et admiratæ sunt turbæ. Quidam autem ex eis dixerunt : In Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia. Et alii tentantes, signum de cælo quærebant ab eo. Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis : Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet : si autem et Satan in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus ? quia dicitis in Beelzebub ejicio dæmonia, filii vestri in quo ejiciunt ? Ideò ipsi judi-

ces vestri erunt. Porro si in digito Dei ejicio dæmonia, profectò pervenit in vos regnum Dei. Cùm fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet. Si autem fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, et spolia ejus distribuet.

v. Domine, exaudi orationem meam ;

r. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

r. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS Domine, Verbum Dei Patris, Christe Jesu, Deus et Dominus universæ creaturæ, qui sanctis Apostolis tuis dedisti potestatem calcandi super serpentes et scorpiones, qui inter cetera mirabilium tuorum præcepta dignatus es dicere : Dæmones effugate, cujus virtute motus tanquam fulgur de cælo Satanas cecidit, tuum sanctum Nomen cum timore et tremore suppliciter deprecor, ut indignissimo mihi servo tuo, data venia omnium delictorum meorum, constantem fidem, et potestatem donare digneris, ut hunc crudelem dæmonem, brachii tui sancti munitus potentia, fidenter et securus aggrediar, per te, Jesu Christe Domine Deus noster, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Deinde muniens se et obsessum signo Crucis, circumposita parte stola ad collum ejus, et dextera manu sua capiti ejus imposita, constanter, et magna cum fide dicat ea quæ sequuntur :

v. Ecce Crucem Domini ; fugite partes adversæ.

r. Vicit leo de tribu Juda, radix David.

v. Domine, exaudi orationem meam ;

r. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

r. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, et Pater Domini nostri Jesu Christi, invoco nomen sanctum tuum, et cleméntiam tuam supplex exposco, ut adversus hunc, et omnem immundum spiritum, qui vexat hoc plasma tuum, mihi auxilium præstare digneris. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum....r. Amen.

EXORCISMUS.

EXORCIZO te, immundissime spiritus, omnis incursio adversarii, omne phantasma, omnis légio, in nomine Domini nostri Jesu Christi † eradicare, et effugare ab hoc plasmate Dei †. Ipse tibi imperat, qui te de supérnis cœlorum in inferiora terræ demérge præcepit. Ipse tibi imperat, qui mari, ventis, et tempestatibus imperavit. Audi ergo, et time, Satana, inimice fidei, hostis géneris humani, mortis adductor, vitæ raptor, justitiæ declinator, malorum radix, fomes vitiorum, seductor hominum, proditor géntium, incitator invidiæ, origo avaritiæ, causa discordiæ, excitator dolorum: quid stas, et resistis, cum scias Christum Dominum vias tuas perdere? Illum métue, qui in Isaac immolatus est, in Joseph venumdatus, in agno occisus, in homine crucifixus, deinde inferni triumphator fuit. (*Sequentes Cruces fiant in fronte obsessi.*) Recède ergò in nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti: da locum Spiritui Sancto, per hoc signum Sanctæ † Crucis Jesu Christi Domini nostri, qui cum Patre, et eodem Spiritu Sancto vivit et regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

v. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te véniat,

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, conditor et defensor géneris humani, qui hominem ad imaginem tuam formasti, réspice super * hunc famulum tuum N. qui (*vel* hanc famulam tuam N. quæ) dolis immundi spiritus appetitur, quem (*vel* quam) vetus adversarius, antiquus hostis terræ, formidinis horrore circumvolat, et sensum mentis humanæ stupore défigit, terrore conturbat, et metu trépidi timoris exagitat. Repélle, Domine, virtutem diaboli, fallacesque ejus insidias amove: procul impius tentator aufugiat: sit nominis tui signo † (*in fronte*) famulus tuus munitus, et in animo tutus et corpore. (*Tres Cruces sequentes fiant in pectore damoniacti.*) Tu pectoris † hujus interna custodias. Tu viscera † regas. Tu cor † confirmes. In anima adversatriciæ potestatis tentaménta evanéscant. Da, Domine, ad hanc invocationem sanctissimi Nominis tui gratiam, ut qui hucusque terrébat, territus aufugiat, et victus abscédât, tibi que possit * hic famulus tuus et corde firmatus, et mente sincérus (*vel* hæc famula tua et corde firmata, et mente sincéra) débitum præbere famulatum. Per Dominum nostrum.—R. Amen.

EXORCISMUS.

ADJURO te, serpens antique, per Judicem vivorum et mortuorum, per factorem tuum, per factorem mundi, per eum, qui habet potestatem mittendi te in gehennam, ut * ab hoc famulo Dei N., qui (*vel* ab hac famula Dei N. quæ) ad Ecclesiæ sinum recurrit, cum metu, et exercitu furoris tui festinus discedas. Adjuro te iterum † (*in fronte*) non mea infirmitate, sed virtute Spiritus Sancti, ut ex eas ab hoc famulo Dei N., quem (*vel* ab hac famula Dei N., quam) omnipotens Deus ad imaginem suam fecit. Cede igitur, cede non mihi, sed ministro Christi. Illius enim te urget potestas, qui te Cruci suæ subjugavit. Illius brachium contremisce, qui devictis gemitibus inferni, animas ad lucem perduxit. Sit tibi terror corpus hominis † (*in pectore*), sit tibi formido imago Dei † (*in fronte*). Non resistas, nec moreris discedere ab homine isto, quoniam complacuit Christo in homine habitare. Et ne contemnendum putes, dum me peccatorem nimis esse cognoscis. Imperat tibi Deus †. Imperat tibi majestas Christi †. Imperat tibi Deus Pater †. Imperat tibi Deus Filius †. Imperat tibi Deus Spiritus † Sanctus. Imperat tibi Sacramentum Crucis †. Imperat tibi fides Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et ceterorum Sanctorum †. Imperat tibi Martyrum sanguis †. Imperat tibi continentia Confessorum †. Imperat tibi pia Sanctorum et Sanctarum omnium intercessio †. Imperat tibi Christianæ fidei mysteriorum virtus †. Exi ergo, transgressor; exi, seductor, plene omni dolo et fallacia, virtutis inimice, innocentium persecutor. Da locum, dirissime; da locum, impiissime; da locum Christo, in quo nihil invenisti de operibus tuis, qui te spoliavit, qui regnum tuum destruxit, qui te victum ligavit, et vasa tua diripuit, qui te projecit in tenebras exteriores, ubi tibi cum ministris tuis erit præparatus interitus. Sed quid, truculente, reniteris? quid, temerarie, detractas? Reus es omnipotenti Deo, cujus statuta transgressus es. Reus es Filio ejus Jesu Christo Domino nostro, quem tentare ausus es, et crucifigere præsumpsisti. Reus es humano generi, cui tuis persuasionibus mortis venenum propinasti.

Adjuro ergo te, draco nequissime, in nomine Agni † immaculati, qui ambulavit super aspidem et basiliscum, qui conculcavit leonem et draconem, ut discedas ab hoc homine † (*stat signum Crucis in fronte*), discedas ab Ecclesia Dei † (*stat signum Crucis super circumstantes*): contremisce, et effuge, invocato nomine Domini illius, quem inferi tremunt; cui Virtutes cælorum, et Potestates, et Do-

minationes subjectæ sunt; quem Chérubim et Séraphim indefessis vocibus laudant, dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth. Imperat tibi Verbum † caro factum. Imperat tibi natus † ex Virgine. Imperat tibi Jesus † Nazarénus, qui te, cum discipulos ejus contemneres, elisum, atque prostratum exire præcepit ab homine; quo præsentē, cum te ab homine separasset, nec porcorum gregem ingredi præsumébas. Recède ergo nunc adjuratus in nomine † ejus ab homine, quem ipse plasmavit. Durum est tibi velle resistere †. Durum est tibi contra stimulum calcitrare †. Quia quanto tardius exis, tanto magis tibi supplicium crescit, quia non homines contemnis, sed illum, qui dominatur vivorum et mortuorum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem.

R. Amen.

v. Domine, exaudi orationem meam;

R. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS cœli, Deus terræ, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Virginum, Deus, qui potestatem habes donare vitam post mortem, réquiem post laborem, quia non est alius Deus præter te, nec esse poterit verus, nisi tu, Creator cœli et terræ, qui verus Rex es, et cujus regni non erit finis, humiliter majestati gloriæ tuæ supplico, ut hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) de immundis spiritibus liberare dignéris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

EXORCISMUS.

ADJURO ergò te, omnis immundiissime spiritus, omne phantasma, omnis incursio satanæ, in nomine Jesu Christi † Nazareni, qui post lavacrum Jordanis, in desertum ductus est, et te in tuis sedibus vicit, ut quem ille de limo terræ ad honorem gloriæ suæ formavit, tu desinas impugnare; et in homine miserabili non humanam fragilitatem, sed imaginem omnipotentis Dei contremiscas. Cede ergò Deo †, qui te, et malitiam tuam in Pharaone, et in exercitu ejus per Moysen servum suum in abyssum demersit. Cede Deo †, qui te per fidelissimum servum suum David de Rege Saule spiritualibus canticis pulsum fugavit. Cede Deo †, qui te in Juda Iscariote proditore damnavit. Ille enim te divinis † verberibus tangit, in cujus conspectu cum tuis legio-

nibus tremens et clamans dixisti : *Quid nobis et tibi, Jesu Fili Dei altissimi? Venisti huc ante tempus torquere nos?* Ille te perpetuis flammis urget, qui in fine temporum dicturus est impiis : *Discedite à me, maledicti, in ignem æternum, qui paratus est diabolo, et angelis ejus.* Tibi enim, impie, et angelis tuis vermes erunt, qui numquam moriuntur. Tibi et angelis tuis inextinguibile præparatur incendium ; quia tu es princeps maledicti homicidii, tu auctor incestus, tu sacrilegorum caput, actionum pessimarum magister, tu hæreticorum doctor, tu totius obscenitatis inventor. Exi ergò †, impie, exi †, scelerate, exi cum omni fallacia tua, quia hominem templum suum esse voluit Deus. Sed quid diutius moraris hic ? Da honorem Deo Patri omnipotenti †, cui omne genu flectitur. Da locum Domino Jesu Christo †, qui pro homine Sanguinem suum speratissimum fudit. Da locum Spiritui † Sancto, qui per beatum Apostolum suum Petrum te manifestè stravit in Simone mago, qui fallaciam tuam in Anania et Saphira condemnavit, qui te in Herode rege, honorem Deo non dante, percussit, qui te in mago Elyma per Apostolum suum Paulum cæcitatibus caligine perdidit, et eundem de Pythonissa verbo imperans exire præcepit. Discede ergo nunc †, discede †, eductor. Tibi eremus sedes est, tibi habitatio serpens est : humiliare, et prosterne. Jam non est differendi tempus. Ecce enim Dominator Dominus proximat citò, et ignis ardebit ante ipsum, et præcedet, et inflammabit in circuitu inimicos ejus. Si enim hominem fefelleris, Deum non poteris irridere. Ille te ejicit, cujus oculis nihil occultum est. Ille te expellit, cujus virtuti universa subjecta sunt. Ille te excludit, qui tibi, et angelis tuis præparavit æternam gehennam ; de cujus ore exhibit gladius acutus, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

Prædicta omnia, quatenus opus fuerit, repeti possunt, donec obsessus sit omninò liberatus.

Juvabit præterea plurimum hæc, quæ infrà notantur, super obsessum devotè dicere, sæpeque repetere.

Pater noster...Ave Maria...Credo...

Canticum B. Mariæ Virginis. Luc., i.

MAGNIFICAT anima mea Dominum ;

Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ : ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est : et sanctum Nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies, timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, recordatus misericordiæ suæ;

Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini ejus in sæcula.

Gloria Patri, etc.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BENEDICTUS Dominus Deus Israël, quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ :

Et erexit cornu salutis nobis, in domo David pueri sui :

Sicut locutus est per os Sanctorum, qui à sæculo sunt, Prophetarum ejus :

Salutem ex inimicis nostris, et de manu omnium qui oderunt nos :

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, et memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis :

Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi,

In sanctitate, et justitia coram ipso omnibus diebus nostris.

Et tu, puer, Propheta Altissimi vocaberis: præbis enim ante faciem Domini parare vias ejus ;

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus visitavit nos oriens ex alto ;

Illuminare his qui in tenebris, et in umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Gloria Patri, etc.

Symbolum S. Athanasii.

QUICUMQUE vult salvus esse, ante omnia opus est, ut teneat Catholicam fidem,

Quam nisi quisque integram inviolatamque servaverit: absque dubio in æternum peribit.

Fides autem Catholica hæc est : ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in unitate veneremur,

Neque confundentes personas, neque substantiam separantes ;

Alia est enim persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti ;

Sed Patris, et Filii, et Spiritus Sancti una est divinitas, æqualis gloria, cœterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, talis Spiritus Sanctus.

Increatus Pater, increatus Filius, increatus Spiritus Sanctus.

Immensus Pater, immensus Filius, immensus Spiritus Sanctus.

Æternus Pater, æternus Filius, æternus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres æterni, sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec tres immensi, sed unus increatus, et unus immensus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius : omnipotens Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes : sed unus omnipotens.

Ita Deus Pater, Deus Filius, Deus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Dii : sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dominus Filius : Dominus Spiritus Sanctus.

Et tamen non tres Domini : sed unus est Dominus.

Quia sicut singillatim unamquamque personam Deum ac Dominum confiteri Christiana veritate compellimur : ita tres Deos aut Dominos dicere Catholica religione prohibemur.

Pater à nullo est factus : nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est : non factus, nec creatus, sed genitus.

Spiritus Sanctus à Patre et Filio non factus, nec creatus, nec genitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres ; unus Filius, non tres filii : unus Spiritus Sanctus, non tres Spiritus Sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil majus aut minus : sed totæ tres personæ cœternæ sibi sunt, et consubstantiales,

Ita ut per omnia, sicut jam supra dictum est : et unitas in Trinitate, et Trinitas in unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse : ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad æternam salutem : ut incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus et confiteamur, quia Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus et homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula genitus; et homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo, ex anima rationali, et humana carne subsistens.

Æqualis Patri secundum divinitatem: minor Patre secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit, et homo: non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversione divinitatis in carnem: sed assumptione humanitatis in Deum.

Unus omnino non confusione substantiæ: sed unitate personæ.

Nam sicut anima rationalis, et caro unus est homo: ita Deus, et homo unus est Christus;

Qui passus est pro salute nostra: descendit ad inferos: tertia die resurrexit à mortuis:

Ascendit ad cœlos: sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Ad cuius adventum omnes homines resurgere habent cum corporibus suis: et redditori sunt de factis propriis rationem;

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam æternam: qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica: quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, salvus esse non poterit.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS.

Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium meum: Deus meus, sperabo in eum:

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium: et à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi: et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis à timore nocturno,

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris, ab incursu, et dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, et decem millia à dextris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis: et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea: altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum : et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te : ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te : ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis : et conculcabis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum : protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, et glorificabo eum ;

Longitudine dierum replebo eum : et ostendam illi salutare meum.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 67.

EXURGAT Deus, et dissipentur inimici ejus : et fugiant qui oderunt eum, à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant : sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei : et delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus : iter facite ei, qui ascendit super occasum : Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus : turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, et judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo : Deus, qui inhabitare facit unius moris in domo.

Qui educit victos in fortitudine : similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulchris.

Deus cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto.

Terra mota est : etenim cœli distillaverunt à facie Dei Sinai, à facie Dei Israel.

Pluviam voluntariam segregabis Deus hæreditati tuæ : et infirmata est, tu vero perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea ; parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.

Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute multa. Rex virtutum dilecti dilecti : et speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargentatæ : et posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit cœlestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon : mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis : utquid suspicamini montes coagulatos ?

Mons, in quo benaplacitum est Deo habitare in eo : etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium : Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem : accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie : prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi : et Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum* suorum : verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus : ex Basan convertam : convertam in profundum maris.

Ut intingatur pes tuus in sanguine ; lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus : ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Prævenierunt principes conjuncti psallentibus : in medio juvenularum tympanistiarum.

In ecclesiis benedicite Deo Domino, de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescentulus, in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum : principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda, Deus, virtuti tuæ : confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem : tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum : ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes, quæ bella volunt. Venient legati ex Ægypto : Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantate Deo : psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super cælum cæli : ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtutis ; date* gloriam Deo super Israel : magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in Sanctis suis : Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suæ : benedictus Deus.

Gloria Patri, etc.

Psalmus 69. Deus, in adjutorium meum intende, etc. fol. 97.

Psalmus 53. Deus in nomine tuo, etc., fol. 218.

Psalmus 117. Confitemini Domino, etc., fol. 118.

PSALMUS 34.

JUDICA, Domine, nocentes me : expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum : et exurge in adjutorium mihi.

Effunde frameam, et conclude adversus eos, qui persequuntur me : dic animæ meæ : salus tua ego sum.

Confundantur et reveantur : quærentes animam meam.

Avertantur retrorsum, et confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante faciem venti : et Angelus Domini coarctans eos.

Fiat via illorum tenebræ et lubricum : et Angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui : supervacuè exprobraverunt animam meam.

Veniat illi laqueus, quem ignorat ; et captio, quam abscondit, apprehendat eum : et in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino : et delectabitur super salutare suo.

Omnia ossa mea dicent : Domine, quis similis tibi ?

Eripiens inopem de manu fortiorum ejus : egenum et pauperem à diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui : quæ ignorabam, interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis : sterilitatem animæ meæ.

Ego autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio.

Humiliabam in jejuniio animam meam : et oratio mea in sinu meo convertetur.

Quasi proximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacui : quasi lugens et contristatus, sic humiliabar.

Et adversum me lætati sunt, et convenerunt : congregata sunt super me flagella, et ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti, tentaverunt me ; subsannaverunt me subsannatione : frenduerunt super me dentibus suis.

Domine, quandò respicies : restitue animam meam à malignitate eorum, à leonibus uncam meam.

Confitebor tibi in Ecclesia magna : in populo gravi laudabo te.

Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi iniquè : qui oderunt me gratis, et annuunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacificè loquebantur : et in iracundia terræ loquentes, dolos cogitabant.

Et dilataverunt super me os suum : dixerunt : Euge, euge, viderunt oculi nostri.

Vidisti, Domine, ne sileas : Domine, ne discedas à me.

Exurge, et intende iudicio meo : Deus meus et Dominus meus in causam meam.

Judica me secundum justitiam tuam, Domine Deus meus : et non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis : Euge, euge, animæ nostræ nec dicant : Devoravimus eum.

Erubescant et revereantur simul : qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione et reverentia : qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justitiam meam : et dicant semper : Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditabitur justitiam tuam : tota die laudem tuam.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 80.

IN te, Domine, speravi, non confundar in æternum : in justitia tua libera me.

Inclina ad nos aurem tuam : accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii : ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu : et propter nomen tuum deduces me, et enutries me.

Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi : quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum : redemisti me, Domine Deus veritatis.

Odisti observantes vanitates : supervacuè.

Ego autem in Domino speravi : exultabo, et lætabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam : salvasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici : statuisti in loco spatioso pedes meos.

Miserere mei, Domine, quoniam tribulor : conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, et venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea : et anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea : et ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium et vicinis meis valde : et timor notis meis.

Qui videbant me, foras fugerunt à me: oblivioni datus sum tanquam mortuus à corde.

Factus sum tanquam vas perditum; quoniam audiui vituperationem multorum commorantium in circuitu,

In eo dum convenirent simul adversum me: accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi, Domine; dixi: Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum: et à persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua: Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii, et deducantur in infernum: muta fiant labia dolosa.

Quæ loquuntur adversus justum iniquitatem, in superbia, et in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te.

Perfecisti eis qui sperant in te, in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ, à conturbatione linguarum.

Benedictus Dominus: quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: Projectus sum à facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meæ: dum clamarem ad te.

Diligite Dominum, omnes Sancti ejus: quoniam veritatem requirit Dominus, et retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in Domino.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 21.

DEUS, Deus meus, respice in me; quare me dereliquisti? longè à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies: et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, laus Israël.

In te speraverunt patres nostri: speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: in te speraverunt, et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, et non homo : opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me; locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum : salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre : spes mea ab uberibus matris meæ ; in te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu : ne discesseris à me.

Quoniam tribulatio proxima est : quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi : tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum : sicut leo rapiens et rugiens.

Sicut aqua effusus sum : et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens : in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit faucibus meis : et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi : concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas et pedes meos : dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt, et inspexerunt me : dividerunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum à me : ad defensionem meam conspice.

Erue à framea, Deus, animam meam : et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis : et à cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis : in medio Ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum : universum semen Jacob, glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israël : quoniam non sprexit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam à me : et cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna : vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, et saturabuntur, et laudabunt Dominum, qui requirunt eum : vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur et convertentur ad Dominum : universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus : universæ familiæ gentium.

Quoniam Domini est regnum : et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt, et adoraverunt omnes pingues terræ : in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet : et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura ; et annuntiabunt cœli justitiam ejus populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 3.

DOMINE, quid multiplicati sunt qui tribulant me ? multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ : Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es : gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi : et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum ; et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me : exurge, Domine ; salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa : dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus : et super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 10.

IN Domino confido : quomodo dicitis animæ meæ : Transmigre in montem sicut passer ?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum : paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti destruxerunt : justus autem quid fecit ?

Dominus in templo sancto suo : Dominus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt : palpebræ ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum, et impium : qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos : ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit : æquitatem vidit vultus ejus.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 12.

USQUEQUÒ, Domine, oblivisceris me in finem? usquequò avertis faciem tuam à me?

Quandiu ponam consilia in anima mea: dolorem in corde meo per diem?

Usquequò exaltabitur inimicus meus super me? respice, et exaudi me, Domine, Deus meus.

Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte: nequando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero: ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo Domino, qui bona tribuit mihi: et psallam nomini Domini altissimi.

Gloria Patri, etc.

Oratio post liberationem.

ORAMUS te, Deus omnipotens, ut spiritus iniquitatis amplius non habeat potestatem * in hoc famulo tuo N. (vel famula tua N.), sed ut fugiat, et non revertatur: ingreditur * in eum (vel in eam), Domine, te iubente, bonitas et pax Domini nostri Jesu Christi, per quem redempti sumus, et ab omni malo non timeamus, quia Dominus nobiscum est: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

FORMULÆ SCRIBENDÆ

IN LIBRIS HABENDIS A PAROCHIS.

LIBER Baptizatorum habeatur in Ecclesiis, in quibus confertur Baptisma.

LIBER Confirmatorum habeatur in Ecclesiis, in quibus confertur Chrisma.

LIBER Matrimoniorum.

LIBER Status animarum.

LIBER Defunctorum habeatur etiam in omnibus Ecclesiis, in quibus defuncti sepeliuntur.

Hi tres habeantur à quolibet Parocho.

Advertat in primis Parochus, ut in libris tam Baptizatorum, et Confirmatorum, quam Matrimoniorum et Defunctorum, exprimat semper non solum nomen personarum, quæ ibi nominantur, sed etiam familiam.

FORMA DESCRIBENDI BAPTIZATOS IN PRIMO LIBRO.

ANNO Domini... die... mensis... ego N. Parochus hujus Ecclesiæ S. N. civitatis, *vel* loci N. baptizavi infantem natum die.. (*vel* natam) ex N. et N. conjugibus hujus parochiæ, *vel* Parochiæ S. N. et ex tali patria, et familia, cui impositum est nomen N. Patrini fuerunt N. filius N. ex parochia, *seu* loco N., et N. conjux N., filia N. ex parochia, *seu* loco N.

Si infans non fuerit ex legitimo matrimonio natus, nomen saltem alterius parentis, de quo constat, scribatur (omnis tamen infamiæ vitetur occasio): si verò de neutro constat, ità scribatur: Baptizavi infantem, cujus parentes ignorantur, natum die... ut suprà.

Si expositus sit infans, exprimat^rur qno die, ubi, et à quo repertus, et quot dierum verisimiliter sit; et baptizetur sub conditione, si ignoratur fuisse baptizatum.

Si infans domi ob imminens mortis periculum baptizatus sit, tunc ità scribatur:

Anno... die... mensis... natus est N. filius N. et N. conjugum, etc., *ut suprà*, quem ob imminens mortis periculum, in domo ritè baptizavit N. obstetrix probata, *vel* N. filius N., ut mihi retulit N.

Si supervixerit infans, et ei adhibitæ sint in Ecclesia sacræ cæremoniæ, ità addatur:

Die... ejusdem mensis ad Ecclesiam portatus est infans prædictus, ipsique ego Parochus sacras cæremonias et preces adhibui, et N. nomen imposui.

Si fortè non Parochus, sed alius baptizaverit, id exprimat^rur.

Si fuerit baptizatus sub conditione: Si non es baptizatus..., id pariter exprimat^rur.

FORMA DESCRIBENDI CONFIRMATOS IN SECUNDO LIBRO.

ANNO... die... mensis... qui fuit dies... N. filius N. et N. conjugum, (*vel* N. filia N.) (*et si fuerit nupta, addatur uxor N.*) Sacramentum Confirmationis accepit à Reverendissimo Domino nostro N. Episcopo N. in Ecclesia S. N. civitatis *vel* loci N. Compater fuit N. filius N. Parochiæ S. N. civitatis *vel* loci N.

Marium descriptio in una pagina, seu prima facie folii; fœminarum verò in altera sejunctim notetur.

Si confirmatus non constet, an ex legitimo Matrimonio genitus sit, vel Parentes ignorentur, servetur quod in libro Baptizatorum præscriptum est.

FORMA SCRIBENDI CONJUGATOS IN TERTIO LIBRO.

ANNO... die... mensis... denuntiationibus præmissis tribus continuis diebus festivis, quarum prima die... secunda die... tertia die... inter Missæ Parochialis solemnia habita est, nulloque legitimo impedimento detecto, ego N. Rector hujus Ecclesiæ Parochialis N. civitatis *vel* loci N. filium N. Parochiæ S. N., et N. filiam N. *seu* relictamque N. (*si fuerit vidua*) hujus, *seu* Parochiæ S. N., in Ecclesia N., interrogavi, eorumque mutuo consensu habito, solemniter per verba de præsentī Matrimonio conjunxi, præsentibus testibus notis N. filio N. qui habitat in Parochia S. N. et N. filio N. etc., postea eis ex ritu S. Matris Ecclesiæ (*si tamen nuptias benedixerit*), in Missæ celebratione benedixi.

Si unus ex his, qui Matrimonium contrahere voluerint, alterius Parochiæ fuerit, antequam admittatur, Parochus, in cujus Ecclesia Matrimonium celebrari debet, denuntiationum in ejus Parochia ritè factarum fidem scriptam habeat, quæ asservetur, et res tota exprimitur in ipsomet libro Matrimoniorum, hac ratione :

Denuntiationes hujus Matrimonii factæ sunt etiam à R. D. N. Parocho Ecclesiæ S. N. sub cujus cura dictus N. *vel* dicta N. habitat, ut ex ipsius Parochi scripto servato apud me apparet. Denuntiationum autem prima facta est die... secunda die... tertia die inter Missæ Parochialis solemnia, nullumque impedimentum canonicum detectum est.

Si autem alteruter sit diversæ diœcesis, testimonium Parochi affirmantis denuntiationes esse ritè præstitas, nullius roboris censeatur, nisi ab Episcopo, vel ab ejus Vicario Generali illius diœcesis subscriptione et sigillo comprobatum, et ab Episcopo, seu ejus Vicario loci, ubi contrahitur Matrimonium, recognitum sit, ab eoque licentia contrahendi fuerit obtenta.

Ubi verò Ordinarii concessu (quod scripto constare debet) denuntiationes aliquæ differendæ, aut omit- tendæ interdum sint, ità notentur :

Anno Domini... die... mensis... denuntiationum una die festo ritè facta, reliquis verò dilatis post Matrimonii celebrationem ex facultate scripto concessa à Reverendissimo N. seu Vicario N. sub die... datis, etc., infrascripti tenoris, quam penes me servo cum aliis hujusmodi facultatibus, nulloque prorsus impedimento allato, Ego, etc., *ut suprà.*

Denuntiationes verò, quæ post contractum Matrimonium fiant, ità scribantur.

Anno... die... mensis... qui fuit festus, etc., et sequenti, qui fuit Dominicus, etc., ejusdem mensis, Ego N. Rector hujus Ecclesiæ S. N., inter Missarum solemnias, denuntiationes habui Matrimonii jam prævia opportuna dispensatione initi inter N. et N. die prima hujus mensis; nullum tamen canonicum impedimentum ab aliquo allatum est, quominus hujusmodi Matrimonium ratum, ac firmum esse debeat.

Si autem denuntiationes omnes omittendæ sint, aut differendæ, ità scribatur :

Denuntiationibus omnibus omissis, *vel* dilatis, etc., ex facultate, etc., Ego Rector N., etc., *ut suprà.*

Ceterùm si alteri presbytero ab ordinario, vel à parrocho ipso facultas facta sit conjungendi aliquos, id in libro proprii parrochi sic adnotetur ipsius parrochi manu :

N. Presbyter, *vel* Capellanus Ecclesiæ N. de licentia Reverendissimi Episcopi N. seu N. ejus Vicarii loci N., aut mea, quæ penes me extat, N. filium N. et N. etc., in Matrimonium conjunxit, etc., *ut suprà.* Et ego N. Parochus N. subscripsi, et testor rem ità se habere.

Quòd si ex denuntiationibus compertum sit, conjuges aliquo consanguinitatis, aut affinitatis gradu conjunctos esse, et nihilominus ad contrahendum fuerit cum ipsis Apostolica auctoritate dispensatum, adnotetur gradus consanguinitatis, vel affinitatis dispen-

sata, et compendium decreti super ea relati, cum die, et anno, ac Notarii de illo rogati nomine hoc modo.

Anno Domini... die... mensis... præmissis denuntiationibus, ac comperto impedimento secundi, *vel tertii, aut quarti gradus consanguinitatis, vel affinitatis, seu alio quovis, etc.*, inter N. et N. etc., obtentoque per eos Apostolicæ Sedis mandato de dispensando, et cum eis per Reverendissimum Episcopum N. auctoritate dispensato sub die... anno... ut constat ex Actis Notarii officii prædicti Episcopi, eos Matrimonio conjunxi, etc., *ut in prædicta formula.*

Denuntiationes autem factæ in diversis parochiis, sponsi videlicet et sponsæ, ab utroque paroco in libro notari debent, etiam si Matrimonium non sequatur.

FORMA DESCRIBENDI STATUM ANIMARUM IN

QUARTO LIBRO.

Familia quæque distinctè in libro notetur, intervallo relicto ab unaquaque ad alteram subsequentem, in quo singillatim scribantur nomen, cognomen, ætas singulorum, qui ex familia sunt, vel tanquam advenæ in ea vivunt.

Qui verò ad sacram Communionem admissi sunt, hoc signum C. in margine è contra habeant.

Qui Sacramento Confirmationis sunt muniti, hoc signum habeant Chr.

Qui ad alium locum habitandum accesserint, eorum nomina subducta linea notentur.

Hac igitur ratione fiat, videlicet:

Anno... die... mensis... in via, seu platea, seu pago, in propriis ædibus Pauli N., *vel in ædibus N. à Paulo conductis habitant.*

Chr. Paulus N. Petri filius, annorum, etc.

Chr. Apollonia ejus uxor, filia Jacobi N., annorum, etc.

C. Dominicus eorum filius, annorum, etc.

C. Lucia eorum filia, annorum, etc.

C. Chr. Antonius filius N. famulus, annorum, etc.

C. Catharina N. filia N. ancilla, annorum, etc.

✠ *Martinus filius N., annorum, etc.*

FORMA DESCRIBENDI DEFUNCTOS IN QUINTO LIBRO.

Describatur quis, et quæ, et cui Sacramenta ministraverit, quando quis mortuus fuerit, et ubi sepultus, quod hoc pacto fieri poterit :

Anno... die... mensis... N. filius, *vel* filia N. ex loco N. ætatis N. (*si hæc sciri possunt*) in domo N. in communione S. Matris Ecclesiæ animam Deo reddidit, cujus corpus die... sepultum est in Ecclesia S. N., mihi N., *vel* N. Confessario probato confessus die... sanctissimoque Viatico refectus die... et sacri Olei unctione roboratus etiam per me, die... etc.

INDEX.

	Pag.
SUMMI Pontificis Bulla.....	v
De iis, quæ in Sacramentorum administratione generaliter servanda sunt.....	1
De Sacramento Baptismi ritè administrando.....	4
Ordo Baptismi parvulorum.....	12
De Baptismo adultorum.....	22
Ordo Baptismi adultorum.....	24
Ordo supplendi omissa super baptizatum.....	48
Ritus servandus, cum Episcopus baptizat.....	51
Benedictio Fontis Baptismi extra Sabbatum Sanctum Paschæ, et Pentecostes, cum aqua consecrata non habetur.....	52
De Sacramento Pœnitentiæ.....	56
Ordo ministrandi Sacramentum Pœnitentiæ.....	57
De absolutione ab Excommunicatione in foro exteriori...	60
Ritus absolvendi excommunicatum jam mortuum.....	62
De modo absolvendi à Suspensione, vel ab Interdicto extra vel intra Sacramentalem Confessionem, et dispensandi ab Irregularitate.....	63
De sanctissimo Eucharistiæ Sacramento.....	65
Ordo ministrandi sacram Communionem.....	66
De communionem Paschali.....	69
De Communionem infirmorum.....	70
De Sacramento Extremæ Unctionis.....	76
Ordo ministrandi Sacramentum Extremæ Unctionis....	78
Ritus benedictionis apostolicæ in articulo mortis a sacerdotibus ad id delegatis impertiendæ.....	85
Septem Psalmi pœnitentiales et Litanie.....	88
De Visitatione, et cura infirmorum.....	100
Modus juvandi morientes.....	105
Ordo commendationis animæ.....	107
De Exequiis.....	125
Quibus non liceat dare Ecclesiasticam sepulturam.....	126
Exequiarum ordo.....	127
De Officio faciendo in Exequiis, absente corpore defuncti, et in die tertio, septimo, trigesimo, et anniversario..	134
De Exequiis parvulorum.....	138
Ordo sepeliendi parvulos.....	139
De Sacramento Matrimonii.....	146
Ritus celebrandi Matrimonii Sacramentum.....	148
De Benedictione mulieris post partum.....	153
De Benedictionibus regulæ generales.....	155
Ordo ad faciendam Aquam benedictam.....	155
Benedictio Candelarum extra diem Purificationis B. Mariæ Virginis.....	158
Benedictio Domorum in Sabbato sancto Paschæ.....	159

Pag.		Pag.
.....	Alia Benedictio Domorum alio tempore facienda cum as-	
ene-	persione aquæ benedictæ.....	160
.....	Benedictio Loci.....	161
.....	Benedictio Domus novæ.....	161
.....	Benedictio Thalami.....	162
.....	Benedictio novæ Navis.....	162
.....	Benedictio communis super fruges et vineas.....	163
.....	Benedictio Agni Paschalis.....	164
.....	Benedictio Ovorum.....	164
.....	Benedictio Panis.....	165
.....	Benedictio novorum Fructuum.....	165
.....	Benedictio ad quodcumque comestibile.....	165
.....	Benedictiones ab episcopis, vel aliis facultatem habentibus faciendæ.....	166
.....	Benedictio sacerdotalium Indumentorum.....	166
.....	Benedictio Mapparum, seu Linteaminum Altaris.....	167
.....	Benedictio Corporalium.....	168
.....	Benedictio Tabernaculi seu Vasculi pro SS. Eucharistia conservanda.....	169
.....	Benedictio novæ Crucis.....	169
.....	Benedictio Imaginum J. C. D. N., B. M., et aliorum Sanctorum.....	170
.....	Ritus benedicendi et imponendi primum lapidem pro Ecclesia ædificanda, servandus à Sacerdote facultatem habente ab Episcopo.....	171
.....	Ritus benedicendi novam Ecclesiam, seu Oratorium publicum, ut ibi sanctissimum Missæ Sacrificium celebrari possit.....	177
.....	Ritus reconciliandi Ecclesiam violatam, si nondum erat ab Episcopo consecrata.....	183
.....	Ritus benedicendi novum Cœmeterium per Sacerdotem ab Episcopo delegatum.....	186
.....	Ordo reconciliandi Cœmeterium, sive Ecclesiæ contiguum sit, sive separatum, ubi Ecclesia non est polluta....	188
.....	De Processionibus.....	190
.....	Ordo servandus in Litaniarum majorum Processione.....	191
.....	De Processione ad petendam pluviam.....	192
.....	De Processione ad postulandam serenitatem.....	194
.....	Preces ad repellendam tempestatem.....	196
.....	Preces dicendæ tempore penuriæ et famis.....	198
.....	Processio tempore mortalitatis et pestis.....	199
.....	Preces dicendæ in Litiis tempore belli.....	200
.....	Processio in quacumque tribulatione.....	204
.....	Preces dicendæ in Processione pro gratiarum actione....	207
.....	De Processione in translatione sacrarum Reliquiarum insignium.....	213
.....	De exorcizandis obsessis à dæmonio.....	215
.....	Formulae scribendæ in libris habendis à Parochis.....	237

APPENDIX

COMPENDIO RITUALIS ROMANI

AD USUM

DIÆCESUM PROVINCIAE QUEBECENSIS.

FORMULA BREVIS

Conficiendæ aquæ Baptismalis, præscripta à Concilio Baltimorensi Provinciali primo et à Pio Papa VIII. approbata, ad usum Missionariorum Americæ Septentrionalis.

BENEDICTIO FONTIS SEU AQUÆ BAPTISMALIS.

EXORCIZO te, creatura aquæ, in nomine Dei Patris omnipotentis ✠, et in nomine Jesu Christi ✠ Filii ejus Domini nostri, et in virtute Spiritus ✠ Sancti. Exorcizo te, omnis virtus adversarii diaboli: ut omnis phantasia eradicetur, ac effugatur ab hac creatura aquæ, et fiat fons aquæ salientis in vitam æternam; ut qui ex ea baptizati fuerint, fiant templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eis in remissionem peccatorum: in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. R. Amen.

OREMUS.

DOMINE sancte, Pater omnipotens, æternæ Deus, aquarum spiritualium sanctificator, te suppliciter deprecamur ut hoc ministerium humilitatis nostræ respicere digneris, et super has aquas, abluendis et vivificandis hominibus præparatas, Angelum sanctitatis emittas, ut peccatis prioris vitæ ablutis, reatque deterso, purum sacro Spiritu habitaculum regenerationibus procuret. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Infundat deinceps Sanctum Oleum in aquam, in modum Crucis, dicens :

Conjunctio Olei unctionis, et aquæ Baptismatis, sanctificetur et fœcundetur. In nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. R. Amen.

Deindè Chrisma aquæ infundat, in modum crucis, et dicat :

Conjunctio Chrismatis sanctificationis, et Olei unctionis, et aquæ Baptismatis, sanctificetur et fœcundetur. In nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. R. Amen.

Denique dicat, benedicens ipsam aquam :

Sanctificetur et fœcundetur Fons iste, et ex eo renascentes. In nomine Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti. R. Amen.

BENEDICTIO INFANTIUM ÆGROTANTIUM.

Sacerdos, indutus superpelliceo et stola albi coloris, intrans in cubiculum infantis ægrotantis, dicet :

V. Pax huic domui,

R. Et omnibus habitantibus in ea.

Postea asperget aqua benedicta ægrotum, lectum, ac cubiculum ejus, dicens antiphonam :

V. Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor ;

R. Lavabis me, et super nivem dealbabor.

Tum, cum ministris suis dicet psalmum : Laudate, pueri, Dominum, etc., pag. 139.

Deindè canticum trium puerorum : Benedicite, omnia opera Domini, Domino, etc., pag. 144.

V. Ex ore infantium et lactentium,

R. Perfecisti laudem tuam, Domine.

V. Domine, exaudi orationem meam ;

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cui cuncta adolescent, et per quem adulta firmantur, extende dexteram tuam super hunc famu-

lum tuum (*vel* hanc famulam tuam) (*vel* hos famulos tuos) (*vel* has famulas tuas) in tenera ætate languentem (*vel* languentes) quatenus vigore sanitatis recepto ad annorum perveniat (*vel* perveniant) plenitudinem, et tibi fidele gratumque obsequium præstare mereatur (*vel* mereantur). Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Benedictio Dei Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus Sancti descendat super te (*vel* super vos) et maneat semper. R. Amen.

Si infans allatus fuerit in ecclesiam, versus : Pax vobis, non dicitur.

Si vero parentes attulerint ad ecclesiam puerum ægotantem ut super eo legatur evangelium, sacerdos, indutus, ut suprà dictum est, ponet extremitatem stolæ super caput ejus, evangeliumque recitabit modo sequenti.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Initium Sancti Evangelii secundum Joannem.

R. Gloria tibi, Domine.

In principio erat Verbum, etc., p. 219.

Post Evangelium benedicet puerum, dicens :

Benedictio Dei Patris ✠, et Filii ✠, et Spiritus ✠ Sancti descendat super te, et maneat semper.

R. Amen.

Deindè porriget extremitatem stolæ deosculandam puero, ipsumque asperget aqua benedicta, dicens :

Aspergat te Deus rore gratiæ suæ, in vitam æternam. R. Amen.

BENEDICTIO PECORUM ÆGROTANTIUM.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

MISERICORDIAM tuam, Domine, supplices exoramus, ut animalia, quæ gravi infirmitate vexantur,

in nomine tuo, atque tua bene ✠ dicta virtute sanentur; extingatur omnis diaboli potestas: et ne ulterius ægrotent, tu eis sis protectio vitæ, et remedium sanitatis. Qui vivis et regnas per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Sacerdos asperget pecora aqua benedicta.

BENEDICTIO SEMINUM.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

TE, Domine, petimus et rogamus, ut hos fructus ✠ seminum tuis oculis serenis, hilarique vultu respicere digneris, sicut testatus es Moysi famulo tuo in terra Ægypti, dicens: dic filiis Israël, cum ingressi fuerint terram promissionis, quam eis Dominus Deus dabit, ut primitias frugum suarum offerant Sacerdotibus, et erunt benedicti: ita, et nos oramus, auxilium misericordiæ tuæ super fructus seminum, ut non grando occidat, non turbo subvertat, non tempestas detundat, non aëris inundatio exterminet, sed incolumes semper propter usum animarum et corporum ad plenissimam maturitatem perducere digneris. Per Christum Dominum nostrum etc.

Sacerdos aqua benedicta asperget semina.

BENEDICTIO PRO RE QUACUMQUE.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cujus verbo sanctificantur omnia, bene ✠ dictionem tuam effunde super creaturam istam (*vel* creaturas istas) et præsta, ut quisquis ea (*vel* eis) secundum legem, et voluntatem tuam cum gratia-

rum actione usus fuerit, per invocationem Sanctissimi Nominis tui, corporis sanitatem, et animæ tutelam, te auctore percipiat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deindè illam (vel illas) sacerdos aspergit aqua benedicta.

BENEDICTIO CORONARUM PRECARIARUM VEL ROSA-
RIORUM ET NUMISMATUM IN HONOREM
B. M. VIRGINIS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,
R Qui fecit cælum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

OMNIPOTENS et misericors Deus, qui propter eximiam charitatem tuam, qua dilexisti nos, Filium tuum Unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum de cælis in terram descendere, et de Beatæ Virginis Mariæ Dominæ nostræ utero sacratissimo, angelo nuntiante, carnem suscipere, crucemque et mortem subire, et tertia die à mortuis gloriosè resurgere voluisti, ut nos eriperes de potestate tenebrarum; obsecramus immensam clementiam tuam, ut hæc signa coronæ [vel rosarii,] [vel hæc numismata,] [vel hoc numisma] in honorem et laudem ejusdem genetricis Filii tui bene ✠ dicas et sancti ✠ fices, eisque [vel eique] tantam infundas virtutem Spiritus Sancti, ut quicumque ea [vel illud] super se portaverint, [atque attentè et devotè recitaverint], per invocationem sancti nominis tui, corporis sanitatem et animæ tutelam percipiant. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Sacerdos asperget aqua benedicta coronas, rosaria vel numismata.

BENEDICTIO VEXILLI DEFERENDI IN PROCESSIONIBUS.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,
R. Qui fecit cælum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DOMINE Jesu Christe, cujus Ecclesia est veluti castrorum acies ordinata, bene ✠ dic hoc vexillum, ut omnes sub eo tibi Domino Deo exercituum militantes per intercessionem beati N. Patroni, inimicos suos visibiles et invisibiles in hoc sæculo superare, et post victoriam in cœlis triumphare mereantur; per te, Jesu Christe, qui vivis et regnas cum Deo Patre et Spiritu Sancto in sæcula sæculorum.

R. Amen.

• Sacerdos asperget vexillum aqua benedicta.

**BENEDICTIO CATHEDRÆ AD PRÆDICANDUM
VERBUM DEI.**

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,
R. Qui fecit cælum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

BENEDIC ✠, Domine, hanc Cathedralam annuntiando verbo tuo sancto præparatam, et effice eam, Cathedralam unius magistri nostri Christi, qui est via, veritas, et vita: ut qui sedebunt super eam, dicant et faciant, atque verbum tuum ex sinceritate, sicut ex te, coram te, in Christo loquentes, profectu suo manifesto, et seipsos salvos faciant, et eos qui ipsos audierint. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Sacerdos asperget cathedram aqua benedicta.

BENEDICTIO SEDIS CONFENSIONALIS AD AU-
DIENDAS FIDELIUM CONFESIONES.

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DOMINE Jesu Christe, qui solium tuum, super quod sedebis in veritate, in misericordia præparas; bene ✠ dic destinatum hoc misericordiæ tuæ sententiis dicendis, et effundendis gratiis tuis tribunal; et, præsens hic semper assistens, da Vicariis tuis sapientiam, prudentiam, rectitudinem, fortitudinem, charitatem; da confitentibus reis sinceritatem et compunctionem; da utrisque perfectam dilectionem, qua et dimittuntur peccata multa, et fidelis dispensationis merces plena acquiritur; Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, etc. R. Amen.

Sacerdos asperget sedem confessionalem aqua benedicta.

BENEDICTIO SPECIALIS CUJUSLIBET INDUMENTI.

(*Reservata.*)

V. Adjutorium nostrum in Nomine Domini,

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS omnipotens, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus, ut manibus nostris operem tuæ benedictionis infundas; et

vel {
has caligas,
hæc sandalia,
hunc amictum,
hanc albam,
hoc cingulum,

vel { hunc manipulum,
 hanc stolam,
 hanc tunicellam,
 hanc dalmaticam,
 hanc planetam,

divino cultui præparata [vel præparatum], [vel præparatam,] [vel præparatos,] [vel præparatas] virtute Sancti Spiritus bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, conse ✠ crare digneris, et omnibus eo [vel ea,] [vel eis] utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii tui benignus concede, ut in conspectu tuo sancti ac immaculati, atque irreprehensibiles appareant et auxilium misericordiæ tuæ acquirant. *Per* Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. R. Amen.

Postea indumentum aqua benedicta aspergat.

MODUS

BENEDICENDI SCAPULARE ET ADMITTENDI IN
 SODALITATEM BEATÆ Mariæ VIRGINIS DE MONTE
 CARMELO.

Qui admitti debet, genuflectit ante altare sodalitii, vel beatæ Mariæ Virginis, cereum in manu gestans, si fieri potest, et habitum sodalitatis extensum, et mox benedicendum. Sacerdos stolam gestiens ascendit ad altare, et conversus ad crucem dicit, clero respondente, sequentes preces :

Ant. Suscepimus Deus.

PSALMUS 47.

MAGNUS Dominus, et laudabilis nimis, * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundatur exultatione universæ terræ mons Sion,* latera Aquilonis, civitas Regis magni.

Deus in domibus ejus cognoscetur, * cū suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt, *
convenerunt in unum.

Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt,
commoti sunt : * tremor apprehendit eos.

Ibi dolores ut parturientis : * in spiritu vehementi
conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini
virtutum, in civitate Dei nostri : * Deus fundavit
eam in æternum.

Suscepimus Deus misericordiam tuam, * in medio
templi tui.

Secundum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in
fines terræ : * justitia plena est dextera tua.

Lætetur mons Sion, et exultent filiæ Judæ, * prop-
ter judicia tua, Domine.

Circumdate Sion, et complectimini eam : * nar-
rate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in virtute ejus, * et distribuite
domos ejus, ut enarretis in progenie altera.

Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum,
et in sæculum sæculi : * ipse reget nos in sæcula.

Gloria Patri, etc.

PSALMUS 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum * habi-
tare fratres in unum :

Sicut unguentum in capite * quod descendit in
barbam, barbam Aaron ;

Quod descendit in oram vestimenti ejus, * sicut
ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictio-
nem, * et vitam usque in sæculum.

Gloria Patri, etc.

Ant. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in
medio templi tui : secundum nomen tuum, Deus,
sic et laus tua in fines terræ ; justitia plena est dex-
tera tua.

Kyrie, eleison ; Christe, eleison ; Kyrie, eleison.
Pater noster, etc,

- V. Et ne nos inducas in tentationem ;
 R. Sed libera nos à malo.
 V. Salvum fac servum tuum, [*vel ancillam tuam.*]
 R. Deus meus, sperantem in te.
 V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto ;
 R. Et de Sion tuere eum (*vel eam.*)
 V. Nihil proficiat inimicus in eo [*vel in ea.*]
 R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
 V. Domine, exaudi orationem meam,
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

SUSCIPIAT te Christus in numero fidelium suorum : et nos, licet indigni, te suscipimus in orationibus nostris. Concedat tibi Deus per unigenitum suum, mediatorem Dei et hominum, tempus benè vivendi, locum benè agendi, constantiam benè perseverandi, ad æternæ vitæ hæreditatem feliciter perveniendi. Et sicut nos hodie fraterna charitas spiritualiter jungit in terris, ita divina pietas, quæ dilectionis est auctrix et amatrix, nos cum fidelibus suis conjungere dignetur in cœlis. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

OREMUS.

ADESTO, Domine, supplicationibus nostris, et hunc famulum tuum quem [*vel hanc famulam tuam quam,*] in tuo sancto nomine ad participationem orationum bonorum spiritualium, et fraternitatem recipimus hujus sacræ Religionis, beatæ genitrici tuæ Virgini et matri Mariæ specialiter dedicatæ, benedi ✠ cere digneris ; et præsta ut, te largiente, devotus [*vel devota*] in ecclesia persistere valeat cum augmento virtutum, atque suffragiis hujusmodi sacri instituti adjutus [*vel adjuta*], vitam percipere mereatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

BENEDICTIO SCAPULARIS VEL HABITUS.

Sacerdos conversus ad habitum, dicit :

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine Deus virtutum, converte nos.

R. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

V. Domine, exaudi orationem meam,

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum,

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

SUPPLICITER te, Domine, rogamus ut super hunc habitum servo tuo [*vel scapulae tuæ*] imponendum, bene ✠ dictio tua benigna descendat, ut sit bene ✠ dictus, atque divina virtute procul pellantur hostium nostrorum visibilibus et invisibilibus tela nequissima. *R. Amen.*

OREMUS.

CAPUT omnium fidelium Deus, et humani generis Salvator, hunc habitum, quem propter nomen tuum, tuæque genitricis Virginis Mariæ de monte Carmeli amorem atque devotionem, servus tuus [*vel ancilla tua*] est delaturus, dextera tua sancti ✠ fica; ut hoc quod per illum mysticè datur intelligi, tua semper custodia corpore et animo servetur, et ad remunerationem perpetuam cum sanctis omnibus felicissimè perducatur. Qui vivis, etc. *R. Amen.*

OREMUS.

CREATOR, conservator et salvator omnium, largitor humanæ salutis, Deus, et dator gratiæ spiritualis: bene ✠ dictionem tuam super hunc habitum immitte, ut qui eum gestaverit cœlesti virtute munitus fidem integram, spem firmam et caritatem desideratam teneat, et à te nunquam separari permittas. Qui vivis et regnas, etc. *R. Amen.*

Deinde habitum aspergit aqua benedicta; et dum

illo vestit eum quem admittere debet in sodalitate, dicit :

Accipe, vir devote [*vel* mulier devota], hunc habitum benedictum, precans sacratissimam Virginem ut ejus meritis illum perferas sine macula, et te ab omni adversitate defendat, atque ad vitam perducat æternam. **R. Amen.**

Deinde addit :

Ego ex potestate mihi tradita et concessa, suscipio ac accipio te ad participationem omnium orationum, disciplinarum, precum, suffragiorum, elemosynarum, jejuniorum, vigiliarum, missarum, horarum canonicarum, ac ceterorum bonorum spiritualium, quæ passim die noctuque [cooperante misericordia Jesu Christi] à religiosis totius sacræ Religionis de monte Carmeli peraguntur. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. **R. Amen.**

Admissum benedicit, dicens :

Bene ✠ dicat te conditor cœli et terræ, Deus omnipotens, qui te eligere dignatus est ad beatissimæ Virginis Mariæ de monte Carmeli societatem et confraternitatem ; quam precamur ut in hora obitus tui conterat caput serpentis, qui tibi est adversarius, et tandem tanquam victor, palmam et coronam sempiternæ hæreditatis consequaris. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde illum aspergit aqua benedicta, et nomen ejus in libro sodalitatis scribit.

MODUS

EXCIPIENTI PROFESSIOEM FIDEI CATHOLICÆ A NEO-CONVERSI AB HERESI.

Notandum quod potestas absolvendi à censuris et à reservationis non includit facultatem reconciliandi eos qui hæresim publice professi sunt. Ad hoc necessaria est specialis commissio ab Episcopo vel ejus Vicario Generali concessa.

Sacerdos sic delegatus diligenter inquirere debet an neo-conversus sufficienter edoctus sit de fide catholica, eamque sincerè amplecti ac profiteri velit; atque an validè baptisatus fuerit.

Sacerdos superpelliceo et stola violacei coloris indutus, ac munitus bireto, ibit cum clericis sibi ministrantibus ad cancellos chori, ubi neo-conversus genuflexus, ac cereum accensum manu tenens, eum expectabit cum his qui tanquam testes vocati sunt.

Tunc omnes conversi ad altare (vel, si professio non recipiatur in ecclesia, ad mensam, ad hoc præparatam, in qua, sicut in altari, crux cum imagine Christi crucifixi esse debet inter cereos accensos) genuflectent, et sacerdos incipiet cantare, vel recitabit alternè cum ministris suis hymnum sequentem.

HYMNUS.

VENI, creator Spiritus,
Mentes tuorum visita;
Imple superna gratia
Quæ tu creasti pectora.

Qui Paraclitus diceris,
Donum Dei altissimi,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Dextræ Dei tu digitus,
Tu ritè promissum Patris
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repelle longius,
Pacemque dones protinus;
Ductore sic te prævio,
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Gloria Patri Domino,
Natoque, qui à mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In sæculorum sæcula.
R. Amen.

Hymno dicto surget sacerdos et dicet :

v. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur,

R. Et renovabis faciem terræ.

OREMUS.

DEUS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem Spiritu recta sapere, et de ejus semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post hanc orationem sacerdos convertet se ad neo-conversum, qui semper genuflexus manebit ; et, capite cooperto, interrogabit eum his verbis :

N. Persévérez-vous dans le dessein de faire profession de la religion catholique, apostolique et romaine ; d'embrasser sa doctrine, et de renoncer à tout ce qui lui est contraire ?

R. Oui, Monsieur.

Qua responsione accepta à neo-converso, sacerdos poterit eum alloqui brevi exhortatione infrâ posita, vel alia simili, prout tempus et circumstantiæ suadebunt.

EXHORTATION.

Mon cher frère, (ou ma chère sœur).

Vous devez considérer cette journée comme une des plus heureuses de votre vie ; puisque Dieu, par une grâce insigne, vous appelle des ténèbres à son admirable lumière, pour vous faire connaître les vérités de la religion que vous avez eu le malheur d'ignorer jusqu'à présent. C'est par son infinie bonté que le Très-haut vous inspire le dessein de vous unir à l'église catholique, apostolique et romaine, qui est l'unique épouse de Jésus-Christ : à cette église, qui est, sur la terre, la seule société avec laquelle ce divin Sauveur a promis d'être, tous les jours, jusqu'à la consommation des siècles ; et qui est aussi cet édifice immortel contre lequel l'enfer ne prévaudra jamais.

Cette église,—que Jésus-Christ ordonne aux fidèles d'honorer comme leur mère, s'ils veulent avoir Dieu pour leur père,—veut bien vous recevoir aujourd'hui dans son sein, et vous admettre au nombre de ses enfants. Sanctifiée, in-

struite et éclairée sans cesse par le Saint-Esprit, elle vous apprendra les vérités que Jésus-Christ a révélées à ses apôtres, et les mystères qu'elle a puisés dans la sainte écriture, ou qu'elle a reçus par le canal de la tradition.

Renoncez donc à l'esprit d'erreur, de schisme et de division, pour écouter et recevoir, avec respect et humilité, les décisions de cette même église. Soumettez-vous, avec docilité, à cette foi invariable dont elle fait profession. Enfin reconnaissez-la pour votre mère ; persuadé que, hors de son sein, il n'y a point de véritable piété, ni d'espérance de salut.

Post exhortationem interrogabit neo-conversum modo sequenti.

D. Croyez-vous les douze articles du symbole des apôtres ?

R. Oui, Monsieur.

D. Croyez-vous en Dieu le Père tout-puissant, créateur du ciel et de la terre ?

D. Croyez-vous en Jésus-Christ, son fils unique, Notre-Seigneur, qui a été conçu du Saint-Esprit, et qui est né de la Vierge Marie ?

D. Croyez-vous qu'il a souffert sous Ponce-Pilate, qu'il a été crucifié, qu'il est mort, qu'il a été enseveli, qu'il est descendu aux enfers, et que, le troisième jour, il est ressuscité des morts ?

D. Croyez-vous au Saint-Esprit ?

D. Croyez-vous la sainte église catholique, la communion des saints, la rémission des péchés, la résurrection de la chair, et la vie éternelle ?

D. Croyez-vous les vérités que l'église catholique a décidées dans ses conciles contre les nouveaux hérétiques, et particulièrement dans le saint concile de Trente ?

D. Voulez-vous embrasser toutes les vérités qui sont contenues dans la profession de foi, dont l'église catholique se sert, et dont vous allez faire la lecture (ou dont on va faire la lecture en votre nom) ?

Tunc neo-conversus genuflexus leget intelligibili voce sequentem professionem fidei. Quod si ipse legere non possit, unus ex assistentibus, pariter genuflexus, vel sacerdos stans, discooperto capite, conversus ad altare, leget eam, pro eo ; et ipse verbis auscultans attentè eam spiritu et corde profitebitur ;

PROFESSION DE FOI.

JE N. (son nom et prénom) crois d'une ferme foi, et je professe, tant en général qu'en particulier, tous les articles con-

tenus dans le symbole de la foi dont se sert la sainte église romaine, savoir :

Je crois en un seul Dieu, le Père tout-puissant, qui a fait le ciel et la terre, et toutes les choses visibles et invisibles ; et en un seul Seigneur Jésus Christ, Fils unique de Dieu, qui est né du Père avant tous les siècles ; Dieu de Dieu, lumière de lumière, vrai Dieu de vrai Dieu ; qui n'a pas été fait, mais engendré ; qui est consubstantiel au Père, par qui toutes choses ont été faites ; qui est descendu des cieux, pour nous autres hommes et pour notre salut ; qui s'est incarné dans le sein de la Vierge Marie par l'opération du Saint-Esprit, et qui s'est fait homme ; qui a été aussi crucifié pour nous sous Ponce-Pilate, a souffert et a été enseveli ; qui est ressuscité, le troisième jour, selon les écritures, est monté au ciel, et est assis à la droite du Père ; qui viendra, de nouveau, avec gloire, juger les vivans et les morts, et dont le règne n'aura point de fin. Je crois au Saint-Esprit, qui est aussi Seigneur, et qui donne la vie ; qui procède du Père et du Fils ; qui est adoré et glorifié conjointement avec le Père et le Fils, et qui a parlé par les prophètes. Je crois l'église qui est une, sainte, catholique et apostolique. Je confesse qu'il y a un Baptême pour la rémission des péchés ; et j'attends la résurrection des morts, et la vie du siècle à venir. Ainsi soit-il.

Je reçois et j'embrasse très-fermement les traditions apostoliques et ecclésiastiques, et toutes les autres observances et constitutions de la même église.

Je reçois pareillement la sainte écriture, selon le sens qu'a tenu et que tient l'église notre sainte mère, à laquelle il appartient de juger du vrai sens et de l'interprétation des écritures saintes ; et je ne l'entendrai ni ne l'interpréterai jamais que selon le consentement unanime des Pères.

Je professe encore qu'il y a véritablement et proprement sept sacrements de la loi nouvelle, institués par Notre-Seigneur Jésus-Christ, qui sont nécessaires pour le salut du genre humain, quoiqu'ils ne le soient pas tous pour chaque homme en particulier, savoir, le Baptême, la Confirmation, l'Eucharistie, la Pénitence, l'Extrême-Onction, l'Ordre et le Mariage ; et je reconnais qu'ils confèrent la grâce ; et que trois de ces sacrements, savoir, le Baptême, la Confirmation et l'Ordre ne peuvent être réitérés sans sacrilège.

Je reçois aussi et j'admets les cérémonies approuvées et pratiquées par l'église catholique, dans l'administration sacramentelle de tous ces sacrements.

J'embrasse et reçois tout ce qui a été défini et déclaré par

le saint concile de Trente, touchant le péché originel et la justification.

Je reconnais aussi que, dans la messe, on offre à Dieu un sacrifice véritable, propre et propitiatoire, pour les vivans et pour les morts ; que le corps et le sang, avec l'âme et la divinité de Notre-Seigneur Jésus-Christ, sont vraiment, réellement et substantiellement au très-saint sacrement de l'Eucharistie, et qu'il s'y fait un changement de toute la substance du pain au corps, et de toute la substance du vin au sang : lequel changement l'église catholique appelle *transsubstantiation*.

Je confesse aussi que sous une seule des deux espèces, on reçoit Jésus-Christ tout entier, et un vrai sacrement.

Je tiens fermement qu'il y a un purgatoire, et que les âmes qui y sont détenues, sont soulagées par les suffrages des fidèles.

Je crois aussi que les saints qui règnent avec Jésus-Christ doivent être honorés et invoqués, et qu'ils offrent à Dieu leurs prières pour nous, et qu'on doit honorer leurs reliques.

Je tiens très-fermement que les images de Jésus-Christ, celles de la mère de Dieu toujours vierge, et celles des autres saints doivent être conservées et retenues, et qu'il faut leur rendre l'honneur et la vénération qui leur sont dus.

Je confesse aussi que Jésus-Christ a laissé, dans son église, le pouvoir d'accorder des indulgences, et que l'usage en est très-salutaire au peuple chrétien.

Je reconnais que l'église romaine est sainte, catholique et apostolique, et qu'elle est la mère et la maîtresse de toutes les églises ; et je promets et je jure une vraie obéissance au Pape, successeur de Saint-Pierre, prince des apôtres, et vicaire de Jésus-Christ.

Je reçois aussi sans aucun doute, et professe, toutes les autres choses qui ont été enseignées, définies et déclarées par les saints canons et par les conciles œcuméniques, et principalement, par le saint concile de Trente ; et, en même temps, je condamne aussi, je rejette et j'anathématise tout ce qui leur est contraire, et toutes les hérésies que l'église a condamnées, rejetées et anathématisées.

Hic sacerdos sedens, capite cooperto, porrigit librum Evangelii neo-converso, qui tangit eum manu, dum ipse, vel alius pro eo, sequentia verba agit.

Je N. (son nom et prénom) promets avec serment, et fais vœu, de conserver entièrement et inviolablement, jusqu'au dernier soupir de ma vie, avec l'aide de Dieu, cette vraie foi

de l'é
et do
contr
ensei
qui d

H
aide,

Q.
roma
trine
doctr
A.

Th
your
dark
truth
main
cy th
beco
chur
tion
until
whic

Th
must
God
amor
enlig
truth
and
and

Re
hear
the c
chan
moth
true

Q
Cree
A.

de l'église catholique, hors de laquelle on ne peut être sauvé, et dont je fais présentement profession sincèrement et sans contrainte. Je promets aussi de la faire garder, professer et enseigner, autant que je le pourrai, par toutes les personnes qui dépendront de moi, ou dont le soin me sera confié.

Hic osculatur librum, dicens : Ainsi, Dieu me soit en aide, et ces saints évangiles.

Q. Do you persevere in the intention of professing the roman, catholic and apostolic faith, of embracing its doctrine, and of renouncing all that may be contrary to this doctrine ?

A. I do.

DEAR BROTHER, (or Dear Sister).

This day you should consider as one of the happiest in your life ; since God by a signal favour calls you from darkness to his admirable light, that you may know the truths of religion, of which till this moment you have remained ignorant. It is in consequence of his infinite mercy that the Most-High has inspired you with the desire of becoming a member of the roman, catholic and apostolic church, the sole spouse of Jesus-Christ, the only institution with which the divine Saviour has promised to remain until the end of ages, the imperishable edifice against which the gates of hell shall never prevail.

This holy church, which according to Jesus-Christ you must acknowledge as your mother, if you wish to have God for your father, deigns to admit you, in this day, amongst her chosen children. Sanctified, instructed and enlightened by the Holy-Ghost, she will teach you the truths which our Lord Jesus has revealed to his apostles, and the mysteries which are contained in the scriptures, and which have been handed down through tradition.

Renounce the spirit of error, of schism and of division, to hear and receive with respect and humility the decisions of the church. Submit your mind with docility, to this unchangeable faith which she professes. Take her for your mother ; and firmly believe that out of her bosom neither true piety nor hope of salvation can exist.

Q. Do you believe the twelve articles of the Apostles Creed ?

A. Yes, sir.

Q. Do you believe in God the Father Almighty, Creator of Heaven and earth?

Q. Do you believe in Jesus-Christ, his only Son, Our Lord, who was conceived of the Holy-Ghost, and born of the Virgin Mary?

Q. Do you believe that he has suffered under Pontius-Pilate, that he has been crucified, that he died and was buried, that he descended into hell, and that on the third day he rose again from the dead?

Q. Do you believe in the Holy Ghost?

Q. Do you believe the holy catholic church, the communion of saints, the remission of sins, the resurrection of the flesh, and the life eternal?

Q. Do you believe the truths which the church has decided in her councils against modern heretics, and particularly in the holy Council of Trent?

Q. Will you embrace all the truths contained in the profession of faith which the catholic church uses and which you are going to read (*or* which will be read in your name)?

PROFESSION OF CATHOLIC FAITH.

"I, N. N., with a firm faith believe and profess all and every one of those things which are contained in that Creed, which the Holy Roman Church maketh use of, viz: I believe in one God, the Father Almighty, Maker of Heaven and Earth, of all things visible and invisible, and in one Lord Jesus-Christ, the only begotten Son of God, and born of the Father before all ages, God of God; light of light; true God of true God; begotten, not made; consubstantial to the Father, by whom all things were made. Who for us men, and for our salvation, came down from heaven, and was incarnate by the Holy Ghost, of the Virgin Mary, and was made man. Was crucified also for us under Pontius Pilate; he suffered and was buried; and the third day he rose again according to the scriptures: he ascended into heaven, sits at the right hand of the Father, and is to come again with glory to judge the living and the dead, of whose kingdom there shall be no end. And in the Holy Ghost, the Lord and Life-giver, who proceeds from the Father and the Son, who, together with the Father and the Son, is adored and glorified, who spoke by the prophets. And (I believe) One, Holy, Catholic and Apostolic Church: I confess one baptism for the remission of sins: and I look for the resurrection of the dead, and the life of the world to come. Amen."

I most steadfastly admit, and embrace apostolical and ecclesiastical *Traditions*, and all other observances and constitutions of the same church.

I also admit the holy *scriptures*, according to that sense which our holy Mother, the Church, has held, and does hold, to whom it belongs to judge of the true sense and interpretation of the scriptures: neither will I ever take and interpret them otherwise, than according to the unanimous consent of the Fathers.

I also profess, that there are truly and properly *seven sacraments*, of the new law, instituted by Jesus-Christ our Lord, and necessary for the salvation of mankind, though not all for every one: to wit, *Baptism, Confirmation, Eucharist, Penance, Extreme Unction, Order, and Matrimony*; and that they confer grace; and that of these, *Baptism, Confirmation, and Order*, cannot be reiterated without sacrilege. I also receive and admit the received and approved ceremonies of the *Catholic Church*, used in the solemn administration of all the aforesaid sacraments."

I embrace and receive all and every one of the things which have been defined and declared in the holy council of *Trent*, concerning *original sin and justification*.

I profess, likewise, that in the mass there is offered to God a true, proper, and propitiatory sacrifice for the living and the dead. And that in the most holy sacrament of the Eucharist, there is *truly, really, and substantially*, the *body and blood*, together with the *soul and divinity* of our Lord Jesus-Christ: and that there is made a conversion of the whole substance of the bread into the body, and of the whole substance of the wine into the blood; which conversion the *Catholic Church* calls *Transubstantiation*. I also confess, that under *either kind* alone, Christ is received whole and entire. and a true sacrament.

I constantly hold, that there is a *purgatory*, and that the souls, therein detained, are helped by the suffrages of the faithful.

Likewise that the *Saints*, reigning together with Christ, are to be honored and invoked, and that they offer prayers to God for us, and that their *relics* are to be had in veneration.

I most firmly assert, that the *images* of Christ, of the Mother of God, ever Virgin, and also of the other *Saints*, ought to be had and retained, and that due honor and veneration is to be given them.

I also affirm, that the power of *Indulgences* was left by

Christ in the Church, and that the use of them is most wholesome to *Christian* people.

I acknowledge the *Holy, Catholic, Apostolic, Roman Church*, for the mother and mistress of all churches; and I promise true obedience to the *Bishop of Rome*, successor to St. Peter, Prince of the Apostles, and Vicar of Jesus-Christ.

I likewise undoubtedly receive and profess all other things delivered, defined, and declared by the sacred canons and general councils, and particularly by the Holy Council of Trent. And I condemn, reject, and anathematize all things contrary thereto, and all heresies, which the Church has condemned, rejected and anathematized.

This true Catholic faith, without which none can be saved, and which I now freely profess and truly hold, I promise, vow, and swear most constantly to hold, and to profess the same, whole and entire, with God's assistance, to the end of my life: and to take care to the best of my power, that it shall be held, taught, and preached by those over whom I shall have authority, or with the care of whom I shall be charged, by virtue of my office.

So help me God, and his holy evangely.

Postea sacerdos conversus ad altare et genuflexus dicet alternè cum assistentibus psalmum sequentem.

Psalmus 50. Miserere mei, Deus, fol. 90.

Post hunc psalmum sacerdos, manens genuflexus, dicet:

v. Kyrie, eleison;

r. Christe, eleison.

v. Kyrie, eleison. Pater noster, etc., secretò: *deinde surget, et conversus ad altare dicet:*

v. Et ne nos inducas in tentationem;

r. Sed libera nos à malo.

v. Salvum fac servum tuum (vel Salva fac ancillam tuam);

r. Deus meus, sperantem in te.

v. Nihil proficiat inimicus in eo (vel in eâ);

r. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

v. Esto ei, Domine, turris fortitudinis;

r. A facie inimici.

v. Domine, exaudi orationem meam;

r. Et clamor meus ad te veniat.

v. Dominus vobiscum.

r. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut hunc famulum tuum quem (*vel* hanc famulam tuam quam) excommunicationis sententia constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post hanc orationem sacerdos sedet et cooperit se : deinde extendens manum dextram super neo-conversum genuflexum dicet :

DOMINUS noster Jesus Christus, per suam piissimam misericordiam, te absolvat : et ego, auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum apostolorum Petri et Pauli, atque ecclesiæ suæ sanctæ, et ea qua fungor, absolvo te ab omni vinculo excommunicationis quam incurristi propter hæresim, participationem cum hæreticis, et lectionem librorum hæreticorum ; et restituo te sanctis ecclesiæ sacramentis et unioni fidelium, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti.

R. Amen.

Postea sacerdos surget, manensque coopertus, monebit neo-conversum ut surgat ; ipsum brachio apprehendet, tamquam ad introducendum eum in choro ecclesiæ, et dicet :

INGREDERE in ecclesiam Dei, à qua incautè aberrasti : cole Deum Patrem omnipotentem, Jesum Christum Filium ejus, et Spiritum Sanctum, unum, vivum et verum Deum, sanctam et individuan Trinitatem.

Tunc neo-converso genuflexo, sacerdos conversus ad illum dis-cooperit : et stans, manibus junctis, dicet :

OREMUS.

DOMINE, Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui dignatus es hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) ab errore hæreticæ pravitatis clementer eruire, et ad ecclesiam tuam sanctam revocare ; tu, Domine, emitte in eum (*vel* eam) Spiritum Sanctum Paracletum de cœlis.

R. Amen.

Spiritum sapientiæ et intellectus. R. Amen.

Spiritum consilii et fortitudinis. R. Amen.

Spiritum scientiæ, pietatis et timoris. R. Amen.

Adimple eum (*vel* eam) lumine splendoris tui ; ut in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi signetur signo † crucis in vitam æternam.

R. Amen.

Deinde sacerdos sedens, capite cooperto, habebit ad neo-catholicum sequentem exhortationem.

R

EXHORTATION.

JE vous félicite, mon cher frère (*ou* ma chère sœur), de ce que, par la grâce et la bonté de Dieu, vous voilà maintenant admis (*ou* admise) au nombre des membres de cette église, une, sainte, catholique et apostolique, que Jésus-Christ lui-même a d'abord fondée, et que les apôtres ont établie, sur son ordre, dans toutes les parties de l'univers alors connu, et dont le Seigneur a garanti l'existence et la durée jusqu'à la fin du monde.

Vous venez de faire une profession libre et publique de la foi catholique; mais souvenez-vous qu'il ne suffit pas de croire et de professer tout ce que cette foi vous enseigne: vous devez encore de plus vivre conformément à cette foi; c'est-à-dire, vous devez pratiquer ses maximes, mener une vie sainte, et remplir avec ponctualité les devoirs que l'église catholique prescrit à ses enfants. Car, si selon l'apôtre Saint-Paul (*Héb. xi. 6.*), il est impossible de plaire à Dieu sans la foi; aussi, quoique vous ayez le bonheur d'avoir cette foi, elle ne pourra vous conduire au salut éternel, si elle n'est pas accompagnée de bonnes œuvres. C'est ce qui fait dire à l'apôtre Saint-Jacques (*ii. 26.*), que, "comme le corps est mort, lorsqu'il est sans âme, ainsi la foi est morte, lorsqu'elle est sans œuvres." C'est la doctrine de Jésus-Christ exprimée par ces paroles (*Matth. vii. 21.*): "Ceux qui me disent, Seigneur, Seigneur, n'entreront pas tous dans le royaume du ciel, mais celui-là y entrera, qui fait la volonté de mon Père qui est dans le ciel." Il faut donc que votre foi se fasse connaître par la pratique de la vertu, et par une fidèle obéissance aux lois de Dieu et à celles de son église. C'est ce que vous devez demander au Seigneur tous les jours de votre vie. Mais aujourd'hui particulièrement, joignez vos prières aux nôtres, pour obtenir de sa bonté qu'il perfectionne en vous l'œuvre qu'il a commencée par sa grâce; qu'il répande ses plus abondantes bénédictions sur vous pendant cette vie, et que, dans l'autre, il vous fasse participer au bonheur de sa gloire éternelle.

J'invite les fidèles qui ont assisté à cette intéressante cérémonie à vous féliciter avec moi sur votre bonheur; et, pour en rendre à Dieu nos actions de grâces, nous allons tous ensemble réciter le *Te Deum*.

I congratulate you, my dear brother (*or* sister), that, by the grace and mercy of God, you are now admitted among the members of that one, holy, catholic, and apostolic church, of which Jesus-Christ himself was the first founder, which

the apostles established by his order in all the then known parts of the universe, and for the perpetual existence and durability of which to the end of time, he has pledged his own sacred and infallible word.

You have now freely and publicly professed the catholic faith ; but remember that this belief and this profession are not sufficient : you are bound moreover to live conformably to that faith ; that is to say, you ought to practice its maxims, lead a holy life, and exactly fulfil the duties which the catholic church prescribes to her children. For as, according to St. Paul (*Héb. xi. 6.*), without faith it is impossible to please God, yet, though you have the happiness to be in possession of this faith, it cannot avail you to salvation, unless it be accompanied by good works. And accordingly St. James says (*ii. 26*) : " As the body without the " spirit is dead, so also faith without works is dead." Such is the doctrine of Jesus-Christ expressed in these words (*Matth. vii. 21.*) : " Not every one that saith to me, Lord, " Lord, shall enter into the kingdom of heaven, but he " that doth the will of my Father who is in heaven, he shall " enter into the kingdom of heaven." Your faith therefore must be exemplified by the practice of virtue, and by a faithful obedience to the laws of God as well as to those of his church. This you ought to ask of the Lord all the days of your life. But, today, particularly, unite your prayers with ours, to obtain of his goodness, that he will perfect in you the work which he began by his grace ; that he may shower his most choicest blessings upon you during this life, and that, in the next, he will render you participant in his eternal glory.

I invite the faithful who have assisted at this interesting ceremony to congratulate you with me on your happiness ; and, in order to acknowledge the infinite mercies of our God, we shall recite altogether the *Te Deum*.

Te Deum ladamus, *fol. 207.*

Absoluta exhortatione sacerdos, deposito bireto, surget : et conversus ad altare dicet alternè cum assistentibus :

v. Benedicamus Patrem, et Filium, cum Sancto Spiritu ;

R. Laudemus et superexaltemus eum in sæcula.

v. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Deus, cujus misericordiæ non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimæ majestati tuæ pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes ;

ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad præmia futura disponas. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Sacerdos, qui abjuramentum receperit, de ea faciet scriptum (en dressera acte) quod ipse, cum neo-catholico, ac testibus ejus, subscribet, quodque servabit in archivo ecclesiæ suæ; vel mittet Secretario Episcopi, ut servetur in archivo episcopali.

EXHORTATIONS

POUR L'ADMINISTRATION DES SACREMENTS.

Ut fidelis populus ad suscipienda sacramenta majori cum reverentia atque animi devotione accedat: præcepit Sancta Synodus Episcopis omnibus, ut non solum, cum hæc per seipsos erunt populo administranda, prius illorum vim et usum pro suscipientium captu explicent, sed etiam idem à singulis parochis piè prudenterque, etiam lingua vernacula, si opus sit et commode fieri poterit, servari studeant.

Conc. Trident. Sess. 24. de Ref. c. 7.

Ezhortation, avant le Baptême.

Le Baptême, comme vous le savez, mes très chers frères, est le premier des sacrements, que Notre Seigneur Jésus-Christ a institués pour sanctifier les hommes. Ce sacrement qui, en imprimant dans nos âmes le caractère de chrétien, nous fait enfants de Dieu et de l'église, est donc vraiment la porte de la vie éternelle.

Le Baptême est absolument nécessaire à tous les hommes, puisque, selon la parole de Notre Seigneur, nul ne peut entrer dans le royaume de Dieu, s'il n'est baptisé. Comprenez de là avec quel soin les parens doivent s'empressez de le faire recevoir à leurs enfants, et combien ils sont coupables, lorsque par leur imprudence ou leur négligence, ils les exposent à en être privés.

Mais considérez aussi les effets admirables de ce sacrement dans les âmes. L'enfant que vous présentez à l'église est un enfant conçu dans le péché, un enfant de ténèbres et de colère, esclave du démon, condamné à la mort. Par le Baptême, il va être purifié de la tache du péché, délivré de l'esclavage du démon, et de la mort éternelle. Il va être régénéré selon Dieu ;—il va naître du Saint-Esprit : et, par cette nouvelle naissance, toute spirituelle, il va devenir une nouvelle créature en Jésus-Christ : un enfant de lumière, créé dans la justice, la sainteté, et la vérité : un enfant de grâce et d'amour, à cause de la charité de Dieu qui sera répandue dans son cœur, par le Saint-Esprit, qui va lui être donné et qui va désormais habiter en lui comme dans son temple :—il va devenir ainsi enfant de l'église, qui est le corps mystique de Jésus-Christ, et, par là, membre de Jésus-Christ, animé de son esprit, vivant en lui, et de sa vie, vie toute céleste, vie de grâce et de pureté ;—il va devenir enfin frère et cohéritier de Jésus-Christ, et par conséquent enfant de Dieu même, et héritier de son royaume éternel.

Prions Dieu que cet enfant ne perde jamais de si grands avantages ; que sa vie et toute sa conduite répondent à des titres si glorieux, et, qu'après avoir été fait enfant de Dieu, par le Baptême, il ne se rende pas l'esclave du démon par le péché.

Parrain et marraine, vous êtes particulièrement obligés de faire souvent cette prière à Dieu, puisque vous répondez pour lui, et que vous vous rendez sa caution. Car vous allez répondre au nom de cet enfant, et vous allez promettre qu'il vivra conformément à la sainteté de son baptême, et selon les maximes de l'Evangile. Ainsi vous vous engagez à veiller sur sa conduite, et à prendre soin de son salut.

Souvenez-vous, mes chers frères, que vous avez contracté ces obligations pour vous-mêmes, autrefois ; que vous avez promis, vous aussi, à votre

baptême, de renoncer à Satan, de mourir au péché et de vivre pour Dieu en Jésus-Christ.

Voyez comment vous vous êtes acquittés de ces promesses faites à Dieu ?... Avez vous renoncé au péché ?... Votre vie a-t-elle été celle d'un vrai chrétien, qui fait profession d'être à Jésus-Christ, et de vivre selon ses maximes ?... N'avez-vous jamais rougi de son Evangile ?... Où est cette robe d'innocence dont vous avez été revêtus, au jour de votre baptême ?... Songez que vous serez jugés sur les promesses que vous avez faites à votre baptême, et soyez désormais fidèles à les observer, afin de vous adoucir ce jugement, qui sera terrible pour ceux qui les auront oubliées, et qui ayant ainsi perdu la grâce de leur baptême, ne l'auront pas recouvrée par une sincère pénitence.

Exhortation, après le Baptême.

Parrain et marraine, vous aviez apporté un pécheur à l'Eglise, vous allez en remporter un saint. Remerciez Dieu d'un bienfait si précieux, et invitez le père et la mère de cet enfant à l'en remercier avec vous. Avertissez-les bien de l'obligation où ils sont, de lui apprendre, quand il sera parvenu à l'âge de raison, les principaux articles de la foi, les maximes de la religion, les principes de la vie chrétienne, le *Pater*, l'*Ave*, le *Credo*, les commandements de Dieu et de l'église. Rappelez-leur aussi le soin qu'ils doivent avoir de le reprendre, de le corriger avec douceur et charité, s'il commet quelque faute, et surtout de l'édifier par l'exemple d'une vie pure et sainte.

Comme vous vous êtes rendus cautions de la foi de cet enfant, envers Dieu et envers l'Eglise, vous êtes obligés, du moins au défaut de ses parens, à veiller sur lui, et à lui procurer une éducation chrétienne, afin qu'il garde fidèlement les promesses de son baptême.

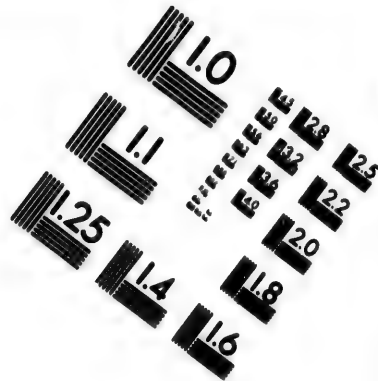
Recommandez à sa mère, (ou à sa nourrice,) de

ne pas le mettre coucher avec elle, à cause du danger qu'il y aurait de l'étouffer. Souvenez-vous aussi que vous avez contracté avec cet enfant, et avec son père et sa mère, une alliance spirituelle, qui est un empêchement de mariage.

Exhortation, avant le Baptême d'un adulte.

Le sacrement de Baptême, que vous allez recevoir, mon cher frère, (*ou ma chère sœur*), est absolument nécessaire au salut, par lequel Notre Seigneur Jésus-Christ nous assure que nul ne peut entrer dans le royaume de Dieu, s'il ne renait de l'eau et du Saint Esprit (St. Jean, c. 3.). Par la vertu admirable de ce sacrement, vous serez lavé de la tache du péché originel, et purifié de tous les péchés actuels que vous pouvez avoir commis, depuis que vous avez l'usage de raison. De plus vous allez devenir l'enfant adoptif de Dieu, et le membre vivant de son Eglise sainte, le frère et le cohéritier de Jésus-Christ, et le temple du Saint-Esprit, qui habitera en vous par sa grâce. Tels sont les titres glorieux dont vous allez être mis en possession, en recevant le baptême. Comprenez, s'il est possible, la grandeur et la sainteté de ces qualités augustes, qui vous donnent droit au royaume du ciel, et aux grâces abondantes que Notre Seigneur nous a méritées pour y parvenir. Mais considérez qu'en devenant chrétien, c'est-à-dire, disciple de Jésus-Christ, vous vous engagez à croire, d'une foi ferme, tout ce que vous enseigne l'église catholique, dont il est le chef : à vivre d'une manière conforme à l'évangile ; à fuir le monde et ses vains plaisirs : à renoncer pour toujours au démon et à ses œuvres : ce qui vous fait entendre que vous devez dorénavant avoir en horreur toutes sortes de péchés, et vous éloigner avec soin de tout ce qui pourrait vous y faire retomber. Concevez une douleur amère de tous ceux que vous avez eu le malheur de commettre, et pénétrez-vous de cette pénitence humble

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

et sincère, que l'esprit du christianisme doit vous inspirer, et sans laquelle vous ne pourriez obtenir aucun pardon. Enfin prenez la ferme et sainte résolution de ne jamais oublier les promesses solennelles, que vous allez faire à Dieu, en présence des anges et des hommes, et que sa grâce puissante vous aidera à accomplir, si vous êtes fidèle à ses inspirations.

Ezhortation, après le Baptême d'un Adulte.

Je vous félicite de votre bonheur, mon cher frère, (ou ma chère sœur.). Vous voilà régénéré en Jésus-Christ par la grâce du saint baptême. Ce jour est vraiment celui que le Seigneur a fait pour vous; vous devez le regarder comme le plus beau de votre vie, puisque vous y avez été délivré de l'esclavage du démon et de la damnation éternelle, et que vous y avez reçu l'auguste caractère de fils adoptif de Dieu et de frère de Jésus-Christ, qui vous donne droit à ses mérites et à son royaume éternel. Bénissez donc le Seigneur des grandes miséricordes qu'il vous a faites, en vous préférant, sans aucun mérite de votre part, à tant d'infidèles, qui sont ensevelis dans les ténèbres et les ombres de la mort, pour vous éclairer des lumières de la vraie foi, et vous faire entrer dans son église, où vous trouvez la voie du salut. Remerciez-le de vous avoir fait chrétien et catholique, et témoignez-lui-en votre reconnaissance, par votre application à le servir, et à rendre votre vie en tout conforme à la sainteté de votre vocation. Rappelez-vous sans cesse les promesses solennelles, que vous avez faites à Dieu, de renoncer à Satan et à ses œuvres, au monde et à ses pompes, c'est-à-dire, de renoncer au péché, à l'occasion du péché, et à toutes les fausses maximes du monde. Veillez, et priez continuellement, afin que vous puissiez conserver sans tache, jusqu'à la mort, cette robe précieuse d'innocence, dont vous venez d'être revêtu,

pour la présenter au souverain juge, comme un titre assuré à l'immortalité bienheureuse qui vous est réservée dans ciel.

Exhortation, avant de suppléer les cérémonies du Baptême.

Puisque cet enfant a déjà été baptisé, nous n'avons plus qu'à suppléer les cérémonies qui ont manqué à son baptême, et que l'église catholique a toujours employées dans l'administration de ce sacrement. Quoique ces cérémonies ne soient pas de l'essence du baptême, elles sont néanmoins si saintes et si salutaires, que l'Eglise ordonne de les suppléer aux enfans qui en ont été privés ; afin qu'ils aient part aux grâces qui y sont attachées. Nous allons vous en donner une courte explication.

L'église emploie les exorcismes, à l'égard de ceux qui ont été baptisés, afin d'ôter au démon toute la force qu'il pourrait avoir contre eux : les exorcismes étant comme des chaînes dont elle lie cet ennemi de notre salut, pour l'empêcher de nuire aux enfans de Dieu. Elle juge à propos de leur donner des noms de saints, afin de les mettre sous leur protection, de les exciter à imiter leurs vertus, et à recourir à leur intercession, pour obtenir la grâce de ne jamais violer la sainteté de leur baptême. Elle leur met du sel dans la bouche, pour leur apprendre que la sagesse du chrétien consiste à se garantir de la corruption du péché. On leur met aussi de la salive aux oreilles et aux narines, pour marquer qu'ils doivent avoir les oreilles ouvertes aux vérités de l'Evangile, et en respirer la bonne odeur. On imite ainsi Jésus-Christ, qui en usa de même, à l'égard d'un homme sourd et muet, qu'il guérit. Le signe de la croix, imprimé sur leur front et sur leur poitrine, est pour leur faire connaître que, s'ils ont été délivrés de l'esclavage du démon, et remis dans la liberté des enfans de Dieu, c'est par les souffrances et par la mort que Jésus-Christ a en-

durées sur la croix, pour l'amour de nous, et qu'ils ne doivent jamais rougir de ce signe auguste de notre rédemption. Les saintes onctions, que le prêtre applique sur les différentes parties de leur corps, signifient qu'ils doivent être pleins de force et de vigueur, pour accomplir les œuvres de la justice et de la sainteté. La robe blanche, dont il les revêt, désigne l'innocence et la pureté, dont leur âme est ornée par la grâce de ce sacrement, comme d'un vêtement de gloire, qu'ils doivent conserver toute leur vie, pour le présenter sans tache au tribunal de Jésus-Christ. Enfin le cierge allumé, qui leur est mis à la main, les avertit qu'ils doivent joindre, à la foi qui éclaire leur esprit, la lumière des bonnes œuvres et des bons exemples, pour l'édification du prochain. Telles sont les instructions renfermées dans les cérémonies augustes, que nous allons faire au nom de l'église, leçons bien propres à réveiller, dans toute âme chrétienne, les plus beaux sentiments de la piété et de la religion.

Exhortation, après avoir suppléé les cérémonies du Baptême.

En venant demander les cérémonies du baptême pour cet enfant, vous avez montré que vous vouliez lui servir de parrain et de marraine. Mais qu'il en est ainsi, il est juste que vous en preniez les sentiments, et que vous en remplissiez les devoirs à son égard.

Remerciez donc Dieu de ce qu'il lui a donné non seulement d'être baptisé, mais encore d'avoir part à toutes les grâces attachées aux saintes cérémonies du baptême, que nous venons de lui suppléer ; et ne manquez pas d'inviter son père et sa mère, à l'en remercier avec vous. Avertissez-les bien de l'obligation où ils sont de lui apprendre, quand il sera parvenu à l'âge de raison, les principaux articles de la foi, les maximes de la religion, les principes de la vie chrétienne, le *Pater*, l'*Ave*, le *Credo*, les com-

mandements de Dieu et de l'église ; rappelez-leur aussi le soin qu'ils doivent avoir de le reprendre et de le corriger avec douceur et charité, s'il commet quelque faute, et surtout de l'édifier par l'exemple d'une vie pure et sainte.

Si ses parents meurent, ou manquent à ces devoirs, vous vous souviendrez que les parrains et marraines sont obligés de suppléer au défaut des père et mère, et vous aurez soin de veiller sur son éducation chrétienne, afin que sa vie réponde à la sainteté de son baptême.

Recommandez à sa mère ou à sa nourrice, de ne point le mettre coucher avec elle, à cause du danger qu'il y aurait de l'étouffer.

Exhortation, avant la communion en viatique.

Voici, mon cher frère (ou ma chère sœur), le Sauveur du monde, Jésus-Christ lui-même, qui vient vous visiter, vous consoler, et vous fortifier dans vos maux et vos infirmités.

Oui ! celui qui a guéri tant de malades, et ressuscité tant de morts, veut aussi être votre médecin ; et, pour vous soulager, il vous donne ce qu'il a de plus précieux : son corps et son sang, son âme et sa divinité. Quelle bonté et quelle faveur de sa part ! mais aussi de quels sentiments d'humilité, de reconnaissance, d'amour et de confiance ne devez-vous pas être pénétré ?

Faites donc tous vos efforts pour répondre dignement à la faveur insigne, dont ce Dieu Sauveur vous honore en ce jour ; et tâchez de réparer, dans cette communion, tous les défauts des communions précédentes, par un regret sincère de l'avoir offensé,—par une foi vive de sa présence réelle, dans cet auguste sacrement,—par une espérance ferme dans ses mérites, et dans sa miséricorde,—enfin par une charité parfaite pour ce Dieu si bienfaisant, que vous ne devez cesser d'aimer de tout votre cœur, de toute votre âme, et de toutes vos forces, jusqu'au dernier moment de votre vie.

Exhortation, après la communion en viatique.

Vous venez, mon cher frère (*ou* ma chère sœur) de recevoir le corps adorable de N. S. Jésus-Christ. Cet aimable Sauveur est maintenant au milieu de votre cœur, pour en prendre possession. Il s'est donné à vous, afin que vous vous donniez à lui : il veut demeurer en vous, afin de vous combler de ses grâces ; il veut s'unir à vous, afin d'être lui-même votre vie, pendant le petit nombre de jours que vous avez encore à passer sur la terre, et durant toute l'éternité dans le ciel ! Quel excès de charité dans ce Dieu Sauveur !.... Quelle confiance cette charité ne doit-elle pas vous inspirer ! Qu'avez-vous à craindre, à la vie, à la mort, au jugement même, lorsque Jésus est avec vous, et que vous êtes avec lui ? Pourriez-vous périr en sa compagnie ? Pourrait-il vous refuser quelque grâce, lorsqu'il s'est donné lui-même à vous ? Quel bonheur pour vous de posséder en ce moment votre Sauveur et votre Dieu, et de pouvoir tout espérer et tout obtenir de sa miséricorde ! O ! soyez reconnaissant, répondez à son amour, et profitez de votre bonheur. Réunissez en ce moment, toutes les puissances de votre âme, pour l'adorer,—pour vous humilier en sa présence,—pour le bénir,—pour le remercier,—pour l'aimer et vous donner à lui,—pour détester vos péchés et vos ingratitude, —pour lui en demander pardon,—pour le prier d'avoir pitié de vous, et de vous faire miséricorde,—pour vous résigner à sa sainte volonté,—pour lui offrir vos infirmités, vos souffrances et votre vie,—pour lui demander de vous défendre contre les ennemis de votre salut, de vous donner la patience dans vos souffrances,—pour le prier enfin d'être lui-même votre consolation dans vos peines, votre salut en la vie et à la mort, afin que vous puissiez mourir dans sa grâce et dans son amour, et le posséder dans l'éternité.

Exhortation, avant l'Extrême-Onction.

L'église, notre mère, ne vous abandonne pas dans l'état de faiblesse et de souffrance, où vous êtes réduit (*ou réduite*), mon cher frère (*ou ma chère sœur*) ; je viens de sa part vous apporter une grande grâce : je viens vous donner le sacrement de l'extrême-onction, que Jésus-Christ a institué comme un remède, salutaire pour le corps et pour l'âme des fidèles dangereusement malades.

L'extrême-onction confère la grâce, efface les péchés, s'il y en a encore à expier, et les restes du péché : soulage et fortifie l'âme du malade, en lui inspirant une grande confiance en la miséricorde de Dieu. Elle lui donne ainsi des forces, pour résister aux tentations du démon,—pour supporter avec patience, en union avec Jésus-Christ, les douleurs et les incommodités de la maladie,—pour se soumettre à la volonté de Dieu, et lui faire généreusement le sacrifice de sa vie.... L'extrême-onction procure donc au malade tous les secours dont il a besoin, pour se disposer à faire une sainte mort, et à trouver miséricorde au tribunal de Dieu. Enfin les grâces attachées à ce sacrement sont si abondantes, qu'il adoucit souvent les souffrances du malade, et lui rend la santé du corps, lorsque Dieu le juge utile au salut de son âme.

Mais afin que l'extrême-onction produise en vous de si salutaires effets, il faut vous disposer à la recevoir dignement ; portez donc en ce moment vos regards sur Notre Seigneur Jésus-Christ, dans son agonie au jardin des Olives, ou mourant sur la croix ; pénétrez-vous de la plus vive douleur de vos péchés, à la vue des souffrances qu'il a endurées pour les expier : et, plein de confiance dans les mérites de ce divin Sauveur, qui a donné sa vie et son sang pour le salut de votre âme, dites à Dieu, du fond de votre cœur, (pendant que nous ferons sur vous les saintes onctions) : O mon Dieu, je vous demande humblement pardon des péchés que j'ai

commis pendant toute ma vie, par le mauvais usage que j'ai fait de mes yeux, de mes oreilles, de ma bouche et de tous mes sens. O mon Dieu, ayez pitié de moi qui suis un pécheur ! ne permettez pas que mon âme, rachetée au prix du sang de votre fils, soit perdue ! O Jésus, mon sauveur ! je m'unis à vous dans votre agonie au jardin des Olives : pénétrez mon cœur de cette vive douleur, dont le vôtre fut navré à la vue de mes péchés, lorsqu'une sueur de sang coula de tout votre corps ; j'accepte avec vous les souffrances et la mort, en expiation de mes péchés.

Aux assistants.

Vous voyez, mes très chers frères, l'état de ce pauvre malade, et le besoin qu'il a de vos prières. Faites pour lui ce que vous voudrez que l'on fasse un jour pour vous, lorsque vous serez à sa place. Priez avec nous pour lui, de tout votre cœur ; et demandez à Dieu qu'il lui fasse la grâce de recevoir dignement ce sacrement, pour le salut de son âme et la santé de son corps, afin qu'il puisse faire un saint usage de la vie, s'il obtient la santé, et une sainte mort, s'il plaît à Dieu de le retirer de ce monde.

Exhortation, après l'Extrême-Onction.

Mon cher frère, (*ou* ma chère sœur) vous avez maintenant grand sujet de vous consoler en Jésus-Christ, qui vous a purifié et sanctifié par la vertu des sacrements (*ou* du sacrement) que vous avez eu le bonheur de recevoir.

Remerciez ce divin Sauveur des grâces qu'il vient de vous faire : priez-le humblement de vous aider à les conserver, et de demeurer lui-même dans votre cœur, afin que vous puissiez résister courageusement aux tentations du malin esprit. Donnez-vous tout à lui, comme il s'est donné tout à vous. Dites de tout votre cœur, comme Jésus-Christ, dans son agonie, au jardin des Olives, et en union

avec lui : " O mon Dieu, que votre volonté soit faite, et non pas la mienne." Disposez de moi, Seigneur, selon votre bon plaisir. Enfin détachez-vous entièrement des choses de la terre, pour ne plus penser qu'aux biens du ciel, que Jésus-Christ vous a mérités, par sa passion et par sa mort.

Voici l'image de ce divin Sauveur crucifié, que je vous présente. Approchez-la de vos lèvres : serrez-la dévotement contre votre cœur, et considérez-la souvent. Cette tête couronnée d'épines, ces yeux éteints, ce côté ouvert, ces pieds et ces mains percés de clous, ce corps tout couvert de blessures, vous rappelleront qu'il faut souffrir avec Jésus-Christ, pour être glorifié avec lui. La vue de Jésus-Christ souffrant, et le souvenir de ses miséricordes ranimeront votre foi et votre patience, et vous soutiendront par cette pensée consolante, que vos souffrances, qui ne dureront qu'un moment, seront bientôt suivies d'une éternelle félicité, et d'un poids immense de gloire.

EXHORTATION,

QUE LE PRETRE POURRA FAIRE AUX MALADES, AVANT L'APPLICATION DE
L'INDULGENCE **In articulo mortis**, LORSQUE LEUR
ETAT ET LES CIRCONSTANCES LE PERMETTRONT.

Les trésors de la bonté et de la miséricorde de Dieu ne sont pas épuisés pour vous, mon cher frère (ou ma chère sœur.) L'église veut encore vous accorder une grâce, qui doit vous inspirer la plus vive reconnaissance envers Dieu.

La foi nous apprend que, même après avoir obtenu le pardon de nos péchés, dans le sacrement de pénitence, il nous reste souvent une peine à expier, dans ce monde ou dans l'autre, pour satisfaire à la justice de Dieu, avant que d'entrer en paradis. L'indulgence, que je vais vous accorder, est pour vous remettre cette peine. Pour la gagner, excitez-vous à une douleur sincère de vos péchés : offrez à Dieu, en esprit de pénitence, les peines et les souffrances que vous endurez, et faites-lui le sacrifice

de votre vie, avec une parfaite soumission à sa sainte volonté. Faites donc des actes de contrition, d'espérance et d'amour de Dieu : invoquez les saints Noms de Jésus, de Marie et de Joseph : unissez vos souffrances à celles de Jésus mort sur la croix, pour l'amour de vous, pendant que je vais prier, pour vous appliquer l'indulgence.

Après l'Indulgence.

Voyez, mon cher frère, (*ou* ma chère sœur,) combien le Seigneur est bon et miséricordieux envers vous ; non seulement il vous pardonne tous vos péchés, mais par une faveur que vous n'aviez pas droit d'attendre, il vous a accordé la rémission de toutes les peines temporelles, que vous méritiez encore de subir pour l'expiation de vos fautes. Vous venez de recevoir une nouvelle application des mérites de Jésus-Christ : ce doit être pour vous un nouveau motif d'aimer Dieu de tout votre cœur, et de soupirer après le moment qui vous réunira à lui pour toujours dans le ciel.

Benedictio contrahentium matrimonia non est facienda à paracho extrâ ecclesiam, sed in ecclesia. *Cong. Conc. 17 Apr. 1649.*

Nuptiarum benedictio non potest fieri, nisi inter missarum solemniam. *Cong. Conc. 13 julii 1630.*

Exhortation, avant le mariage.

Le mariage que vous allez contracter ensemble, mon cher frère et ma chère sœur, est la plus ancienne, la plus sainte et la plus étroite de toutes les alliances de la terre. Dieu lui-même l'a établie, et lui a donné sa bénédiction dès le commencement du monde. Mais Jésus-Christ, pour rendre cette alliance encore plus auguste et plus inviolable, l'a honorée du premier de ses miracles, et l'a élevée à la dignité de sacrement de la nouvelle loi : sacrement efficace auquel il a attaché une grâce de sanctification, en faveur de ceux qui le reçoivent avec les dispositions requises, dont la principale est

d'être purifié de tout péché mortel, par une bonne et sincère confession : sacrement que Saint Paul appelle grand sacrement, *sacramentum hoc magnum est* (Ephés. v. 32.) : parceque l'union qu'il établit entre l'homme et la femme représente l'union mystérieuse, que ce divin Sauveur a contractée avec son Eglise.

C'est aussi cette union de Jésus-Christ avec l'Eglise, que ce grand apôtre vous propose pour modèle de la vôtre, quand il recommande aux maris d'aimer leurs femmes, comme Jésus-Christ a aimé son Eglise, et quand il exhorte les femmes à témoigner à leurs maris la même soumission et la même tendresse, que l'Eglise a pour Jésus-Christ.

Comme c'est le Saint Esprit qui unit Jésus-Christ à son Eglise, c'est aussi ce même Esprit qui va descendre en vous, pour vous lier inséparablement l'un à l'autre, en vous unissant plus parfaitement à Dieu. Jugez par là de la sainteté du sacrement de mariage, des fins pures et honnêtes que vous devez vous proposer en le recevant, et des dispositions que vous devez y apporter. Mais considérez en même temps les obligations que l'état du mariage vous impose, et que vous devez remplir pour vous y sanctifier. Les voici : gravez-les bien dans vos cœurs.

Vous devez conserver l'un pour l'autre un amour et une fidélité inviolables. Vous devez vous secourir mutuellement, pour vous aider à endurer plus aisément les peines et les incommodités de la vie. Vous êtes encore obligés de supporter avec patience vos défauts, vos imperfections et vos infirmités réciproques ; et, comme, selon le langage de l'Ecriture, vous ne devez plus être qu'une même chair, vous devez aussi n'avoir qu'un cœur, pour participer aux biens et aux afflictions, qui se rencontreront dans votre état. Enfin s'il plaît à Dieu de vous donner des enfants, vous devez les lui consacrer par le baptême, et les former et les élever plutôt pour l'héritage du ciel, que pour celui de la terre,

par une éducation toute sainte, qui sera le fruit de vos instructions et de vos bons exemples.

Telles sont les obligations que vous allez contracter, en présence du ministre de Jésus-Christ, et à la face des saints autels. Si vous êtes bien convaincus de leur importance, et de la sainteté du sacrement de mariage, disposez-vous à le recevoir dignement :—purifiez vos intentions :—formez la résolution de travailler efficacement à vous sanctifier dans l'état du mariage :—élevez vos cœurs à Dieu, en ce moment, et priez-le avec une grande dévotion de bénir votre union.

Si vous êtes dans ces saintes dispositions, vous pouvez espérer que Dieu la bénira. Nous joindrons nos prières aux vôtres à cette fin ; et, après que nous aurons célébré votre mariage, nous offrirons pour vous le saint sacrifice de la Messe, auquel nous vous exhortons à assister avec respect et dévotion.

Exhortation, après le mariage.

¶ Moneat eos Sacerdos sermone gravi, ut sibi invicem servent fidem ; orationis tempore, et præsertim jejuniorum ac solemnitatum, casti maneant ; et vir uxorem, atque uxor virum diligat ; et in timore Dei permaneant. Postea eos aspergat aqua benedicta, et dicto Placeat tibi, Sancta Trinitas, dei benedictionem ; et legat, ut solitum est, Evangelium S. Joannis In principio erat Verbum.—(Missal.)

Vous voilà mariés, mon cher frère et ma chère sœur : vous voilà unis pour la vie ! Le sacrement de mariage, que vous venez de recevoir, a imprimé un sceau divin à votre union, et l'a sanctifiée. Avec ce grand sacrement, vous avez reçu la bénédiction de Dieu et de l'Eglise, et toutes les grâces nécessaires pour remplir fidèlement les devoirs de votre état.

Considérez combien elles sont précieuses ces grâces, auxquelles est attaché votre bonheur en cette vie et dans l'autre !... Car il ne peut y avoir de vrai bonheur pour vous dans le mariage, si vous n'y venez pas chrétiennement, et si vous négligez

les obligations qu'il vous impose ;... et sans le secours des grâces de votre état, très-certainement, vous ne remplirez pas ces obligations, ou vous vous en acquitterez mal, et vous vous perdrez.

Comprenez, par là, avec quel soin et avec quelle ardeur vous devez travailler à les conserver, et à les accroître en vous, par une piété sincère, et par la pratique constante de toutes les vertus chrétiennes. En croissant en vertus, vous croîtrez en grâces ; et, si vous croissez en grâces, les dons et les bénédictions de Dieu se multiplieront sur vous, et sur vos enfants ; et ces bénédictions du Seigneur assureront votre bonheur et celui de votre famille.

Prenez donc garde de vous exposer au danger de perdre ces grâces, en vous abandonnant, en ce jour, à une dissipation indécente, aux réjouissances licencieuses, aux plaisirs criminels des enfants du siècle. Bannissez de vos noces tout ce qui pourrait être contraire à la décence, et à la modestie chrétienne. Conviez-y Notre Seigneur Jésus-Christ : priez-le d'y présider, avec sa Sainte Mère, comme aux noces de Cana, et réjouissez-vous en sa présence.

Regardez ce jour, où Dieu lui-même vous a bénis, dans le sacrement de mariage, comme un grand jour pour vous :—un jour que vous devez passer dans la crainte du Seigneur, et dans une grande dévotion, à l'exemple du jeune Tobie, et de tant d'autres Saints, qui ont mérité la bénédiction de Dieu, pour eux-mêmes et pour leurs familles, et qui l'ont transmise, comme un héritage, à leur longue postérité.

Remerciez Dieu des grandes grâces, qu'il vous a faites aujourd'hui ; demandez-lui de les rendre efficaces en vous ; et proposez-vous de tout votre cœur d'y coopérer fidèlement... Mais surtout, à la fin de cette journée, pensez à donner vos cœurs à Dieu, à lui recommander vos âmes, à le prier, de nouveau et avec grande ferveur, de répandre ses bénédictions sur vous, et sur ceux qui naîtront de vous...

Enfin, n'oubliez pas de vous mettre sous la pro-

tection de la Sainte Vierge, de vos Saints Anges Gardiens et de vos Saints Patrons, afin qu'ils veillent sur vous, et qu'ils vous protègent contre la malice et les tentations du démon, et vous préservent de tout malheur.

Exhortation, après les relevailles.

Puisqu'il a plu au Seigneur de vous conserver au milieu des dangers de la maladie dont vous relevez, il est raisonnable que vous vous présentiez en ce saint lieu, pour lui en rendre de dignes actions de grâces, et pour lui offrir, en même temps, l'enfant qu'il vient de vous donner.

Profitez de la santé que vous avez recouvrée, pour remplir fidèlement tous les devoirs d'une épouse et d'une mère chrétienne.

Regardez l'éducation de cet enfant comme l'un de vos premiers devoirs; et prenez garde que, par votre faute, il ne perde un jour, par le péché, la grâce qu'il a reçue par le baptême. Pour cela, ayez soin de l'instruire, de bonne heure, des principales vérités de notre sainte religion, et de lui inspirer dès ses plus tendres années, par vos discours et par vos exemples, l'esprit de piété, la crainte et l'amour de Dieu, le goût de la vertu et l'horreur de tout péché.

Il sera heureux en ce monde et dans l'autre, et vous le serez avec lui, si en croissant en âge, il croît aussi dans la pratique de toutes les vertus chrétiennes.

Veillez aussi avec une grande attention, pour le préserver de tous les dangers, auxquels il pourrait être exposé, par la faiblesse de son âge; et gardez-vous bien de le laisser coucher avec vous, de peur qu'il ne lui arrive quelque accident. Demandez, en ce moment, au père commun de tous les hommes, qu'il vous soutienne dans l'accomplissement de tous ces devoirs, et que sa sainte bénédiction se répande et demeure sur vous, sur cet enfant et sur votre famille.

SHORT INSTRUCTIONS

FOR THE

ADMINISTRATION OF THE SACRAMENTS.

Exhortation, before Baptism.

Baptism is one of the seven sacraments, instituted by our Divine Saviour, for the purpose of communicating his grace to the soul of man. It is the first and most essential of the sacraments, and absolutely necessary for salvation. "Unless a man be born again of water and the Holy Ghost, he cannot enter into the Kingdom of God." Hence it is of the utmost importance that christian parents should have their children presented in due time for the reception of this holy rite, lest, by an unnecessary and imprudent delay, they be deprived of the inestimable blessings attached to it. The effects which baptism produce in the soul are most admirable, and cannot be too frequently the subject of your reflections. It is not a mere favor bestowed on man by his Creator, the advantages of which he may enjoy at his pleasure or forfeit with impunity; it is a mutual engagement, a sacred alliance between God and the soul, which leads him to shower upon us his choicest gifts, and obligates us to serve him with fidelity. By this holy ceremony, we are purified from that original guilt, which has been transmitted by our first parent to all his posterity, and from every other sin that may have been committed before its reception. It imparts to the soul a new and spiritual life which consists in an intimate union with God by faith, hope and charity, and imprints on it a character, which consecrates it in a special manner to his service, and entitles it to all the blessings, that have been purchased for us by

the sufferings of Jesus-Christ. But these graces, as I before observed, require a correspondent fidelity on our part, and impose great obligations. "If thou wilt enter life, says our Saviour, keep the commandments." It does not suffice to have been honored with the christian character, or to believe speculatively the truths of revelation: one of the primary objects of religion is to reform the heart, as well as to instruct the understanding. Hence the solemnity of the rite employed by the Church in the administration of baptism. The sacred unction by which we are consecrated to the service of the Almighty,—the sign of the cross reminding us of the faith we profess,—the various exorcisms, in which the evil spirit is commanded to depart from the soul,—the white garment, presented to us as an emblem of the sanctity of a christian life,—the burning taper, which represents the light of virtue that should ever shine forth in our actions,—all concur to impress upon our minds the important obligation we contract, of renouncing the ways of sin and imitating the example of our Divine Saviour. Such are the happy effects of that holy ceremony, which you are about to witness. Such are the blessings to be conferred on this child and in some degree upon us all, if we invoke them with fervor and sincerity at the throne of grace. May we then derive from this occasion the many advantages which it is calculated to impart. May it be for us a time of conversion, or at least of renovation in the practice of duty, that the sacred character which we have received, may prove to us a source of happiness in this life, and of endless enjoyment in the life to come.

After Baptism.

Let us return our fervent thanks to God for the blessings, which he has bestowed upon this child. It has been numbered among the favorites of heaven and associated with the mystical body of

Christ. Let us pray that the grace which it has received, may have its protection during life, and guard it securely from all the dangers, to which it will be exposed in the way of salvation. It will, indeed, be the safeguard of its innocence and a pledge of eternal happiness, if you, who have been charged with its welfare, are solicitous to cultivate these first impressions of virtue. To do this by wholesome instruction, by a religious education, and particularly by the influence of good example, is one of the principal duties of a christian parent. Should circumstances require it, the same office devolves secondarily upon the godfather and godmother, who are the spiritual guardians of the child, and are responsible for its instruction in the principles of the Catholic faith. I must not omit to inform you likewise, that the sponsors contract a spiritual affinity with the child and its parents, which is an impediment to marriage, but they contract no affinity with each other. May you who have assumed this important charge, be ever mindful of your obligations, and, by zealously promoting the salvation of those who have been confided to your care, merit for yourselves the crown of everlasting life.

ANOTHER EXHORTATION

MORE EXPLANATORY OF THE CEREMONIES USED IN THE ADMINISTRATION OF BAPTISM.

The Sacrament of Baptism is an ordinance of our Lord Jesus-Christ, by which we are cleansed from the guilt of original sin in which all men are born, and, by a new and spiritual birth, are made children of God, brethren of Christ and temples of the Holy Ghost, with an undoubted right to the kingdom of heaven. The solemnity with which the Church administers this sacrament, though not essential to its validity, is of great importance and should by no means be omitted. The principal ob-

ject of the various rites and prayers which she makes use of, is to draw down the blessing of God upon the person to be baptized, to impress upon our mind the magnitude of the blessings which we here receive and the obligations imposed on us by the Christian character.

Conformably to the practice of the primitive Church, the person to be baptized is presented by his godfather and godmother as sureties for the fulfilment of his baptismal engagements. The name which they give him on this occasion should be that of a saint, because it is intended to remind him of his having been associated with the saints of God, and of the exertion he should make to imitate the virtues of his holy patron. The sponsors having asked in his name to be admitted to the faith, that is to be made a christian, in order to obtain everlasting life, various ceremonies are performed to prepare the soul for the grace of baptism, such as :—*blowing* thrice on the face in contempt of Satan and commanding him to depart ;—*imprinting* the sign of the cross, first on the forehead, to signify that we should never be ashamed to make open profession of the faith of Christ, and then on the breast, to express the desire which we should have at all times to obey the commandments of God ;—*putting* into the mouth a grain of blessed salt, as an emblem of true wisdom, and of the happy influence of divine grace in preserving the soul from the corruption of sin. Then after repeated exorcisms to expel the evil spirit, the person is conducted from the entrance to the interior of the church, where he makes a solemn profession of the christian faith,—and his ears and nostrils are touched with spittle, in imitation of our Saviour, when he cured the deaf and dumb man, the priest at the same time saying, *ephpheta*, “ be thou opened,” to signify that the senses of the soul should be ever open to the truth and the grace of God. To a solemn renunciation of the devil and all his pomps and works, succeeds the

unction with holy oil, first on the breast to denote the courage imparted by the Spirit of God, to combat and overcome the enemy of salvation; then between the shoulders to express the necessity of this same courage and fortitude in supporting the crosses and trials, which we must necessarily meet with during life.

After a second profession of faith, the sacrament is administered by pouring consecrated water on the head of the person, with the words ordained by Christ : *I baptize thee in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost.* The new christian is then anointed on the top of the head with the sacred chrism, as an emblem of the eminent character which he has received, and of his special consecration to the service of God. After this, a white garment is laid upon him, to denote the robe of innocence with which he is clothed in baptism ;— and lastly a burning light is put into his hand, to signify the lamp of faith, which he is always to keep burning with the oil of charity and good works, that he may be ever ready to go forth and meet the heavenly bridegroom, and be admitted to the happy nuptial feast, which will have no end. In witnessing these ceremonies, by which we ourselves were consecrated to the service of the Almighty, let us recall with gratitude the eminent blessings, which he has conferred upon us, and implore the grace of faith fully corresponding to his mercies.

Exhortation, before Churching.

In conformity to a very laudable custom, you have come to request the blessing of the Church upon yourself and the child that has been committed to your care. While you return thanks to God for the favors which he has bestowed upon you, let them induce you to make a fervent consecration of yourself and your offspring to his holy service. Be careful, both by word and example, to impress upon

its youthful heart the principles of solid piety, that you may correspond to the views of Divine Providence in placing it under your charge, and may have the happiness of seeing your children attentive in their duties to God, and solicitous for their own eternal welfare. You hold a lighted candle in your hand, to signify the good works by which you should express your gratitude to God for the benefits which he has conferred on you, and the pious example by which you should lead your children and all around you to the love and practice of virtue. Endeavour to enter into this disposition, and to cultivate it, all the days of your life, that you may obtain and enjoy the blessings, which I am now about to solicit for you in the name of the Church.

Exhortation, before Marriage.

My dear friends, you are about to enter upon a union of which God himself is the author, and which our Divine Saviour has consecrated in a special manner, giving to it a character of sanctity, which places it among the holiest institutions of religion. He knew full well the dangers by which we are surrounded, and the weakness of our nature, which requires a continual encouragement to the discharge of the duties that have been imposed on us. For this reason he has annexed to the worthy reception of this sacrament, peculiar graces which dispose the married couple to respect the sacred engagement which they have formed, and enable them to surmount the various obstacles they may meet with in the way of happiness. The present occasion then is not one of little interest, nor can you view it in any other light than as a most important era in your lives, and most intimately connected with your temporal and eternal welfare. Alas ! it but too often happens that the minister of God extends a trembling hand in the performance

of the nuptial ceremony. The scene, it is true, is one of unrestrained festivity ; but how frequently is the blessing which he imparts, countermanded by the invisible malediction of him who penetrates the inmost recesses of the heart ! How frequently, amid the rejoicings of the world, is the storm of tribulation already gathering over the heads of those, who come to this holy alliance with unworthy dispositions ! How different, we hope, are your prospects. We have reason to believe that your joys are pure and founded on a solid basis, that you have duly prepared yourselves for this important event, and that your hearts are such in the sight of heaven, as to draw down upon you its favor and protection.

With confidence then in the promises of him who condescended to honor with his Divine presence the happy nuptials of Cana, invite him to come and preside on this occasion also, to bless the contract you are about to ratify, and to render it by his grace a true emblem of that sacred union which exists between him and his Church, a union of sentiment and action founded in virtue and the love of God.

After the Marriage ceremony.

Having been united in the holy bonds of matrimony, give thanks to the almighty for the favors which he has bestowed upon you. The graces which you have received have been granted for the purpose of animating you in the discharge of the obligations, which the Marriage life imposes, and which are beautifully expressed in these words of the Apostle : " Let women be subject to their husbands, as to the Lord ; for the husband is the head of the wife, as Christ is the head of the Church..... Therefore, as the Church is subject to Christ, so also let the wives be to their husbands in all things. Husbands, love your wives, as Christ also loved the Church and delivered himself up for it, that

he might sanctify it, cleansing it by the laver of water in the word of life..... So also ought men to love their wives as their own bodies." Ever mindful of these duties which you owe to each other, and to those with whose welfare you may be specially charged, cherish with solicitude the grace that has this day been conferred upon you ; it will direct you in every difficulty, it will comfort you in the hour of trial, it will be a continual source of peace, of joy, of mutual affection on earth, and a pledge of your eternal and perfect union in heaven.

Exhortation, before communion of the sick.

The duty, which you are now going to perform, claims all your attention and devotion. He, who has reduced you to this state of infirmity, is come to strengthen you in your sufferings, and enable you to bear them with such dispositions as will render them highly conducive to your eternal welfare. He, who is the author of life and death, condescends to visit you in your sickness, and to furnish you with those celestial remedies, which will invigorate your soul and fill you with joy, under the most trying evils you may have to experience. What a source of consolation for the christian to receive from the Son of God this pledge of his goodness and love ! It is true, he is a God of infinite justice who will render to every one according to his deeds, a God of infinite perfection, who views with horror the least stain of sin ; but his mercies are above all his works, and he assures us that whatever burthen may oppress us, we will always find relief and refreshment in his boundless charity. " Come to me, all you that labor and are heavy laden and I will refresh you. " " I am the living bread, that came down from heaven ; if any man eat of this bread, he shall live for ever.....He that eateth my flesh, and drinketh my blood, abideth in

me, and I in him, and I will raise him up at the last day." Welcome him therefore to your bosom with those sentiments of faith, humility, confidence and love, which will prepare your soul for the abundant reception of his graces. You will receive that same Divine Saviour,—who was crucified on Mount Calvary for the sins of the world,—who ascended into heaven, and is now seated at the right hand of God. Humble yourself in the presence of his incomprehensible majesty, exclaiming in the words of the Psalmist: "What is man, O Lord! that thou art mindful of him, or the Son of man that thou visiteth him." While you acknowledge your unworthiness that he should enter under your roof, let your heart expand at the contemplation of his goodness, ardently desiring to be united to him, and to make him the only object of your affections for time and eternity.

After Communion.

Endeavor, my dear friend, to set to profit the precious moments, during which the Lord of heaven and earth will deign to abide corporally within you. You possess him who created you,—who redeemed you, and who has destined you to a glorious immortality. What blessings may you not expect to receive from him after this signal testimony of his incomprehensible love? Give vent therefore to the liveliest emotions of gratitude for the incomparable favor which he has bestowed upon you, and, while you invite all creatures to join you in praise and thanksgiving, entreat him to remain with you for ever, to protect you against all your spiritual enemies, to grant you those sentiments of resignation to his holy will,—that spirit of penance and disengagement from the things of this life, which will render your sufferings meritorious, and inspire you with confidence, at any moment he may call upon you to leave this world. What have you to fear with this

heavenly protector at your side? Under his guidance, you may truly say, in the words of the royal Prophet. "Though I should walk in the midst of the shadow of death, I will fear no evils, for thou art with me." Let this be the subject of your reflections, and it will prove a source of great consolation during life, as well as at the hour of death.

Exhortation, before Extreme-Uncion.

Our Divine Saviour has been pleased in his infinite goodness to institute, besides the holy communion, another sacrament for the spiritual and corporal benefit of those who are dangerously ill. It is that of **Extreme-Uncion**, which is clearly pointed out in those words of St. James: "Is any man sick among you? Let him bring in the priests of the Church, and let them pray over him, anointing him with oil, in the name of the Lord; and the prayer of faith shall save the sick man; and if he be in sins, they shall be forgiven him." To receive the graces prepared for you in this heavenly institution, be sorry from your heart, for having offended God who has provided you with so great a comfort, in your present state of infirmity. Every portion of your being calls for support at this moment. Your body and soul are equally in need of the heavenly physician; the one is reduced to an extreme weakness by the violence of disease, the other has become languid and depressed; and in this state of dejection you are more than ever exposed to the assaults of your spiritual enemy. To supply these urgent wants is the object of **Extreme-Uncion**. It will banish from you the enemy of salvation, and afford you an easy triumph over his wicked suggestions: if it be expedient for your spiritual welfare, it will diminish your pains and restore you to health: it will obtain for you the remission of your sins: in a word, it will enable you to persevere to the end, and secure to you the happi-

ness
Cro
cruc
whi
you
will
ces
eyes
with
of a
nues

Y
sole
avai
with
half
done
tion
of th
devo

No
rite,
whic
your
your
dise
tran
your
his h
to it
your
reme
tend
shou
merc

ness of a good death. Cast your eyes then upon the Cross, (*here shew the crucifix*) the image of your crucified Redeemer: enter into the sentiments with which he suffered for the sins of the world: endure your illness with patience and resignation to the will of God, as a penance justly due to your offences; and while I apply this sacred unction to your eyes, your ears and your other senses, implore with a contrite and humble heart the forgiveness of all those sins, which through any of these avenues may have made their way into your soul.

To those who are present.

You, my dear brethren, who are to witness this solemn ceremony, let your presence be of some avail to our suffering friend. Unite your prayers with those which the Church offers up in his behalf, and do for him what you would rejoice to have done for yourselves, were you in a similar situation. For this purpose you may recite the Litany of the Saints, or other prayers according to your devotion.

After Extreme-Uncion.

Now that you have been fortified by this sacred rite, return thanks to God for the spiritual helps which he has afforded you in your sickness. Let your thoughts be fixed on his infinite mercy and your eternal welfare. Considering yourself entirely disengaged from the world, look forward with a tranquil mind to the result of your illness. Raise your heart frequently to God, and whatever may be his holy will in your regard, be prepared to submit to it with sentiments of perfect resignation. Should your mind be disturbed by the thought of death, remember that God is not only your judge, but a tender father whose love for you is infinite, and should awaken the most lively confidence in his mercy. To obtain the gift of final perseverance, set

to profit every moment that is left you, and make frequent acts of faith, hope, love and contrition for your sins, pronouncing occasionally the holy names of Jesus and Mary, and imploring her intercession with that of all the Saints and Angels. Adore the dispensations of Providence, and, with the same conformity to its wise decrees that our Saviour manifested in the garden of Olives, say in union with him: "Father, not my will, but thine be done," or with the Psalmist: "Thou hast anointed my head with oil; and my chalice which inebriateth me, how goodly is it! and thy mercy will follow me all the days of my life. And that I may dwell in the house of the Lord, unto length of days."

EXHORTATION,

BEFORE THE LAST BLESSING *In articulo mortis.*

By the goodness of God, my dear friend, you have already received the Sacraments, which were intended to strengthen your soul, and arm you in your last conflict in your journey to eternity. However, that nothing may be wanting to animate your confidence, I will now impart to you, by virtue of the faculty which I have received from the Holy See, the Apostolical benediction of his Holiness, with a plenary indulgence, for the full discharge of whatever debts of sin may yet stand against you, and retard your entrance into heaven. Raise your heart to God, by a lively faith in the merits of our Saviour Jesus Christ who died for your salvation, and with an entire confidence in his mercy and goodness. Offer yourself to him without reserve, to love him for all eternity; beg of him by an act of sincere contrition to pardon all your sins; accept the penance of death as a punishment due to your offences, and trust in his divine mercy, that he will now release you from all your sins, and, at the hour of your death, will receive you into the mansions of eternal rest. This will be your happiness, if per-

fectly disengaging your heart from the things of this world, you long with the Apostle "to be dissolved, and to be with Christ." Looking upon this earth therefore as a land of exile, let your thoughts and your sighs be directed to that heavenly country, for which you have been created, at one moment exclaiming with the Psalmist: "Who will give me wings like a dove, and I will fly and be at rest?" at another, anticipating with joy the blissful scenes of that Jerusalem above, where all tears shall be wiped from your eyes, where death shall be no more, where you will live forever in the secure possession of that happiness which the eye hath not seen, nor ear heard, nor the heart of man hath ever conceived.

Exhortation, before the Baptism of an adult.

Dearly beloved brother (or sister), the sacrament of Baptism, which you are about to receive is indispensably necessary for salvation, since it is the only remedy against that eternal malediction to which all men are destined, in punishment of the disobedience of our first parents. By the admirable virtue of this sacrament, you will be washed from the stain of original sin, and purified from all sins which you may have committed since you have attained the age of reason. Moreover, you are about to become the adopted son of God, and a living member of his holy church, the brother and co-heir of Jesus-Christ, and the temple of the Holy-Ghost, who will live in you by his grace. Such are the glorious titles with which you are about to be invested. Understand, if possible, the grandeur and holiness of this sublime vocation, which restores unto you the claim which you had lost to the kingdom of heaven, the entrance to which was opened to us by the sufferings and death of Jesus-Christ, as well as to those abundant graces which this divine Saviour acquired for us, in order that we might

obtain it. Consider that in becoming a christian, that is to say, a disciple of Christ, you oblige yourself to believe, with a firm faith, all that is taught by the true church of which he is the head,—to live conformably to the gospel which he has left us,—to relinquish the world and its vain pleasures,—to renounce for ever the devil and his works : that is to say, that henceforward you are to hold in horror all kind of sin, and carefully to avoid all that might lead you into it. Conceive a bitter sorrow for all those which you have had the misfortune to commit, and be impressed with sentiments of that humble and sincere penance, which is the true spirit of christianity, and without which you could not obtain forgiveness. Take especial care not to forget the solemn promises, which you are about to make to the Almighty, in presence of men and angels, and which his powerful grace will enable you to accomplish, if you faithfully follow its inspirations.

Exhortation, after the Baptism of an Adult.

I congratulate you, my dearly beloved brother (*or* sister) on the happiness in which you have just now participated. You can now say with the Apostle St. Paul, that your life is concealed in God with Christ-Jesus ; for by Baptism you have been buried with him, so that you should consider yourself as being dead to the world and to sin, and *has* living only in Jesus-Christ. This day is indeed to you the day of the Lord : you should consider it as the happiest day of your life ; for you have been delivered from the slavery of the devil, and from that eternal damnation which would have followed, and you have also been invested with the august character of an adopted son of God, and stamped with the seal of Jesus-Christ, which entitles you to his merits and his kingdom. Bless the Lord for all the great mercies he has bestowed upon you, by pre-

ferring you, without any merit of your own, to so many infidels who are enveloped in the shades and darkness of death, in order to enlighten you with the light of the true faith, and admit you into his church in which you will find the path of salvation. Return him thanks for having made you a christian and a catholic, and give him proofs of your gratitude by your endeavours, to be guided by that holiness which is proper to your station, exemplified in your morals and conduct. The solemn promises which you have made at the altar, to renounce Satan and his works, the world and its pomps, impose upon you the obligation of avoiding sin and its attractions, and of arming yourself against the spirit and maxims of the world. This is the indispensable duty of all those who embrace christianity ; and you cannot fail in that duty, without being unfaithful to God and to your vows. May you preserve, unsullied even unto death, that precious robe of innocence with which you have been clothed ; that you may present it to the sovereign judge, as a sure title to that glorious immortality which awaits you in heaven.

Exhortation, before supplying the ceremonies of Baptism.

Although the prayers, unctions, exorcisms and other ceremonies which are used in the church in administering Baptism, are not of the essence of that sacrament, they are nevertheless so holy and salutary to the person who receives them, that the practice of the church is to supply them to those who have been deprived of them, in consequence of the danger of death, or some other circumstance. It is therefore important not to omit them, in order that all the faithful baptised may participate in the graces, which it pleases God to bestow upon them, by the virtue of this sacrament, and the holy ceremonies which accompany it.

CALENDARIUM SANCTORUM.

A. Apostolus.—*Ab.* Abbas *vel* Abbatissa.—*Arch.* Archangelus.—*C.* Confessor.—*D.* Doctor.—*E.* Episcopus.—*Ev.* Evangelista.—*Her.* Eremita.—*M.* Martyr.—*Pp.* Papa.—*Pat.* Patriarcha.—*P.* Presbyter.—*Pr.* Princeps.—*Pro.* Propheta.—*Vg.* Virgo.—*Vs.* Vidua.

Aaron, m.	1 juillet.	Agnan, c.	17 nov.
Abdièse, m.	22 avril.	Anianus,	
Abdon, m.	30 juillet.	Agneau, ab.	14 déc.
Abel, pat.	1 mars.	Agnellus,	
Aberce, é.	22 oct.	Agard, m.	24 juillet.
Abibe, m.	15 nov.	Agricole, m.	4 nov.
Abondance, m.	1 mars.	Agricola,	
Abonde, é.	27 fév.	Aichard, ab.	15 sept.
Abraham, h.	16 mars.	Aidan, é.	31 août.
Absalom, m.	2 mars.	Aigulphe, c.	22 mai.
Acace, c.	31 mars.	Aimé, é.	31 août.
Acatius,		Amatus,	
Accurse, m.	16 janv.	Alban, c.	22 juin.
Achille, é.	7 nov.	Albert, c.	7 août.
Achillas,		Albin, é.	1 mars.
Achillée, m.	12 mai.	Aldric, c.	7 janv.
Achillaus,		Aldericus,	
Adaucte, m.	30 août.	Alexandre, p.	3 mai.
Adélard, ab.	2 janv.	Alexander,	
Adelbert, c.	29 août.	Alexis, c.	17 juillet.
Adelphe, é.	29 août.	Alexius,	
Adjuteur, c.	1 sept.	Alipe, é.	15 août.
Adjutor,		Alipius,	
Adon, c.	16 déc.	Almaque, m.	1 janv.
Ada,		Alphée, m.	17 nov.
Adrien, m.	8 sept.	Alphonse, é.	
Adrianus,		Amable, c.	1 nov.
Adulphe, m.	27 sept.	Amabilis,	
Adventeur, m.	10 nov.	Amance, c.	10 fév.
Adventor,		Amantius,	
Æagus, é.	11 mars.	Amand, c.	6 fév.
Agabe, pro.	13 fév.	Amaitre, m.	30 avril.
Agapite, m.	20 sept.	Amator,	
Agatange, m.	23 janv.	Amaranthe, m.	7 nov.
Agatangelus,		Ambroise, é. d.	7 déc.
Agathodore, m.	4 mars.	Ambrosius,	
Agathon, p.	10 janv.	Amidée c.	18 avril.
Agatho,		Ammiam m.	4 sept.
Agathonique, m.	22 août.	Ammon, c.	4 oct.
Aggée, m.	4 janv.	Ammonius,	
Agile, m.	15 oct.	Amos, pro.	31 mars.
Aglibert, m.	24 juin.	Amphian, m.	2 avril.

Amphiloque, c.	23 nov.	Apulée, m.	7 oct.
Amphion, é.	12 juin.	Apuleius,	
Anaclet, p. m.	13 juillet.	Aquilin, c.	19 oct.
Ananie, m.	25 janv.	Arateur, m.	21 avril
Ananias,		Arator,	
Anastase, m.	22 janv.	A. bogaste, c.	21 juillet.
Anatole, m.	20 mars.	Arcade, m.	12 janv.
Anatolius,		Arcadius,	
Andéol, m.	1 mai.	Archélas, c.	26 déc.
Andoche, m.	24 sept.	Archelaus,	
André, a.	30 nov.	Archippe, c.	20 mars.
Andreas,		Arconte, m.	5 sept.
André Corsin, é.	4 fév.	Arcontius,	
André Avellin, c.	10 nov.	Ardalion, m.	14 avril.
Andronique, m.	11 oct.	Arèse, m.	10 juin.
Anecte, m.	10 mars.	Aresius,	
Ange, c.	5 mai,	Arétas, m.	1 oct.
Angelus.		Argée, m.	2 janv.
Anicet, p. m.	17-avril.	Argimire, m.	28 juin.
Ansam, m.	1 déc.	Arian, m.	8 mars.
Anschaire, m.	3 fév.	Aristarque, m.	4 août.
Anscharius,		Aristide, c.	31 août.
Anselme, é. d.	21 avril.	Aristides,	
Ansovin, m.	13 mars.	Aristion, c.	22 fév.
Antère, p.	3 janv.	Aristobule, c.	15 mars.
Anteros,		Ariston, m.	2 juillet.
Anthelme, c.	26 juin.	Armogaste, m.	29 mars.
Anthine, m.	27 avril.	Arnould, c.	18 juillet.
Antide, m.	25 juin.	Arnulphus,	
Antidus,		Arsace, c.	16 août.
Antigone.	27 fév.	Arsacius,	
Antipas, m.	11 avril.	Arsène, c.	19 juillet.
Antoine, c.	13 juin.	Arsenius,	
Antonius,		Artème, m.	20 oct.
Antolien, m.	6 fév.	Artemius,	
Antonin, é.	10 mai.	Artémon, p.	8 oct.
Apellès, c.	22 avril.	Astère, m.	3 mars.
Aphrodite, m.	28 avril.	Asterius,	
Aphrodisius,		Athanase, é. d.	2 mai.
Aphton, m.	2 nov.	Athanasius,	
Aphtonius,		Athénodore, m.	18 oct.
Apollinaire, é. m.	23 juillet.	Athénogène, m.	18 janv.
Apollinaris,		Athenogenes,	
Apollon, m.	21 avril.	Attilain, é.	5 oct.
Apollone, m.	8 mars.	Attilanus,	
Apollonius,		Aubert, c.	13 déc.
Appian, m.	10 déc.	Aubin, c.	5 fév.
Apronian, m.	2 fév.	Albinus,	
		Audaote, m.	24 oct.

Audifax, <i>m.</i>	19 janv.	Albine, <i>v.</i>	15 déc.
Audomare, <i>é.</i>	9 sept.	Aldegonde, <i>v.</i>	30 janv.
Audoüen, <i>é.</i>	24 août.	Aldegondes,	
Audoenus,		Alexandre, <i>m.</i>	18 mai.
Audry, <i>c.</i>	10 oct.	Alodie, <i>m.</i>	22 oct.
Aldricus,		Amelberge, <i>v.</i>	10 juillet.
Augule, <i>é. m.</i>	7 fév.	Ammie, <i>v.</i>	31 août.
Augure, <i>m.</i>	21 janv.	Ammonaire, <i>m.</i>	12 déc.
Augurius,		Ammonaria,	
Augustal, <i>é.</i>	7 sept.	Anastasic, <i>v.</i>	25 déc.
Augustalis,		Anatolie, <i>v.</i>	9 juillet.
Auguste, <i>c.</i>	1 sept.	Angèle, <i>v.</i>	31 mai.
Augustin, <i>é. d.</i>	28 août.	Anne,	26 juillet.
Aunaire, <i>c.</i>	25 sept.	Antoine, <i>m.</i>	4 mai.
Anacharius,		Antonia,	
Aurèle, <i>c.</i>	20 juillet.	Antoinette, <i>m.</i>	3 mai.
Aurelius,		Antonina,	
Aurélien, <i>c.</i>	16 juin.	Apolline, <i>v. m.</i>	9 fév.
Aurelianus,		Aquiline, <i>m.</i>	13 juin.
Ausone, <i>c.</i>	11 juin.	Ariadne, <i>m.</i>	17 sept.
Auspice, <i>é.</i>	8 juillet.	Aselle, <i>m.</i>	6 déc.
Auspicius,		Astérie, <i>m.</i>	10 août.
Austremoine, <i>c.</i>	1 nov.	Athanasie, <i>ve.</i>	14 août.
Austrimonius		Aure, <i>ab.</i>	24 août.
Austriclinien, <i>p.</i>	3 juin.	Aurélié, <i>v.</i>	15 oct.
Austriclinianus,		Austreberte, <i>ab.</i>	10 fév.
Austrille, <i>c.</i>	20 mai.		
Austrigisilus,		Babylas, <i>m.</i>	24 janv.
Autonome, <i>é. m.</i>	12 sept.	Bacque, <i>m.</i>	7 oct.
Auxan, <i>é.</i>	8 sept.	Bajule, <i>m.</i>	20 déc.
Auxence, <i>er.</i>	14 fév.	Baldomer, <i>c.</i>	27 fév.
Auxentius,		Barachise, <i>m.</i>	16 mars.
Auxibe, <i>é.</i>	19 fév.	Barachisius,	
Auzibius,		Barbat, <i>c.</i>	19 fév.
Aventin, <i>her.</i>	4 fév.	Barbatien, <i>pr.</i>	31 déc.
Avite, <i>ab.</i>	17 juin.	Barbatianus,	
Ayeul, <i>ab.</i>	3 sept.	Bardonien, <i>m.</i>	25 sept.
Aigulphus,		Bardonianus,	
Azarie, <i>pro.</i>	3 fév.	Barlaam, <i>m.</i>	19 nov.
Azarias.		Barnabé, <i>a.</i>	11 juin.
		Barnabas,	
		Barsanuphe, <i>her.</i>	6 fév.
		Barsanuphius,	
		Barsimée, <i>é. m.</i>	30 janv.
		Barthélemi, <i>a.</i>	24 août.
		Bartholomæus,	
		Barulas, <i>m.</i>	18 nov.
		Basile, <i>é. d.</i>	14 juin.
		Basilus,	

NOMS FEMININS.

Adelaïde, <i>imp.</i>	16 déc.
Adelais,	
Adèle, <i>v.</i>	8 janv.
Agathe, <i>v. m.</i>	5 fév.
Agathonique, <i>m.</i>	3 avril.
Agnès, <i>v. m.</i>	21 janv.
Agrippine, <i>m.</i>	23 juin.

Basilée, <i>é.</i>	27 nov.	Boniface, <i>m.</i>	14 mai.
Basilide,	12 juin.	<i>Bonifacius,</i>	
<i>Basilides,</i>		Bonose, <i>m.</i>	21 août.
Basilien, <i>m.</i>	18 déc.	Brandan, <i>ab.</i>	16 mai.
<i>Basilianus,</i>		Brice, <i>c.</i>	13 nov.
Basilisque, <i>m.</i>	3 mars.	<i>Brixius,</i>	
Basse, <i>m.</i>	14 fév.	Bruno, <i>ab.</i>	6 oct.
Bassien, <i>m.</i>	14 fév.	Buchard, <i>é.</i>	14 oct.
<i>Bussianus,</i>		NOMS FEMININS.	
Baudèle, <i>m.</i>	20 mai.	Balbine, <i>v.</i>	31 mars.
<i>Baudelius,</i>		Balsamie,	
Bavon, <i>c.</i>	1 oct.	Barbe, <i>v. m.</i>	4 déc.
<i>Bavo.</i>		<i>Barbara,</i>	
Béan, <i>é.</i>	16 déc.	Basilisse, <i>m.</i>	15 avril.
Béat, <i>er.</i>	9 mai.	Basille, <i>m.</i>	17 mai.
Bède, <i>é.</i>	27 mai.	Bathilde, <i>rne.</i>	26 janv.
<i>Beda,</i>		<i>Bathildes,</i>	
Belin, <i>é.</i>	26 nov.	Beate, <i>m.</i>	8 mars.
Bénigne, <i>ab.</i>	20 nov.	Beatrix, <i>m.</i>	29 juillet.
Bénilde, <i>m.</i>	15 juin.	Begge, <i>ab.</i>	17 déc.
<i>Benildes,</i>		Benoite, <i>v.</i>	6 mai.
Benjamin, <i>m.</i>	31 mars.	<i>Benedicta,</i>	
Bennon, <i>é.</i>	16 juin.	Bibiane, <i>v. m.</i>	2 déc.
<i>Benno,</i>		Blande, <i>m.</i>	10 mai.
Benoit, <i>ab.</i>	21 mars.	Blandine, <i>m.</i>	2 juin.
<i>Benedictus,</i>		Bonne, <i>v.</i>	24 avril.
Bérard, <i>m.</i>	16 janv.	Bonose, <i>m.</i>	15 juillet.
Bercaire, <i>ab.</i>	16 oct.	Brigitte, <i>ve.</i>	8 oct.
<i>Bercharius,</i>		Burgondofore, <i>ab.</i>	3 avril.
Bernard, <i>ab. d.</i>	20 août.		
Bernardin, <i>c.</i>	20 mai.	Caius, <i>p. m.</i>	22 avril.
Béronique, <i>m.</i>	19 oct.	Cajétan, <i>c.</i>	7 août.
Bertaud, <i>c.</i>	16 juillet.	Calépode, <i>m.</i>	10 mai.
<i>Bertaldus,</i>		<i>Calepodius,</i>	
Bertin, <i>ab.</i>	5 sept.	Calistrate, <i>m.</i>	26 sept.
Bertrand, <i>c.</i>	15 oct.	Callinique, <i>m.</i>	28 janv.
Bessarion, <i>m.</i>	17 juin.	Calliope, <i>m.</i>	7 avril.
Bianor, <i>m.</i>	10 juillet.	<i>Calliopius,</i>	
Biblide,	2 juin.	Callixte, <i>p. m.</i>	14 oct.
<i>Biblides,</i>		Calocère, <i>m.</i>	18 avril.
Birille, <i>é.</i>	21 mars.	Camerin, <i>m.</i>	21 août.
Blaise, <i>é. m.</i>	3 fév.	Camille, <i>c.</i>	18 juillet.
<i>Blasius,</i>		Cance, <i>m.</i>	31 mai.
Bon, <i>m.</i>	1 août.	<i>Cantius,</i>	
Bonaventure, <i>é. d.</i>	14 juillet.	Candide, <i>m.</i>	3 oct.
<i>Bonaventura,</i>		Canut, <i>roi, m.</i>	19 janv.
Bonet, <i>é.</i>	15 janv.	Capiton, <i>m.</i>	24 juillet.
<i>Bonitus,</i>		<i>Capito,</i>	

ai.	Capraïse, <i>ab.</i>	1 juin.	Chrysotèle, <i>p. m.</i>	22 avril.
ût.	<i>Caprasius,</i>		Cibard, <i>her.</i>	1 juillet.
ai.	Caralippe, <i>m.</i>	28 avril.	<i>Epharchius,</i>	
ov.	Carpe, <i>m.</i>	13 avril.	Clair, <i>m.</i>	4 nov.
	Carpone, <i>m.</i>	14 oct.	<i>Clarus,</i>	
	<i>Carponius,</i>		Clarence, <i>é.</i>	26 avril.
t.	Carpophore, <i>m.</i>	7 août.	<i>Clarentius,</i>	
t.	Cartère, <i>m.</i>	2 nov.	Classique, <i>m.</i>	18 fév.
	Casimir, <i>pr.</i>	4 mars.	Claude, <i>c.</i>	3 juin.
	Cassien, <i>m.</i>	13 août.	<i>Claudius,</i>	
ars.	<i>Cassianus,</i>		Claudien, <i>m.</i>	25 fév.
éc.	Cassius, <i>m.</i>	15 mai.	<i>Claudianus,</i>	
	Caste, <i>m.</i>	4 sept.	Clément, <i>pp. m.</i>	23 nov.
vril.	Castor, <i>m.</i>	28 déc.	<i>Clemens,</i>	
ai.	Castricien, <i>é.</i>	1 déc.	Clémentin, <i>m.</i>	14 nov.
nv.	<i>Castritianus,</i>		Cléomène, <i>m.</i>	23 déc.
	Castule, <i>m.</i>	26 mars.	<i>Cleomenes,</i>	
ars.	Catalde, <i>é.</i>	10 mai.	Cléophas, <i>c.</i>	25 sept.
illet.	Cate, <i>m.</i>	19 janv.	Clet, <i>pp. m.</i>	26 avril.
éc.	Catulin, <i>m.</i>	15 juillet.	Cloud, <i>p.</i>	7 sept.
ai.	Cécile, <i>m.</i>	15 mai.	<i>Clodoaldus,</i>	
	<i>Cæcilius,</i>		Codrat, <i>m.</i>	10 mars.
cc.	Océilien, <i>m.</i>	16 avril.	Colman, <i>m.</i>	13 oct.
ai.	<i>Cæcilianus,</i>		Colomanne, <i>m.</i>	8 juillet.
in.	Célerin, <i>m.</i>	3 fév.	Colomb, <i>ab.</i>	9 juin.
vril.	Célestin, <i>pp.</i>	6 avril.	Colomban, <i>ab.</i>	21 nov.
illet.	Célian, <i>m.</i>	15 déc.	Côme, <i>m.</i>	27 sept.
t.	Celse, <i>m.</i>	28 juillet.	<i>Cosma,</i>	
vril.	Censurie, <i>é.</i>	10 juin.	Concorde, <i>m.</i>	1 janv.
	Céran, <i>c.</i>	28 sept.	<i>Concordius,</i>	
	Cerbon, <i>é.</i>	10 oct.	Condé, <i>her.</i>	14 mai.
vril.	<i>Cerbonius,</i>		<i>Condedus,</i>	
ût.	Céréal, <i>m.</i>	10 juin.	Conrade, <i>c.</i>	26 nov.
ai.	<i>Cærealis,</i>		Constance, <i>m.</i>	26 août.
	Césaire, <i>c.</i>	27 août.	<i>Constanstius,</i>	
pt.	<i>Cæsarius,</i>		Constantin, <i>m.</i>	11 mars.
nv.	Céside, <i>p. m.</i>	31 août.	Corbinien, <i>é.</i>	8 sept.
ril.	<i>Cæsidiu,</i>		<i>Corbinianus,</i>	
	Charlemagne, <i>c.</i>	28 janv.	Corneille, <i>pp. m.</i>	16 sept.
t.	<i>Carolus Magnus,</i>		<i>Cornelius,</i>	
ril.	Charles, <i>é.</i>	4 nov.	Craton, <i>m.</i>	15 fév.
ût.	<i>Carolus,</i>		Crémence, <i>m.</i>	16 avril.
illet.	Christin, <i>her. m.</i>	12 nov.	<i>Crementius,</i>	
ai.	Christophe, <i>m.</i>	25 juillet.	Crépin, <i>m.</i>	7 janv.
	<i>Christophorus,</i>		Crépinien, <i>m.</i>	7 janv.
t.	Chromace, <i>é.</i>	2 déc.	<i>Crispinianus,</i>	
nv.	<i>Chromatius,</i>		Crescent, <i>m.</i>	15 sept.
illet.	Chrysante, <i>m.</i>	25 oct.	<i>Crescens,</i>	
	Chrysogone, <i>m.</i>	24 nov.		

<i>Crescentiem, m.</i>	1 juin.	<i>Concesse,</i>	8 avril.
<i>Crescentianus,</i>		<i>Concorde, m.</i>	13 août.
<i>Crispe, p. m.</i>	18 août.	<i>Concordia,</i>	
<i>Cronidas, m.</i>	27 mars.	<i>Consorce, m.</i>	22 juin.
<i>Cucuphat, m.</i>	25 juillet.	<i>Consortia,</i>	
<i>Cucuphas,</i>		<i>Constance, m.</i>	19 sept.
<i>Culmace, m.</i>	19 juin.	<i>Constantia,</i>	
<i>Culmatius,</i>		<i>Cordule, m.</i>	22 oct.
<i>Cunibert, é.</i>	12 nov.	<i>Cornélie, m.</i>	31 mars.
<i>Curcodome, m.</i>	4 mai.	<i>Corone, m.</i>	1 janv.
<i>Cuthbert, c.</i>	20 mars.	<i>Cre-cence, m.</i>	15 juin.
<i>Cyprien, é. m.</i>	16 sept.	<i>Crescentia,</i>	
<i>Cyprianus,</i>		<i>Crescentiane, m.</i>	5 mai.
<i>Cyr, m.</i>	31 janv.	<i>Crispine, m.</i>	5 déc.
<i>Cyran, ab.</i>	4 déc.	<i>Cyre, m.</i>	3 août.
<i>Cyriac, m.</i>	8 août.	<i>Cyrène, m.</i>	1 nov.
<i>Cyrille, é.</i>	28 janv.	<i>Cyrenia,</i>	
<i>Cyrin, m.</i>	12 juin.	<i>Cyrille, v. m.</i>	28 oct.
<i>Cyriou, p. m.</i>	14 fév.	<i>Cyriaque, m.</i>	20 mars.
<i>Cylin, m.</i>	17 juillet.		

NOMS FEMININS.

<i>Callinique, m.</i>	22 mars.	<i>Dace, m.</i>	1 nov.
<i>Calliope, m.</i>	8 juin.	<i>Dacius,</i>	
<i>Calliste, v.</i>	25 avril.	<i>Dacian, m.</i>	4 juin.
<i>Camille, v.</i>	3 mars.	<i>Dade, m.</i>	29 sept.
<i>Candide, m.</i>	6 juin.	<i>Dadas,</i>	
<i>Capitoline, m.</i>	27 oct.	<i>Dalmace, é. m.</i>	5 déc.
<i>Cassie, m.</i>	20 juillet.	<i>Dalmatius,</i>	
<i>Catherine, v. m.</i>	25 nov.	<i>Damase, pp.</i>	11 déc.
<i>Catharina,</i>		<i>Damien, m.</i>	27 sept.
<i>Catherine de Sienne,</i>		<i>Damianus,</i>	
<i>v.</i>	30 avril.	<i>Daniel, m.</i>	16 fév.
<i>Cécile, v. m.</i>	22 nov.	<i>Darie, m.</i>	19 déc.
<i>Cæcilia,</i>		<i>Dase, m.</i>	21 oct.
<i>Célerine, m.</i>	3 fév.	<i>Datif, m.</i>	11 fév.
<i>Céline, v.</i>	21 oct.	<i>Dativus,</i>	
<i>Charité, v. m.</i>	1 août.	<i>David, é.</i>	1 mars.
<i>Caritas,</i>		<i>Delphin, c.</i>	24 déc.
<i>Chélidoine, m.</i>	13 oct.	<i>Demettre, é. m.</i>	10 nov.
<i>Chelidonia,</i>		<i>Demetrius,</i>	
<i>Christine, v. m.</i>	24 juillet.	<i>Democrîte, m.</i>	31 juillet.
<i>Claire, v.</i>	12 août.	<i>Denys, m.</i>	9 oct.
<i>Clara,</i>		<i>Dionysius,</i>	
<i>Claude, m.</i>	20 mars.	<i>Désiré, c.</i>	8 mai.
<i>Claudia,</i>		<i>Desideratus,</i>	
<i>Clotilde, rne.</i>	3 juin.	<i>Didace, c.</i>	13 nov.
<i>Clotildes,</i>		<i>Dide, m.</i>	26 nov.
<i>Colombe, v. m.</i>	31 déc.	<i>Didius,</i>	
		<i>Didier, c.</i>	23 mai.
		<i>Desiderius,</i>	

Didyme, <i>m.</i>	23 avril.	Denyse, <i>m.</i>	15 mai.
Dié, <i>c.</i>	19 juin.	<i>Dionysia</i> ,	
<i>Deodatus</i> ,		Derphute, <i>m.</i>	20 mars.
Dieu-donné, <i>p.</i>	8 nov.	Digne, <i>m.</i>	14 juin.
<i>Deus-dedit</i> ,		Dode, <i>v.</i>	24 avril.
Dioclès, <i>m.</i>	24 mai.	Dominique, <i>v. m.</i>	6 juillet.
Die Blète, <i>m.</i>	11 mai.	Domitille, <i>v. m.</i>	12 mai.
Diodore, <i>m.</i>	11 sept.	Donnée, <i>m.</i>	17 juillet.
Diogène, <i>m.</i>	6 avril.	<i>Donata</i> ,	
<i>Diogenes</i> ,		Dorothée, <i>v. m.</i>	6 fév.
Diomède, <i>m.</i>	16 août.	Dule, <i>m.</i>	25 mars.
<i>Diomedes</i> ,		Dymphne, <i>v. m.</i>	15 mai.
Dion, <i>m.</i>	6 juin.		
Dioscore, <i>m.</i>	25 fév.	Eadbert, <i>é.</i>	6 mai.
Dioscoride, <i>m.</i>	28 mai.	Edilbert, <i>roi.</i>	24 fév.
<i>Dioscorides</i> ,		Ediste, <i>m.</i>	12 oct.
Dom, <i>m.</i>	13 oct.	<i>Edistius</i> ,	
<i>Domnus</i> ,		Edmond, <i>roi.</i>	16 nov.
Domice, <i>m.</i>	5 juillet.	<i>Edmundus</i> ,	
<i>Domitius</i> ,		Edouard, <i>roi.</i>	13 oct.
Dominateur, <i>é.</i>	5 nov.	<i>Eduardus</i> ,	
<i>Dominator</i> ,		Edwin, <i>roi.</i>	4 oct.
Dominique, <i>c.</i>	4 août.	Egbert, <i>p.</i>	24 avril.
Domitien, <i>é.</i>	5 août.	Egdun, <i>p.</i>	12 mars.
<i>Domitianus</i> ,		<i>Egdunius</i> ,	
Domuin, <i>m.</i>	9 oct.	Eléazar, <i>m.</i>	23 août.
Domnion, <i>m.</i>	16 juillet.	Eleuchade, <i>é.</i>	14 fév.
<i>Domnio</i> ,		<i>Eleuchadius</i> ,	
Domnole, <i>é.</i>	16 mai.	Eleusippe, <i>m.</i>	17 janv.
<i>Domnolus</i> ,		Eleuthère, <i>pp. m.</i>	26 mai.
Donat, <i>é. m.</i>	7 août.	<i>Eleutherius</i> ,	
Donatien, <i>c.</i>	14 oct.	Elie, <i>é.</i>	4 juillet.
<i>Donatianus</i> ,		<i>Elias</i> ,	
Dorothee, <i>m.</i>	28 mars.	Eliphe, <i>m.</i>	16 oct.
Dosithée, <i>ab.</i>	23 fév.	<i>Eliphius</i> ,	
Dreux, <i>c.</i>	16 avril.	Elisée, <i>pro.</i>	14 juin.
<i>Drogo</i> ,		Eloi, <i>c.</i>	1 déc.
Drotte, <i>ab.</i>	10 mars.	<i>Eligius</i> ,	
<i>Drodoveus</i> ,		Elphège, <i>c.</i>	19 avril.
Druso, <i>m.</i>	24 déc.	Elpide, <i>é. m.</i>	4 mars.
<i>Drusus</i> ,		<i>Elpidius</i> ,	
Drulas, <i>m.</i>	15 juin.	Elzéar, <i>c.</i>	27 sept.
Dunstan, <i>c.</i>	19 mai.	Emery, <i>pr.</i>	4 nov.
		<i>Emericus</i> ,	
		Emile, <i>m.</i>	22 mai.
		<i>Emilius</i> ,	
		Emilien, <i>c.</i>	12 nov.
		<i>Emilianus</i> ,	
		Emmanuel, <i>m.</i>	26 mars.

NOMS FEMININS.

Dafrose, <i>m.</i>	4 janv.
Durie, <i>m.</i>	25 oct.
Delphine, <i>ve.</i>	27 sept.
Démétrie, <i>v. m.</i>	21 juin.

Engelbert, m.	7 nov.	Eugénien, m.	8 janv.
Ennode, c.	17 juillet.	Eugenianus, m.	
Ennodius,		Eugraphe, m.	10 déc.
Eoban, m.	5 juin.	Eulampe, m.	10 oct.
Epaphras, é. m.	19 juillet.	Eulampius,	
Epaphrodite, é. m.	22 mars.	Euloge, c.	11 mars.
Eparche, m.	1 juillet.	Eulogius,	
Eparchius,		Eumène, é.	18 sept.
Ephébo, m.	14 fév.	Eunicien, m.	23 déc.
Ephise, m.	15 janv.	Eunicianus,	
Ephisius,		Euphrase, é.	14 janv.
Ephrem, é.	9 juillet.	Euphrasius,	
Epicaride, m.	27 sept.	Euphroine, é.	4 août.
Epicarides,		Euphronius,	
Epigène, p. m.	24 mars.	Euple, m.	12 août.
Epigmenius,		Euplius,	
Epimaque, m.	10 mai.	Eupore, m.	23 déc.
Epiphane, é.	12 mai.	Euprèpe, é.	21 août.
Epipode, m.	22 avril.	Eupreprius,	
Epipodius,		Euroul, ab.	29 déc.
Epitace, é. m.	23 mai.	Ebrulphus,	
Epitatus,		Eusèbe, é. m.	16 déc.
Epolone, m.	24 janv.	Eusebius,	
Epolonius,		Eusigne, m.	5 août.
Equite, ab.	11 août.	Eusignius,	
Equitius,		Eustache, m.	20 sept.
Erasmus, é. m.	2 juin.	Eustachius,	
Eraste, é.	26 juillet.	Eustase, ab.	29 mars.
Erconwall, é.	30 avril.	Eustasius,	
Eric, roi.	18 mai.	Eustère, é.	19 oct.
Ermin, é.	25 avril.	Eusterius,	
Erminius,		Eustoche, c.	19 sept.
Ethère, m.	4 mars.	Eustochius,	
Ætherius,		Eustorgue, p.	11 avril.
Etienne, m.	26 déc.	Eustorgius,	
Stephanus,		Eustose, m.	30 nov.
Eubule, m.	5 mars.	Eustosius,	
Eucarpe, m.	25 sept.	Eutrope, c.	12 janv.
Eucarpus,		Eutropius,	
Eucher, c.	20 fév.	Erttyche, m.	21 mai.
Eucherius,		Eutychie, m.	
Eudes, ab.	18 nov.	Eutychien, m.	13 nov.
Odo,		Eutychianus,	
Eudoxe, m.	2 nov.	Eutyme, ab.	20 janv.
Eudoxius,		Eutymius,	
Eugend, ab.	1 janv.	Evagre, m.	12 oct.
Eugene, m.	13 juillet.	Evagrius,	
Eugenius,		Evariste, pp. m.	26 oct.

Evelle, <i>m.</i>	11 mai.	Exupère, <i>m.</i>	26 juillet.
<i>Evellius</i> ,		<i>Exuperia</i> .	
Evence, <i>p. m.</i>	16 avri.		
<i>Eventius</i> ,	1	Fabien, <i>Pp. m.</i>	20 janv.
Evode, <i>é. m.</i>	6 mai.	<i>Fabianus</i> ,	
<i>Evodius</i> ,		Fabricien, <i>m.</i>	21 août.
Evremond, <i>ab.</i>	10 juin.	<i>Fabricianus</i> ,	
Exupérance, <i>é.</i>	30 mai.	Faby, <i>m.</i>	11 mai.
<i>Exuperantius</i> .		<i>Fabius</i> .	
Exupère, <i>m.</i>	2 mai,	Facond, <i>m.</i>	27 nov.
<i>Exuperius</i> ,		Fale, <i>ab.</i>	16 mai.
Ezéchiél, <i>pro.</i>	10 avril.	<i>Fidolus</i> ,	
		Fandile, <i>p. m.</i>	13 juin.
		<i>Fandila</i> ,	
		Fantin, <i>c.</i>	30 août.
		Faron, <i>c.</i>	28 oct.
		<i>Faro</i> ,	
		Fauste, <i>m.</i>	16 juillet.
		Faustin, <i>m.</i>	15 fév.
		Faustinien, <i>é.</i>	26 fév.
		Félicien, <i>m.</i>	9 juin.
		<i>Felicianus</i> ,	
		Félicissime, <i>m.</i>	6 août.
		Félin, <i>m.</i>	1 juin.
		Félix; <i>Pp. m.</i>	80 mai.
		Félix de Valois, <i>c.</i>	20 nov.
		Ferdinand, <i>roi.</i>	30 mai.
		Ferréol, <i>c.</i>	16 juin.
		Ferruce, <i>m.</i>	28 oct.
		<i>Ferrutius</i> ,	
		Fiacre, <i>erm.</i>	30 août.
		<i>Fiacrius</i> ,	
		Fibice, <i>ab.</i>	5 nov.
		<i>Fibitius</i> ,	
		Fidèle, <i>m.</i>	24 avil.
		<i>Fidelis</i> ,	
		Fident, <i>m.</i>	27 sept.
		<i>Fidentius</i> ,	
		Fintan, <i>ab.</i>	17 fév.
		Firmat, <i>m.</i>	5 oct.
		Firme, <i>m.</i>	11 mars.
		Firmin, <i>é.</i>	24 juin.
		Flave, <i>m.</i>	7 mai.
		<i>Flavius</i> ,	
		Flavien, <i>m.</i>	22 déc.
		<i>Flavianus</i> ,	
		Flocelle, <i>m.</i>	17 mai.
		Flore, <i>m.</i>	18 août.
		Florent, <i>c.</i>	22 sept.

NOMS FEMININS.

Ediltrudes, <i>reine.</i>	23 juin.
<i>Ediltrudes</i> ,	
Edithe, <i>v.</i>	16 sept.
Eléonore, <i>v.</i>	29 déc.
Elizabeth, <i>reine.</i>	8 juillet.
Émérentienne, <i>v. m.</i>	23 janv.
<i>Emerentiana</i> ,	
Emilie, <i>v.</i>	2 juin.
Epiphane, <i>m.</i>	12 juillet.
Epistème, <i>m.</i>	5 nov.
<i>Epistemis</i> ,	
Erasmus, <i>v. m.</i>	3 sept.
Erotite, <i>m.</i>	6 oct.
<i>Erotis</i> ,	
Espérance, <i>v. m.</i>	1 août.
<i>Spes</i> ,	
Eudoxie, <i>m.</i>	1 mars.
<i>Eudoxia</i> .	
Eugénie, <i>v.</i>	10 sept.
Eulalie, <i>v. m.</i>	16 déc.
Eunomie, <i>m.</i>	12 août.
Euphémie, <i>v. m.</i>	16 sept.
Euphrasie, <i>v.</i>	13 mars.
Euphrosine, <i>v.</i>	1 janv.
Euprécie, <i>m.</i>	12 août.
Eusébie, <i>ab.</i>	16 mars.
<i>Eusebia</i> ,	
Eustochie, <i>v.</i>	2 nov.
<i>Eustochium</i> ,	
Euthalie, <i>v. m.</i>	27 août.
Eutrope, <i>vid.</i>	15 sept.
<i>Eutropia</i> ,	
Exupérance, <i>v.</i>	26 avril.
<i>Exuperantia</i> ,	

George, m. 23 avril.
Georgius,
 Gérard, é. 13 mars.
 Gérard, ab. 3 oct.
 Gérin, m. 2 oct.
 Germain, c. 28 mai.
Germanus,
 Germier, c. 16 mai.
Geremares,
 Géronce, m. 19 janv.
Geruntius,
 Gervais, m. 19 juin.
Gervasius,
 Géry, c. 11 août.
Gaugericus.
 Gilbert, c. 4 fév.
 Gildard, c. 8 juin.
 Gildas, c. 29 janv.
 Gilles, ab. 1 sept.
Ægidius.
 Glicérie, p. m. 21 déc.
 Goar, h. 6 juillet.
 Gobert, c. 2 mai.
Valbertus,
 Godart, c. 8 juin.
Gildardus,
 Godefroi, é. 8 nov.
Godefridus,
 Godegrand, é. 3 sept.
 Godehard, é. 4 mai.
 Godrick, her. 21 mai.
 Gombert, m. 29 avril.
 Gommer, c. 11 oct.
Gummarus,
 Gontrand, roi. 28 mars.
Guntramnus,
 Gordien, m. 10 mai.
Gordianus,
 Gorgon, m. 9 sept.
Gorgonius,
 Gracilien, m. 12 août.
Gracilianus,
 Gratien, m. 1 juin.
Gratianus,
 Grégoire, p. d. 12 mars.
Gregorius,
 Grégoire de Nazianze, é. d. 9 mai.
 Grégoire Thaumaturgus, é. 17 nov.

Grimaud, p. 29 sept.
Grimoaldus,
 Guillaume, ab. 25 juin.
Gulielmus,
 Guillebaud, é. 7 juillet.
Villibaldus,
 Guy, c. 12 sept.
 Guido,

NOMS FEMININS.

Galla, re. 5 oct.
 Gaudence, v. m. 30 août.
 Gemme, v. 30 mai.
 Généreuse, m. 17 juillet.
Generosa,
 Geneviève, 3 janv.
Genovesa,
 George, v. 15 fév.
Georgia,
 Germaine, m. 19 janv.
Germana,
 Gertrude, ab. 15 nov.
Gertrudes, v. 13 janv.
 Glaphire, v. 13 mai.
 Glicérie, m. 9 déc.
 Gorgouie, m.
 Hardouin, c. 22 juillet.
Harduinus,
 Hedde, é. 7 juillet.
Hedda,
 Hélan, p. 7 oct.
 Héliodore, w. 28 sept.
 Henri, emp. 15 juillet.
Henricus,
 Héracle, c. 1 sept.
Heraclius,
 Héraclide, m. 28 juin.
Heracrides,
 Hérade, m. 17 mai.
Heradius,
 Herblain, ab. 25 mars.
Hermelandus,
 Herculan, m. 25 sept.
 Hermagore, é. 12 juillet.
Hermagoras,
 Herman, c. 7 avril.
 Herma, c. 9 mai.
 Hermelle, m. 3 août.

<i>Herménégilde, m.</i>	13 avril.	<i>Hénédine, m.</i>	14 mai.
<i>Hermenegildes,</i>		<i>Hérène, m.</i>	25 fév.
<i>Hermengaude, é.</i>	3 nov.	<i>Hérénie, m.</i>	8 mars.
<i>Hermès, m.</i>	28 août.	<i>Héronde, v.</i>	23 juillet.
<i>Hermie, m.</i>	31 mai.	<i>Herundo,</i>	
<i>Hermias,</i>		<i>Hilaire, m.</i>	3 déc.
<i>Hermippe, m.</i>	27 juillet.	<i>Hilaria,</i>	
<i>Hermocrate,</i>	27 juillet.	<i>Hildegard, ab.</i>	17 sept.
<i>Hermocrates,</i>		<i>Hildegardes,</i>	
<i>Hermogène, m.</i>	17 avril.	<i>Hiltrude, v.</i>	27 sept.
<i>Hermogenes,</i>		<i>Hiltrudes,</i>	
<i>Hermolas, p.</i>	27 juillet.	<i>Honorine, v.</i>	27 fév.
<i>Hermolaus,</i>			
<i>Hérodion, c.</i>	8 avril.	<i>Ignace, c.</i>	31 juillet.
<i>Héron, m.</i>	17 oct.	<i>Ignatius,</i>	
<i>Hésyche, é.</i>	2 sept.	<i>Ildefonse, c.</i>	23 janv.
<i>Hesychius,</i>		<i>Ilide, é.</i>	7 juillet.
<i>Hiéronide, m.</i>	12 sept.	<i>Ilidius,</i>	
<i>Hieronides,</i>		<i>Illuminé, c.</i>	11 mai.
<i>Hiérothée, c.</i>	4 oct.	<i>Illuminatus,</i>	
<i>Hilaire, é.</i>	14 janv.	<i>Innocent, m.</i>	28 juillet.
<i>Hilarius,</i>		<i>Innocens,</i>	
<i>Hilarin, m.</i>	7 août.	<i>Irénée, é.</i>	28 juin.
<i>Hilarion, ab.</i>	21 oct.	<i>Isaac, m.</i>	38 nov.
<i>Hildebert, c.</i>	22 juillet.	<i>Isaïe, m.</i>	16 fév.
<i>Hildevert, c.</i>	27 sept.	<i>Isaïas,</i>	
<i>Himer, é.</i>	17 juin.	<i>Isaure, m.</i>	17 juin.
<i>Himerius,</i>		<i>Ischyron, m.</i>	1 juin.
<i>Hippolyte, m.</i>	13 août.	<i>Isidore, é. d.</i>	4 avril.
<i>Honoré, m.</i>	22 déc.	<i>Ismaël, m.</i>	17 juin.
<i>Honoratus,</i>			
<i>Honorius, é.</i>	24 avril.	NOMS FEMININS.	
<i>Hormisdas, m.</i>	6 août.	<i>Illuminée, v.</i>	29 nov.
<i>Hortulan, é.</i>	28 nov.	<i>Illuminata,</i>	
<i>Hospice, her.</i>	21 mai.	<i>Iphigénie, v.</i>	21 sept.
<i>Hospicius,</i>		<i>Iréide, v.</i>	22 sept.
<i>Hubert, c.</i>	3 nov.	<i>Ireides,</i>	
<i>Hugolin, m.</i>	12 oct.	<i>Irmine, v.</i>	24 déc.
<i>Hugues, c.</i>	27 nov.	<i>Isabelle, v.</i>	31 août.
<i>Hugo,</i>			
<i>Humbert, c.</i>	25 mars.	<i>Jacques, a.</i>	25 juillet.
<i>Hyacinthe, c.</i>	16 août.	<i>Jacobus,</i>	
<i>Hygin, pp. m.</i>	11 janv.	<i>Janvier, m.</i>	17 sept.
		<i>Januarius,</i>	
		<i>Jason, c.</i>	12 juillet.
		<i>Jean, a. év.</i>	26 déc.
		<i>Joannes,</i>	
		<i>Jean-Baptiste,</i>	24 juin.
		<i>Joannes-Baptista,</i>	

NOMS FEMININS.

<i>Hedwige, vid.</i>	17 oct.
<i>Hedwegis,</i>	
<i>Hélène, imp.</i>	18 août.
<i>Hemma, vid.</i>	29 juin.

mai.
fév.
mars.
juillet.
déc.
sept.
sept.
fév.
juillet.
janv.
juillet.
mai.
juillet.
juin.
nov.
fév.
juin.
juin.
avril.
juin.
nov.
sept.
sept.
déc.
août.
juillet.
sept.
juillet.
éc.
juin.

Jean-Chrysost. *é. d.* 27 janv.
Jean de Matha, *c.* 8 fév.
Jean de Dieu, *c.* 1 mars.
Jean Gualbert, *ab.* 12 juillet.
Jean de Canti, *c.* 20 oct.
Jean de la Croix, *c.* 24 nov.
Jeannice, 4 nov.
Joannicus,
Jérémie, *m.* 16 fév.
Jeremias,
Jérôme, *p. d.* 30 sept.
Hieronimus,
Jérôme Emilien, *c.* 20 juillet.
Joachim, *c.* 20 mars.
Job, *pro.* 10 mai.
Joël, *pro.* 13 juillet.
Jonas, *m.* 29 mars.
Josaphat, *é.* 27 nov.
Joseph, *c.* 19 mars.
Joseph Calazantz, *c.* 27 août.
Joseph Cupertin, *c.* 18 sept.
Josse, *p.* 13 déc.
Judocus,
Josué, 1 sept.
Jovin, *m.* 26 mars.
Jovinien, *m.* 5 mai.
Jovinianus,
Jovite, *m.* 15 fév.
Jovita,
Juconde, *é.* 14 nov.
Jucondien, *m.* 4 juillet.
Jucundianus,
Jude, *a.* 28 oct.
Judas,
Jules, *p.* 12 avril.
Julius,
Julien, *é.* 8 mars.
Julianus,
Junien, *ab.* 13 août.
Junianus,
Justin, *m.* 1 juin.
Juste, *c.* 10 nov.
Juvénal, *c.* 3 mai.
Juvenalis,
Juvence, *é.* 25 janv.
Juventius,

NOMS FEMININS

Janvière, *m.* 17 juillet.
Januaria,
Jeanne, *ve.* 21 août.
Joanna,
Juconde, *vg.* 25 nov.
Judith, *ve.*
Julie, *vg. m.* 23 mai.
Julienne, *vg.* 16 juin.
Juliana,
Julitte, *m.* 18 mai.
Juste, *m.* 19 juillet.
Justine, *m.* 26 sept.

Ladislas, *roi.* 27 juin.
Ladislau,
Lambert, *c.* 14 avril.
Landry, *c.* 10 juin.
Landericus,
Large, *m.* 8 août.
Latin, *é.* 24 mars.
Laure, *m.* 18 août.
Laurent, *m.* 10 août.
Laurentius,
Laurent Justinien, *é.* 5 sept.
Laurien, *é. m.* 4 juillet.
Laurianus,
Lazaro, *é.* 11 fév.
Léandre, *c.* 27 fév.
Leander,
Léger, *é. m.* 2 oct.
Leodegarius,
Léobard, *her.* 18 janv.
Léon, *pp. d.* 11 avril.
Leo,
Leonard, *c.* 6 nov.
Léonce, *c.* 1 déc.
Leontius,
Léonide, *m.* 2 sept.
Leonides,
Léonore, *é.* 1 juillet.
Léopard, *m.* 30 sept.
Léopold, *pr.* 15 nov.
Léovigilde, *m.* 20 août.
Let, *m.* 1 sept.
Latus,
Leuce, *m.* 11 janv.
Leucius,

		NOMS FEMININS.	
Leufroy, <i>ab.</i>	21 juin.	Laurence, <i>m.</i>	8 oct.
Leutfredus,		Laurentia,	
Libérat, <i>m.</i>	20 déc.	Lée, <i>ve.</i>	22 mars.
Libère, <i>é.</i>	23 juillet.	Léocadie, <i>vg. m.</i>	9 déc.
Liberius,		Léocritie, <i>vg. m.</i>	15 mars.
L'boire, <i>é.</i>	23 juillet.	Léonille, <i>m.</i>	17 janv.
Liborius,		Léontie, <i>m.</i>	6 déc.
Licar, <i>c.</i>	7 août.	Liberate, <i>vg.</i>	18 janv.
Glicerius,		Libie, <i>m.</i>	15 juin.
Licine, <i>m.</i>	7 août.	Liliose, <i>m.</i>	27 juillet.
Licinius,		Liobe, <i>vg.</i>	28 sept.
Ligoire, <i>her.</i>	13 sept.	Luce, <i>vg. m.</i>	13 déc.
Ligorius,		Lucia,	
Lin, <i>pp. m.</i>	23 sept.	Lucille, <i>vg.</i>	31 oct.
Liphard, <i>p.</i>	3 juin.	Lucine, <i>m.</i>	30 juin.
Livin, <i>m.</i>	12 nov.	Lucèce, <i>vg. m.</i>	23 nov.
Longin, <i>m.</i>	24 nov.	Lucretia,	
Louis, <i>roi.</i>	25 août.		
Ludovicus,			
Louis de Gonzag., <i>c.</i>	21 juin.		
Aloysius,			
Loup, <i>é.</i>	25 sept.	Macaire, <i>ub.</i>	2 janv.
Lupus,		Macarius,	
Lubin, <i>é.</i>	15 sept.	Macédone, <i>her.</i>	24 janv.
Leobinus,		Macedonius,	
Luo, <i>év.</i>	18 oct.	Macrin, <i>m.</i>	17 sept.
Lucas,		Macrobe, <i>m.</i>	20 juillet.
Lucain,	30 oct.	Macrolus,	
Lucanus,		Magin, <i>m.</i>	25 août.
Lucnis, <i>p. m.</i>	4 mars.	Magloire, <i>é.</i>	24 oct.
Lucius,		Maglorius,	
Lucide, <i>é.</i>	26 avril.	Magne, <i>m.</i>	15 fév.
Lucidius,		Mainbeuf, <i>c.</i>	16 oct.
Lucien, <i>c.</i>	7 janv.	Magnobodus,	
Lucianus,		Majorique, <i>m.</i>	6 déc.
Lucine, <i>é.</i>	13 fév.	Malachie, <i>é.</i>	3 nov.
Lucinius,		Malachias,	
Lucinien, <i>m.</i>	3 juin.	Malo, <i>é.</i>	16 nov.
Lucinianus,		Maclovius,	
Luciole, <i>m.</i>	3 mars.	Malque, <i>m.</i>	26 mars.
Ludger, <i>c.</i>	26 mars.	Mamant, <i>m.</i>	17 août.
Lulle, <i>c.</i>	16 oct.	Mamans,	
Luper, <i>é.</i>	15 nov.	Mamert, <i>c.</i>	11 mai.
Luperius,		Mamilien, <i>m.</i>	12 mars.
Luperque, <i>m.</i>	30 oct.	Mamilianus,	
Lupicin, <i>m.</i>	3 fév.	Mamille, <i>m.</i>	8 mai.
Luxore, <i>m.</i>	21 août.	Mancoe, <i>m.</i>	15 mai.
Luzorius,		Mancius,	
Lycarion, <i>m.</i>	7 juin.		

Mandé, <i>ab.</i>	18 nov.	Mayeul, <i>ab.</i>	11 mai.
<i>Mandetus,</i>		<i>Majolus,</i>	
Mansuet, <i>é.</i>	19 fév.	Médard, <i>é.</i>	7 juin.
Manuel, <i>m.</i>	17 juin.	Médérique, <i>p.</i>	29 août.
Mappalique, <i>m.</i>	17 avril.	Mélaine, <i>é.</i>	6 janv.
Mapril, <i>m.</i>	22 août.	<i>Melanius,</i>	
<i>Maprilis,</i>		Melasippe, <i>m.</i>	7 nov.
Marc. <i>év.</i>	25 avril.	Melchiade, <i>p.</i>	10 déc.
Marcel, <i>pp. m.</i>	16 janv.	<i>Melchiades,</i>	
Marcellien, <i>m.</i>	18 juin.	Mèlece, <i>é.</i>	12 déc.
<i>Marcellianus,</i>		<i>Meletius,</i>	
Marcellin, <i>pp. m.</i>	26 avril.	Méleusippe, <i>m.</i>	17 janv.
Marcien, <i>m.</i>	4 oct.	Mélite, <i>é.</i>	24 avril.
<i>Marcianus,</i>		Mellon, <i>c.</i>	22 oct.
Marcoul, <i>c.</i>	1 mai.	Memnon, <i>m.</i>	20 août.
<i>Marcuphys,</i>		Ménalippe, <i>m.</i>	2 sept.
Marien, <i>m.</i>	30 avril.	Ménalque, <i>c.</i>	6 avril.
<i>Marianus,</i>		Ménandre, <i>m.</i>	28 avril.
Marin, <i>m.</i>	3 mars.	<i>Menander,</i>	
Marole, <i>é.</i>	23 avril.	Ménard, <i>her.</i>	24 janv.
Martial, <i>m.</i>	13 oct.	Ménéle, <i>ab.</i>	22 juillet.
Martin, <i>é.</i>	11 nov.	Menne, <i>m.</i>	11 nov.
Martinien, <i>m.</i>	2 juillet.	<i>Mennas,</i>	
<i>Martinianus.</i>		Mercure, <i>m.</i>	10 déc.
Martyr, <i>m.</i>	29 mai.	<i>Mercurius,</i>	
<i>Martyrius,</i>		Mérelle, <i>m.</i>	24 janv.
Matorne, <i>é.</i>	14 sept.	Méron, <i>m.</i>	15 avril.
Mathias, <i>a.</i>	24 fév.	<i>Maro,</i>	
Mathurin, <i>p.</i>	9 nov.	Merry, <i>ab.</i>	29 août.
Matronien, <i>her.</i>	14 déc.	<i>Medericus,</i>	
<i>Matronianus,</i>		Mérule, <i>m.</i>	17 janv.
Matthieu, <i>a. év.</i>	21 sept.	Méthode, <i>é. m.</i>	18 sept.
<i>Matthaus,</i>		<i>Methodius,</i>	
Mature, <i>m.</i>	2 juin.	Métran, <i>m.</i>	3 janv.
Maur, <i>ab.</i>	15 janv.	Métrobe, <i>m.</i>	24 déc.
Maurice, <i>m.</i>	22 sept.	<i>Metrobius,</i>	
<i>Mauritius,</i>		Michée, <i>pro.</i>	15 janv.
Maurille, <i>é.</i>	13 sept.	<i>Michaas,</i>	
<i>Mauritius,</i>		Michel, <i>arch.</i>	29 sept.
Maurin, <i>ab. m.</i>	10 juin.	<i>Michael,</i>	
Maville, <i>m.</i>	4 janv.	Migdon, <i>m.</i>	23 déc.
Maxence, <i>pr.</i>	26 juin.	<i>Migdonius,</i>	
<i>Maxentius,</i>		Minerve, <i>m.</i>	23 août.
Maxime, <i>m.</i>	14 avril.	Minervin, <i>m.</i>	31 déc.
Maximien, <i>c.</i>	27 juillet.	Miniat, <i>m.</i>	26 oct.
<i>Maximianus,</i>		<i>Minias,</i>	
Maximilien, <i>é.</i>	12 oct.	Modeste, <i>m.</i>	15 juin.
<i>Maximilianus,</i>		Modoald, <i>é.</i>	12 mai.
Maximin, <i>é.</i>	20 mai.	<i>Modoaldus,</i>	

Moniteur, <i>é.</i>	10 nov.
<i>Monitor</i> ,	
Montain, <i>m.</i>	24 fév.
<i>Montanus</i> ,	
Moné, <i>m.</i>	18 janv.
<i>Moseus</i>	
Moyse, <i>m.</i>	25 nov.
<i>Moyse</i> ,	
Muce, <i>m.</i>	22 avril.
<i>Mucius</i> '	
Mucian, <i>m.</i>	3 juillet.
Musone, <i>m.</i>	24 janv.
<i>Musonius</i> ,	

NOMS FEMININS.

Macaire, <i>m.</i>	8 avril.
<i>Macaria</i> ,	
Macrine, <i>vg.</i>	19 juillet.
Magdeleine, <i>vg.</i>	22 juillet.
<i>Magdalena</i> ,	
Mamelte, <i>m.</i>	27 oct.
Marcelle, <i>ve.</i>	31 janv.
Marcelline, <i>vg.</i>	17 juillet.
Marciane, <i>v. m.</i>	9 janv.
Marcie, <i>m.</i>	3 mars.
Marcionille, <i>m.</i>	9 janv.
Marguerite, <i>reine.</i>	10 juin.
<i>Marguerita</i> .	
Marie, <i>vg.</i>	
Marine, <i>vg.</i>	18 juin.
Martane, <i>m.</i>	2 déc.
Marthe, <i>vg.</i>	29 juillet.
Martine, <i>v. m.</i>	30 janv.
Mathilde, <i>reine.</i>	14 mars.
<i>Mathildes</i> ,	
Matrone, <i>v. m.</i>	20 mai.
Maure, <i>vg.</i>	21 sept.
Maxime, <i>vg.</i>	16 mai.
Mélanie, <i>vg.</i>	31 déc.
Ménodore, <i>v. m.</i>	10 sept.
Mercuré, <i>m.</i>	12 déc.
Messaline, <i>vg.</i>	23 juin.
Milburge, <i>vg.</i>	23 fév.
Modeste, <i>m.</i>	23 mars.
Monégonde, <i>vg.</i>	2 juillet.
Monique, <i>ve.</i>	4 mai.
Mustiole, <i>m.</i>	3 juillet.

Nabor, <i>m.</i>	12 juin.
Napoléon, <i>m.</i>	15 août.
Narcisse, <i>é.</i>	29 oct.
Narsée, <i>m.</i>	15 juillet.
Narsès, <i>m.</i>	27 mars.
Nazaire, <i>m.</i>	12 juin.
<i>Nazarius</i> ,	
Nectaire, <i>é.</i>	1 août.
<i>Nectarius</i> ,	
Nemèse, <i>c.</i>	1 août.
<i>Nemesius</i> ,	
Némoire, <i>m.</i>	7 sept.
<i>Nemorius</i> ,	
Néon, <i>m.</i>	23 août.
Néophite, <i>m.</i>	20 janv.
Néopole, <i>m.</i>	2 mai.
Nérée, <i>m.</i>	12 mai.
Nestabe, <i>m.</i>	8 sept.
Nestor, <i>m.</i>	27 fév.
Nicaise, <i>é. m.</i>	11 oct.
<i>Nicasius</i> ,	
Nicandre, <i>m.</i>	17 juin.
<i>Nicander</i> ,	
Nicanor, <i>m.</i>	5 juin.
Nicée, <i>é.</i>	29 août.
<i>Nicaas</i> ,	
Nicéphore, <i>m.</i>	9 fév.
Nicétas, <i>ab.</i>	3 avril.
Nicolas, <i>é.</i>	6 déc.
<i>Nicolaus</i> ,	
Nicolas Tolentin, <i>c.</i>	10 sept.
Nicomède, <i>m.</i>	15 sept.
<i>Nicomedes</i> ,	
Nicostrate, <i>m.</i>	8 nov.
Nil, <i>her.</i>	26 sept.
Ninien, <i>p.</i>	16 sept.
<i>Ninianus</i> ,	
Nivard, <i>c.</i>	1 sept.
Nonne, <i>é.</i>	2 déc.
Norbert, <i>é.</i>	6 juin.
Novat, <i>c.</i>	20 juin.
Numérien, <i>é.</i>	5 juillet.
<i>Numerianus</i> ,	

NOMS FEMININS.

Nathalie, <i>m.</i>	27 juillet.
<i>Natalia</i> ,	
Néomisie, <i>v.</i>	25 sept.
Nimie, <i>m.</i>	12 août.

Nominande, m. 31 déc.
 Nonne, ve. 25 août.
 Nymphé, m. 10 nov.
 Nymphodore, vg. m. 10 sept.

Ocean, m. 5 sept.
 Octave, m. 20 nov.
 Octavius, 22 mars.
 Octavien, m. 22 mars.
 Octavianus, 1 janv.
 Odilon, ab. 1 janv.
 Odilo, 18 nov.
 Odon, ab. 18 nov.
 Odo, 29 juillet.
 Olave, roi, m. 27 mai.
 Olivier, ab. 9 sept.
 Olivarius, 16 fév.
 Omer, é. 16 fév.
 Audomar, 12 juin.
 Onésime, m. 16 avril.
 Onésiphore, m. 14 juillet.
 Onuphre, her. 9 nov.
 Optat, é. 1 mai.
 Optatien, é. 1 mai.
 Optatien, é. 1 mai.
 Orestes, m. 1 mai.
 Orence, m. 1 mai.
 Orentius, 22 janv.
 Orience, é. 4 juillet.
 Orientius, 4 déc.
 Oronce, m. 5 août.
 Orontius, 16 nov.
 Osée, pro. 16 janv.
 Osmond, é. 24 août.
 Oswald, roi, 28 juillet.
 Othmar, ab. 9 nov.
 Othon, m. 20 mai.
 Otho, 1 janv.
 Ouen, é. 1 janv.
 Audenus, 1 janv.
 Ours, ab. 1 janv.
 Ursus, 1 janv.
 Oursin, m. 1 janv.
 Ursinus, 1 janv.
 Outrille, é. 1 janv.
 Austregisilus, 1 janv.
 Oyend, ab. 1 janv.
 Eugendus, 1 janv.

NOMS FEMININS.

Obdulie, vg. 5 sept.
 Odile, ab. 13 déc.
 Olive, vg. 3 juin.
 Olympe, m. 26 juillet.
 Olympiade, ve. 28 juillet.
 Olympias, 9 sept.
 Osmanne, vg. 13 déc.
 Othilie, v. 9 mars.
 Pacien, c. 14 mai.
 Pacianus, 7 oct.
 Pacôme, c. 30 mai.
 Pacomius, 11 janv.
 Palais, é. 21 août.
 Paladis, 30 août.
 Palatin, m. 1 juin.
 Palémon, ab. 17 avril.
 Paterne, c. 27 juillet.
 Pammaque, c. 27 juillet.
 Pammachius, 11 sept.
 Pamphyle, p. m. 25 fév.
 Pantagathe, é. 13 avril.
 Pantalémon, m. 6 oct.
 Pantaléon, m. 5 août.
 Pantaleo, 23 janv.
 Paphnuce, m. 22 avril.
 Paphnutius, 19 mai.
 Papias, é. 17 mai.
 Papoul, é. 6 août.
 Papyrus, 21 fév.
 Pardou, c. 12 juillet.
 Pardulphus, 12 juillet.
 Paris, é. 12 juillet.
 Parménas, m. 12 juillet.
 Parmène, m. 12 juillet.
 Parmenius, 12 juillet.
 Parthène, m. 12 juillet.
 Parthenius, 12 juillet.
 Paschal, c. 12 juillet.
 Paschalis, 12 juillet.
 Pasteur, m. 12 juillet.
 Pastor, 12 juillet.
 Patère, é. 12 juillet.
 Paterius, 12 juillet.
 Paternien, é. 12 juillet.
 Paternianus, 12 juillet.

Patient, c.	11 sept.	Platon, ab.	4 avril.
<i>Patiens</i> ,		<i>Plato</i> ,	
Patrice, é.	17 mars.	Plaute, m.	29 sept.
<i>Patricius</i> ,		Plutarque, m.	28 juin.
Patrocle, her.	21 janv.	Pode, é.	28 mai.
Paul, a.	29 juin.	<i>Podius</i> ,	
Paulin, c.	22 juin.	Polle, m.	21 mai.
Pégase, m.	2 nov.	<i>Polius</i> ,	
<i>Pegasus</i> ,		Poillion, m.	28 avril.
Pélage, m.	26 juin.	Polycarpe, é. m.	26 janv.
<i>Pelagius</i> ,		Polycrone, p. m.	17 fév.
Pélée, m.	19 sept.	<i>Polycronius</i> ,	
Pélin, é. m.	5 déc.	Polyeucte, m.	13 fév.
Pérégrin, c.	15 mai.	Pompée, m.	7 juillet.
Perpétue, c.	8 avril	<i>Pompeius</i> ,	
Pétrone, c.	4 oct.	Pompone, é.	14 mai.
<i>Petronius</i> ,		<i>Pomponius</i> ,	
Pharnace, m.	24 juin.	Ponce, m.	8 mars.
<i>Pharnacius</i> ,		<i>Pontius</i> ,	
Philadelphie, m.	2 sept.	Pontien, p. m.	19 nov.
Philapian, m.	30 janv.	<i>Pontianus</i> ,	
Philastre, c.	18 juillet.	Pontique, m.	2 juin.
<i>Philastrus</i> ,		Porchaire, m.	12 août.
Philéas, m.	4 fév.	<i>Porcartus</i> ,	
Philémon, m.	8 mars.	Porphyre, c.	20 août.
Philet, m.	27 mars.	Portien, ab.	2 déc.
Philbert, c.	20 août.	<i>Portianus</i> ,	
Philippe, a.	1 mai.	Potamon, m.	18 mai.
Philippe de Néri, c.	26 mai.	Potentien, m.	31 déc.
Phillippe Béniti, c.	23 août.	Pragmace, é.	22 nov.
Philogone, c.	20 déc.	<i>Pragmacius</i> ,	
<i>Philogonius</i> ,		Préside, é. m.	6 sept.
Philomène, m.	6 juillet.	<i>Præsidius</i> ,	
Philon, c.	25 avril.	Prétextat, c.	11 déc.
<i>Philo</i> ,		Priame, m.	28 mai.
Philotère, m.	19 mai.	<i>Priamus</i> ,	
Philothée, m.	5 nov.	Prilidien, m.	24 janv.
Phocas, m.	5 mars.	<i>Prilidianus</i> ,	
Photin, é. m.	2 juin.	Prime, m.	9 juin.
Pierre, a.	29 juin.	Primien, m.	29 déc.
<i>Petrus</i> ,		<i>Primianus</i> ,	
Pierre Nolasque, c.	31 janv.	Primitif, m.	10 juin.
Pierre Damien, é. d.	23 fév.	<i>Primitivus</i> ,	
Pierre Célestin, pr.	19 mai.	Principe, c.	25 sept.
Pierre d'Alcant. c.	19 oct.	<i>Principius</i> ,	
Pierre d'Alexand. c.	26 nov.	Prior, her.	17 juin.
Pierre Chrysol. é. d.	4 déc.	Priscien, m.	12 oct.
Pie, pp.	5 mai.	<i>Priscianus</i> ,	
Placide, m.	5 oct.		

Priscillien, m.	4 janv.
<i>Priscilianus</i> ,	
Prisque, m.	26 mai.
Privat, m.	1 août.
Probe, m.	11 oct.
Processe, m.	2 juillet.
Prochore, m.	9 avr.
Procle, c.	12 juin.
Procope, m.	17 fév.
<i>Procopius</i> ,	
Proseule, é. m.	14 avr.
Prospère, c.	19 juillet.
Protas, m.	19 juin.
<i>Protasius</i> ,	
Protogène, é.	9 mai.
<i>Protopogenes</i> ,	
Prudence, é.	28 avr.
<i>Prudentius</i> ,	
Ptolémée, m.	19 oct.
Publius, m.	19 fév.
Pudent, c.	19 mai.
<i>Pudens</i> ,	
Pusice, m.	22 avr.
<i>Pusicius</i> ,	

NOMS FEMININS.

Pallaise, m.	24 mai.
<i>Palladia</i> ,	
Patience, m.	1 mai.
<i>Patientia</i> ,	
Patrice, m.	13 mars.
<i>Patritia</i> ,	
Paule, ve.	26 janv.
Pauline, vg. m.	6 juin.
Pélagie, vg. m.	8 oct.
Perpétue, m.	7 mars.
Persévérande, v.	26 juin.
Pétronille, vg.	31 mai.
Phèbre, ve.	3 sept.
Philippe, m.	20 sept.
Philomène, vg.	5 juillet.
Pholine, m.	20 mars.
Pie, m.	19 janv.
Placidie, vg.	11 oct.
Plautille, ve.	20 mai.
Pompose, vg. m.	19 sept.
Potamie, m.	5 déc.
Potamienne, vg. m.	28 juin.
<i>Potamiana</i> ,	

Praxède, vg.	21 juillet.
<i>Prazedes</i> ,	
Primitive, m.	24 fév.
Priscille, vg.	16 janv.
Prisque, m.	18 janv.
Publie, ab.	9 oct.
Pudentienne, vg.	19 mai.
<i>Pudentiana</i> ,	
Pulchérie, Imp.	10 sept.
Quadrat, m.	7 mai.
Quart, m.	6 août.
Quéran, ab.	9 sept.
Quinide, é.	15 fév.
Quint, m.	5 sept.
Quintilien, m.	13 avr.
<i>Quintillianus</i> ,	
Quintilo, é.	8 mars.
<i>Quintilis</i> ,	
Quintin, m.	31 oct.
Quiriac, m.	23 août.
Quirin, é. m.	4 juin.
Quirique, m.	4 juin.

NOMS FEMININS.

Quintille, m.	19 mars.
Quitérie, vg. m.	22 mai.
Raimond-Nonnat, c.	31 août.
Raimond de Penna-	
fort, c.	23 janv.
Rainier, c.	17 juin.
<i>Rainerius</i> ,	
Rainulphe, m.	27 mai.
Réate, m.	27 janv.
Rédempte, é.	8 avr.
Rembert, é.	4 fév.
Remède, é.	3 fév.
<i>Remedius</i> ,	
Rémi, é.	1 oct.
<i>Remigius</i> ,	
René, c.	12 nov.
<i>Renatus</i>	
Rénobert, c.	16 mai.
Respice, m.	10 nov.
<i>Respicus</i> ,	
Restitut, m.	23 août.
Révérien, é. m.	1 juin.

<i>Révoocat, m.</i>	9 janv.	<i>Romule, m.</i>	23 juillet.
<i>Revocatus,</i>		<i>Rosalie, vg.</i>	15 juillet.
<i>Richard, roi.</i>	7 fév.	<i>Rose, vg.</i>	30 août.
<i>Rieul, c.</i>	30 mars.	<i>Rosule, m.</i>	14 sept.
<i>Rigulus,</i>		<i>Ruffine, m.</i>	10 juillet.
<i>Rigobert, é.</i>	4 janv.	<i>Rustique, m.</i>	31 déc.
<i>Riquier, ab.</i>	26 avril.		
<i>Richarius,</i>		<i>Sabas, ab.</i>	5 déc.
<i>Rixe, m.</i>	6 juillet.	<i>Sabin, m.</i>	25 janv.
<i>Rixius,</i>		<i>Sabinien, m.</i>	29 janv.
<i>Robert, ab.</i>	17 avril.	<i>Sabinianus,</i>	
<i>Robustien, m.</i>	24 mai.	<i>Sadroc, é.</i>	4 mai.
<i>Robustianus,</i>		<i>Sacerdos,</i>	
<i>Roch, c.</i>	16 août.	<i>Saint, m.</i>	2 juin.
<i>Rodolphe, c.</i>	21 juin.	<i>Sanctus,</i>	
<i>Rogat, m.</i>	12 janv.	<i>Salomon, m.</i>	13 mars.
<i>Rogatien, p. m.</i>	26 oct.	<i>Salutaire, m.</i>	13 juillet.
<i>Rogatianus</i>		<i>Salutaris,</i>	
<i>Rogel, m.</i>	16 sept.	<i>Salvin, é.</i>	12 oct.
<i>Roger, ab.</i>	5 mars.	<i>Sampson, é.</i>	28 juillet.
<i>Rogerius,</i>		<i>Samuel, m.</i>	16 fév.
<i>Rolland, her.</i>	16 juillet.	<i>Sanctin, é.</i>	22 sept.
<i>Romain, m.</i>	9 août.	<i>Sandale, m.</i>	3 sept.
<i>Romanus,</i>		<i>Sarbel, m.</i>	29 janv.
<i>Romule, m.</i>	17 fév.	<i>Sarbelius,</i>	
<i>Romuald, ab.</i>	7 fév.	<i>Saturnin, m.</i>	29 nov.
<i>Ruderic, p. m.</i>	13 mars.	<i>Satyre, m.</i>	12 janv.
<i>Ruffin, m.</i>	7 avril.	<i>Savin, m.</i>	11 juillet.
<i>Ruffinien, m.</i>	19 mars.	<i>Savinien, m.</i>	29 janv.
<i>Ruffinianus,</i>		<i>Savinianus,</i>	
<i>Rumolde, é. m.</i>	1 juillet.	<i>Sébastien, m.</i>	20 janv.
<i>Rupert, é. m.</i>	27 mars.	<i>Sebastianus,</i>	
<i>Rustique, p. m.</i>	9 oct.	<i>Second, m.</i>	29 mars.
<i>Rutile, m.</i>	2 août.	<i>Secondaire, m.</i>	2 oct.
<i>Rutule, m.</i>	28 fév.	<i>Secundarius,</i>	
NOMS FEMININS.		<i>Secundien, m.</i>	17 fév.
<i>Radegonde, reine,</i>	13 août.	<i>Secundianus,</i>	
<i>Radegondes,</i>		<i>Sécur, m.</i>	2 déc.
<i>Rédempte, vg.</i>	23 juillet.	<i>Seine, ab.</i>	19 sept.
<i>Reine, vg. m.</i>	7 sept.	<i>Sigo,</i>	
<i>Regina,</i>		<i>Séleuque, m.</i>	16 fév.
<i>Réparée, vg. m.</i>	8 oct.	<i>Sennen, m.</i>	30 juillet.
<i>Reparata,</i>		<i>Septime, m.</i>	24 oct.
<i>Restitut, vg. m.</i>	27 mai.	<i>Sérapien, m.</i>	31 janv.
<i>Restituta,</i>		<i>Serge, m.</i>	7 oct.
<i>Rhals, m.</i>	28 juin.	<i>Sergius,</i>	
<i>Romaine, vg.</i>	23 fév.	<i>Servais, é.</i>	13 mai.
<i>Romana,</i>		<i>Servatius,</i>	
		<i>Servand, m.</i>	23 oct.

<i>Serve, m.</i>	17 août.	<i>Souleine, é.</i>	25 sept.
<i>Servile, m.</i>	24 mai.	<i>Solemnus, ab.</i>	15 mars.
<i>Servilius,</i>		<i>Speciosus,</i>	
<i>Servilien, m.</i>	20 avril.	<i>Sperat, m.</i>	17 juillet.
<i>Servilianus,</i>		<i>Speusippe, m.</i>	17 janv.
<i>Servule, c.</i>	21 fév.	<i>Spire, é.</i>	1 août.
<i>Sévère, é.</i>	1 fév.	<i>Exuperius,</i>	
<i>Sévérien, m.</i>	20 avril.	<i>Spiridion, é.</i>	14 déc.
<i>Severianus,</i>		<i>Stactée, m.</i>	28 sept.
<i>Séverin, ab.</i>	8 janv.	<i>Stanislas, é. m.</i>	7 mai.
<i>Sexte, m.</i>	31 déc.	<i>Stanislaus,</i>	
<i>Sidoine, é.</i>	23 août.	<i>Stanislas Kostka, c.</i>	15 août.
<i>Sidonius,</i>		<i>Straton, m.</i>	9 sept.
<i>Sifroy, é.</i>	15 fév.	<i>Stratonique, m.</i>	13 janv.
<i>Sigifridus,</i>		<i>Successe, m.</i>	19 janv.
<i>Sigebert, roi.</i>	1 fév.	<i>Sulpice, é.</i>	17 janv.
<i>Sigismond, roi.</i>	1 mai.	<i>Sulpicius,</i>	
<i>Silvère, pp. m.</i>	20 juin.	<i>Supère, m.</i>	26 juin.
<i>Silverius,</i>		<i>Superius,</i>	
<i>Siméon, m.</i>	18 fév.	<i>Suran, ab.</i>	24 janv.
<i>Simon, a.</i>	28 oct.	<i>Switbert, é.</i>	1 mars.
<i>Simplice, m.</i>	29 juillet.	<i>Swithin, é.</i>	15 juillet.
<i>Simplicius,</i>		<i>Syagre, é.</i>	27 août.
<i>Simplicien, é.</i>	16 août.	<i>Syagrius,</i>	
<i>Simplicianus,</i>		<i>Sylvain, m.</i>	22 sept.
<i>Sindulphe, é.</i>	20 oct.	<i>Sylvanus,</i>	
<i>Sirène, m.</i>	23 fév.	<i>Silvestre, pp.</i>	31 déc.
<i>Sirice, m.</i>	26 nov.	<i>Sylvestre,</i>	
<i>Siritius,</i>		<i>Symmaque, pp.</i>	19 juillet.
<i>Sisenaude, p. m.</i>	16 juillet.	<i>Symphorien, m.</i>	8 nov.
<i>Sisine, m.</i>	29 mai.	<i>Symphorianus,</i>	
<i>Sisinius,</i>		<i>Syndime, m.</i>	19 déc.
<i>Siviard, ab.</i>	1 mars.	<i>Synée, m.</i>	21 mai.
<i>Sixte, pp. m.</i>	6 août.	<i>Synetius,</i>	
<i>Smaragde, m.</i>	8 août.		
<i>Socrate, m.</i>	19 avril.		
<i>Socrates,</i>			
<i>Solochan, m.</i>	17 mai.	<i>Sabine, m.</i>	29 août.
<i>Soluteur, m.</i>	13 nov.	<i>Saleberge, ab.</i>	22 sept.
<i>Solutor,</i>		<i>Saluste, m.</i>	14 sept.
<i>Sophonie, pro.</i>	3 déc.	<i>Salustia,</i>	
<i>Sophonias,</i>		<i>Saturnine, vg. m.</i>	4 juin.
<i>Sophrone, é.</i>	11 mars.	<i>Savine, ve.</i>	30 janv.
<i>Sophronius,</i>		<i>Scholastique, vg.</i>	10 fév.
<i>Sosie, m.</i>	23 sept.	<i>Sébastien, m.</i>	4 juillet.
<i>Sosipater, m.</i>	25 juin.	<i>Sébastienne, m.</i>	16 sept.
<i>Sosthènes, m.</i>	10 sept.	<i>Sebastiana,</i>	
<i>Sotère, pp. m.</i>	22 avril.	<i>Seconde, vg. m.</i>	10 juillet.
		<i>Secondine, vg. m.</i>	15 janv.

NOMS FEMININS.

Séraphine, <i>vg.</i>	29 juillet.	Théotyme, <i>m.</i>	20 avril.
Sérapie, <i>vg. m.</i>	3 sept.	Thespèse, <i>m.</i>	20 nov.
Sérène, <i>m.</i>	16 août.	<i>Thesperius,</i>	
Sévère, <i>vg.</i>	20 juillet.	Thibauld, <i>her.</i>	1 juillet.
Sophie, <i>v. m.</i>	30 avril.	<i>Theobaldus,</i>	
Soulange, <i>vg. m.</i>	10 mai.	Thierry, <i>ab.</i>	1 juillet.
<i>Solingia,</i>		<i>Theodoricus,</i>	
Susanne, <i>vg. m.</i>	11 août.	Thomas, <i>a.</i>	21 déc.
Sylvie, <i>ve.</i>	3 nov.	Thomas d'Aquin, <i>c. d.</i>	7 mars.
Symphorose, <i>ve.</i>	18 juillet.	Thomas de Vil-	
Synclétique, <i>m.</i>	5 janv.	neuve, <i>é.</i>	22 sept.
		Thomas de Cantor-	
Tammar, <i>c.</i>	1 sept.	béry, <i>é. m.</i>	29 déc.
Tatian, <i>m.</i>	22 sept.	Thrason, <i>m.</i>	11 déc.
Taurin, <i>é.</i>	11 août.	Thyrse, <i>m.</i>	28 janv.
Taurion, <i>m.</i>	7 nov.	Tibère, <i>m.</i>	10 nov.
<i>Taurio,</i>		Tiburce, <i>m.</i>	14 avril.
Télesphore, <i>pp. m.</i>	5 janv.	Timon, <i>m.</i>	19 avril.
Térence, <i>é. m.</i>	10 avril.	Timothée, <i>é. m.</i>	24 janv.
<i>Terentius,</i>		Tite, <i>m.</i>	16 août.
Térentien, <i>é. m.</i>	1 sept.	Titian, <i>é.</i>	3 mars.
<i>Terentianus,</i>		Tobie, <i>m.</i>	2 nov.
Tertulien, <i>é.</i>	27 avril.	<i>Tobias,</i>	
<i>Tertulianus,</i>		Torpès, <i>m.</i>	17 mai.
Thadée, <i>a.</i>	28 oct.	Torquat, <i>é.</i>	15 mai.
Thalalée, <i>m.</i>	20 mai.	Tranquillin, <i>m.</i>	6 juillet.
Tharsice, <i>m.</i>	15 juillet.	Triphène, <i>m.</i>	31 janv.
<i>Tharsicius,</i>		<i>Triphenes,</i>	
Thémistocle, <i>c.</i>	21 déc.	Troet, <i>m.</i>	28 déc.
<i>Themistocles,</i>		<i>Troadius,</i>	
Théodard, <i>é. m.</i>	10 sept.	Trophime, <i>m.</i>	29 déc.
Théodemir, <i>m.</i>	25 juillet.	Troyen, <i>é.</i>	30 nov.
Théodore, <i>m.</i>	9 nov.	<i>Trojanus,</i>	
Théodore, <i>m.</i>	23 oct.	Tryphon, <i>m.</i>	10 nov.
Théodorie, <i>ab.</i>	1 juillet.	Turien, <i>é.</i>	13 juillet.
Théodose, <i>her.</i>	11 juillet.	<i>Turianus,</i>	
Théodote, <i>m.</i>	28 mai.	Turibie, <i>é.</i>	16 avril.
Théodule, <i>m.</i>	17 fév.		
Théodulphe, <i>é.</i>	24 juin.		
Théogène, <i>é. m.</i>	26 janv.		
<i>Theogenes,</i>			
Théonas, <i>c.</i>	23 août.		
Théoneste, <i>é. m.</i>	30 oct.		
Théophane, <i>ab.</i>	12 mars.		
<i>Theophanes,</i>			
Théophile, <i>m.</i>	20 déc.		
Théophiste, <i>m.</i>	20 sept.		
Théopompe, <i>m.</i>	21 mai.		
Théotique, <i>m.</i>	8 mars.		

NOMS FEMININS.

Tarbule, <i>m.</i>	22 avril.
Tatianne, <i>m.</i>	12 janv.
Tertulle, <i>vg. m.</i>	29 avril.
Thaïs, <i>her.</i>	8 oct.
Tharsille, <i>vg.</i>	24 déc.
Thécle, <i>v. m.</i>	23 sept.
Thécuse, <i>vg. m.</i>	18 mai.
Théodore, <i>m.</i>	28 avril.
Théodosie, <i>vy. m.</i>	23 mars.
Théodole, <i>m.</i>	29 sept.

Théonille, *m.* 23 août.
 Théophile, *vg. m.* 18 déc.
 Thérèse, *vg.* 15 oct.
 Thessalonique, *m.* 27 nov.
 Triphène, *m.* 31 janv.

Ubalde, *c.* 16 mai.
 Ulric, *é.* 4 juillet.
Uldaricus,
 Ulfrid, *m.* 18 janv.
 Ulpien, *m.* 3 avril.
Ulpianus,
 Urbain, *pp. m.* 25 mai.
Urbanus,
 Urse, *é.* 13 avril.
 Ursicin, *m.* 19 juin.

NOM FEMININ.

Ursule, *vg. m.* 21 oct.
 Valent, *é.* 26 juillet.
Valens,
 Valentin, *p. m.* 14 fév.
 Valère, *é.* 28 janv.
Valerius,
 Valérien, *é.* 14 avril.
Valerianus,
 Varique, *m.* 15 nov.
 Vast, *é.* 6 fév.
Vedastus,
 Vaudrille, *ab.* 22 juillet.
Vaudregisilus,
 Venant, *m.* 18 mai.
Venantius,
 Vénérand, *m.* 14 nov.
 Vénère, *é.* 4 mai.
Venerius,
 Vénuste, *m.* 21 mai.
 Véran, *c.* 11 nov.
 Vérécond, *é.* 22 oct.
 Vérian, *m.* 19 août.
 Vérisime, *m.* 1 oct.
 Verule, *m.* 21 fév.
 Viateur, *é.* 14 déc.
Viator,
 Victor, *pp.* 28 juillet.
 Victorien, *m.* 23 mars.
Victorianus,
 Victorin, *é. m.* 25 fév.

Victorique, *m.* 11 déc.
 Victrice, *é.* 7 août.
 Vigile, *é. m.* 26 juin.
Vigilius,
 Vigor, *é.* 1 nov.
 Vincent, *m.* 22 janv.
Vincentius,
 Vincent Ferrier, *c.* 5 avril.
 Vincent de Paule, *p.* 19 juillet.
 Virgile, *é.* 27 nov.
Virgilius,
 Vital, *m.* 28 avril.
Vitalis,
 Vitalien, *pp.* 27 janv.
Vitalianus,
 Vitalique, *m.* 4 sept.
 Vite, *m.* 15 juin.
 Vivent, *c.* 13 janv.
Viventius,
 Viventiole, *é.* 12 juin.
 Vivien, *é.* 21 janv.
Viviolus,
 Volusien, *é.* 18 janv.
Volusianus,

NOMS FEMININS.

Valentine, *m.* 25 juillet.
 Valérie, *m.* 28 avril.
 Vénérande, *vg. m.* 14 nov.
 Véronique, *vg.* 13 janv.
 Victoire, *vg. m.* 23 déc.
Victoria,
 Vivine, *vg.* 17 déc.
 Valeri, *ab.* 12 déc.
Walericus,
 Wincelass, *pr. m.* 28 sept.
Wincelassus,
 Wilbrode, *é.* 7 nov.
 Wilhelme, *é.* 10 juin.
 Willebalde, *é.* 6 juillet.
 Winoque, *ab.* 6 nov.
 Wolfred, *ab.* 18 janv.
 Wulfran, *é.* 20 mars.
 Xavier, *p.* 3 déc.
Xaverius,
 Xiste, *pp. m.* 6 août.

NOM FEMININ.			
Xantippe, <i>vy.</i>	23 sept.	Zéphirin, <i>pp. m.</i>	26 août.
Yon, <i>p. m.</i>	5 août.	Zétique, <i>m.</i>	23 déc.
Yonius,		Zoël, <i>m.</i>	24 mai.
Yves, <i>p.</i>	19 mai.	Zoïle, <i>m.</i>	27 juin.
Yvo,		Zosime, <i>m.</i>	3 janv.
		Zotique, <i>m.</i>	12 janv.
		NOMS FEMININS.	
Zacharie, <i>pp.</i>	15 mars.	Zébine, <i>m.</i>	13 nov.
Zacharias,		Zénaïde, <i>m.</i>	5 juin.
Zachée, <i>é.</i>	23 avril.	Zénaïdes,	
Zénobe, <i>p. m.</i>	20 fév.	Zénobie, <i>m.</i>	30 oct.
Zenobius,		Zénobia,	
Zénon, <i>é. m.</i>	14 fév.	Zoé, <i>m.</i>	5 juillet.
Zeno,		Zoa,	
		Zosime, <i>m.</i>	15 juillet.

Aba
 c
 For
 Aba
 n
 Rit
 c
 Aba
 to
 n
 Act
 g
 Ad
 e
 to
 Ad
 c
 Ad
 Æ
 Ag
 c
 Am
 c
 An
 d
 o
 Aq
 n
 Bre
 a
 Aq

Ba
 t
 Eju
 Eju
 Eju
 Eju
 l
 Ba
 Eju
 Ba

INDEX GENERALIS.

	Pag.
<i>Absolutio</i> pœnitentis in periculo mortis constituti.....	59
Forma absolutionis.....	59
<i>Absolutio</i> ab excommunicatione in foro exteriori.....	60
Ritus absolvendi excommunicatum jam mortuum.....	62
<i>Absolutio</i> à suspensione vel interdicto extrâ vel intrâ sacramentalem confessionem....	63
<i>Actus</i> variarum virtutum suggerendi moribundis, 105-106	121
<i>Administratio</i> sacramentorum, et quæ circa hanc generaliter servanda sint.....	1
<i>Administratio</i> baptismi rite faciendi.....	4
<i>Adultus</i> . Baptismus adultorum.	24
<i>Ægrotus</i> . Vide <i>Infirmi</i>	
<i>Agnus</i> . Benedictio agni paschalis.....	164
<i>Amentes</i> . Quando communicandi.....	66
<i>Animæ</i> . Status animarum ut describendus in libro à parochis.....	240
<i>Aqua</i> . Qualis esse debeat ut sit materia apta baptismi.....	4
Brevior formula benedicendi aquam baptismalem.....	244
Aqnæ benedictio.....	155
B	
<i>Baptismus</i> . Recta administratio baptismi.....	1
Ejus materia et forma.....	4-5
Ejus minister.....	6
Ejus patrini.....	8
Ejus administrandi tempus et locus.....	8
<i>Baptismus</i> parvulorum.....	11
Ejus ordo.....	12
<i>Baptismus</i> adultorum.....	24

	Pag.
<i>Baptismus</i> ægroti, seu in casu necessitatis, quomodo administrandus.....	21-22-48
<i>Baptismus</i> plurium eodem tempore quomodo administrandus.....	20-31-48
<i>Baptismus</i> quando iterari debeat.....	23
Utrum fieri debeat per infusionem aut per immersionem, aut per aspersionem.....	5
<i>Baptisterium</i> . Quale esse debeat.....	9
<i>Baptizati</i> . Ut describendi sint in libro à parochis.....	237
<i>Bellum</i> . Preces dicendæ tempore belli.....	200
<i>Benedictio</i> . In articulo mortis.	85
— Mulieris post partum.....	153
— Infantium ægotantium.....	245
— Aquæ baptismalis.....	62
— Aquæ lustralis.....	155
— Primi lapidis ecclesiæ.....	171
— Novæ ecclesiæ.....	177
— Novi oratorii.....	177
— Novi cœmeterii.....	186
— Annuli.....	150
— Salis in baptismo.....	14
— Tabernaculi eucharistiæ.....	169
— Pixidis.....	169
— Candelarum.....	158
— Corporalium.....	168
— Mapparum seu lintaminum altaris.....	167
— Sacerdotalium indumentorum.....	160
— Cujuslibet indumenti (reservata).....	256
— Novæ crucis.....	169
— Sacrarum imaginum.....	170
— Vexilli deferendi in processionibus.....	249
— Coronarum precariarum, etc.....	248

	Pag.		Pag.
Benedictio.		Corporale. Benedictio corpora-	
— Cathedræ ad prædican-		lium.....	168
— Sedis confessionalis ad		Cruz. Benedictio novæ crucis.	169
audiendas fidelium con-		Coronæ precariæ. Benedictio..	248
fessiones.....	250		
— Scapularis.....	251	D	
— Pre re quacumque.....	247	Defuncti ut describendi in li-	
— Pecorum ægrotantium... 246		bro à parochis.....	241
— Novæ navis.....	162	Denuntiationes faciendæ ante	
— Loci.....	171	contrahendum matrimonium. 238	
— Domus novæ.....	161	Ut describendæ in libro à pa-	
— Domorum.....	159-160	rocho.....	239
— Novorum fructuum.....	165	Dispensare. Modus dispensan-	
— Seminum.....	247	di super irregularitate.....	63
— Ovorum.....	164	Dispositio necessaria ex parte	
— Panis.....	165	administrantis sacramenta....	1-2
— Ad quodcumque comesti-		Et ex parte suscipientis.....	3
bile.....	165	Domus novæ benedictio.....	161
— Super fruges et vineas... 163		Domorum.....	159-160
— Thalami.....	162		
C		E	
Cadaver. Quomodo exponenda		Ecclesia violata quo ritu recon-	
cadavera in ecclesia.....	126	cilianda.....	163
Ubi sepelienda.....	126	Ecclesiæ novæ benedictio....	177
Candela. Benedictio candela-		Ut imponendus primus lapis in	
rum.....	158	ea ædificanda.....	171
Canticum. Benedicite omnia		Ecclesia quamvis à sacerdote	
opera.....	144	benedicta consecranda est ab	
Benedictus Dom. nus Deus Is-		episcopo.....	162
raël.....	132	Utrum et quo ritu simplex sa-	
Magnificat anima mea Domi-		cerdos reconciliare possit ec-	
num.....	225	clesiam ab episcopo conse-	
Catechumeni. Quando et quo-		cratam.....	186
modo baptizandi.....	22-23	Episcopus quos ritus servare	
Cæmeterium novum benedicen-		debeat cum baptizat.....	51
di ritus.....	186	Eucharistiæ sacramentum... 65	
Ordo reconciliandi cæmeterium		Quando administrandum pecca-	
violatum.....	188	toribus occultis et amentibus. 66	
Comestibilis ejuscumque be-		Non deferendum infirmis ad	
nedictio.....	165	adorandum.....	71
Communio, quo ritu adminis-		Excommunicatio. Absolutio	
tranda.....	66	ab excommunicatione in foro	
De communione paschali.... 69		exteriori.....	60
De communione infirmorum.. 70		Absolutio excommunicati jam	
Confessarius quas partes im-		mortui.....	62
plere debeat.....	56-57-58	Absolutio ab excommunicatio-	
Confessio peccatorum qualiter		ne in foro interiori.....	62
agenda.....	57	— Exequiæ.	126
Confessionalis sedes ubi et		— Earum ordo.....	127
qualis esse debeat.....	57	Exequiæ parvulorum.....	128
Confirmati ut describendi in		Officium faciendum in exequiis	
libro à parochis.....	237	absente corpore, et in die	
Conjugati ut describendi in li-		iii, vii et xxx, et anniversa-	
bro à parochis.....	238	rio.....	134

Pag.

ra-
... 168
cia. 169
io. 248

li-
... 241
ante
um. 238
pa-
... 239
san-
... 63
arte
a... 1-2
... 3
... 161
159-160

con-
... 183
... 177
is in
... 171
dote
t ab
... 182
sa-
ec-
ne-
... 186
vare
... 51
... 65
cca-
bus. 66
ad
... 71
utio
foro
... 60
jam
... 62
tio-
... 62
... 195
... 197
... 196
uis
die
rea-
... 194

Pag.

Exhortatio.

Ante unctionem professionis
fidei..... 257-261
Post ib ib. 266
Ante baptismum infantia. 266-285
Post ib. ib. 270-286
Ante baptismum adulti. 271-297
Post ib. ib. 272-298
Ante omnia baptismi sup-
pleta..... 273-299
Post ib. ib. 274-300
Ante viati cum. 275-292
Post ib. 270-293
Ante Extremam unctionem. 277-294
Post ib. ib. 278-295
Ante concessionem Indulgen-
tia in articulo mortis. 279-296
Post ib. ib. 280
Ante Matrimonium. 280-290
Post ib. 282-291

Altera explanatio caeremonia-
rum baptismi. 287

Ante benedictionem mulieris
post partum. 289

Exorcismus in baptismo. 16

Expiratio. Quid faciendum in
expiratione moribundi. 123

Extrema-unctio quibus admi-
nistranda aut neganda. 76-77

Ordo illam ministrandi. 78

Unctio ad lumbos etiam in vi-
ris omittenda. 82

Exhortatio ante Extremam
Unctionem. 277-294

Post ib. 278-295

F

Fames. Preces dicendae tem-
pore famis. 198

Fideles omnes communicandi,
exceptis publicè indignis. 70

Fetus, mortua matre, utrum
baptizandus. 7

Forma absolutionis. 59

— Baptismi. 5

Formula describendi baptiza-
tos in libro a parochis. 237

— Confirmatos. 237

— Conjugatos. 238

— Statum animarum. 240

— Defunctos. 241

Fructus. Benedictio novorum
fructuum. 165

Fruges. Benedictio frugum et
vinearum. 163

Pag.

G

Gratia. Processio pro gratia-
rum actione. 207

H

Haeretici quando rebaptizandi. 23

Hymnus. Magnificat. 225

— Te Deum. 207

— Veni Creator. 256

I

Imago. Sacrorum imaginum
benedictio. 170

Impenitens. Extrema Unctio
deneganda est impenitenti-
bus. 77

Index compendii Ritualis Ro-
mani. 242

Indulgentiam plenariam in ar-
ticulo mortis applicandi mo-
dus. 85

— Exhortatio ante. 279-294

— Post. 280

Indumenti sacerdotalis cujus-
libet benedictio. 166

Infantium aegrotantium bene-
dictio. 245

Infirmi quando et quomodo sint
communicandi. 70

Infirmorum visitatio et cura. 101

Intentio seu potius attentio ad
hibenda est in sacramento-
rum administratione. 2

Interdictum. Quomodo quis ab-
solvatur ab interdicto. 63

Interrogationes faciendae a sa-
cerdote in confessione. 58

Irregularitas. Quomodo quis
absolvatur ab irregularitate. 63

J

Jaculatoria suggerendae mori-
bundis. 106

Jejunium ante communionem
quando sit necessarium in in-
firmis. 71

L

Lapis primarius pro ecclesia
aedificanda. 171

Libri necessarii ad rectam sa-
cramentorum administratio-
nem. 3

Pag.	Pag.
Libri habendi à parochis ad varia personarum genera describenda.....	236
<i>Linteamen.</i> Benedictio linteaminum altaris.....	167
<i>Litanie</i> sanctorum.....	94
Litanie pro moribundis.....	107
Litaniarum majorum processio.....	191
<i>Locus</i> administrandi baptismi.....	9
Loci benedictio.....	171
M	
<i>Mappa.</i> Mapparum altaris benedictio.....	167
<i>Mater.</i> Vide <i>Pater</i>	
<i>Materia</i> Baptismi.....	4
<i>Matrimonium</i> sacramentum.....	146
Ritus illud celebrandi.....	148
Exhortatio ante.....	280-290
Exhortatio post.....	282-291
<i>Minister</i> baptismi.....	6
<i>Modus</i> absolvendi a suspensione et interdicto et dispensandi ab irregularitate.....	63
<i>Monstra</i> utrum baptizari debeant.....	7
<i>Moribundus</i> Quid agudum in expiratione moribundi.....	123
<i>Morientes</i> juvandi ratio.....	105
<i>Mortalitas.</i> Processio tempore mortalitatis.....	199
<i>Mulier.</i> Benedictio mulieris post partum.....	
Exhortatio ante benedictionem	289
N	
<i>Navis</i> novæ benedictio.....	162
<i>Nomina</i> baptizati et susceptorum notanda in libro baptismali.....	237
O	
<i>Oleum</i> Sanctum, seu infirmorum.....	9
<i>Olea</i> sacra seu Catechumenorum requisita in baptismo.....	9
<i>Omissa</i> quomodo supplenda super baptizatum.....	48
<i>Oratorium</i> novum benedicendi ritus.....	177
<i>Ordo</i> ad faciendum aquam benedictam.....	155
— Baptismi parvulorum.....	12
— Baptismi adulatorum.....	24
— Exequiarum.....	127
— Ministrandi sacram communionem.....	66
— Ministrandi sacramentum Pœnitentiæ.....	57
— Ministrandi Extremam- unctionem.....	78
— Reconciliandi cœmeterium	188
— Sepeliendi parvulos.....	139
— Supplendi omissa super baptizatum.....	48
<i>Ovum.</i> Benedictio ovorum.....	164
P	
<i>Panis</i> benedictio.....	165
<i>Parentes</i> infantis baptizati de quod monendi.....	21
<i>Parochus</i> quos libro habere debeat.....	3
— Quid agere debeat ut obtineat observantiam præcepti communionis paschalis.	70
— Ejus partes in administratione Eucharistiæ.....	56
— in administratione Matrimonii.....	
— in administratione Extremæ- unctionis.....	76
Ejus debitum erga infirmos.....	101
— circa sepulturam defunctorum.....	125
— in exequiis.....	134
<i>Parvuli</i> utrum in utero baptizandi.....	7
Eorum baptismus.....	12
Exequiæ et sepultura.....	138
<i>Passio</i> Domini secundum Joannem.....	114
<i>Pater</i> et <i>Mater</i> utrum baptizare queant propriam problem.....	6
<i>Patrini</i> seu <i>Susceptores</i> baptismi quot, et quales esse debeant.....	8
De quo admonendi à parocho.....	8
<i>Pauperes</i> gratis sepeliendi.....	125
<i>Pecora</i> ægrotantia. Benedictio pecorum ægrotantium.....	246
<i>Pecatores</i> occulti quando communicandi.....	66
<i>Penuria.</i> Preces dicendæ penurie tempore.....	198
<i>Pestis.</i> Processio tempore pestis.....	199

Pag.	Pag.	Pag.
<i>Pluvialis</i> ad eucharistiam con-	Deus, venerunt gentes.	222
servandam benedictio.	Deus, Deus meus, respice in me	223
169	Domine Dominus noster.	24
<i>Pluvia</i> . Processio pro pluvia	Domine, exaudi orationem	
impetranda.	meam.	91
192	Domine, exaudi orationem	
<i>Pœnitentiæ</i> sacramentum.	meam, auribus.	93
56	Domine, ne in furore tuo ar-	
— Ordo illud ministrandi.	gua me. Ps. 6.	88
59	Domine, ne in furore tuo ar-	
<i>Quales</i> pœnitentiæ injungendæ	guas me. Ps. 37.	89
a sacerdote in confessione.	Domine quid multiplicati sunt.	235
58	Domini est terra et plenitudo	
<i>Preces</i> ad repellendam tempe-	ejus.	140
tatem.	Dominus regit me, et nihil mihi	
196	deerit.	198
— dicendæ tempore penu-	Deus in nomine tuo salvum me	
ritæ et famis.	fac.	218
198	Exaudiat te Dominus.	167
— in litanis tempore belli.	Exultate Deo adjutori nostro.	209
200	Exurgat Deus, et dissipentur	
— in processione pro gra-	gentes.	229
tiarum actione.	Fundamenta ejus in montibus	
207	sanctis.	176
<i>Processio</i> quo ritu; quæ ordi-	In Domino confido.	235
naræ; quæ extraordina-	In te Domine speravi. Ps. 30.	232
riæ.	Jubilare Deo, omnis terra. psal-	
190-191	mus dicite.	208
<i>Ordo</i> servandus in Litaniarum	Jubilare Deo omnis terra, ser-	
majorum processione.	vite Domino.	211
191	Judica Domine, nocentes me.	231
<i>Processio</i> ad petendam pluviam, 192	Lætatus sum in his quæ dicta	
— ad petendam serenitatem, 194	sunt mihi.	181
— tempore mortalitatis.	Lauda, Jerusalem, Dominum.	196
199	Laudate Dominum de cœlis.	141
— in quacunque tribulatione, 204	Laudate, pueri, Dominum.	139
— pro peccatorum actione.	Laudate Dominum in sanctis	
207	ejus.	142
— in translatione reliquia-	Laudate Dominum quoniam	
rum.	bonus.	192
213	Laudate Dominum, omnes	
<i>Professio Fidei</i> . Modus illam	gentes.	212
excipiendi à neo-conversis, 255	Levavi oculos meos in montes, ...	181
<i>Professio</i> fidei catholicæ-gallicæ, 258	Miserere mei, Deus, secundum	
— “ “ anglicæ, 262	magnam misericordiam tuam	
<i>Psalmus</i> .	Nisi Dominus ædificaverit do-	
<i>Ad</i> Dominum cum tribularer	rum.	175
clamavi	Quam dilecta tabernacula tua,	
180	Domine, ...	172
<i>Afferte</i> Domino, filii Dei.	Quemadmodum desiderat.	25
25	Qui habitat in adjutorio altis-	
<i>Beati</i> immaculati in via.	simi.	205-228
120	Retribue servo tuo, vivifica me, ...	120
<i>Beati</i> quorum remissæ sunt ini-	Usquequo Domine, oblivisceris	
quitates.	me.	236
88	Psalmi pœnitentiales septem.	68
<i>Benedicite</i> , anima mea, Domino.		
211		
<i>Benedicite</i> , omnia opera Do-		
mini Domino.		
144		
<i>Benedictus</i> Dominus Deus Is-		
raël.		
132-226		
<i>Cantate</i> Domino canticum no-		
vum.		
142		
<i>Cantate</i> Domino canticum no-		
vum, cantate.		
210		
<i>Confitemini</i> Domino quoniam		
bonus.		
118		
<i>De</i> profundis clamavi ad te,		
Domine.		
92		
<i>Deus</i> , in adjutorium meum in-		
tende.		
97		
<i>Deus</i> misereatur nostri et bene-		
dicat nobis.		
194		
<i>Deus</i> noster refugium et virtus.		
201		

	Pag.		Pag.
<i>Pueri non communicandi qui eucharistiæ cognitionem nondum habent.</i>	66	<i>P nedictio salis pro baptismo.</i>	14
<i>Puerorum ægrotantium benedictio.</i>	245	— pro aqua lustrali.	155
R		<i>Scapularis benedictio.</i>	251
<i>Reconciliare.</i> Ritus reconciliandi ecclesiam violatam. . . .	183	<i>Semina.</i> Benedictio seminum. . . .	247
— Cœmeterum violatum. . . .	188	<i>S. Marci processio.</i>	191
<i>Simplex sacerdos, ad id delegatus, potest reconciliare ecclesiam ab episcopo consecratam.</i>	186	<i>Sepultura.</i> Quid observandum in sepultura mortuorum. . . .	125
<i>Regule generales de benedictionibus.</i>	155	Quid in sepultura parvulorum. . .	139
<i>Reliquiæ.</i> Insignium reliquiarum translatio.	213	Pro mortuorum sepultura prohibitum quidquam pacisci aut tanquam pretium exigere.	125
<i>Requisita varia in administratione baptismi.</i>	9	Quibus non licet dari ecclesiastica sepultura.	126
<i>Ritualis liber semper habendus secum in administratione sacramentorum.</i>	2	<i>Serenitas.</i> Processio pro impetranda serenitate.	194
<i>Ritus benedicendi et imponendi primarium lapidem pro ecclesia ædificanda.</i>	171	<i>Simonie</i> etiam suspicio vitanda in sacramentorum administratione.	125
— Benedicendi novam ecclesiam et oratorium.	177	<i>Sodalitas B. M. V. de Carmelo.</i>	
— Reconciliandi violatam. . . .	183	Modus in illam admittendi. . . .	251
— Benedicendi novum cœmeterium.	186	<i>Supplenda</i> omissa super baptizatum.	48
— Celebrandi matrimonium. . . .	148	<i>Susceptores</i> vide <i>Patrini.</i> . . .	
S		<i>Suspensio.</i> Quomodo quis absolvetur a Suspensione. . . .	63
<i>Sacerdotalium</i> indumentorum benedictio.	166	T	
<i>Sacramentum.</i> Quæ generaliter servanda sint circa sacramentorum administrationem. . .	1	<i>Tabernaculum</i> eucharistiæ quale esse debeat.	65
<i>Sacramentum baptismi</i> quomodo rite administretur. . . .	5	— Ejus benedictio.	169
<i>Sacramentum Eucharistiæ.</i> . . .	65	<i>Tempestas.</i> Preces ad repellendam tempestatem.	196
<i>Peccatoribus occultis et amentibus</i> quando administrandum. . .	66	<i>Tempus</i> administrandi baptismi.	8
<i>Sacramentum penitentiae.</i> . . .	56	<i>Thalami</i> benedictio.	162
<i>Ordo illud ministrandi.</i>	57	<i>Translatio</i> reliquiarum insignium.	213
<i>Sacramentum Extremæ-Uctionis.</i>	76	<i>Tribulatio.</i> Processio in quacumque tribulatione.	204
Quomodo et quibus administrandum.	77	U	
<i>Ordo illud ministrandi.</i>	78	<i>Unctio</i> ad renes etiam in viris omittenda.	82
<i>Sacramentum matrimonii.</i> . . .	146	V	
<i>Ritus illud celebrandi.</i>	148	<i>Vascula olei sacri</i> qualia esse beant.	9
<i>Sal</i> requisitus in administratione baptismi.	10	<i>Vestes</i> adhibendæ in administratione Sacramentorum. . .	2
		<i>Viaticum</i> quando, quibus, et quomodo administrandum. . .	71
		<i>Vinearum</i> et frugum benedictio.	163
		<i>Visitatio infirmorum.</i>	101

Pag.	
no...	14
...	155
...	251
um.	247
...	191
dum	
...	125
um.	139
pro-	
cisci	
exi-	
...	125
sias-	
...	126
im-	
...	194
tan-	
lmi-	
...	125
Car-	
...	
...	251
apti-	
...	48
...	
s ab-	
...	63
istice	
...	65
...	169
llan-	
...	196
bap-	
...	8
...	162
insi-	
...	213
qua-	
...	204
viris	
...	82
esso	
...	9
nis-	
...	3
, et	
n. .	71
ene-	
...	163
...	101